

507

సంపుటము- VI

నెం- 3

24 ఏప్రిల్, 1995

సోమవారము

(శక సం- 1917)

వైశాఖ-4)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన కార్యకలాపములు

అధికారి నివేదిక

విషయ సూచిక

1. ప్రశ్నలు-వాగ్దాన సమాధానములు	..	పేజీ నెం. 233
2. సభాకార్యక్రమము	..	269
3. అర్జీల సమర్పణ		274
4. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ కీల్లా, కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్ కులాల వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.	..	276
5. ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం: ఎగువ కృష్ణాబేసిన్ లో కర్నాటక ప్రభుత్వం వారిచే పాజెక్టుల నిర్మాణం విషయం గురించి.	..	342
6. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు		345
7. 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన:		345

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ. డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్బహ్మణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్ శ్రీ బి. సుబ్బారావు శ్రీ ఎస్. డి. కమలాకర్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. వి. శర్మ శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తులజానంద్ సింగ్ శ్రీ అహమ్మద్ అతావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజనేబాయి శ్రీ టి. వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఎస్. సువర్ణరాజు శ్రీ ఖజా మొయినుద్దీన్ శ్రీ ఇ. నరసయ్య శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్.
వై. పి. రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. కాశిరాజు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(10వ శాసనసభ)

(రెండవ సమావేశము ఇరవై ఒకలవ రోజు)

నోమవారము 24 ఏప్రిల్ 1995

* (సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు-వాగ్దానసమాధానములు

నెల్లూరులో బై-పాస్ రోడ్డు పనిని పూర్తిచేటు పార్టీలకు అప్పగించుట

163-

*685 శ్రీ ఎన్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి (నర్సేపల్లి):- రోడ్డు, భవనములు, ఓడరేవుల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నెల్లూరు పట్టణంలో ప్రధాన బై-పాస్ రోడ్డు పనిని పూర్తిచేటు సంస్థ రెండు గాయత్రి కన్స్ట్రక్షన్స్కు అప్పగించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు పని విలువ ఎంత; ఒప్పందపు వివరాలేవి;

(ఇ) సదరు సంస్థతో ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఒప్పందము కుదుర్చుకున్నది?

శ్రీ సిహెచ్.అయ్యన్నపాత్రుడు (రోడ్డు, భవనములశాఖ మంత్రి):- (అ) పూర్తిచేటు రంగం ఆర్థిక సహాయం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని 5వ జాతీయ రహదారిపై నెల్లూరు బైపాస్ నిర్మాణం ప్రాజెక్టుకు డిజైన్ తోపాటు సవరణమైన ప్రతిపాదన తయారీని చెప్పటం కోసం హైదరాబాద్ లోని మెన్ సర్ప్ గాయత్రి ఇంజనీరింగు కంపెనీ పేరిట కేంద్రప్రభుత్వ ఉపరితల రవాణా మంత్రిత్వశాఖ అంగీకార పత్రం ఇచ్చింది.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఇ) సదరు సంస్థతో ప్రభుత్వం ఏలాంటి ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకోలేదు.

శ్రీ ఎన్.చంద్రమోహన రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నెల్లూరు పట్టణానికి ఇప్పటివరకు మెయిన్ డ్రైఫ్ట్ రోడ్డు లేదు. దాదాపు 10 సంవత్సరాల నుండే మెయిన్ డ్రైఫ్ట్ రోడ్డు అవసరం అని ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడం జరిగింది. పెన్నానది మీద రెండవ బ్రిడ్జి కట్టడానికి డిజైన్ తయారు చేయడం కూడా జరిగింది. ఈ రోడ్డుకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ జరిగింది. ఆర్ అండ్ బి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి దీనికి కావలసిన రోడ్డు డిజైన్ పూర్తి చేసింది. అయితే ప్లైవేటు సంస్థ అయిన గాయత్రీ ఇంజనీరింగ్ సంస్థ ఆ డిజైన్స్ చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వ ఉపరితల రవాణా మంత్రిత్వశాఖ అంగీకారం ఇవ్వడంలో అర్థం ఏమిటో సమాధానం చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఈ డ్రైఫ్ట్ రోడ్డు పేపట్టణి కారణంగా ఎన్నో ప్రమాదాలు జరగడం, రోజుకు ఒక్కసారయినా నెల్లూరు పట్టణంలో ట్రాఫిక్ జామ్ కావడం జరుగుతోంది. దీనిని ప్లైవేటురంగ సంస్థకు అప్పగించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్రప్రభుత్వం అంగీకారం తెలుపుతూ, ప్లైవేటు రంగ ఆర్థిక సహకారం గురించి ప్రతిపాదన పంపమని కోరిందా? లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా కేంద్రప్రభుత్వానికి, ఆ ప్లైవేటు కంపెనీ నుంచి ప్రతిపాదన పంపమని కోరిందా? తెలియజేయవలసింది కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపావ్-అయ్యన్నపాతుగుడు:- అధ్యక్షా, కేంద్రప్రభుత్వం వారు భారతదేశం మొత్తం మీద 27 వర్క్సును ప్లైవేట్ డిజైన్ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇందులో మన ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించి నెల్లూరు డ్రైఫ్ట్ రోడ్డును తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ ప్రతిపాదన కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిందే తప్ప రాష్ట్రప్రభుత్వం చేయలేదు. డిపార్ట్మెంట్ వారి అంచనా ప్రకారం ఈ రోడ్డు 47.36 కోట్లు ఇది పెన్నానదిపై బ్రిడ్జి తో సహకరించి ఎన్నిమీట్ చేయడం జరిగింది. బోటల్ లెక్క 17.6 కిలోమీటర్లు. దీని కొరకు ఎక్స్ యర్ చేసిన ల్యాండ్ 193 ఎకరాలు. ఈ ల్యాండ్ కొరకు ఇప్పటివరకు 2.44 కోట్లు రూపాయలు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే, ప్లైవేటు కంపెనీకి అప్పగించడానికి కారణం ఏమిటని అడిగారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం అయితే ముందుగా కన్సల్టేన్సీ బిడ్ కాల్ ఫర్ చేసి, అందులో లోయిస్ బిడ్ కు ఇవ్వడం మనం చేస్తున్న పద్ధతి. కేంద్రప్రభుత్వం బిడ్ కాల్ ఫర్ చేయకుండా, 21-9-1994న గాయత్రీ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీకి ఫిజిబిలిటీ రిపోర్టు, డిజైన్ తయారు చేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. గాయత్రీ కంపెనీ 6 నెలలలో రిపోర్టు తయారుచేసి ఇవ్వవలసి ఉండగా ఆ కాలపరిమితి పూర్తి అయినప్పటికీ ఇంతవరకూ రిపోర్టు ఇవ్వలేదు. దీనిపై ఏటువంటి చర్యలు కేంద్రప్రభుత్వంవారు తీసుకుంటారో, ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియదని. గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు):- అధ్యక్షా, 46.5 లక్షల వ్యయంతో నేషనల్ హైవే డిజైన్ చేసి కేంద్రప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపామన్నారు. ఇప్పటివరకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ క్రింద రెండు కోట్లు చీల్చర ఖర్చుపెట్టారు. నాకు తెలిసినంతవరకు గత సంవత్సరం నేషనల్ హైవే 5కు రూ.14 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలని కేంద్రప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించారు. మళ్లీ గాయత్రీ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీకి డిజైన్ చేయమని పంపడానికి

కారణం ఏమిటి? రాష్ట్రప్రభుత్వం దీనిని ప్రొటెస్ట్ చేస్తుందా? తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్-అయ్యన్నపాతుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోడ్డు స్టేట్ హెల్త్ రోడ్డు కాదు నేషనల్ హెల్త్ రోడ్డు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అధీనంలో ఉన్న రోడ్డు కాబట్టి, వారు డైరెక్ట్ గా గాయత్రీ కంపెనీవారికి డిజైన్ చేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఉన్న పద్ధతి ప్రకారం నేను ముందే చెప్పినట్లు కన్సల్టేన్స్ నుండి బిడ్స్ కాలిఫర్చేసి లోయిస్ట్ బిడ్ వాళ్ళకు ఇస్తున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వం వారు మాత్రం డైరెక్ట్ గా గాయత్రీ కంపెనీకి ఇవ్వడం జరిగింది. 6 నెలలు టైమ్ ఇవ్వారు. ఇప్పటివరకు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయలేదని సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. 14 కోట్ల రూపాయలు డిపాజిట్ చేశారని చెప్పడం జరిగింది. ఇది వాస్తవం కాదు. ఇప్పటివరకు 2.44 కోట్లు మాత్రమే ల్యాండ్ ఎక్స్ డిజిన్ క్రింద చేయడం జరిగిందని మేధ్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబురావు:- (చేపురుపల్లి):- అధ్యక్షా, ఈ ఎన్.హెచ్.5 మీద టైపాస్ రోడ్డు నిర్మించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం ఏ టెండరు పిలవకుండా గాయత్రీ కంపెనీకి ఇచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. ఫేజిబిలిటీ గురించి, డిజైన్ చేయడం గురించి టెండరు పిలవాల్సిన అవసరం ఉంది. మరి ఇట్లా ఎందుకు చేశారు? రాష్ట్రప్రభుత్వానికి తెలియపరచవలసిన అవసరం ఉందా? లేదా? కన్సం ఫేజిబిలిటీ కోసం అయినా ఇన్ఫర్మేషన్ పంపకుండా వారే డైరెక్ట్ గా ఈ డిల్ జరిపిన విషయం వాస్తవమేనా? విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కూడా ఒక వర్క్ ఫేజిబిలిటీ ఇవ్వకుండా డైరెక్ట్ ఇచ్చి వారికి 6 మాసాల టైం ఇచ్చినట్లు తెలిసింది. ఇది వాస్తవమా? కాదా?

శ్రీ సిపాచ్ అయ్యన్నపాతుడు:- అధ్యక్షా, గాయత్రీ కంపెనీకి ఆర్డరు ఇచ్చినప్పుడు మన ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా డైరెక్ట్ గా ఇవ్వడం జరిగింది. ల్యాండ్ ఎక్స్ డిజిన్ కు ఖర్చుపెట్టిన 2.44 కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం వారే పే చేయడం జరిగింది. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నామినేషన్ పద్ధతి మీద ఇవ్వారని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. అటువంటిది ఏదీ జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ(పెనుగొండ):- అధ్యక్షా, గాయత్రీ కంపెనీవారికి బిడ్ పిలువకుండా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ డైరెక్ట్ గా అపాయింట్ చేశారా? ఇటువంటి వర్క్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసేప్పుడు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎటువంటి సంబంధం లేకుండా, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దీనిని నామినేట్ చేయడంపై రాష్ట్రప్రభుత్వంవారు కేంద్రప్రభుత్వానికి ఏమయినా ప్రొటెస్ట్ తెలియపరిచారా? లేకపోతే ఇప్పుడయినా తెలియపరుస్తారా?

8-40 శ్రీ సిపాచ్-అయ్యన్నపాతుడు:- అధ్యక్షా, ఈ గాయత్రీ కంపెనీ ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త సుబ్బరామిరెడ్డి గారి కంప్లైలులో ఉన్నది. అంధ్ర రాష్ట్రంలో, గతంలో అనేక వర్కులు వీరు చేయడం జరిగింది. కొన్ని వర్క్ మధ్యలోనే వదిలివేయడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంకు టీమ్ వారు కూడా ఈ గాయత్రీ కంపెనీ వారికి వర్క్

ఇవ్వకూడదని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మరి గౌరవ సభ్యులు అడిగినదానికి నేను ముందే చెప్పాను. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం డైరక్టుగా ఇచ్చిందని. వారు 6 నెలలు టైమ్ ఇచ్చారు. టైమ్ అయిపోయింది కాని వారు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయలేదు. 6 నెలల టైమ్ అయిపోయింది. కాబట్టి దీని మీద చర్య తీసుకోవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి తెలియ జేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్.చంద్రమోహన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 47 కోట్ల రూపాయలతో నేషనల్ ప్లావ్ నిర్మాణంలో, ఇన్‌వెస్టిగేషను డిపార్టుమెంటు డిజైన్ తయారు చేసిన తరువాత మళ్ళీ గాయత్రి కంపెనీ ప్రవేట్ లిమిటెడ్ ద్వారా డిజైన్ తయారు చేయమనడంలో మన ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు మీద కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు నమ్మకం లేదా? ప్లావేటు కంపెనీని డిజైన్ తయారు చేయమన్న తరువాత ప్రస్తుతం ఉన్న ఇన్‌వెస్టిగేషను డిపార్టుమెంటును ఎక్స్‌చేంజీ అవకాశాలున్నాయా? ఎందుకంటే, మంత్రిగారు ఇప్పుడే చెప్పారు ఆ ప్లావేటు కంపెనీ వారికి వరల్డ్ బ్యాంకు వర్క్స్ ఇవ్వకూడదని నిర్ణయించిందని ఆ కంపెనీ వర్క్స్ మధ్యలోనే వదలేసి వెళ్ళిపోయిందని చెప్పారు. మరి ఆ కంపెనీని బ్యాంక్ లిస్టులో పెట్టుకుండా వారి చేతనే ఎందుకు డిజైన్స్ తయారు చేయిస్తున్నారు?

శ్రీ సిపావ్.అయ్యన్నపాశుడు:- మన డిపార్టుమెంటులో మంచి ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. అయితే మన డిపార్టుమెంటు వారు బోటల్ కాస్ట్ ఆఫ్ ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేయడం జరిగింది. మొట్టమొదటిసారిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు మన రాష్ట్రంలో ప్లావేట్‌జేషన్ చేసి, ఈ వర్క్స్ ప్లావేటు కంపెనీ ద్వారా చేయించాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వర్క్స్ ఏ విధంగా చేయాలి, హార్మియన్ తరువాత ఏ విధంగా బోల్ కలెక్టుచేయాలి అన్నదాని మీద బోటల్‌గా ఒక రిపోర్టు తయారు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ బోటల్ రిపోర్టు గాయత్రి కంపెనీ వారికి డైరక్టుగా ఇవ్వడం జరిగింది. మనం అయితే ఎవరికీ డైరక్టుగా ఇవ్వడం లేదు. బిడ్స్ కాల్ ఫర్ చేస్తున్నాము. కానీ కేంద్రప్రభుత్వం వారు డైరక్టుగా ఇచ్చారు. దీంతో ఏమి ఇన్‌ఫ్లయెన్స్ ఉందో మనకు తెలియదు. కానీ డైరక్టుగా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంక గౌరవ సభ్యులు బ్యాంక్ లిస్టులో పెట్టమని చెప్పారు గతంలో గాయత్రి కంపెనీవారు చేసిన అవకతవకల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి తెలుసు. గాయత్రి కంపెనీవారిని బ్యాంక్ లిస్టులో పెట్టవలసింది కేంద్ర ప్రభుత్వంవారేనని మనవి చేస్తున్నాను.

వైద్య విధాన పరిషత్ పరిధిలోకి రాని 30 పడకల అసుపత్రులు

164-

* 514- శ్రీ ఎస్.వెంకటయ్య:- ఆరోగ్య వైద్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

	(1)	(2)	(3)
స			
ఉ	4.	పశ్చిమగోదావరి	9. చింతపల్లి
అ	5.	తూర్పుగోదావరి	10. భీమవరం
	6.	కృష్ణా	11. పిఠాపురం
			12. గన్నవరం
			13. జగ్గయ్యపేట
			14. కైకలూరు
	7.	గుంటూరు	15. గురజాల
			16. వీనుకొండ
			17. పొన్నూరు
	8.	ప్రకాశం	18. వొడ్డిలి
			19. దర్శి
			20. అడ్లంకి
	9.	నెల్లూరు	21. ఉదయగిరి
			22. రావూరు
			23. ఆత్మకూరు
			24. కోవ్వూరు
			25. సూర్యూరుపేట
			26. వాకాడు
	10.	చిత్తూరు	27. బంగారుపాళెం
	11.	కడప	28. జమ్మలమడుగు
			29. కమలాపురం
			30. సిద్ధవేటం
	12.	అనంతపురం	31. కల్యాణదుర్గం
	13.	కర్నూలు	32. ఆలూరు
			33. పత్తికొండ
			34. ఆత్మకూరు
			35. దోబాపాలం
			36. ఆళ్లగడ్డ
	14.	మహబూబ్ నగరు	37. నాగర్ కర్నూలు
			38. కొల్లాపూర్
			39. కొడంగల్లు
			40. మక్కాల్

(1)

(2)

(3)

15.	రంగారెడ్డి	41. వీకారాబాదు
		42. ఇబ్రహీంపట్నం
		43. పరిగి
16.	మెదక్	44. రామాయంపేట
17.	నిజామాబాదు	45. ఆర్కూరు
18.	నిజామాబాదు	46. బెన్నూరు
		47. లక్ష్మేపేట
		48. అసేనాబాదు
19.	కరీంనగరు	49. సుల్తానాబాద్
		51. హుజూరాబాద్
		52. మంతని
20.	వరంగల్లు	53. ములుగు
21.	ఖమ్మం	54. మధిర
		55. యెల్లందు
		56. భద్రాచలం
22.	నల్గొండ	57. మీర్యాలగూడ
		58. భువనగిరి
23.	రంగారెడ్డి	59. మెదక్

శ్రీ ఎన్.వెంకటయ్య:- ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తును ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. వారి ముఖ్యోద్దేశ్యమేమిటంటే, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వైద్య సౌకర్యాలు సరిగా ఉండవు కాబట్టి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ అనుపత్తిని 30 బెడెడ్ అనుపత్తిగా చేసి తద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు కావలసిన వైద్య సౌకర్యం కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈడైరక్టర్ క్రింద ఉన్న అనుపత్తులలో సరియైన సౌకర్యాలు లేకుండా ఉన్నాయి కాబట్టి సుమారు 2 లక్షల జనాభాకు తక్కువ కాకుండా ఉండే ప్రాంతమంతా కూడా లాభ పడుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తు ఏర్పాటు చేసింది. అయినప్పటికీ, సుమారు 10 సంవత్సరాలు పూర్తయినప్పటికీ, ఇప్పటి దాకా 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్స్ 60 దాకా ఉన్నాయి. ఎం.ఎన్.పి.చోగ్రామ్ క్రింద తీసుకుంటున్నారా లేక ఏ చోగ్రామ్ క్రింద మీరు తీసుకోదలచు కున్నారు? వెంటనే ప్రభుత్వం పూనుకుని ఈ అనుపత్తుల అప్ గ్రేడ్ చేసేకు తగు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎ.మాధవ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు వెంకటయ్యగారు చెప్పినట్లుగా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే పి.హెచ్.సి., కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లను అభివృద్ధి పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వైద్యవిధాన పరిషత్తును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వేసిన తరువాత ఫ్లెనాస్సెస్ కోసం వరల్డ్ బ్యాంకును అప్రోచ్ కావడం, వరల్డ్ బ్యాంకు వారు కూడా 1993లో మన దగ్గరకు రావడం, వరల్డ్ బ్యాంకు టీమ్ వారిని మన ఆఫీసర్స్ కలవడం, కొన్ని హాస్పిటల్స్ను ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. అందులో 150 హాస్పిటల్స్ను రాష్ట్రవ్యాప్తముగా ఐడెంటిఫై చేశారు. ఆ తరువాత 7-11-94 అగ్రిమెంట్ కూడా సైన్ చేశారు. ఎందుకంటే, వాళ్ళకు ఇవ్వవలసిన రుణం విషయానికి వచ్చినపుడు అగ్రిమెంటు సైన్ చేశారు. ఈ అగ్రిమెంటు 1-3-95 నుంచి అమలులోకి వస్తున్నది. కేవలం 150 హాస్పిటల్స్ను వరల్డ్ బ్యాంకు ఎయిడ్తో అప్గ్రేడ్ చేసి, వాటిని కన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి కానీ, మెడిసన్స్ కానీ మిగతా ఎక్స్పెంజు వర్సెజ్ చేయడానికి కానీ, కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం 1995 నుండి మంది 2001 వరకు కొనసాగుతుంది.

శ్రీ డి.చిన్నమల్యయ్య (ఇందూర్):- అధ్యక్షా, నేను ఈ లిస్టులో చూశాను. కరీంనగర్ జిల్లాలో హుస్సాబాద్ మండలంలో 30 పడకల ఆసుపత్రిని వైద్య విధాన పరిషత్తులోకి చేర్చలేదు. దీనిని ఇప్పుడు చేర్చడానికి అవకాశం ఉందా? దానిని ఎప్పుడు చేర్చగలరు. హాస్పిటల్ కంపౌండ్ వాల్, నీటిసరఫరా సదుపాయాలు లేవు. అది ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్దేశం ఉందా? బి.సి. ఎస్.సి., ఎస్.టి. తరగతులకు చెందిన అనేక మంది ప్రజలు పోస్టుమార్టం కేసులలో ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లి రు. 1,000/- ఖర్చు పెట్టుకునే దుస్థితి ఉంది. పోస్టుమార్టం ఇక్కడ ఏర్పాటు చేసుకునే అవకాశం కల్పించగలరా? ఇంకొక సమస్య ఏమిటంటే, లేడీ డాక్టరు లేక ఆప్రాంతంలోని ఆడవారు యమ యాతన పడుతున్నాను. ఒక రిక్వెస్ట్ చేస్తే, లేడీ డాక్టరు ఒకామె అక్కడకు రావడానికి అంగీకరించింది. అంగీకరించిన డాక్టర్ను అక్కడ చేయడానికి తమరు సన్నిహితంగా ఉన్నారా?

శ్రీ ఎం.మాధవ రెడ్డి:- నేను ముందరే చెప్పాను. కేవలం 150 హాస్పిటల్స్ను ఈ పథకం క్రింద అప్గ్రేడ్ చేయడం జరుగుతున్నది. దీనికి రు. 433.58 కోట్ల ఎయిడ్ ఉన్నది. అదే విధంగా మన స్టేట్కు సంబంధించి, రు. 84.76 కోట్ల స్టేట్ షేర్ ఉన్నది. ఈ 150 హాస్పిటల్స్ను 4 ఫేజ్ లో పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. ఇంకా 30 పడకల ఆసుపత్రులు చాలా ఉన్నాయి. ఇంకా 108 ఉన్నాయి. 59 ఆసుపత్రులను ఎం.ఎస్.పి. క్రింద అప్గ్రేడ్ చేయడం జరిగింది. మిగతా ఆసుపత్రులు 49 ఆసుపత్రులు గతంలో కానీ, తరువాత కానీ అప్గ్రేడ్ చేసినవి ఉన్నాయి. ఈ మిగిలిన వాటి కనీసావసరాలు తీర్చడానికి ఇంకొక పథకం తయారుచేసి, ఏదో విధంగా వాటి కనీసావసరాలను తీర్చవలసిన అవసరం ఉంది. కాంపౌండ్ వాల్స్, గ్యూరించి చెప్పారు. నేను అందరూ శాసన సభ్యులను కానీ, ఎం.పి.లను కానీ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టు మెంటులో రిపెయిర్స్ కోసం డబ్బులు తక్కువ ఉన్నమాట వాస్తవం. నేను ఎప్పటికప్పుడు రిపెయిర్స్ జిల్లా పరిషత్ నిధుల నుంచి కానీ, శాసన సభ్యుల నియోజక వర్గ అభివృద్ధి నిధుల నుంచి కానీ, పార్లమెంటు సభ్యుల నియోజక వర్గ అభివృద్ధి నిధుల నుంచి కానీ రిపేర్లు కాంపౌండ్ వాల్స్ వనులు చేపడితేనే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్.చంద్రశేఖర్ రెడ్డి (వనపర్తి):- మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మొత్తం తాలుకా కేంద్రాలు 13 ఉన్నాయి. అందులో 4 వైద్య విధాన పరిషత్తుకు బయట ఉన్న హాస్పిటల్స్ అని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ 9 ఆసుపత్రులలో అత్యంత ప్రధానమైన సౌకర్యమైనది అంబులెన్సు. ఈ అంబులెన్సులు ఎన్ని ఆసుపత్రులకు ఉన్నాయి? అంబులెన్సు ప్రాధాన్యత గుర్తించి అన్ని వైద్య విధాన పరిషత్తు హాస్పిటల్స్ కు ఎప్పటిలోగా అందజేస్తారు?

శ్రీ ఎ.మాధవ రెడ్డి:- వైద్య విధాన పరిషత్తు క్రింద ఉన్న ఆసుపత్రులలో తీసుకున్న 150 ఆసుపత్రులలో ఫేజ్ మెనరీగా ఫస్ట్ ఫేజ్ 27 సెకండ్ ఫేజ్ 28 థర్డ్ ఫేజ్ లో 50, ఫోర్త్ ఫేజ్ లో 45 హాస్పిటల్స్ ను అప్ గ్రేడ్ చేయబోతున్నాము. ఇవన్నీ ఒకసారి కాకుండా ఫేజ్ మెనరీలో ఎక్కడెక్కడ అవసరమైతే అక్కడక్కడ అంబులెన్సులను అందజేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిపాష్-వీరల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):- ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తు మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ లో భవనం నిర్మించింది. పరికారాలు ఇచ్చారు అన్నీ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ లిఫ్ట్ లో చూస్తే నర్సాపూర్ లేదు. దీనికి కారణాలు ఏమిటో తెలియజేయడంలేదు. కాబట్టి ఇప్పటికైనా మంత్రిగారు నర్సాపూర్ ను పేర్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నర్సాపూర్ ను వైద్య విధాన పరిషత్తు క్రింద ఇన్ క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. నర్సాపూర్ ను 4వ ఫేజ్ లో తీసుకోవడం జరుగుతుంది. సుమారు రు. 22.00 లక్షలు కూడా దీనికి ఖర్చు చేయబోతున్నాము.

8.50 శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, పాత తాలుకా హాస్పిటల్ లిస్టెన్సి మ. ప్రకటించారు. సంతోషం. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో మధిర నియోజకవర్గంలో బసిగల్లపాడులో 30 పడకల ఆసుపత్రి కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మండల కేంద్రం వదిలి ఇక్కడ కట్టారు. దాదాపు 10 సంవత్సరాలు అయింది. ఇంత వరకూ దానికి ప్రారంభోత్సవం చేయలేదు. అనేక సందర్భాలలో ఈ ప్రస్థావన తేవడం జరిగింది. కొన్ని కొన్ని సందర్భాల్లో మధిర నుండి ఇన్ ఛార్జుగా వెళుతూ ఉంటారు. దానిని పరిశీలిస్తారా? ఈ సంవత్సరమన్నా దీనికి విముక్తి కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు చాలా బోల్తా 30 పడకల ఆసుపత్రులు వాస్తవానికి గతంలో అవసరం లేని బోల్తా పెట్టారు. మండల, డివిజన్, తాలుకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో భేటుండా చిన్న చిన్న గామాల్లో ఈ 30 పడకల ఆసుపత్రులు పెట్టడం జరిగింది. డాక్టర్స్ వెళ్లడం లేదని అన్నారు. అందరూ చెప్పిన వాటిని ర్యుప్టిలో పెట్టుకొని తప్పకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోదానికి ఆలోచన చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముదినేపల్లి):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు. ఫండ్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని అన్నారు. ఎక్స్చేంజ్ ప్యాంట్స్ ఈ 30 పడకల హాస్పిటల్స్ కి ఇచ్చారు. కానీ ఎప్పుడు వెళ్ళినా కపి పనిచేయడం లేదని పేషంట్స్ ని బయటకు పంపుతున్నారు. బయటకు వెళ్ళి ఎక్స్చేంజ్ తోసుకోవాలంటే చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. ముఖ్యంగా చాలా ఖర్చు అవుతుంది. చాలా మంది ఎఫ్ డీ చేయలేరు. ఇది ఏమయినా మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? ఏమయినా రెక్మిషన్ చేసే అవకాశాలు ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎన్. అంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి):- తాలుకా సివిల్ హాస్పిటల్స్ లో వైద్య విధాన పరిషత్తు పరిధిలోనే ఆస్పత్రులలో ఈనాడు కరెంట్ సమస్య తీవ్రంగా ఉండడంవల్ల జనరేటర్స్ సప్లయి చేసే ప్రతిపాదన ఏమయినా ఉందా అని తమద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. నిజామాబాద్ జిల్లాలో 20 సంవత్సరాల క్రితం గాంధారి దగ్గర 30 పడకల ఆసుపత్రి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అక్కడ ముగ్గురు డాక్టర్స్ కూడా లేని పరిస్థితి ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేసిన 30 పడకల ఆసుపత్రి విషయంలో ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటుందో తెలియజేయాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇంతకుముందే శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు అడిగినప్పుడు చెప్పాను. కొన్ని 30 పడకల ఆసుపత్రులు ఇంటిరియల్ ప్రదేశాలలో ఉన్నాయి. అటువంటి వాటిని డాక్టర్స్ ఉండరనేది అందరికీ తెలిసిన విషయం. ఉన్న పరిస్థితినిబట్టి మళ్ళీ రిక్రూట్మెంట్ చేసి ఖాళీలను భర్తీ చేయాలి రిక్రూట్మెంట్ పాలసీ కూడా మార్పు చేయాలి. ఎందుకంటే డాక్టర్స్ ని పోస్ట్ చేసినప్పుడు వారికి ఇష్టం లేనట్లయితే వారు జాయిన్ కావడం లేదు. ఎవరయితే మారుమూల ప్రాంతాలలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాలలో పని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారో వారికి ప్రయోగిటీ ఇచ్చి అపాయింట్ చేయాలనే అలోచనతో ఉన్నాము. ఈనాడు రిక్రూట్మెంట్ పాలసీ మార్పు చేసి సాధ్యమయినంత త్వరలో ఉన్న ఖాళీలను భర్తీ చేయాలనే అలోచన చేస్తున్నాము. సీతాదేవిగారు చెప్పినట్లు ఎక్స్చేంజ్ ప్యాంట్స్ అక్కడక్కడ రిపేర్లలో ఉన్న విషయం వాస్తవం వాటిని బాగుచేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము. అంజనేయులుగారు జనరేటర్స్ విషయం అడిగారు. వాస్తవానికి మెడికల్ ఎండ్ పాల్వీ డిపార్ట్మెంట్ లో టీకాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి, డెవలప్మెంట్ కోసం డబ్బులు తక్కువగా ఉంటాయి. ఈ జనరేటర్స్ విషయంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముఖేరాబాదు):- గౌరవ మంత్రిగారు మధవరెడ్డిగారు ఇటువైపు కూర్చున్నప్పుడు అధ్యక్షులు పర్మిషన్ ఇవ్వకపోయినా, మైక్ ఇవ్వకపోయినా ఇటువంటి సమస్యలు వచ్చినప్పుడు అంటే గాంధీ, ఉస్మానియా హాస్పిటల్స్ జిల్లాలోని హాస్పిటల్స్ విషయాలలో గొంతెత్తి మాట్లాడేవారు. ఈనాడు మంత్రి అయ్యారు. వారితో మనవిచేసేదేమంటే, ఇబ్బందేమిటా అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 30 పడకల ఆసుపత్రిని కట్టించారు. వారు ఎప్పుడయినా చూశారా? అక్కడ తాళాలు ఎప్పుడూ వేసి ఉంటాయి. వాహనాలు ఏమయినా ఏర్పాటు చేస్తారా అని ఒక గౌరవసభ్యుడు అడిగితే అంతెంతగా ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తు తెలుగుదేశం

ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది అని అన్నారు. ప్రతీది మేము ప్రవేశపెట్టామని వేరు తేలిపాటులు చెబుతున్నారు. యాచారంలో ఉన్న ప్రాథమిక అనుపత్తిని అప్పటి ప్రభుత్వం కడితే దానికి సున్నాలు వేసుకొని తిరిగి ఇనాగురేషన్ పెడుతున్నారు. ఇబ్బిపంపబ్బణం యాచారం హాస్పిటల్స్ కి డాక్టర్స్ బేక, వాహనాలు లేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఎప్పుడు సమకూరుస్తారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- డాక్టర్స్ మాత్రం లేకుండా కొన్ని హాస్పిటల్స్ ఇబ్బందులున్న విషయం విరికి తెలుసు. నాకూతెలుసు రికూబ్ మెంట్ చేయడానికి తగు వర్కలు తీసుకుంటాము అంటున్న విషయానికివస్తూ, 75 బెడ్స్ ఉన్న హాస్పిటల్ కి ఏర్పాటు చేయడం. జరగుతుంది. ఈ వైద్య విధాన పరిషత్తు క్రింద 150 హాస్పిటల్స్ ఎవైతే బెకమ్ చేసున్నామో వాటిలో 100 బెడ్స్ కానీ, 150 బెడ్స్ కానీ, 75 బెడ్స్ కానీ ఉన్నవాటికి ఈ అంటున్న ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. నేను అక్కడ కూర్చున్నాను, అక్కడ నుండి ఇక్కడకు వచ్చి మంత్రి అయినంతమాత్రాన ఈ డిపార్ట్ మెంట్ బాలా బాగుందని అనడం లేదు. అక్కడ ఉన్నప్పుడు మాట్లాడాను. ఆ అనుపత్తులలో ఉండే తప్పులను సరిదిద్దడం జరుగుతోందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- యాచారం అనుపత్తిలో వాహనం లేదు. దొంగలు ఎత్తుకుపోయారు. ఎంక్వయిర్ చేయించండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- 5 సంవసాలు వాహనం కనుక్కోలేకపోయారు. మేము వచ్చి 3 నెలలయింది. ఇప్పుడు కనుక్కోమంటే ఎలా?

శ్రీ సి.పా. విద్యాసాగరరావు(మెట్ పల్లి):- బహుశ మంత్రిగారి దృష్టికి అధికారులు తీసుకురాబేదని అనుకుంటాను. రాష్ట్రంలో ఈనాడు హాస్పిటల్స్ లో అంటున్నలు ఉన్నాయి. అత్యధిక అంటున్నలు పని చేయడం లేదు. వరల్డ్ పాల్స్ ఆర్గనైజేషన్స్, ఇతర ప్రపంచదేశాల సహాయంతో తీసుకొన్న కోట్లాది రూపాయల అంటున్నలు పనిచేయని పరిస్థితి ఉంది. సుల్తానాబాద్ లో కానివ్వండి, కోదండరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు యాచారంలో కానివ్వండి ప్రభుత్వం వాటిని రిపేరు చేయించనందువల్ల డిఫార్ట్ గా ఉన్నాయి. వాటిని ఈనాడు కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు నడుపుతున్నాయి. ప్రభుత్వం వాటిని రిపేరు చేయించ లేని పరిస్థితి ఉంది. కావున ఈ అంటున్నలు వారికి ఇచ్చి రిపేరు చేయించే ప్రయత్నాలు ఏమయినా చేస్తారా అని తమద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పిన సలహా బాగా ఉంది. ఎవరయినా స్వచ్ఛంద సంస్థల వారు ముందుకు వచ్చి వారు చేస్తామని అంటే తప్పకుండా చేయిస్తాను. సేవ చేయాలనే కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వ ఫరంగా కాదు. పరోక్షంగా స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు రావాలి. సామాన్య ప్రజలకు వైద్య సదుపాయాలు కల్పించాలి. ఇలాంటి అంటున్నలు ఏర్పాటు చేయాలి. విద్యాసాగరరావుగారు తమ ఊళ్లలో ఏర్పాటు చేశారు. చాలా బాగా నడుస్తోంది. ఆ ఆ ఊళ్లలో ప్రజలకు ఎంతో సేవ చేస్తున్నారు. అలాంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు వస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్రజలకు సేవ చేస్తామని అంటే దాని మీద డిస్ కస్ చేసుకొని నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

سچی 3-پرچہ (پہلا حصہ):- اذکار، سچی 12 نیوٹن
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30

سچی 4-پرچہ (پہلا حصہ):- اذکار، سچی 12 نیوٹن
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30

سچی 5-پرچہ (پہلا حصہ):- اذکار، سچی 12 نیوٹن
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30

سچی 6-پرچہ (پہلا حصہ):- اذکار، سچی 12 نیوٹن
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30

سچی 7-پرچہ (پہلا حصہ):- اذکار، سچی 12 نیوٹن
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30
 پرچہ (پہلا حصہ) 30 پڑھنے کے لیے نیوٹن پرچہ (پہلا حصہ) 30

ప్రెసిడెంటు శ్రీ వై.రామసుబ్బారెడ్డి, అప్పటి గొల్లపల్లి పూరియ్య శ్రీ చ. వెంకటరెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార నూనెగింజల రైతుల సమాఖ్యకు తెలియకుండా, వారి సమ్మతి లేకుండా 1993, జూలై, ఆగస్టులలో నీలవలను అమ్మివేశారు. ఆ విధంగా ఆ ఎరువులు దుర్వినియోగమయ్యాయి.

(ఆ) దువ్వూరు మండలం జిల్లేల, గొల్లపల్లి నూనెగింజల రైతుల సహకార సంఘాలకు చెందిన సంబంధిత ప్రెసిడెంటుల ఎరువులు దుర్వినియోగం చెసినట్లు తెలిసిన వెంటనే, సమాఖ్య యూనియను అధికారులు వారిని సంప్రదించి, వారు అక్కరమంగా అమ్మిన ఎరువులకు సంబంధించిన ప్లాకాలు చెల్లించవలసిందిగా కోరారు. సమాఖ్య యూనియనుకు చెందిన అధికారులు వ్యక్తిగతంగా చౌదవజీనుకుని, సంప్రదించిన మేదలి, సంబంధించిన ప్రెసిడెంటు వారు అమ్మిన మొత్తం ప్లాకు విలువకు సమానమైన మొత్తాలకు వరుసగా రూ. 1,67,841, రూ. 1,18,980/- లకు వారి వ్యక్తిగత ఖాతాల నుండి ముందు క్షేట్రంతో చెక్కులను ఇచ్చారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార నూనెగింజల రైతుల సమాఖ్య, గడువులోపల ఈ చెక్కులను సమర్పించినప్పుడు, వారి ఖాతాలలో తగినన్ని నిధులు భేసి కారణం లేత ఆ చెక్కులు బొన్సు అయ్యాయి. అందు మేదలి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార నూనె గింజల రైతుల సమాఖ్య, హైదరాబాదులోని 15వ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ క్రిమినలు కోర్టులో సెం. సిసి. 418/1994 సి.సి.సెం. 424/1994 సిసి.సెం. 425 1994 సి.సి.సెం. 426/1994లలో జిల్లేల నూనెగింజల సహకార సంఘం లిమిటెడ్ ప్రెసిడెంటు అయిన శ్రీ వై.రామసుబ్బారెడ్డిపై సెగ్రిగేషన్లు ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ చట్టం లోని 138, 142 విభాగాల క్రింద 4 ఫిర్యాదులను దాఖలు చేసింది. అదేమోస్తూ హైదరాబాదులోని 15వ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ క్రిమినలు కోర్టులో సిసి.సెం. 420/1994, సిసి.సెం. 421/1994, సిసి.సెం. 422/1994 సిసి.సెం. 423/1994 ద్వారా గొల్లపల్లి నూనెగింజల రైతుల సహకార సంఘాలకు చెందిన అప్పటి ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఇ.వెంకటరెడ్డిపై మరో నాలుగు ఫిర్యాదులు కూడా దాఖలు చేయడమయింది. దోషులైన ప్రెసిడెంటుకు శిక్షను విధించడమే కాకుండా, క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్ 357 (1) (ఎ), (బి) సెక్షన్లలో గల నిబంధనల ననుసరించి, బొన్సు అయిన చెక్కులలోని మొత్తాలను తిరిగి రాబట్టుకోవడానికి సమాఖ్య తీవ్రకృషి జరుపుతున్నది.

ఇంకేకాకుండా, అప్పటి సంఘం ప్రెసిడెంటు జరిపిన అక్కరమాలపై హైదరాబాదు లోని నూనెగింజల విభాగం స్పెషల్ కేడరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు ద్వారా సమాఖ్య సవరణమయిన దర్యాప్తును కూడా ప్రేరేపించి. పైన పేర్కొన్న రెండు సంఘాల ప్రెసిడెంటుపై ఎరువుల అమ్మకపు ప్లాకాల దుర్వినియోగం గురించి సవరణమయిన దర్యాప్తు జరిపిన విషయం, నూనె గింజలు విభాగంలోని స్పెషల్ కేడరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు 1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల 1964 లోని 7వ చట్టంలోని 60(1) వ విభాగం క్రింద సదరు ప్రెసిడెంటుకు షోకాసు నోటీసులను జారీ చేశారు. సదరు ప్రెసిడెంటు, వారివారి కేసుల విషయంలో విన్నపాలు సమర్పించుకోవడానికి గాను స్పెషల్ కేడరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు సమక్షంలో వ్యక్తిగతంగా హాజరు కావడంలో విఫలం అవడమే కాకుండా, సదరు షోకాసు నోటీసులకు

సంజాయిషీలను కూడా ఇవ్వలేక పోయారు. 1964 లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టం (1964 లో 7వ చట్టం) లోని 60వ వీభాగం లోని నిబంధనలనుసరించి స్పెషల్ కేడరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు పెన్షెడింట్లు నుండి ఆయా మొత్తాలను వసూలు చేసేందుకు ఉత్తరువు చేస్తూ, ఈ మొత్తాలను రాబట్టుకునే నిమిత్తం కట్టుదిట్టమైన చర్యలను తీసుకొవలసిందిగా ప్రోద్బలారులోని డివిజనలు సహకార అధికారిని ఆదేశించారు. ఈ మొత్తాలను రాబట్టుకునేందుకై డివిజనలు అధికారి ప్యూర్చాసు చేస్తున్నారు. సమాఖ్య కూడా ఈ మొత్తాలను రాబట్టుకునే విషయంలో సహకార శాఖతో సంప్రదిస్తున్నది. 1993 ఫిబ్రవరి నేజన్ లో 41 నౌస్టేట్ లో దాదాపు 82,00,000 రూపాయలకు సంబంధించి ఫిజికల్ ఇన్ పుట్స్ సప్లయ చేయడం జరిగింది. అందులో కడప జిల్లాలో దువ్వూరు మండలంలోని జిల్లెల అయిల్ నీడ్ గ్రాయర్స్ నౌస్టేట్ లో రామసుబ్బారెడ్డి దాదాపు రు. 1,67,841/ లక్షలు అదే విధంగా వెంకటరెడ్డి, గొల్లపల్లి పెన్సిడెంట్ రు. 1,18,980/-ల ఫర్మిటెడ్స్ అమ్ముకుని ప్రభుత్వానికి చెల్లించకుండా చేశారు. వారి మీద కో ఆపరేటివ్ యాక్ట్ క్రింద, నెగోషియబిల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్ క్రింద చర్యలు తీసుకొని దానిని రికవరీ చేయడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటోంది.

డాక్టర్ డి.ఎల్.రవేంద్రారెడ్డి:- ఈ రెండు ప్రాథమిక సంఘాలలో ఎరువులు అమ్మివేశారని సమాచారం ఇచ్చారు. (2) ఇక్కడ కాన్ఫిక్టింగ్ జవాబు ఉంది. సదరు పెన్సిడెంట్లు, వారి వారి కేసుల విషయంలో విన్నపాలు సమర్పించుకోవడానికిగాను స్పెషల్ కేడరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు సమక్షంలో వ్యక్తిగతంగా హాజరు కావడంలో విఫలం అవడమేకాకుండా, సదరు వోకాబు నోటీసులకు సంజాయిషీలను కూడా ఇవ్వలేకపోయారు. సంజాయిషీ ఇవ్వడానికి రాని వ్యక్తులు చెక్కులు ఎలా ఇచ్చారు? దీనిలో సమాఖ్యలో ఈ వ్యక్తులు పోట్లాడిన విషయం వాస్తవమా? ఈ దకాయిలు వసూలు చేసే విషయంలో సమాఖ్య ఎందుకింత కాంప్లెసెంట్ గా ఉంది.

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- సమాఖ్యకి ఆ విషయం తెలుసు. వెంటనే మరుసటి రోజు అక్కడికి వెళ్లడం జరిగింది. అధికారులు వెళ్లి వెరిఫై చేస్తూ గ్రోయిర్స్ కి ఇవ్వకుండా వారే అమ్ముకున్నట్లు తెలిసినది. వెంటనే వారి మీద ఛార్జెస్ క్లెయిమ్ చేయడం జరిగింది. వారికి లీగల్ నోటీస్ ఇచ్చారు. వారి దగ్గర నుండి చెక్కులు వ్రాయించుకున్నారు. ఒక్కొక్కరు 4 పోస్టడెబిట్ చెక్స్ ఇచ్చారు. అవి రికవరీకి పంపితే బాన్సు అయినాయి లీగల్ నోటీస్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఫిష్ మెట్రోపాలిటన్ సిటీకోర్ లో కేసులు పెట్టడం జరిగింది. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్, అయిల్ నీడ్స్ ముందు కేసు విషయంలో వీరు హాజరు కాలేదు. కో ఆపరేటివ్ యాక్ట్ క్రింద అవెలబుల్ ప్రొపర్టీకి ఎలావ్ చేయమని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. కోర్టువారు సమ్మన్స్ ఇష్యూ చేస్తూ వారు కాలేదు తర్వాత వారిని అరెస్ట్ చేయాలని ఇవ్వడం జరిగింది.

డాక్టర్ డి.ఎల్.రవేంద్రారెడ్డి:- అప్పటి పృథుత్వంతోనే ఒక మంత్రి గారి సహాయంతో దీని నుండి సక్సెస్‌ఫుల్ గా బయటపడాలని ప్రియత్నం చేశారు. అసలు ఈ ఎరువులు అమ్మమ్మడు నేను దువ్వారులో ఉన్నాను. అక్కడి ఎం డికి ఫోన్ చేశాను. శ్రీ సంపత్, ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ ఎం.డి గా ఉన్నారు. నేను ఇన్ ఫార్మ్ చేసిన తర్వాత వారు పొద్దుటూరు అధికారులను పంపించి ప్రియత్నం చేశారు. తరువాత నేను పదే పదే మాట్లాడడంతో నా బలవంతంమేరకు వారి దగ్గర పోస్ట్ డెటెక్ట్ చెప్పి తీసుకున్నారు. ఇప్పటి పృథుత్వం తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున పోటీ చేసిన అభ్యర్థి. ఎవరయితే ఓడిపోయారు వారు ఆయనకు షెల్టర్ ఇస్తున్నారు. ఆ పృథుత్వం ఇంటర్వ్యూ తీసుకోలేదు ఈ పృథుత్వం ఇంటర్వ్యూ తీసుకోలేదు. చివ్వు శుద్ధి ఉంటే అవినీతిని అరికట్టాలి. సమాఖ్యకి సంబంధించిన రైతుల డబ్బులు, ఇది పృథుత్వ డబ్బుకాదు. ఈ డబ్బును రికవరీ చేస్తారా?

శ్రీ జి.ముదుక్కప్పవనాయుడు:- రవేంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 1993 జూలైలో జరిగిన కేసు. ఆయన మంత్రిగా ఉన్నారు. వారి పార్టీకి సంబంధించిన మంత్రిగారే సపోర్ట్ చేశారని వేరు చెప్పారు.

డాక్టర్ డి.ఎల్.రవేంద్రారెడ్డి:- వేరు శ్రద్ధ తీసుకొని షెస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. మేము తప్పు చేశాము. కాబట్టి షక్తి వచ్చాము. మీరు ఏమయినా చర్యలు తీసుకొని వీరి మాజి శాసనసభ్యులు వీరిని ప్రియత్నం చేయకుండా ఆ డబ్బును వసూలు చేస్తారా?

శ్రీ జి.ముదుక్కప్పవనాయుడు:- కో ఆపరేటివ్ యాక్ట్ ప్రకారం ఇన్వెస్టిగేట్ ప్రొసెక్యూట్ అటాచ్ చేయమని చెప్పాము. కోర్ట్ లో కేసులున్నాయి. సమన్స్ ఇష్యూ చేసినా కోర్ట్ ముందు హాజరు కాలేదు. అరెస్ట్ చేయమని పోలీస్ స్టేషన్ ద్వారా సమన్స్ జారీ చేయడం జరిగింది. అందులో ఒకరు వెంకటరెడ్డి దావాపు రు. 10,000/- కట్టారు. ఇంకొరు 25,000/- ఇస్తామని చెప్పారు. రామసుబ్బారెడ్డి దొరకలేదు అతను అడ్జస్టాండ్ అయ్యాడు. పృథుత్వ ఫరంగా వారి దగ్గర నుండి రికవరీ చేయడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. రు. 1,60,000/- లు, రు. 1,18,000/- లు రికవరీ చేయడానికి పృథుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఇలా ఏనోసైటిలోనూ జరగలేదు 41 నోన్ టేబిల్ లో రు. 82,00,000/- లు ఎరువుల మీద అంటే డి ఏ పి.గానీ డిప్యూ మొదలైనవే సప్లయ చేయడం జరిగింది. ఎక్కడా అవకతవకలు లేవు రవేంద్రారెడ్డిగారి నియోజక వర్గంలోని మండలంలోనే జరిగింది. దానికి వారు బాధ్యత వహించాలి. ఫోన్ చేశానని చెప్పడం కాదు. వేరు రెండు సంవత్సరాలుగా ఎం ఎల్ ఎగా ఉన్నారు, మంత్రిగా ఉన్నారు. చర్యలు తీసుకోవాలి బీగట్ హార్డిన్స్ వల్ల ఇది ప్రియత్నం అవుతోంది. పృథుత్వ చట్టశుద్ధిని శంకించవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Dr.D.L.Ravindra Reddy:- He is taking shelter under my statement ఉన్న వాస్తవాన్ని నేను చెప్పాను. నేను జరిగింది ఫోన్ చేసి ఎన్నో సార్లు ఎం.డితో మాట్లాడిన తరువాతకూడా ఎం.డి.గారు ప్రియత్నం చేయలేదు. ఒకసారి రిజిస్టర్డ్ పోస్ట్ ద్వారా సమన్స్ ఇష్యూ చేశాము, వారు తీసుకోలేదు అని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ టిల్లాలోని పోలీస్ స్టేషన్ కేన్సింటికి ఇన్ ఫామ్ చేసి వీరిని అరెస్ట్ చేయవచ్చు. అంతేకాదు వీరి ప్రియత్నం ఉన్నాయి, రికవరీ చేయవచ్చు, పృథుత్వానికి చిత్తుకుద్ది ఉంటే

ఆ. విధంగా చేయమనండి రు. 3,00,000/-లు దుర్వినియోగం అవుతూ ఉంటే ఎలా?

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, మొన్ననే కోర్ట్ సమన్స్ ఇష్యూ చేయడం జరిగింది, పోలీస్ స్టేషన్ ద్వారా వారిని అరెస్ట్ చేయమని సమన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు అబ్స్ట్రాక్షింగ్ లో ఉన్నారు. ఎలా అరెస్ట్ చేయాలో పోలీస్ వారికి ఇన్ స్పెక్టర్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

9-10 గాదే వెంకటరెడ్డి:- వారు చెక్స్ ఇచ్చారు. అందులో ఒకటి లక్ష 67 వేల 861 ఉ. రూపాయలు, మరోటి లక్ష 13 వేల 983 రూపాయలు వున్నాయి. అయితే ఈ చెక్స్ బ్యాంకులో డబ్బులేక బౌన్స్ అయ్యాయి. మరి ఈ విషయంలో మీరే చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? నామనవి ఏమంటే వాళ్ళ నుండి రికవరీ చేసుకోడానికి ప్రావర్టి ఏమే లేదా? ల్యాండు రెవెన్యూ రికవరీ యాక్టు క్రింద మీరు ఎందుకు ప్రయత్నం చేయలేదు?

Mr. Speaker:- Anyhow Co-operative Law is there. That is why it is not possible for us to apply Land Revenue Recovery Act.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, the Land Revenue Recovery Act will be applied to all sections, where the question of misappropriation is there. Here it is a misappropriation case. So far as my knowledge goes, as an advocate, under the land Revenue Recovery Act you can show the property and recover the amount. My question is why they are not doing that. why they have not taken that step?

Mr. Speaker:- CPC's are there. I too know some thing about this. I was the Minister for Co-operations for some time. Now, the matter has been left to the Minister. It seems he wants to say something. You please take your seat.

శ్రీ జి.ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- వాళ్ళు చెక్స్ ఇచ్చారు. చెక్ బౌన్స్ అయింది సెక్యూరిటీ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్టు క్రింద సెక్షన్ 142, 138 (సి) క్రింద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. కోర్టులో ఐదవ మెట్రోపాలిటన్ కోర్టులో కేసు ఫైల్ చేయడం జరిగింది. వారు 4 చెక్కులు ఇచ్చారు. కనుక నాలుగు కేసులు పెట్టాము. కో ఆపరేటివ్ యాక్టు క్రింద సెక్షన్ 61 క్రింద ఎ.పి.సి.యస్ యాక్టు 7 క్రింద యిక్కడ ఇమ్మూవబుల్ ప్రావర్టికి ఎటాచ్ చేయమని చెప్పారు. ఇంకా రెవెన్యూ రికవరీ క్రింద యాక్టును తీసుకునే ఉద్దేశ్యంతో వున్నారు.

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి :- అధ్యక్షా, there is already a provision existing under Co-operative Societies Act, to recover the amount. No doubt about that. But he could not collect the said amount under that Act. My advice is, he can do the same under Land Revenue Act, which can impose severe punishment. He can do that. That is my submission.

Mr. Speaker:- The case is under implementation. Now No. 510.

మైలవరం అనకట్ల ఆధునికీకరణకై ప్రపంచబ్యాంకు బుణం

166-

*510- శ్రీ జి.వేరశివారెడ్డి (కమలాపురం):- మధ్య చిన్న తరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) కడప జిల్లాలోని మైలవరం అనకట్ల ఆధునికీకరణకొరకు ప్రపంచబ్యాంకు బుణం పొందినారా; అయినచో, తీసికొన్న బుణ పరిమాణ మెంత ఇప్పటివరకు వెచ్చించిన మొత్తమెంత;

(ఆ) సదరు బుణం నుండి ఏదైనా మొత్తాన్ని ఆయకట్టు రోడ్డుకై వినియోగించినారా; అయినచో, అందు నిమిత్తం వెచ్చించిన మొత్తమెంత;

(ఇ) సదరు అనకట్ల క్రింద తొలుత ప్రతిపాదించిన ఆయకట్టు వేస్తర్లమెంత; గత 5 సంవత్సరముల కాలంలో ఎంత ఆయకట్టుకు నీటిసరఫరా చేసినారు?

మధ్య తరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి శ్రీ ఎం.పెద రత్నయ్య:- (అ) తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి పరచడం ద్వారా నీటి యాజమాన్యాన్ని పంపిణీని పెరుగుపరచే నిమిత్తం మైలవరం ప్రాజెక్టు కోసం జాతీయ నీటి యాజమాన్య కార్యక్రమం క్రింద ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాన్ని తీసుకోవడమయింది. ప్రాజెక్టు ఖర్చు రూ. 7.56 కోట్లు. అందులో నుండి 1995, మార్చి నాటికి రూ. 5.63 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది.

(ఆ) లేదండి. పృథ్వీ బ్యాంకు పాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టు రోడ్ల కోసం ఎలాంటి మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయలేదు.

(ఇ) ఈ పాజెక్టు క్రింద మొదట్లో స్థిరీకరించిన విస్తీర్ణం 75.000 ఎకరాలు. గత ఐదు సంవత్సరాలలో అభివృద్ధి పరచిన ఆయకట్టు విస్తీర్ణం ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది.

1990-91	-	5,431	ఎకరాలు
1991-92	-	55,841	ఎకరాలు
1992-93	-	27,671	ఎకరాలు
1993-94	-	13,600	ఎకరాలు
1994-95	-	32,100	ఎకరాలు

ఎగువ కృష్ణా బేసిన్లో కర్ణాటక ప్రభుత్వం వారిఫ్ పాజెక్టుల నిర్మాణం

167-

*207-శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) ఎగువ కృష్ణా బేసిన్లో కర్ణాటక ప్రభుత్వం అనుమతిలేకుండా పాజెక్టులను నిర్మిస్తున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా;

(ఆ) అయినచో, ఆ పాజెక్టుల పేరేజీ; అవి నిలువజేయు నేటి సామర్థ్యపు వివరాలేవి;

(ఇ) సదరు పాజెక్టుల నిర్మాణంవల్ల కృష్ణా నదిలోకి వచ్చే నీటి ప్రవాహం దెబ్బతినే విషయం వాస్తవమేనా;

(ఈ) ఈ విషయమై కర్ణాటక ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపి ఒక అంగీకారానికి రావాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున మధ్యతరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం.పెద రత్నయ్య):- (అ) (ఆ) ఈ ప్రశ్న ఎగువ కృష్ణా సబ్-బేసిన్ (31) కు సంబంధించినదిగా భావించడమయింది. ప్రభుత్వం వద్ద లభ్యంగావున్న సమాచారం ప్రకారం అనుమతి లేకుండా ఆ సబ్-బేసిన్ లో కర్మాటక ప్రభుత్వం ఎలాంటి ప్రాజెక్టును నిర్మించడం లేదు. అయినప్పటికీ, కర్మాటక ప్రభుత్వం మధ్య కృష్ణా సబ్-బేసిన్ (32) లో ఆల్ మట్టి ఆనకట్టను నిర్మిస్తున్నది. అయినప్పటికీ, ఆనకట్ట ఎత్తును + 1680 అడుగుల నుండి + 1720 అడుగుల వరకు పెంచడం ద్వారా, మధ్య కృష్ణా సబ్-బేసిన్ (32) లో ఎగువ కృష్ణా ప్రాజెక్టు 2వ దశను నిర్మించాలని కర్మాటక ప్రభుత్వం ఇష్యుడు ప్రతిపాదిస్తున్నది. ఈ విధంగా ఆనకట్ట ఎత్తును పెంచడంవల్ల దాని నీటి నిల్వసామర్థ్యం 42 టి.ఎం.సి. నుండి 185 టి.ఎం.సి.ల వరకు పెరుగుతుంది. ఈ నీటి నిల్వ సామర్థ్యంలోని పెరుగుదలను న్యూ ఢిల్లీలోని కేంద్ర జల సంఘం ఆమోదించలేదు.

(ఇ) అవునండే. మధ్య కృష్ణా బేసిన్ (32 సబ్-బేసిన్) లో పైన సూచించిన ప్రాజెక్టు 2వ దశను అమలుపరచినట్లయితే, కృష్ణా నదిలోకి వచ్చే ప్రవాహాలు తగ్గే అవకాశముంటుంది.

(ఈ) భేదండ్. అయితే, ప్రాజెక్టుకు అనుమతిని ఇవ్వడంపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, భారత ప్రభుత్వ నీటి వనరుల మంత్రిత్వ శాఖకు తేవ్ నిరసనను తెలియజేసింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, 1680 అడుగుల నుండి 1720 అడుగుల వరకూ పెంచడం ద్వారా, 42 టి.ఎం.సి నుంచే 185 టి.ఎం.సిల వరకూ వాటర్ అబ్జర్వ్ చేస్తుంది కాబట్టి కృష్ణానదిలో ఫ్లో తగ్గిపోతుంది. మరి ప్రభుత్వం దీనికి ఆమోదం తెలిపిందా? అయితే కేంద్ర జల సంఘం వారు ఆమోదించకపోయినప్పటికీ అది అక్కడ నిర్మించడం జరుగుతున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసా? అలా నిర్మాణం సాగుతూ వుంటే దానిని అవడం కోసం ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి?

శ్రీ ఎం.పెద రత్నయ్య:- ఫేక్ వన్ అక్కడ చేపట్టడం జరిగింది. తరువాత వాళ్లు రివేల్డ్ గా చేపట్టాలని 6, 78 లోనూ, 8, 78 లోనూ, 9, 78 లోనూ 10, 78 లోనూ ఎనిమిది 86 లోనూ, 12, 86 లోనూ, 9, 88 లోనూ ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. వారు అనుమతి నిరాకరించారు.

(అంతరాయం)

పి.నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రయోజనాలకు భిన్నంగా కృష్ణా వాటర్ గూర్చి ఈ హాస్ లో పర్చించడమూ ఇటువంటి స్టేట్ మెంట్స్ యివ్వడం ద్వారా మన ఆంధ్ర దేశ ప్రయోజనాలు దెబ్బతీంటాయి. అప్పర్ కృష్ణా, 3-1, 3-2 అని నేను అనుకున్నాను. మీరు కరెక్టు చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆల్ మట్టి డ్యాం విషయం గూర్చి వంకా సత్యనారాయణగారు అడిగారు. ఆనకట్ట ఎత్తును 1680 నుండి 1720 వరకు పెంచుతున్నారని, 42 టి.ఎం.సిల నుంచే 185 టి.ఎం.సిల స్టోరేజ్ కెపాసిటీకి పెంచుతున్నారని వాళ్లను మీరు వద్దని ఎంత ప్రొబ్లమ్స్ ఫేయాలని చూసినా వారు పనిని

కొనసాగిస్తున్నే వున్నారు. కృష్ణా వాటర్ పెర్షడ్ ఎక్కువ అయింది. ముందే ఒక చుక్క నీరు కూడా మనకు రావడం లేదు. ఇప్పటికే పెర్షడ్ పెరగడంతో మనకు కష్టంగా వుంది. అలాంటిది వారు ఆల్మట్టి డామ్ అనుకున్నట్లుగా విజయవంతంగా పూర్తిచేస్తే, ఆంధ్రదేశానికి తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతుంది. ఈ విషయం గూర్చి ప్రశ్నిస్తే, మీరు జవాబు ఎలా ఇస్తున్నారో చూడండి. "As per the information available with the Government, the Government of Karnataka is not constructing any project in the sub-basin without permission." Sir, what is this answer? విత్తోల్ పర్మిషన్ చేయడం లేదని వారంటున్నారు. అంటే విత్ పర్మిషన్ చేస్తున్నట్లే కదా? అంటే మీరు వారు కట్టుకోవడానికి ఒప్పుకున్నట్లే కదా? అలాంటి పరిస్థితులవల్ల మన ఆంధ్రదేశ ప్రయోజనాలు దెబ్బతినేటవంటి ప్రమాదం ఏర్పడుతోంది. దీనివల్ల కృష్ణా బేసిన్లో మన ప్రాజెక్టులకు ఒక్క చుక్క కూడా నీరు రాదు. Areweto accept this కనుక తక్షణమే ఈ విషయం గూర్చి మీరు సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్తో మాట్లాడండి. ప్రభుత్వాలతో మాట్లాడండి. దేవగడ్డగారు, వారం రోజుల క్రితం ఒక స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. We are going with the Construction of Alamatti Dam. Nothing on earth will stop us. మన సి.యం.గారు తెలుగు గంగను గూర్చి చెప్పినట్లు ఆల్మట్టి డామ్ గూర్చి వారు చెబుతున్నారు. అందువల్ల దయచేసి మీరు ఈ ఇష్యూను సిరియస్గా తీసుకుని పరిష్కరించుకునే ప్రయత్నం చేయాల్సి వుంది. కేవలం సెంట్రల్ వాటర్ కమిషనుకు ఒక లేటర్ వ్రాస్తే సరిపోదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రోజు సాయంత్రం వెళుతున్నారు. నీన్న సాయంత్రం ప్రధాన మంత్రిగారితో మాట్లాడి వుండక పోవచ్చు కనీసం అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడైనా వారితో మాట్లాడి, ఆంధ్రదేశం యొక్క ప్రయోజనాలను కాపాడడం కోసం మీరు నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారా? లేకపోతే మన ప్రాజెక్టులు ఏమే కూడా పనికి రాకుండా పోతాయి.

9.20 శ్రీ ఎం. పెద రత్నయ్య:- అధ్యక్షా, దీని మీద మేము ప్రధాన మంత్రిగారితో మాట్లాడిన తరువాత నోటిఫైరుదల శాఖ మంత్రిగారికి చెప్పడం వల్ల వారు క్లియర్ గా దీనిని రిజక్టు చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు సూచించినట్లు మళ్ళీ ప్రధాన మంత్రిగారితో మాట్లాడి తగిన చర్యలు తీసుకొంటామని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరావు:- అధ్యక్షా, ఇది మన రాష్ట్ర భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన సమస్య, రెండవల సంవత్సరం పూర్తి అవుతుంది. గతంలో ఇచ్చినటువంటి ఒడంబడిక ప్రకారం మేము కన్సర్వుక్ష్న్ చేయము అంటూనే కర్పాతిక ప్రభుత్వం వారు అనేక ప్రాజెక్టులు కన్సర్వుక్ష్న్ చేస్తున్నారు. తమ సమక్షంలోనే ఈ విషయం రెయిజ్ చేయడం కూడా జరిగింది. ఆల్మట్టి డామ్ విషయంలో ఏకక్రి మమ్ములను అడ్డుకోలేదని మేము కడతామని గట్టిగా చెబుతున్నది. దీని మీద మన ప్రభుత్వానికి ఏరకమైన స్పందన లేకపోతే, 1680 అడుగుల నుండి 1720 అడుగుల వరకు ఎత్తును పెంచుతున్నారు.

మమ్ములను ఏశక్తి అపలేదని ఆ పశుభుత్వం వారు అంటున్నారు పశుభుత్వానికి తేవ్వమ్మైన స్పందన భేకపోతే ఏరకంగా మనం పశుల పర్యవేక్షణలు కాపాడతామండీ మనం తేసుకొన్న తెలుగు గంగ పాక్షికులు గాతరు నగరి పాక్షికులు ఈ పరిస్థితులలో ఏమవుతాయి. పశుభుత్వం ఒక స్పష్టమైన తేర్కానం కర్నాటక పశుభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా చేసి గట్టి ఆందోళనకు పూనుకొంటే తప్ప న్యాయం జరగదు. వారు అహంకార ధోరిణిలో పనిచేస్తున్నారని, జరుగుతున్నది. మేరు గట్టిగా స్పందించకపోతే మనకు చాలా అన్యాయం అవుతుంది. దీని మీద గట్టిగా యాక్షన్ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.పెద రత్నయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యుల ఆందోళనతో మేము భాగం పంపింపాము. అయితే ఇంతకుముందు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు గారు సూచించినట్లు పర్యావరణ మంత్రిగారిచే మాధానానికి తగిన చర్యలు కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా కృష్ణా నేనీ పైన కర్నాటక పశుభుత్వం వారు ఎన్నో పాక్షికులు కడుతున్నారు. అందులో అల్పమట్టి డామ్ ఒకటి అని మనవిచేస్తున్నాను. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి దేవగౌడ్ గారు అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతూ ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఈ డామ్ కట్టి తీరుతామని చెప్పడం జరిగింది. వాళ్ళ రాష్ట్ర పశులకు ధైర్యం ఇచ్చి కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. అదే కాకుండా ఇంతకు ముందు దేవగౌడ్ గారు తుంగభద్ర నుంచి ఒక్కటొక్కటి నేరుకూడా మన రాష్ట్రానికి ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విధంగా మాట్లాడుతూ వోతూ ఉంటే మన తరపున ఎటువంటి స్పందన లేకుంటే మాకు అశ్చర్యకరంగా ఉంది. రాష్ట్ర పశులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. దీని పైన కర్నాటక పశుభుత్వం ఏదైతే నిర్ణయం తీసుకొందో దానికి వ్యతిరేకంగా ఒక రిజల్యూషన్ యునానిమస్ గా పాస్ చేద్దాము, ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించండి. ఇలాంటి ముఖ్యమైన సమస్య వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో లేకుండా బయట ఉంటే ఈ ఏమీ లాభం రిజల్యూషన్ పాస్ చేయించి చర్యలు తీసుకోండి, మేము సహకరిస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారు నేషనల్ ఫ్రంట్ షెడ్యూల్ గా ఉన్నారు అందులో ఆ పశుభుత్వం వారు భాగాస్వాములు అయినప్పటికీ కూడా పట్టించుకొని పరిస్థితి ఉంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- This is only Question Hour. Anyhow, we are going to discuss about the pending projects also.

శ్రీ ఎం.పెదరత్నయ్య:- అధ్యక్షా, తుంగభద్ర నేరు విషయంలో పశుభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకొంది, బోర్డు కూడా తగిన విధంగా స్పందించింది. అయితే అక్కడ సమస్య అలా డిసిప్లీన్ లేకుండా కర్నాటక రైతులు నేరు డ్రా చేసుకోవడం జరిగింది. మేము అధికారంలోకి వచ్చి నాలుగు నెలలు అయినది. గత 5 సంవత్సరాలు వారు అధికారంలో ఉన్నారు. కేంద్రంలోను వారి పశుభుత్వం ఉన్నది. వారు ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకొన్నారు? తేర్కానం పర్యవేక్షణ దానికి మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ వి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గతంలో విజయవాడకు రైల్వేగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు గురించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మీరు రికార్డు తెప్పించి చూడండి ఇప్పుడు మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు. మీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది. మీరు గమ్యున వారుకొంటారా? వేతులు కట్టుకొని, కళ్ళుమూసుకొని ఉంటారా?

Mr. Speaker:- The Government have agreed to move a Resolution on this. Please sit down.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, let the Chief Minister come and personally clarify this issue.

Mr. Speaker:- The Government have already agreed to move a resolution on this issue. So, please do not disturb the House.

Dr. D.L.Ravindra Reddy:- Sir, they are going ahead with the construction work. Karnataka Chief Minister Sri Deve Gowda was reported to have stated that the Andhra Pradesh Government do not have any legal right to the surplus water simply because the infrastructure was created.

శ్రీ డి.రాజగోపాల్ (ఆచంట):- అధ్యక్షా, ఈ ఆర్డరులో డ్యామ్ వనులు కర్నాటక ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ప్రారంభించారు? రాష్ట్ర ప్రయాజనాలు కాపాడడానికి ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు?—వాళ్ళ ఎస్టిమేటు ఎంత? అనుమతి కన్నా ఎక్కువగా వాళ్ళు ఎంత ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు? నిరసన ఎప్పుడు తెలియజేసినారు? స్పెసిఫిక్ గా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొన్నదా?

శ్రీ ఎం.పెదరత్నయ్య:- అధ్యక్షా, ఇండాకనే సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. కర్నాటక ప్రభుత్వానికి భారత ప్రభుత్వానికి, ప్రధానమంత్రికి, నిజీ వనరుల శాఖ మంత్రికి, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు నిరసన తెలుపుతూ ఈ రిఫరెన్సులు చదవి వీసిపిస్సాను. 6/78, 8/78 9/78 10/78, 12/86 ఈ విధంగా చాలా థేడ్లలో నిరసన తెలుపడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తీర్మానానికి ఒప్పుకొన్నారు.

శ్రీ ఎం.పెదరత్నయ్య:- తీర్మానానికి మేము ఒప్పుకొన్నాము. మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

డా.డి.ఎల్.రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు చాలా బాగా చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను భావితరాల వారు క్షమించరు. మనం దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని ఉరికే తేవ్వనిరసన వ్యక్తం చేస్తే సరిపోదు. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రిగారు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతూ మనలను ఏ శక్తి అడ్డుకోలేదని చెప్పడం జరిగింది. అంటే మన తెలుగు గంగ పూజెక్కు గాలేరు. నగరి, హంద్రీ నేవా లేకపోతే పులి చీంతల పూజెక్కుకు ఒక మక్క నీరుకూడా ఉండదు. దయచేసి అర్ధగంట వర్షకు అనుమతి ఇచ్చి దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం ఇచ్చి సామరస్య పూర్వకంగా మనకు రావలసిన నీటిని మనం తెచ్చుకొంటే భావితరాల ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు క్షమిస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎల్లుండి పెండింగు పూజెక్కుల చర్చ వస్తుంది.

(అంతరాయం)

9.30 శ్రీ.వి.నాగేశ్వరరావు:- పెండింగు పూజెక్కుల మీద డిస్ కషన్ వేరే. ఇది వేరే. నీరు ఉంటే పెండింగ్ పూజెక్కుల గురించి చర్చించాలి. అసలు నేళ్లు లేని పరిస్థితి వస్తూ ఉంది. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించి రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయించండి. అందరం కలిసి పాస్ చేద్దాము. అంతేకాకుండా లిగట్ గా రెమెడ్ ఏమైనా ఉందా అనేది స్పష్టం చేయమని కోరుతున్నాను. Why can't you approach Supreme Court? Why can't you stop it?. అందుకని ఒట్టి తీర్మానం చేయడమే కాదు. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ మూవ్ చేస్తే యునానిమస్ గా రిజల్యూషన్ పాస్ చేద్దాము. లీగల్ రెమిడీస్ ఏమైనా ఉన్నాయో, ఉంటే Why can't you go to the Supreme Court to stop them?

శ్రీ ఎమ్.పెదరత్నయ్య:- తీర్మానము తయారుచేస్తున్నాము. జేరో అవర్ లో అది నేను ప్రవేశపెడతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- The Government has the responsibility you wanted resolution to be moved and the Government has agreed.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- లీగర్ రెమిడ్ లేదా....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- ఇది చాలా అందోళనకరమైన విషయం. ఇది రాష్ట్ర ప్రజలకు చాలా అందోళన కలిగింపే విషయం....

శ్రీమతి వై.సీతాదేవి:- 5 సంవత్సరాలు ఏమి చేశారు?

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- 5 సంవత్సరాలు ఏమి చేశామో చరిత్ర చెపుతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- సీతాదేవిగారు కూర్చోండి.

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- చరిత్రచెపుతుంది, రికార్డు తీసి చూడండి. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి దేవగౌడగారు కర్నాటక అసెంబ్లీలో పదేపదే చెప్పడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ అలీమట్టి పాజెక్టు, ఏ పాజెక్టు అయితే కడుతున్నారో అది లీగల్గా కడుతున్నారా ఇల్లెగల్గా కడుతున్నారా, ఎట్లా ఆపోలో అలోపింపి, లీగల్గా సుప్రీం కోర్టుకి వెళ్ళాలా, ఎక్కడికి వెళ్ళాలి ఆ పని ఆపు చేయించాలంటే అన్నది చూడాలి. మీరు ఇంకోటి చెప్పారు. తుంగభద్ర నీరు వదిలితే అక్కడి రైతులు రానివ్వడం లేదని అంటే అక్కడ ఉన్న

ప్రభుత్వం దానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఇక్కడి రైతులకు నష్టం జరిగితే మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పాలి. 15 ఏప్రిల్ వరకు కె.సి కెనాల్ కు తుంగభద్ర నీళ్లు ఇయ్యలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానికి నష్టపరిహారం చెల్లించలేక పోతున్నారు. వెంటనే రిజల్యూషన్ పాస్ చేయించండి. ఉట్టి రిజల్యూషన్ కాదు. దాని పైన చర్యలు - ఏ విధంగా దేవగౌడ అక్కడి ప్రజలకు అసెంబ్లీలో చెప్పి నమ్మకం ఇప్పిస్తున్నారో ఒక బొట్టు కూడా వదలమని నీరు రాకుండా చేస్తామని చెపుతున్నారో దానికి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకోవడం లేదు. మేము చేప్పే వరకు చర్యలు తీసుకోకుండా ఎందుకు నిద్రపోతున్నారు. దీని పైన ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదో చెప్పాలి.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please, don't make any background commentary

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం, పార్టీ ఎప్పుడూ కూడా క్లియర్ స్టాండ్ తీసుకుంది. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ....

మేకు సమాధానం కావాలి, ఇంకా ఏమీ కావాలి చెప్పండి. మాట్లాడుకుందాము. ఈ విషయములో ఏమాత్రం కాంప్రమైజ్ లేదని చెప్పడం జరిగింది. కృష్ణా వాటర్ 2000 నాటికి ముందుగానే ఏవిధంగా మనము వినయించుకోవాలో, ఆ ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి బడ్జెట్లో రూ. 1200 కోట్లు పోస్టల్లో ఏనాడు లేని విధంగా పెట్టామన్న విషయం మీ అందరికీ తెలుసు.

(ఇంటర్వ్యూ)

అల్మట్టి నిన్న మొన్న, మూడు నెలల్లో కట్టలేదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే మేము అక్కడ ఉండి రెయిజ్ చేశాము. ఆ రోజు నాగేశ్వరరావుగారు, విద్యాసాగరరావు గారు మేము అక్కడి నుంచి మాట్లాడితే మీరు నోరు విప్పి మాట్లాడలేదని తెలియజేస్తున్నాను. కానీ దానికి నేను ముడిపెట్టడం లేదు. మన రాష్ట్ర హక్కులు పరిరక్షించుకోవాలి. దీనిలో ఏమాత్రం కాంప్రమైజ్ లేదు. అందుకని మన సి.ఎమ్ గారు అపోజిషన్లో ఉన్నప్పుడు సి.ఎమ్ గారికి డి.వో తెలిర్ వ్యాసి పంపించారు. అది కూడా మీరు చూశారని తెలియజేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఈ ఇఫ్ఫా మేద కాన్ఫ్లెన్స్ రావాలి. అందరూ కలిసి పోరాడవలసిన అవసరం ఉంది. సి.ఎమ్ గారు ఇంకా అసెంబ్లీకి రాలేదు. రేపు మళ్ళీ రెండు గంటలు పెండింగు ప్రాజెక్టుల మీద డిస్కషన్ పెట్టుకున్నాము. అంటే ఎట్లా ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి, మన రైల్వే ఎట్లా కాపాడుకోవాలి అనే విషయం కూడా మాట్లాడ బోతున్నాము. మీరు రేపు మూవ్ చేయమంటే మేము ప్రిఫర్డ్ గా ఉన్నాము. లేదు సి.ఎమ్ గారు వచ్చాక వారికి చెప్పి వారి ద్వారా మూవ్ చేయమంటే దానికి కూడా సిద్ధముగా ఉన్నాము. ఫోర్డ్ లేడర్స్ ను విలిపించి సి.ఎమ్ గారి దగ్గర మాట్లాడి మన మందరం ఏ డిసిషన్ తీసుకోవాలో ఏమీ చర్చలు తీసుకోవాలో దానికి కూడా ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నివాజ్-విద్యాసాగరరావు:- కర్నాటకలో వారు నిర్మాణం చేస్తున్నటువంటి ప్రాజెక్టుల గురించి అప్పటి తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఏడెనిమిది సంవత్సరాల క్రితం ఒక ఉన్నతస్థాయి అధికారుల సమావేశం జరిగింది. కొన్ని రోజులు, ఎన్నో గంటలు చర్చలు చేయడం జరిగింది. ఆ మినిట్స్ అన్నీ కూడా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ అల్మట్టి ప్రాజెక్టు తయారు అవుతోంది దానికి మన అసెంబ్లీలో మంత్రిగారు రిజల్యూషన్ తయారుచేయబోతున్నారు అంటే అది సరిపోదు, అది, కొంటర్ కాదు. కేవలం రిజల్యూషన్ కాకుండా మళ్ళీ ఉన్నతస్థాయి సమావేశాన్ని మీరు వెంటనే ఏర్పాటు చేయండి. గతములో - ఎనిమిది సంవత్సరాల క్రితం చర్చించినటువంటి ఆ మినిట్స్ ను తెప్పించి చర్చించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారిచే ఈ వేళ కాకపోతే రేపు రిజల్యూషన్ పెట్టి పాస్ చేయించండి. మనందరికీ పార్టీల ద్వారా బేదాభిప్రాయాలు ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఒక ఎఫ్ కే.ఎస్ రిజల్యూషన్ ఇద్దాము. ఇది అన్నీ పార్టీలకు కావలసిన విషయం. జనార్ధనరెడ్డిగారు లేవారు అంటే ఆయన చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే బాగుంటుంది. లేకపోతే రేపటికీ అయినా వోల్స్ టోచర్ చేసి మనము ఏకగ్రీవ తీర్మానం చేస్తే బాగుంటుంది. దానితో పాటు అల్ పార్టీ మీటింగు, ఉన్నత స్థాయి

సమావేశము పెట్టిస్తే అర్థమవుతుంది. సుప్రీం కోర్టుకి పోయే అవకాశం ఉందా కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద కానీ, కర్నాటక, ప్రభుత్వం మీద కానీ ఏ విధంగా ఒత్తిడి తీసుకురాగలుగుతాము, ఏ విధంగా ఫలప్రదం అవుతుంది అనేది చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం దీనికి అంగీకరించాలని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరరావు:- ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య. నేను మొన్న జేరో అవర్స్ లో చెప్పి తే బాధ్యతగా సమాధానం చెప్పడానికి ఎవరూ లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఈ వేళ రిజల్యూషన్ పాస్ చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపాదించడం ద్వారానే దానికి తగిన విలువ వస్తుంది. మన అందోళనకు, తీవ్ర అందోళన చేస్తున్నామనే దానికి స్పష్టమైన ఉతం, బలం రావాలంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రోజే ప్రతిపాదించాలని నా అభిప్రాయం. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత తీర్మానం వారిచే ప్రతిపాదించబట్టు చూడాలని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- దీని యొక్క ప్రాధాన్యత దృష్ట్యా నేను ఇండాకే అడిగాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక గంట అయిన తరువాత పిలిపించి వారి ద్వారానే తీర్మానం మూవ్ చేయమని బాగుంటుంది. దేవగౌడ్గారు కర్నాటక అసెంబ్లీలో చెప్పిన దాని కంటే గట్టిగా మన మంతా కలిసిపోరాడాలి. We were here when they are ruling. మనమంతా పోరాడము. మీరు ఇక్కడ ఉన్నారు, వేరు అక్కడ ఉన్నారు. ఇప్పుడు వేరు మేము బలపరుస్తామని చెబుతున్నారు. రాష్ట్రం యొక్క మంచి కోసం, విమలశార్థసాధక ప్రయోజనాల కోసం Let us take the help of all the people concerned. After all, political parties exist.... అందుకని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక గంట తరువాత వచ్చి తీర్మానం మూవ్ చేస్తే మేము సపోర్టు చేస్తాము. టేగర్ రెమిడ్స్ ఏమైనా ఉన్నాయో అన్నది ఈలోగా స్పష్ట చేయండి. Let them also come with some statement whether we can go to the Supreme Court or Central Water Commission to stop it. కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గర చెబులాడగలుగుతామా, ఇంకో విధంగా చేయాలి, బీజునల్ దగ్గర ఏమైనా... You explore the possibilities in this one hour. Please try to educate us so that we can protect the rights of Andhra Pradesh.

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు ఎన్.టి.రామారావుగారు ప్రధానమంత్రికి డి.వో లెటర్ వ్రాయడం జరిగిందని అన్నారు. ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు జరిపిన పోరాటం అక్కడికి వెళ్లి అన్నే మరచిపోయారా? దేవగౌడ్గారు కర్నాటక అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతూ ఎంతో గట్టిగా చెప్పారు. మార్చి 21న అసెంబ్లీ ప్రారంభమైంది. మేము ఎన్నో సార్లు చెప్పాము. మేము రెండు మూడు సార్లు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు దీని మీద స్పందించవలసింది కాని స్పందించలేదు. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు రిజల్యూషన్ వెంటనే పెట్టినట్లయితే అందరికీ గౌరవంగా

ఉంటుంది, ప్రజలకు కూడా నష్టం కుదురుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారితో రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయించి పాస్ చేయించండి. అలా చేస్తే హృస్కి కూడా బాగా ఉంటుంది. అక్కడ పనులు అగేయంగా ఏ కార్యక్రమం చేయాలి. సుప్రీం కోర్టుకు వోవాలా ఎక్కడికి వోవాలి అనేది అలోచించాలి. ఎమ్.ఓ.యుల విషయముతో రిపబ్లికన్ పార్టీకి మేము మీరు తీసుకు వెడతామంటే రాబేదు. కానీ ఇటువంటి పనులకు, పాజిక్యుల విషయమై తీసుకువెడతామంటే మే వెంటరావడానికి మేము సిద్ధముగా ఉన్నాము, మీరు తీసుకువెళ్ళకపోయినా రావడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. డీన్ షేడ వెంటనే ఏక్జిజ్ తీసుకోవాలి. చంద్రబాబునాయుడుగారు డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగానో, ముఖ్యమంత్రిగానో సమాధానం చెబుతున్నారని కానీ....

9-40 | శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- జనార్థన్ రెడ్డిగారూ, మీరు చెప్పినట్లు డిప్యూటీ ఉ. సి.ఎం.గారో, సి.ఎం.గారో అవసరం లేదు. మా నాయకుడు ఉన్నంతవరకూ అయినే సి.ఎం. మీకు ఆ అనుమానం అవసరం లేదు. మే మాదిరిగా మూడు, మూడు రోజులకు ఒక కొత్త సి.ఎం. వచ్చే అవకాశం మా పార్టీలో లేదని కూడా తెలియజేస్తున్నాను

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

కాబట్టి ఎన్.టి.రామారావుగారు ఉన్నంతవరకూ రాష్ట్రంలో స్టేబుల్ గవర్నమెంట్ ఉంటుంది. అయినే ముఖ్యమంత్రి, అయినే మా నాయకుడు అందులో సందేహం వద్దు, మీకు కన్ఫ్యూజన్ కూడా వద్దు అది మేతోనే పోయింది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- బేసిపోసి హైవోటిటికల్ క్వశ్చన్స్ అవసరం లేదు. అయిన వందేళ్లు ఉండి, మే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈ రాష్ట్రంలో తిరిగి రాకుండా తెలుగుదేశం వార్డునే అధికారంలో ఉంటుంది. అందులో మీకు అనుమానం అవసరం లేదు....

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కం టు ది పాయింట్....

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- సర్, చాలా సంతోషం. వారు రూలింగ్ పార్టీలో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడు కొలపరేట్ చేయబేదు. కానీ అవొజిషన్ లోకి వెళ్ళక జనార్థన్ రెడ్డిగారు ఈ రోజు ఫస్ట్ టైం మేము కూడా వస్తాం, దానిగురించి వోరాడతాం అన్నారు. అందుకు వారికి గవర్నమెంట్ తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఎందుకంటే వారు మొట్టమొదటి సారిగా బాధ్యతను గుర్తించి ఇలా ప్రవర్తించినందుకు నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయము)

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- ఎం.ఓ.యు.....

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- ఎన్.టి.రామారావుగారు అవొజిషన్ లేడర్గా పున్నప్పుడు ప్లెయిమ్ మనిస్టరుకు తెలిగ్ వాశారు, దానికి ఇంతవరకూ రిప్లయి రాలేదు. ఏదిఏమైనా మీ ఆవేదనతో ఏకిభవిస్తున్నాను. మీకంటే మేము ఎక్కువ ఆవేదనతో ఉన్నాం. మీ అందరికీ తెలుసు, తెలుగు గంగ గానీ, గాలేరు-నగరి గానీ, ఇవన్నీ మా నాయకుడు ఎన్.టి.రామారావుగారు అధికారంలో వుండగా స్టార్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ కంప్లీట్ చేయాలి, నీరు రావాలి ఘేరు పెప్పినట్టు సి.ఎం.గారు రాగానే మాట్లాడతాం. ఫేయమంటే కూడా దానికి మేము సిద్ధంగా వున్నాం లేదు ఇంకా అందరితో డిస్కస్ చేసి చేయాలన్నా చేస్తాం...

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- వద్దండి...

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- ఎగ్జిడ్. సి.ఎం.గారు వస్తునే మాట్లాడి ఒక స్టేట్మెంట్ ఇస్తామని మనవిచేస్తున్నాము

Mr.Speaker:- I expunge the words ***

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అట్లాంటివి అప్పుడప్పుడు వస్తుంటాయి. "మా ఈడ్ ఆఫ్ఫర్స్ నెహ్రూ" అని కూడా మనం డిస్కస్ చేశాం...

పుష్పతోటను దుకాణాల సమాదాయంగా మార్చుట

168-

*483- సర్వ శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, పి. రామయ్య (నిడుమోలు) శ్రీమతి పి. భారతి, (నత్తెనపల్లి) సర్వశ్రీ కె.బొడ్డి (భద్రావలం) బి. వెంపయ్య, (సంతనూతలపాడు) డి. రాజగోపాల్ దేవదాయ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తీరుపతి పట్టణంలోని జియ్యరు మతం క్రిందగల శ్రీ కందాడ గోవిందాచారి ట్రస్టుకు చెందిన పుష్పతోట ప్రాంతాన్ని దుకాణాల సముదాయంగా మార్పుచేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అట్లు మార్పు చేయుటకు తీరుమల తీరుపతి దేవస్థానబోర్డు నుండిగాని దేవదాయ శాఖనుండి గాని అనుమతిని తీసుకున్నారా;

(ఇ) బేసివో, అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులపై తీసుకొన్న చర్య ఏమీ?

***Expunged as ordered by the Chair.

దేవదాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణ):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ విషయంలో వాస్తవాలను కనుకొనేందుకై విచారణకు ఉత్తరువు చేయడమయింది. ట్రస్టు ఆస్తులను కాపాడేనిమిత్తం సముచిత చర్యలు తీసుకునేందుకు అవకతవకలకు బాధ్యులైన వ్యక్తులపై కేసులు పెట్టేందుకు కూడా ఉత్తరువు చేయడమయింది. తిరుమలతిరుపతి దేవస్థానం వారుకూడ డిక్లరేషనుకు స్వాభీనతకు, లెక్కల అప్పగింతుకు దావాను దాఖలు చేశారు.

మిషన్ స్పీకర్:- సింగిల్ సప్లైమెంటరీ

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, తిరుపతిలో విన జీయర్గారి మఠం, పెద్ద ఓయర్గార్ మఠం అని రెండు మఠాలు ఉన్నాయి. కోట్లాది రూపాయల విలువచేసే భూములు వారి అధీనంలో ఉన్నాయి. వారి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఆ భూముల్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. తమకు మనవిచేసింది ఏమిటంటే పట్టణంలో వున్న అత్యంత విలువైన ఈ భూముల్ని కాజేసి అమ్ముకోంటున్నారు. వాటికి ఆరు వేల సంవత్సరాల నాటి పరిశ్రమ ఉంది. ఏ ప్రభుత్వం కూడా, ఆఖరికి పరాయి ప్రభుత్వ హయాములో కూడా ఆ భూములపై వచ్చే ఫల సాయాన్ని అనుభవించడం, అక్కడి భక్తులకు అవసరమైన సహాయాన్ని చేయడం తప్ప ఆ భూముల్ని అమ్ముకొనే వీలులేదు. ఈ పట్టణంలో కందాడ గోపేందాచారి ట్రస్టు క్రింద పుష్పతోట భూములు ఉన్నాయి. పుష్పతోట అంటే అక్కడ పూల చెట్లు వుండి, అక్కడ పూచే పూలను దేవుడి పూజకు ఉపయోగించాలనేది ఉద్దేశం. కానీ అక్కడ ఒక్క పూల మొక్క కూడా లేదు. ఈ పేరుతో వున్న తోట ఈనాడు శ్రీ శ్రీనివాసా ఫౌండేషన్ కాంప్లెక్స్ అయింది. దేవుడు మాట్లాడలేదు, కాబట్టి దేవుడి పేరిట వున్న భూముల్ని ఏ రకంగా కాజేస్తున్నారో చెప్పడమే నా ఉద్దేశం. శ్రీనివాసా ఫౌండేషన్ కాంప్లెక్స్ గా మారిన పుష్పతోట శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో రీడర్ గా వున్నవారి శ్రీమతి పద్మావతి గారి పేరుతో ఉంది. వారు భూమిని లీజీకు తీసుకోవడమే కాకుండా ఫౌండేషన్ కాంప్లెక్స్ కట్టి అమ్ముకొన్నారు. అదేవిధంగా నెల్లూరులో 40 ఎకరాల పొలం ఉంది. అది కోట్లాది రూపాయల విలువచేస్తుంది. ఆ పొలం కూడా అయ్యగార్ పేరుతో ఉంది ఇంత విలువైన పొలాలు ఏ రకంగా చెతులు మారాయో చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇటువైపు (ప్రతిపక్షంలో) వున్నప్పుడు ప్రశ్నించారు. గతంలో ఎన్.టి.రామారావుగారు అధికారంలో వుండగా, అంటే 1987 లో ఏ పరిస్థితులలో కూడా ఈ భూముల్ని అన్యాయంతో చేయడానికి వీలులేదని చెప్పారు, ఆ ప్రశ్న నెంబర్ కూడా నేను చెబుతాను. అదేవిధంగా ఈనాడు ఇటువైపు (ప్రతిపక్షంలో) వున్న విజయభాస్కర రెడ్డిగారు అధికారంలో వుండగా ఆ భూముల్ని ఏ పరిస్థితులలో కూడా అమ్ముడానికి వీలులేదని చెప్పారు. కోట్లాది రూపాయల విలువైన భూముల్ని అమ్ముకొంటున్నారనీ, సభా సంఘాన్ని వేయమని చంద్రబాబునాయుడు గారు ప్రతిపక్షంలో వుండగా చెప్పారు. అందువల్ల వెంటనే సభా సంఘాన్ని నియమించండి. బాధ్యులైన అధికారులను శిక్షించండి. గతంలో ఏ ప్రభుత్వంలో కూడా, ఆఖరికి విక్టోరియా మహారాణి కాలంలో కూడా ఏరకంగా కూడా ఈ భూముల్ని అమ్ముకోకూడదనే శాసనం ఉంది. అందుకని ఆనాడు ఒక ట్రస్టును కూడా ఏర్పాటుచేశారు. దేవుడికోసం ఉద్దేశించిన

భూములు అవి. కానీ భక్తులకు ఏమాత్రం సౌకర్యం లేదు, మరొకటి లేదు. ఈ భూముల్ని వారి జాగ్రత్తగా అమ్ముకొంటున్న పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల వెంటనే దానికి సంబంధించిన వివరాలను రాబట్టడానికి సభా సంఘాన్ని వేయాలని మేధావీ పృథ్వీనికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సింహాద్రి సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు వేంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పిన విషయాలన్నీ యధార్థమే. I have no objection for appointing a House Committee.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, సభా సంఘాన్ని నియమించడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. అయితే ఆ విషయం మేధావీ రికార్డులోకి వెళ్లాలి.

Mr. Speaker:- What is your objection? I am not able to understand what you are saying. Please hear me. Once it is agreed to by the Government, the House Committee will be constituted.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, వేంకటేశ్వర రావుగారు కోరినట్లు హౌస్ కమిటీ వేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇది ఇద్దరు జియర్ స్వాములు తగాదాకు సంబంధించిన విషయం. ఆ మేటర్ హైకోర్టులో ఉంది. కాబట్టి ఆ అంశాన్ని కూడా హౌస్ కమిటీ టర్న్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో చేర్చుస్తారా? The matter is seized by the Court. I am not coming in its way.

Mr. Speaker:- We Will see what best we can do. Please take your seat.

"చిరంజీవ సుఖేభవ" పథకము

169-

*568- సర్వశ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు, (సత్తుపల్లి) సి. రామచంద్రారెడ్డి (వాయల్పాడు) జి.వి. శ్రీనాధరెడ్డి (విలేరు) ఇ.పెద్దిరెడ్డి, (మాజురాబాద్) ఎం.కాశిరెడ్డి (కనిగిరి) ఆరోగ్య, వైద్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈక్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పాఠశాలలకు వెళ్లే పిల్లలకొరకు 1985లో "చిరంజీవ సుఖేభవ" అనే పథకాన్ని ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టినదా;

(అ) సదరు పథకము అమలులో ఉన్నదా

(ఇ) లేనచో, పాఠశాలలకు వెళ్లే పిల్లల ప్రయోజనార్థం సదరు పథకాన్ని పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా?

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు "అవునండీ" అని సమాధానమిచ్చారు. కానీ ఆ పథకం స్వచ్ఛందంగా అమలుజరుగుతున్న దాఖలాలు లేవు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు బేపట్టిని ఈ కార్యక్రమాన్ని మళ్ళీ ప్రజలకు అమోదయోగ్యంగా వుండేవిధంగా అమలుచేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 'చిరంజీవి సుఖేభవ' పథకాన్ని 1989లో ఆనాడు ఎన్.టి.రామారావుగారి నాయకత్వంలో ఉన్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రారంభించడం జరిగింది. ఆ పథకాన్ని అప్పటినుంచీ కంటిన్యూ చేస్తున్నాం. 1991లో ఓ.డి.ఏ. స్కేమ్ క్రింద యు.కె. గవర్నమెంట్ 5 సంవత్సరాల కాలంలో 45 కోట్లు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఆ పథకం క్రింద అన్ని జిల్లాలలో ఫేజెడ్ మేనర్లలో కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరిగింది. సుమారు 497 మండల్స్లో ఈ రోజున ఈ పథకం అమలు జరుగుతోంది, 22,500 స్కూల్స్ను కవర్ చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. రెండు సంవత్సరాల కాలంలో అన్ని మండలాలలోనీ అన్ని పాఠశాలల్లో ఈ స్కేమును అమలుచేయడం జరుగుతుందని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ కొన్ని బోట ఈ పథకం సరిగా అమలు చేయడం లేదని చెప్పారు. ఏమైనా అవకతవకలు ఉంటే తగిన చర్యలు తీసుకొని ఈ పథకాన్ని సరైన పద్ధతిలో అమలుచేయడానికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుంది. ఆనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఎన్.టి.రామారావు గారు ఒక నమ్మకంతో, విశ్వాసంతో 'చిరంజీవి సుఖేభవ' పథకాన్ని ప్రారంభించారు. ఆ విశ్వాసాన్ని వమ్ము చేయకుండా ఈ పథకాన్ని అమలుచేసితీరుతాం.

సెకండరీ మరియు ఉన్నత విద్యపై వ్యయమును గూర్చి పున్నయ్య కమిటీ పరిశీలనలు

170-

*618- శ్రీమతి వై. సీతాదేవి, శ్రీ బి.నరసింహులు (షాద్ నగర్) ప్రాథమిక, సెకండరీ ఉన్నత విద్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) 50 లక్షల మంది స్థాతక పూర్వ విద్యార్థులకొరకు రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు వరుసగా రూ. 10,000 ల కొట్టు రూ. 28,000 కొట్టు సంవత్సరముగా ఖర్చు చేయుచున్నట్లు యూనివర్సిటీ గ్రాంటు కమిషను నియమించిన పున్నయ్య కమిటీ గమనించినదా.

(ఆ) ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతమువరకు ప్రాథమిక విద్యపై వ్యయము 5 రెట్లు మాత్రమే పెరుగగా ఉన్నత విద్యపై వ్యయము 20 రెట్లు పెరిగినట్లుగా కూడా సదరు కమిటీ గమనించినదా;

(ఇ) అయినచో, ఆ కమిటీ గమనించిన అంశములను, తప్పనిసరిగా ప్రాథమిక విద్యను గరవవలయునన్న రాజ్యాంగపరమైన బాధ్యతను దృష్టియుంచుకొని బడ్జెటు కేటాయింపులను తగు విధంగా పెంచుటకు ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా?

శ్రీ ముద్దుకృష్ణమనాయడు:- (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. కానీ జస్టిస్ పున్నయ్య కమిటీని 11-11-92న కానిస్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అధీనంలో పున్న యూనివర్సిటీస్ గానీ, ఢిల్లీలోని కాలేజీకు సంబంధించిగానీ రిసోర్సెస్ డెవలప్మెంట్ విషయంలో పున్నయ్యగారి అధ్వర్యంలో 9 మందితో కూడిన ఒక కమిషన్ను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. వారు కొన్ని రెకమండేషన్స్ చేయడం జరిగింది ఇవి కేంద్ర ప్రభుత్వం యూనివర్సిటీలకు సంబంధించి, అలాగే వారు మెయింటెయిన్ చేస్తున్న కాలేజీకు సంబంధించి, ఢిల్లీలో పున్న యూనివర్సిటీ కాలేజీకు సంబంధించిన రెకమండేషన్స్ తప్ప మనకు సంబంధం లేదు. మన ప్లెమరీ విద్యా శాఖకు, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్కు మధ్య ఖర్చులకు సంబంధించి వారు ఎలాంటి రెకమండేషన్స్ చేయలేదు

9 50 శ్రీమతి వై సీతాదేవి.- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు. దానికి, రాష్ట్ర ఉ. ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదన్నారు మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్కి 7వ ప్రణాళికాంతానికి 20 శాతం స్టేట్ గవర్నమెంట్స్ కానీ అట్లాగే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కానీ బడ్జెట్ అంచనాలను పెంచింది. అట్లాగే కానీస్టిట్యూషన్ అడ్మినిషన్ అయిన ప్రాథమిక విద్యకు మాత్రం 5 శాతం పెరిగింది. ఈ డిఫరెన్స్ ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం కాకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వమే ప్రాథమిక విద్యకు ఎందుకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ మీదే కాన్సెన్ట్రేట్ చేస్తోందనే ప్రశ్న ఉత్పన్నం అవుతోంది. మా అభిప్రాయం ఏమంటే గతంలో కూడా హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి బడ్జెట్ అవుతోందని చెప్పడం జరిగింది. ఏమివర్సలు తీసుకుంటున్నారు? ఏ విధంగా స్టోమీలైన్ చేస్తారు? గత 5 సంవత్సరాలలో ప్రయివేట్ కాలేజీలను విపరీతంగా శాంక్ష్ షేవారు? గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్కి చేసుకోము అంటున్నారు కానీ అప్లికేషన్స్ ఇస్తున్నారు. ఎట్లా అరికడతారు. అదే విధంగా ఖర్చు ఎట్లా తగ్గిస్తారు? ప్రాథమిక విద్య మీద ఖర్చు ఎట్లా చేస్తారు?

శ్రీ టి.ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- అధ్యక్షా, 1985-86లో సెకెండరీ ఎడ్యుకేషన్ రు. 194 కోట్లు ఉండేది. ఇప్పుడు రు. 612 కోట్లకి వచ్చింది. అంటే 214 శాతం పెరిగింది. ప్లాన్ బడ్జెట్ ఇది. నాన్ ప్లాన్ కూడా రు. 27 కోట్లు ఉండేది రు. 118 కోట్లు అయింది. సెకెండరీ ఎడ్యుకేషన్ పెరగలేదని అనేది అవాస్తవం. మన రాష్ట్రంలో కన్నీడరీగా బాగా పెంచాము. హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కి వారు చెప్పినంత పెరగలేదు. రు. 731 కోట్లు సెకెండరీ ఎడ్యుకేషన్. ఇంటర్ మీడియట్ కి రు. 117 కోట్లు, డిగ్రీ కాలేజీస్, యూనివర్సిటీలకు దాదాపు రు. 141 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు.

టి.పి.విద్యార్థి వేతనములను పొందుటకు కార్య విధానాన్ని సరళీకరించుట

171-

*548- శ్రీ టి.ఎస్.రెడ్డానాయక్ (దోర్నకల్):- వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా.

(అ) వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థి వేతనములను పొందుటకు కార్యవిధానాన్ని సరళీకరించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమి?

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్):- (అ) అవునండే.

(ఆ) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ టి.ఎస్.రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయలు ఈ పేద వారిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన వారి పిల్లల కోసం ఉపకార వేతనాలకు ఇచ్చి, తద్వారా వారు బాగా చదువుకుని, పెక్కి రావాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఉంది. కానీ లక్షలాది రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. ప్రయివేటు స్కూల్స్ లో పిల్లలు లేకపోయినా, చదువుతున్నారనే చెప్పి, దరఖాస్తులు పెట్టి లక్షలాది రూపాయలు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. అధికారులు కూడా దాంతో కుమ్మక్కయి పేద ప్రజలకు ఇచ్చే లక్షలాది, కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం చెయ్యడానికి కారణభూతులవుతున్నారు. ఈ ఉపకార వేతనాలు స్కూల్స్ ద్వారా కాకుండా డైరెక్ట్ గా తల్లిదండ్రులకు వోల్టం ద్వారా పంపే ఏర్పాటు ఏమైనా చేస్తారా? ప్రత్యేకంగా ప్రయివేటు స్కూల్స్ కు ఇచ్చే ఉపకార వేతనాలను అక్కడి ప్రజా ప్రతినిధులు సర్పంచ్, మునిసిపల్ ఛైర్మన్, ఎం.ఎల్.ఎల సమక్షంలో పంచడానికి ఉత్తర్యులు ఇస్తారా?

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్:- వారు చెప్పినట్లుగా ఈ స్కాలర్షిప్స్ డబ్బు కొంత దుర్వినియోగం అవుతోందనే కంప్లయింట్ ఉంది. డిపార్ట్మెంటు రెహ్మాతో ఈ విషయం వర్చకు వచ్చింది. చెక్స్ ద్వారా ఇస్తే బాగుంటుందనేది గవర్నమెంట్ పరిశీలనలో ఉంది. తప్పకుండా వారు చెప్పిన విషయాలు పరిశీలించి చెక్స్ ద్వారా ఇవ్వడం. స్కాలర్షిప్స్ విషయం తల్లిదండ్రులకు ఎట్లా ఇంటిమేట్ చేస్తే బాగుంటుందనేది మాస్సున్నాము. తొందరలో ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. ప్రజాప్రతినిధులను ఇన్వార్ట్స్ చేసే విషయం తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

జ్ఞాతాలో జీవన పరిస్థితుల మెరుగుదల

172-

*427- శ్రీ బద్వం బాల్రెడ్డి (కార్వాన్):- హోం శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) జ్ఞాతాలో జీవన పరిస్థితులను మెరుగు పరచడానికి ఏదైనా పథకాన్ని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదా;

(ఆ) జ్ఞాతాను నియతకాలాల్లో సందర్శించి అక్కడి జీవన పరిస్థితులను గమనించడానికి, న్యాయవాదులు, న్యాయమూర్తులు, మానవ హక్కుల క్రియాశీల కార్యకర్తలు రాజకీయ పక్షాల ప్రతినిధులతో కూడిన కమిటీలను నియమించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందా;

(ఇ) అయినచో, దానికి సంబంధించిన వివరాలేమి?

హోం శాఖమంత్రి (శ్రీ పి.ఇంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, (అ) కు సమాధానం, అవును. జ్ఞాతాలో ఖైదీల జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి వార్షిక ప్రజాశక్తి క్రింద సుమారు రూ. 300 లక్షలు కేటాయించి, విజయవాడ, కరీంనగర్, నిజామాబాదు జైళ్ళకు సంబంధించి జ్ఞాతాలో వైద్య సిబ్బందిని నియమించే కార్యక్రమం, తదితర వసతులను పెంపొందించడానికి గాను రూ. 300 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. సుమారు రూ. 180 లక్షల ఖర్చుతో జ్ఞాతాలో గల ఖైదీల జీవనపరిస్థితులను మెరుగుచేసేందుకు గాను అంతే గ్రంథాలయ వసతి, పాఠ్య పుస్తకాల సదుపాయం, ఉపాధి కార్యక్రమాలు, డాక్టర్లను నియమించే కార్యక్రమం మొదలైనవి అదనంగా 40 వసతులను కల్పించడం జరుగుతుంది.

(ఆ) ప్రశ్నకు సమాధానం: అటువంటి ఆలోచన లేదు.

(ఇ) కు సమాధానం: ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జైల్లోని ఖైదీల జీవన పరిస్థితులను మెరుగు చేస్తున్నామని అన్నారు. హైదరాబాద్ లో సెంట్రల్ జైల్ చంచల్ గుడాలో ఉంది. ఇది అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉంది. సికింద్రాబాదు జైలు ముషిరాబాదులో ఉంది. అక్కడ ఏ రకంగా అధ్వాన్న పరిస్థితి ఉందనేది మీ దృష్టికి వచ్చిందా? 500 మంది ఖైదీలు ఉండవలసిన దాంట్లో 2వేల మందిని పెట్టి ఎటువంటి వసతులు కల్పించలేదు. శ్రాగడానికి నేరు లేదు. స్నానం చేసి బట్టలు ఉత్కుక్కివడం అంటే పండుగగా ఉంటుంది. దొడ్డికి వెడితే నేరు లేని పరిస్థితిలో కాగితాలు ఉపయోగించే పరిస్థితులలో ఉన్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? మనఘటగా కారు పశువుల కంటే హానంగా జైల్లో చిత్ర పాఠాలు పెడుతున్నారు. ముషిరాబాదు జైలులో జైల్ అధికారుణ్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? జైల్ వద్దకే కోర్టులను తెస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు, చేస్తారా? చిన్న చిన్న కేసులలో కూడా కోర్టు ద్వారా రావాలంటే నెలలు, సంవత్సరాల తరబడి కోర్టులకు పోలేని పరిస్థితి ఉందనే విషయం మీ దృష్టికి వచ్చిందా? ఎస్కార్డ్ పోలీసు లేక కోర్టులకు పోలేని పరిస్థితి ఉందనేది తెలిసిందా? ఇందుకోసం ఏం చర్యలు తీసుకుంటారు? మూడు సార్లు కోర్టులకు హాజరు కాకపోతే తమిళనాడు ప్రభుత్వంలో ఖైదీలను విడుదల చెయ్యడానికి జైలు సూపరింటెండెంట్ కు అధికారం ఉంది. అటువంటి చట్టాన్ని మీరు తెస్తారా?

శ్రీ పి.ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రభుత్వం జైల్లో పరిస్థితులను మెరుగు పరచడానికి అనేక విధాలుగా సంస్కరణలను తీసుకువచ్చింది. రు. 500 లక్షలు ఇందుకు కేటాయించడం జరిగింది. మంచి నేరు విషయంలో తృప్తికరమైన పరిస్థితి లేదు. సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించి బోర్న్ వేసే విషయం ఆదేశించాము. ఆ కార్యక్రమం పూర్తయింది. విచారణ పేరుతో జైల్లో ముగ్గుతున్న ఖైదీలకు ఎస్కార్డ్ లేక కోర్టులకు తీసుకువెళ్లడం భేదనేది ఉంది. ఇందుకు గాను అదనంగా 3 ప్యాట్రన్స్ ఎస్కార్డును ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. కోర్టులకు తీసుకువెళ్లే విషయంలో జాప్యాన్ని నివారించి న్యాయస్థానాలకు పంపి, కేసులు త్వరగా విచారించేందుకు కార్యక్రమం పరిశీలనలో ఉంది. హైకోర్టుకు సంబంధించి న్యాయవాద సంఘం అభ్యంతరం చెప్పారు. వారితో చర్చించి న్యాయవాదులను జైల్ వద్దకే పంపి త్వరితగతినీ విచారణ చేయించేందుకు చూస్తున్నాము. తమిళనాడులో మూడు సార్లు కోర్టుకు హాజరుపరచకపోతే వాళ్లను విడుదల చెయ్యడానికి అధికారం ఉందని చెప్పారు. దాని విషయం కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

10.00
ఉ.

Mr. Speaker:- The Question Hour is over. Now, I have to make an Announcement.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that Lunch has been arranged for the Hon'ble Members at 1.30PM today and tomorrow by the side of the Committee Room No.1 of the Assembly Buildings, and the House will be in continuous business

without break. All the Hon'ble Members are requested to participate in the Lunch. Press is also invited for the Lunch.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ డి.నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్):- అధ్యక్షా, మెడికల్ అండ్ హాల్స్ మినీస్టరు గారికి సంబంధించిన విషయం. సంబంధించిన మినీస్టరు గారు ఇక్కడ లేరు. ఎవరు నోట్ చేసుకుంటారో తమరు చూడండి.

శ్రీ వి.అశోకగజపతి రాజు:- నేను నోట్ చేసుకుంటాను.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- డాక్టర్ వినయ్ బాబు, అడిషనల్ డైరెక్టర్ ఎయిడ్స్ లో ఉన్నారు. వారు రోసెంట్ గా డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎయిడ్స్ గా ప్రమోట్ చేయబడ్డారు. వారికి ప్రమోషన్ ఇవ్వేముందు ఏదయినా డి.పి.సి పిలిపించారా? ప్యానల్ లో ఎంతమంది పేర్లు పెట్టిన తరువాత ఆ పేరు సెలక్టు చేశారు? ఈ వినయ్ బాబు గతంలో గాంధీ హాస్పిటల్ లో పని చేసేటప్పుడు సబ్ స్పాండర్డ్ మెడిసిన్స్ పర్సెక్ట్ చేసిన సందర్భంగా అతనిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఇక్కడి నుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి రాజమండ్రి వేశారు. అక్కడ పని చేసేటప్పుడు కూడా భారీ మొత్తాలలో డబ్బులు కలక్టు చేసి బదిలీలు చేయించారని ఇతని మీద ఎ.సి.బి., రోకాయక్కులో ఎంక్వయిర్ జరగుతోంది. అలాంటి అవినీతి, పరుడిని ఈ విధంగా ప్రమోట్ చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో చాలా మొత్తంలో డబ్బులు చేతులు మారాయని మాకు సమాచారం ఉంది. తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కొరేడి ఇతని పైన ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? ఇతనిని అక్కడి నుంచి షిఫ్ట్ చేసి నేతివంతమైన వారిని ప్రయోజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కంప్లెట్ చేయండి. జేరో అవర్ అండ్ రెండు మూడు నిమిషాల్లో ముగించాలి.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అతనిని డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎయిడ్స్ గా ఉంచాలని కాదు. అక్కడి నుంచి డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ కు పంపించాలనే దురుద్దేశ్యంతో అక్కడకు పంపించడం జరిగింది. దీని మీద ఏదయినా చర్య తీసుకుంటారా? ఏ.సి.బి., రోకాయక్కు ఎంక్వయిర్ జరుగుతోంది కాబట్టి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్ గాంధీ (వెపంజరి):- అధ్యక్షా, విత్తూరు జిల్లాలో విత్తూరు కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ తెలుగు దేశం పార్టీ ఉన్న సందర్భంలో బి.డి.వి కి చెందిన షేర్మన్ గారు ఉన్నప్పుడు ఒక రోజుకు 1600 టన్నుల చెరుకు కృషింగ్ చేస్తున్నారు. రెండున్నర, మూడు లక్షల టన్నుల వరకూ కూడా కృషింగ్ జరగుతోంది. దాని తరువాత వచ్చిన

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నామినేటిడ్ బాడీని నియమించడం జరిగింది. ఈ నామినేటిడ్ బాడీ రు. 2.09 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి మోడరన్లైజేషన్ ఒక రోజుకు 2600 టన్నులు కృషింగ్ షెస్మామని అన్నారు. దాని తరువాత ఈ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఒక బర్సన్ బరస్ట్ అయ్యి రు. 150 కోట్ల నష్టం జరిగింది. అక్కడున్న అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల ఆ బర్సన్ ఇన్నూరెన్సు కూడా క్లెయిమ్ చేయకుండా పోయారు. ఇప్పుడు మోడరన్లైజేషన్ చేసిన తరువాత 6 లక్షల టన్నులు కృషింగ్ షెస్మామని రైతుల దగ్గర అగ్గిమెంట్ చేశారు. కాని ఇంతవరకు 2 1/2 లక్షల టన్నులు మాత్రమే కృషింగ్ చేశారు. మిగతాది కొంత అక్కడ వాటి షుగర్స్. షుగర్ నూర్ కు డ్రైవర్స్ చేశారు. ఇంకా 3 లక్షల టన్నులు కృషింగ్ చేయవలసి ఉంది. రైతుకు కడిగి అర్జురు తేనెందువల్ల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. దయచేసి ప్రభుత్వం డీనేషన్ వరకు తీసుకుని ఈ నామినేటిడ్ బాడీ ఖర్చు చేసిన రు. 2.09 కోట్ల పైన వాసు కమిటీ వేయాలని ఎంక్వయిర్ వేయాలని కోరుతున్నాను. షుగర్ కృషింగ్ ను ఇంకో రెండు నెలలు పొడిగించి అగ్గిమెంటు ప్రకారం మొత్తం 6 లక్షల టన్నుల చెరకును కృషింగ్ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.నాగేశ్వర రావు:- సర్ మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి. దేవేందర్ గాడ్ గారు కూడా ఉన్నారు. వారు కూడా గతంలో స్థానిక సంస్థల నుంచి రిప్రజెంటే చేశారు. జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీలున్నాయి. వీటి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. గుంటూరులో డి.సి.ఎమ్.ఎస్ లో పని చేసిన వారికి 30 నెలల నుంచే జీతాలు లేవు. నల్గొండలో 5 నెలల నుంచే జీతాలు లేవు. చాలా చోట్ల ఇదే పరిస్థితిలో ఉంది. ఈ డి.సి.ఎం.ఎస్ లను సింగిల్ విండో సిస్టంలోకి తెప్పిన తరువాత తాలూకా కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలను మెర్జ్ చేసి వీటికి ఒక స్వరూపం తెచ్చారు. వీటికి స్పెసిఫిక్ వర్క్ ఎంట్రీస్ను చేయకపోవడం వల్ల వీటిని ఎలా నడపాలో ఒక ఆలోచన లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇక్కడ నామకే వాస్తే ఎలక్షన్లు పెడుతున్నారు. పని చేయకుండా, పని ఎంట్రీస్ను చేయకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. ఫార్మింగ్ కమ్యూనిటీకి ఇన్ ఫుడ్స్ సప్లయ్ చేయడానికి అలాగే అగ్రికల్చర్ ప్రొడ్యూస్ కొనడానికి విత్తన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఉంది. గోడౌన్స్ ఉన్నాయి. కావలసిన మెటేరియల్, పర్సనల్ ఉన్నారు. అయినా సరే ఈ పరిస్థితి ఉత్పన్నం అవుతోంది. అందుకని మే ద్వారా కో ఆపరేటివ్ మినిస్టరు గారిని కొద్దిగా స్పందించమని అడుగుతున్నాను. ఎ.పి.నీడ్స్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా రైతులకు నీడ్స్ ఇస్తున్నారు ఎవ్వో, ఇయర్ డి.సి.ఎం.ఎస్ ల ద్వారా ఇచ్చేవారు. అన్ ఫర్మ్యూనేట్స్ పని లేదు అంటూ ఉంటే ఈ సంవత్సరం ఉన్న పరిస్థితి తీసి వెశారు. ఈ నీడ్స్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఏదయినా పని కల్పించినట్లయితే కొంతమందికి జీతాలు ఇవ్వడానికి వీలవుతుంది. అలాగే డీకాంపోసెంట్ లోను ఉంది. ఈ లోను కూడా దీని ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే డి.సి.ఎం.ఎస్ లు ఫంక్షన్ అవుతాయి. అందులో ఉన్న ఎంప్లాయిస్ కు సరయిన పని దొరుకుతుంది. వారికి జీత భత్యాలు దొరుకుతాయి. మే ద్వారా వారికి పంపిస్తున్నాను. వారు రియాక్టు కావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.దేవేందర్ గాడ్:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు డి.సి.ఎం.ఎస్ లు పరిస్థితి కొంత అందోళన కరంగా ఉంది. వాస్తవమే. దాని పైన ముఖ్యంగా ఈ డి.సి.ఎం.ఎస్ లు చేసే పని డిఫరెంట్ అర్గనైజేషన్స్ చేయడం వల్ల వీటికి సరయిన పనిలేకుండా వారికి సరయిన జీతాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. వాస్తవమే. నేను వాటిపైన గౌరవ సభ్యులతో

చర్చించి ఏదో ఒక పరిష్కార మార్గం కనుక్కుంటామని మే ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగర రావు:- ఈ సమస్య పరిష్కారం కావడానికి మంత్రిగారు జవాబు ఇచ్చారు. నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్లు ఈ రెండు జిల్లాల్లోనే కాకుండా మిగతా జిల్లాల్లో కూడా కీతభత్యాలు పెర్లించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఎ.పి. నేడ్పే కార్పొరేషన్ వాళ్లు ఇప్పుడు సిడ్స బీజినెస్ చేస్తున్నారు. వాళ్లకు వాళ్ల తింబర్లు పిలిచి పెయిలు వ్యక్తులు ద్వారా ఈ బీజినెస్ చేయడానికి పూయత్నం చేస్తున్నారు. అది రెండు రోజులలో అయిపోతుంది. దానిని ఆపి డి.సి.ఎం.ఎస్ ల ద్వారా ఈ వ్యాపారం చేయించినట్లయితే వాళ్లకు కీతాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. దబీజ్ మెయిన్ రిప్రజెంటేషన్. పెంటన్ రియాక్ట్ అయ్యి ఎ.పి.నేడ్పే వారిని వేరీ ద్వారా బీజినెస్ చేయించమనండి. మా సలహా వల్ల వాళ్లకు కీత భత్యాలు ఇచ్చే అవకాశం కలుగుతుంది.

శ్రీ బి.దేవేందర్ గౌడ్:- నేను మే ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను. పర్మనెంట్ గా కొంత సమస్య పరిష్కారం కలుగజేస్తాము. అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడి ఈ నేడ్పే పెన్ నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగర రావు:- 24 గంటలలో మంత్రి గారు రు.10 లక్షలు వారికి చెల్లించే అవకాశం ఉంది. నేడ్పే కార్పొరేషన్ వాళ్ల వ్యాపారాన్ని మేరు డి.సి.ఎం.ఎస్ లకు తరలించండి. వేళ్ల ద్వారా చేయించండి. వాళ్లకు కీతాలకు రు.10 లక్షలు వస్తుంది.

శ్రీ బి.దేవేందర్ గౌడ్:- కన్సరన్స్ మంత్రిగారితో మాట్లాడి చేస్తాము.

శ్రీ పి.నాగేశ్వర రావు:- సంబంధిత మంత్రి గారు ఇక్కడ లేరు.

Mr. Speaker:- This is Zero Hour Nageswarao garu, Minister (Agriculture Minister) not available.

శ్రీ పి.నాగేశ్వర రావు:- మినిస్టరు గారు లేరు. వారిని రియాక్టవమని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.దేవేందర్ గౌడ్:- అఫిషియల్స్ ఉన్నారు. వారితో నేను మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు రియాక్టయ్యారు

శ్రీ పి.నాగేశ్వర రావు:- తాత్కాలికంగా వారికి పని ఎంబరెస్స్ చేయండి.

Mr. Speaker:- Till the Minister comes, we keep it postponed.

10-10 శ్రీ డి.ఎ.జగోపాల్:- అధ్యక్షా, మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు సభలో లేరు. ఈనాడే
 6. విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు. సమ్మె చేయడమే
 కాకుండా హంగర్ స్ట్రైకి చేసిన సందర్భంగా, వారి ఆరోగ్యం క్షీణించడంతో
 బలవంతంగా హాస్పిటల్లో చేర్చడం జరిగింది. ఈ కార్పొరేషన్లో పని చేస్తున్న 300 మంది
 కార్మికులను అన్యాయంగా, అక్కమంగా ఉద్యోగాల నుండి తీసివేయడం వల్ల అక్కడ వారు
 స్ట్రైకి చేస్తున్నారు. అనేక దఫాలుగా కార్మికులు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్
 అధికారులతోను, ప్రభుత్వంతోను చర్చలు జరిపినా న్యాయం జరగలేదు. 300 మందిని
 తీసివేయడం వల్ల వాళ్ళ బతుకులు రోడ్లపాలై ఆందోళన చెందుతున్నారు. విశాఖపట్నం
 మునిసిపల్ కార్పొరేషన్కు సంబంధించిన కొన్ని పనులను మైవేలు వ్యక్తులకు యివ్వడం వల్ల
 కార్పొరేషన్ సిబ్బందిని తగ్గించవలసివస్తోంది. ఈ కార్మికులు నిరాహారదీక్ష చేస్తూ వుంటే
 దౌర్జన్యంగా, ఆరోగ్యం క్షీణించిన పరిస్థితుల్లో అసుపత్రిలో చేర్చగా, కార్మికులు
 అందుకు నిరాకరించడం జరిగింది. విశాఖపట్నంలోని అన్ని యూనియన్స్, టిడిపికి చెందిన
 యూనియన్తో సహా ఆ కార్మికులకు మద్దతు ప్రకటించాయి. అన్యాయానికి గురియయిన
 విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కార్మికులను కాపాడడానికి ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు
 తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారిని ఉద్యోగాలలోకి తీసుకొని, వారి ఉద్యోగాలకు
 సెక్యూరిటీ కల్పించవలసిందిగా మంత్రి గారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. హంగర్
 స్ట్రైకి చేస్తున్న వారి ఆరోగ్యం క్షీణించకుండా జిల్లా అధికారులతో మాట్లాడి
 కాపాడవలసిందిగా డిమాండ్ చేస్తున్నాను. కార్మికులు ఎంతో ఆందోళన చెందుతున్నారు.
 మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు కానీ, ప్రభుత్వం కానీ వెంటనే కాంటాక్ట్ చేసి ఆ యొక్క
 కార్మికులను కాపాడడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది సీరియస్ యిష్యూ. మునిసిపల్ శాఖ
 మంత్రిగారు లేరు. ఎవరు నోట్ చేసుకుంటున్నారు.

Sri. P. Ashok Gajapathi Raju:- We have noted it Sir. It Will be
 brought to the notice of the Minister for Municipal Admini-
 stration for necessary action.

శ్రీ సిహెచ్. ఏద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని లక్షలాదిమంది
 స్వర్ణకారులు తరతరాలుగా తమ పెద్దల నుండి సంకల్పించిన వృత్తిని స్వీకరించి,
 ఆభరణాలు తయారు చేసి జీవితం గుడుపుతున్నారు. ప్రస్తుతం వున్న సరిశీకృత విధానం
 వల్ల ఇతర దేశాల నుండి వచ్చే వ్యక్తులు ఒక కిలో నుండి 5 కిలోల వరకు బంగారం వెంట
 తీసుకువచ్చే అవకాశం వుండి కనుక స్వర్ణకారులు వ్యాపారం పెరిగిపోయి వారి జీవితాలు
 కొంతవరకు మెరుగు పడే అవకాశం ఏర్పడింది. ఇటువంటి తరుణంలో పోలీసుల వేధింపులు
 పెరిగిపోతున్నాయి. ఈ విషయంలో గత పది సంవత్సరాలుగా శాసనసభలో అనేక
 పర్యాయాలు చర్చించడం కూడా జరిగింది. విజయవాస్కరరెడ్డి గారు హామీ కూడా
 యిచ్చారు. ప్రతిపక్ష నాయకుడు యన్ జీ.రామారావు గారు, వేలాదిమంది స్వర్ణకారులు

శాసనసభకు ర్యాల్గా వస్తే, వారిని సమావేశపరిచి మాట్లాడినప్పుడు వారికి ఖచ్చితమైన ఎన్యూరెన్సు యివ్వారు. పోలీసులకు తమకు డబ్బు అవసరమైనప్పుడు వెంటనే ఒక నేరస్థుడిని పట్టుకొని అతని ద్వారా స్వర్ణకారుల జాడ తెలుసుకొని వారిని లాకప్తో చేసి నేపాత్సేవంగా వారిని (స్వర్ణకారులను) వేధించడం జరుగుతోంది. ఒక జిల్లాలోని పోలీసులు, మరొక జిల్లాలోని స్వర్ణకారుల అడ్రస్ తెలుసుకొని, వారిని అరెస్టు చేసి వేధిస్తున్నారు. ఒకవేళ నిజంగానే కొంతమంది నేరస్థులు వుంటే వుండవచ్చు. వారిని పట్టుకునే సందర్భంలో, ఒక జిల్లా పోలీసులు మరొక జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు అక్కడి యస్.పి. సబ్ యిన్స్పెక్టర్లకు సమాచారం యివ్వాలి. లోకల్ పోలీసులు సమాచారం యిచ్చిన తరువాతనే స్వర్ణకారులను కస్టడీలోకి తీసుకునే విధంగా యిన్స్పెక్టర్లన్నీ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కేరళలో ఒక జిల్లా వచ్చింది. 'విచక్షణారహితంగా' రికపర్డ్ పేరిట స్వర్ణకారులను కస్టడీలోనికి తీసుకోకూడదు అని ఈ విషయంలో గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో హోం శాఖ మంత్రిగారి అధ్వర్యంలో ఉన్నతాధికారుల సమావేశం జరిగింది. గౌరవ హోం శాఖ మంత్రి ఇంద్రారెడ్డి గారిని కూడా వారి ఫాంబర్లో వెంటనే ఉన్నత స్థాయి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను—వెంటనే పట్టం తెప్పి, లేదా జిల్లా తీసుకువచ్చి స్వర్ణకారుల యొక్క రక్షణకు, వారి అత్తగౌరవాన్ని కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేయాలని తమ ద్వారా హోం మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అనునీత్యం ప్రతి జిల్లాలో ఇటువంటి కేసులు వుంటున్నాయి ఇటువంటి కేసుల విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ.పి.ఇంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలంలో స్వర్ణకారులకు సంబంధించి, మహబూబ్ నగర్, అదిలాబాదు, మెదక్, రంగారెడ్డి, కరీంనగర్ జిల్లాలకు చెందిన స్వర్ణకారుల సంఘాల వారు రిపబ్లికన్ పార్టీ యివ్వారు. తమను పోలీసులు అనవసరంగా వేధిస్తున్నారని, దొంగబంగారం కొనుగోలుతో తమకు ఎటువంటి సంబంధం లేకపోయినా పోలీసులు వేధిస్తున్నట్లుగా వారు నాతో చెప్పారు. సంబంధిత యస్.పి. ల దగ్గర వేరి అడ్రసులు వుంటాయి. అందువల్ల వేరికి తెలిపకుండా స్వర్ణకారులను అరెస్టు చేయకూడదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు చెందిన స్వర్ణకారులను అదిలాబాదు జిల్లా పోలీసులు అరెస్టు చేసినా, ఆయా జిల్లాల స్వర్ణకారులను ఇతర జిల్లాల పోలీసులు అరెస్టు చేసే సందర్భంలో సంబంధిత పోలీసు అధికారులకు తెలియజేయకుండా అరెస్టు చేయకూడదు అని, అమాయకులను వేధించే చర్యలు పిదపాడాలని కోరడం జరిగింది. డెకాయ్ ట్రిబ్యునల్ అరెస్టు చేసినప్పుడు, వారు బంగారాన్ని స్వర్ణకారులకు యిచ్చినట్లుగా చెప్పినప్పుడు, స్పెషల్ మైన అధికారులు వున్న సందర్భంలో, కేసులు పెట్టినప్పుడు కొంత మందిని అరెస్టు చేయవలసి వస్తోంది. అటువంటి సందర్భాలలో అరెస్టులు జరగాలే తప్ప డబ్బు కోసం జరగకూడదు. కొన్ని సందర్భాలలో ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నట్లు దర్యాప్తులో దృష్టికి వచ్చింది. వాటిని యిన్వెస్టిగేషన్ కొరకు పంపించాము. సాధారణంగా డెకాయ్ ట్రిబ్యునల్ స్వర్ణకారులకు దొంగ బంగారం అమ్ముతున్న

సందర్భాలలోనే స్వర్ణకారులను అరెస్టు చేయడం జరుగుతోంది. పోలీసు అధికారులతోను, గౌరవస్థులతోను ఒక ఉన్నతస్థాయి సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, స్వర్ణకారులకు రక్షణ కల్పించడం కోసం, పోలీసుల ఛారి నుండి వారి వృత్తి విధానాన్ని కాపాడుకొని కొనసాగించడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. ఉన్నత స్థాయి సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని విద్యాసాగరరావు గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Mr. Speaker Sir, I would like to bring to the kind attention of this House, the problems which the Pilgrims who are going to Haj are facing.

Sir, from April, 1995, these pilgrims are required to go and get inoculated at the Institute of Preventive Medicine, Narayanaguda, Hyderabad. But from 3rd April onwards they are told to bring not only syringe inoculation sample but also to purchase distilled water from medical shop which is causing additional financial burden to them. Moreover, Sir, there was a book-let, which contains the information regarding inoculation and Preventive medicine and methods of avoiding Hepatitis or malaria. The price of that book-let has gone up from Rs.2/- to Rs.50/- This is very unnecessary increase in price Sir.

The Minister for Minorities is also the Chairman of the Haj Committee and is present in this august House. Sir, I request him, through you, to look into the Matter and if possible, make a statement regarding this.

Sri, Basheeruddin Babukhan:- Mr. Speaker Sir, regarding the matter raised by the Hon'ble Member, I shall certainly look into it.

(అర్రేల సమర్పణ)

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో దాదాపు 11 వేలమంది హాంగ్కాంగ్ వెళ్తున్నారు. దీనినిపై పెరిగే ధరలకు అనుగుణంగా వారి జీతభత్యాలను పెంచడం లేదు. వ్యక్తులకు రోజుకు రూ.22 యిస్తున్న దీనిపై వేతనం రూ.65 కి పెంచాలని కోరుతూ వారు పిటిషన్ పెట్టుకుంటున్నారు. అంతేకాకుండా పోలీసు స్టేషన్లలో చాలామంది చాకలి, మంగళి వారు పది సంవత్సరాలకుపైగా పని చేస్తున్నారని ఉన్నారు. వారిని పర్యవేక్షించే ఛార్జ్ వారిని పర్యవేక్షించే వేయవలసిందిగాను, హాంగ్కాంగ్ వెళ్తున్న పర్యవేక్షించే వేయవలసిందిగాను కోరుతున్నాను.

(విటిషన్‌ను గౌరవ సభాపతికి అందజేశారు)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, ముస్సాబాద్ గ్రామంలో సర్వే నం. 234 లో ఒక ఎకరం 30 కుంటలు వున్న ప్రభుత్వ భూమిని సుమారు కోటి రూపాయలు విలువైన ప్రభుత్వ భూమిని చేతులు మారుస్తున్నారు. ఆ విధంగా అక్కడంగా చేతులు మారకుండా ప్రభుత్వమే దాన్ని విక్రయించవలసిందిగాను, ఆ భూమిని పోలీసు క్వార్టర్స్ నిర్మాణం కొరకు ఉపయోగించే విధంగా కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారు డిబ్బు చెల్లించి కొనుగోలు చేసే అవకాశాలు వున్నాయి. ఈ విధంగా భూమి చేతులు మారకుండా చూడవలసిందిగా విటిషన్ దార్లు కరపత్రాలు వేశారు. పత్రికా ప్రకటనలు వేశారు. ఈ విటిషన్‌ను తమ ద్వారా రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారి సరిశీలనకు పంపుతున్నాను.

(విటిషన్‌ను గౌరవ సభాపతికి అందజేశారు)

శ్రీ కె.సుబ్బరాజు (విజయవాడ వెన్ను):- అధ్యక్షా, నిరుద్యోగ వ్యాయామ ఉపాధ్యాయ సంఘాల వారు సమర్పిస్తున్న విటిషన్ యిది. ఈ రాష్ట్రంలో వున్న 8 వేల వ్యాయామ ఉపాధ్యాయుల పోస్టులను గత 11 సంవత్సరాలుగా భర్తీ చేయడం లేదు. 2 వేల మంది వ్యాయామ శిక్షణ పొంది ఈసారికి ఉపాధిక నోచుకోకుండా వున్నారు. వెంటనే 8 వేల ఖాళీలను భర్తీ చేయవలసిందిగా వారు విటిషన్ ద్వారా కోరుతున్నారు. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగా ప్రాథమిక స్థాయిలోనే వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. 8 వేల వ్యాయామ ఉపాధ్యాయ పోస్టులను వెంటనే భర్తీ చేయాలని, ప్రాథమిక విద్యార్థులలో వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులను వేయాలని కోరుతూ, ఈ విటిషన్ సమర్పిస్తున్నాను.

(విటిషన్‌ను గౌరవ సభాపతికి అందజేశారు)

Mr. Speaker:- Petition is different. Representation is different. Now, only petitions please. Other things cannot be entertained. I have told you several times.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెద్దలకులాలు వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గురించి

10-20 శ్రీ వి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మెదక్ జిల్లాలో, కార్పొరేట్ గ్రామంలో పుల్కాట్ మండలంలో ఉన్న సుమారు 5 వేల జనాభా ఉంది అందులో వెయ్యి మంది వారిజనులు ఉన్నారు కార్పొరేట్ గ్రామంలో గ్రామ పెద్దలు ఆహంకారులు మరియు అధికారుల అలసత్వ వైఖరి తోడైనందున ఆ గ్రామ వారిజనుల జీవనం అస్థ వ్యస్థం చేయడం జరిగింది అక్కడ వున్న వారిజన పిల్లలు 15వ తారీఖున "భక్త ప్రహ్లాద" అనే కథను చెప్పాలని, గ్రామ ప్రజలకు వినిపించాలని, ఎంతో ఉత్సాహంతో హనుమాన్ దేవాలయం దగ్గర వున్న రావణబెండ్ దగ్గర మైకు పెట్టి ఏర్పాటుగా చేస్తుంటే, అక్కడ కొద్దిమంది అగ్రకులాలవారు వచ్చి ఆ మైకును తీసివేయడం జరిగింది. అక్కడి నుంచి వారిని వెళ్లగొట్టడం జరిగింది అయితే వారిజన పిల్లలు, పెద్దలు గ్రామస్తులు కలిసి పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ అయిన మాజీ కలెక్టర్ దగ్గరికి వెళ్లారు రెండవ రోజు అయిన 16-4-95న వెళ్లి కథ చెప్పటంతో మైకులు తీసివేయడం జరిగింది. మీరు దీని గురించి ఇన్ వాల్యు అయి అది జరగకుండా చూడండి అని చెప్పడం జరిగింది. ఇట్లా భక్త ప్రహ్లాద కథ చెప్పితే ఇబ్బంది పెడుతున్నారు; రేపు మేము శ్రీ అంజనేయస్వామి దేవాలయానికి కూడా వెళ్ళితే యీ విధంగానే యిబ్బంది పెడతారా అంటే మాజీ కలెక్టర్ గారు దేవాలయానికి వెళ్తారా, వెళ్లండి అని అన్నాడు. అదే రోజున పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ పరీషన్ ఇచ్చారు కదా అనే ఉద్దేశ్యంతో 15 మంది యువకులు రెండు దింకాయలు తీసుకుని అంజనేయస్వామి దేవాలయానికి పూజ కొరకు వెళ్ళడం జరిగింది దింకాయలు కొట్టి పూజ చేసిన తరువాత ఆ రోజు అక్కడ వున్న పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్, ఇంతకుముందు వున్న ఉపసర్పంచ్ ప్రతాపరెడ్డి గారు అంతా కలిసి మాజీ కలెక్టర్ గారి ఇంటా, సమావేశమైనారు. భక్త ప్రహ్లాద కథ చెప్పవద్దు అని చెప్పినా కూడా మైకులు కట్టడం జరిగింది. అంజనేయ స్వామి దేవాలయానికి పూజకు వెళ్తారా అంటే వెళ్ళడం జరిగింది, కామన వీరికి సంఘ బహిష్కరణ చేయాలని వారి ఇంటా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ నిర్ణయం తీసుకుని, వారివారికి-కూలీకి-పెలువవద్దు, కొట్టులో సామాను యివ్వద్దు; బాస్ లో నేరు పట్టినీయవద్దు, హాటల్ లో బీ యివ్వవద్దు అని సంఘ బహిష్కరణ చేయడం జరిగింది. అలా 16, 17, 18 తేదీలలో సంఘ బహిష్కరణ జరిగింది. దీనిపై అక్కడున్న విలేజ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ అయిన శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారికి కంప్లయింట్లు చేయడం జరిగింది. వాటిను సైన్ షన్ లో కంప్లయింట్లు చేసిన తరువాత అధికారులు అక్కడికి రావడం జరిగింది. వచ్చి, ఏమీ జరిగింది, ఎట్లా జరిగింది, ఏమీ కేసులు పెట్టాలనే అలోచన లేకుండా వ్యవహరించారు. ఎవరు అయితే పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ వున్నారో అతనికి అధికార పార్టీతో, తెలుగుదేశం పార్టీతో సంబంధం వున్న వ్యక్తి. ఆ వ్యక్తి ఇన్ ఫ్యుయెన్సునుబట్టి ఇది తెలుసుకున్న తరువాత అధికారులు అక్కడికి వెళ్ళడం జరిగింది. జోగిపేట సి.ఐ. పుల్కాట్ ఎస్.ఐ. ఆందోల్ ఎంఆర్ఎ నాగిరెడ్డి, పుల్కాట్ ఎం.ఆర్. వొ బాల్ రెడ్డి వోవడం జరిగింది. నేరు వెళ్లి యువకులను పిలిచి వారితో మాట్లాడి కంప్లయింట్లు చేసింది మంచిది కాదు కంప్లయింట్లు విత్ డ్రా చేసుకోవడం జరిగింది. ఎవరు అయితే నిందితుడు వున్నారో అతడు సి.ఐ., ఎస్.ఐ., ఎం.ఆర్. వొ ప్రక్కన కుర్చీలో కూర్చోవడం జరిగింది. ఎవరు అయితే సంఘ బహిష్కరణ చేయబడినారో, వారిజనులు, ఎవరు అయితే

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడూల్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

277

కంప్లయింటు చేశారో వారు ఒక బావి నుంచి నీరు త్రాగడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అందులో కూడా మూత్రం పోయడం జరిగింది. ఇది ఎంత బాధాకరమైన విషయం? దానికి సంబంధించిన ఫోటో పంపిస్తున్నాను. ఎం.ఆర్.వో. నిందితుడు కూర్చుని వుండి అక్కడ కంప్లయింటు చేసిన వారిని పిలిపించి విచారణ జరిపిస్తున్నారు ఆ ఫోటోను చూడండి. ఇది చూడగలిగిన విషయమని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. అధికారులు ఎవరు అయితే హరిజనులను రక్షిస్తామని వచ్చారో వారిని దూరం చేస్తారా? అధికారులకు కంప్లయింటు ఇచ్చాము వారు రక్షిస్తారని అనుకంటే భక్తిస్తారా? వారు అక్కడ కూర్చుని నిందితుని పిలిచి ముందు మీరు కంప్లయింటు చేయకూడదు, విత్తేడా చేసుకోవడం చెప్పడం జరిగింది. నీన్న మేము అక్కడికి వెళ్ళాము శ్రీమతి శ్యామల, శ్రీమతి సుమిత్ర అనే స్త్రీలు ఏడ్వడం జరిగింది. మాకు మూడు రోజుల నుంచి నీరు దొరుకకుండా కిరాణా వస్తువులు దొరకకుండా ఎన్నో ఇబ్బందులు పెడుతున్నారని చెప్పారు. రు. 5 చందా వేసుకొని కిరాణా షాపును పెట్టుకుని అమ్ముకోవడం జరిగిందన్నారు. ఇది తెలుసుకున్న ఆర్డీవో ఎం.ఆర్.వో గారు ఎటువంటి పర్య తేసుకోలేదు. వారికి సహాయం చేస్తాము, మీకు యిబ్బంది లేకుండా చూస్తాము అని కనీసం ధైర్యం కూడా చెప్పలేదు. నేను మంత్రీగారికి మనవి చేసింది ఏమిటంటే, అక్కడ సుమారు రెండు వందల ఇళ్ళు ఉన్నాయి. అవి ఉరు బయట ఉన్నాయి. ఇది తెలిసిన తరువాత కలక్టరుగారు అసెంబ్లీలో క్వశ్చన్ రేజ్ చేసిన తరువాత అక్కడికి వెళ్లి అడగడం జరిగింది. మీకు ఏమి అయింది? అంటే, మాకు త్రాగడానికి నీరు లేదు, బావికి పోనీయడం లేదు. బావిలో మూత్రం పోశారు మాకు కష్టంగా వున్నదని చెప్పితే కలక్టరుగారు అక్కడికి పోకండి వేరే బోర్ వెల్ మీకు వేస్తామని వేశారు. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ తరపున మీకు కిరాణి కొట్టు పెట్టిస్తామని చెప్పించారు. ఇంకా రేషన్ షాపు కావాలంటే రేషన్ షాపు కూడా పెట్టిస్తామని చెప్పుతున్నారు. కలక్టరుగారు ఎవరు అయితే జిల్లాకు ఉన్నతాధికారిగా ఉన్నారో అతను యీ విధంగా ప్రవర్తిస్తారా? పోలీసు అధికారులు యీ విధంగా ప్రవర్తిస్తారా? నాకు బాధా కరంగా వుంది, సిగ్గుగా వుంది. కలక్టరు గారు పోయి సెవరేటర్ బోరు వేస్తాననడం బాగా లేదు. నీన్న నేనూ రెడ్యానాయక్ గారు వెళ్ళాము. అక్కడ వున్న ఎల్యయ్య బిహెచ్ ఇఎల్ పెన్సిడెంటు ఉన్నాడు. ఆయన ద్వారా డిటేల్స్ తెలుసుకోవడం జరిగింది. అక్కడి వారు చెప్పడానికి భయపడుతున్నారు. అక్కడ పిల్లే అనిస్కెంటు వున్నాడు. ఆయన అంతా సెటిల్ అయింది మీరు వెళ్ళిపోండి అని మమ్మల్ని కూడా భయపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశాడు అని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆ గ్రామంలో కనీపించకుండా భయపడి పారిపోయారు. ఆ గ్రామంలో హరిజన ముసలి వారు తప్ప ఎవరూ లేరు. కలక్టరుగారు, ఎస్.సి గారు రక్షణ కల్పించకుండా వేరే బోర్ వెల్ వేయిస్తామని వేరే కిరాణి కొట్టు పెట్టిస్తామని, వేరే రేషన్ షాపు పెట్టిస్తామంటే యిది ఏమీ పద్ధతి? 1947లో మనకు స్వతంత్రము వచ్చింది; స్వతంత్రము వచ్చిన తరువాత కూడా యిలా జరగడం విచారకరం. ఈ రోజుల్లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉంది. కలక్టరుగారు పరస్పర ఇన్ ఛార్జ్ మీద పర్య తేసుకోలేదు. వేరే కలక్టర్లకు బుద్ధి రావాలంటే, అటువంటి కలక్టరును వెంటనే స్పెండుచేయాలి. అటువంటి అధికారులను

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
జేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో షడ్యూల్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి

10-30 సస్పెండు చేయాలని మేము డిమాండు చేస్తున్నాము. వారి మీద కేసు కూడా ఉంది. పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము అక్కడికి వెళ్ళేవరకు కూడా అక్కడ ఎలాంటి చలనం లేదు. వారు ఇచ్చిన జవాబుతో మన్నె శంకర్, వినయసాగర్, సదానందం, బి.కేశవులు, సిపాఠ్-గోపాల్, ఎం.రామకృష్ణ, బి.మల్యయ్య, కృష్ణయ్య, ప్రభు, బి.అశోక్ ఈ పది మంది కంప్లయింట్ ఇచ్చినట్లు వున్నది. ఈ 10 మందిలో ఇద్దరు, ముగ్గురే మాకు అక్కడ కనిపించడం జరిగింది. మిగతా వాళ్లు పారిపోయారు. నిందితుల పేర్లు చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారికి ఈ రిపోర్టు ఎవరు ఇచ్చారో తెలియదు కానీ ఈ రిపోర్టుతో చందాపురం శ్రీనివాస్, తండ్రి రంగయ్య, రాయపురం కిష్టయ్య తండ్రి మల్యయ్య, చందాపురం మురళి తండ్రి మొగులయ్య, పేకయ్య తండ్రి మానయ్య, ముకుందం తండ్రి రంగయ్య, దామోదర్ తండ్రి మానయ్య, నారాయణ తండ్రి శ్రీనివాస్, బోయిని సత్యనారాయణ తండ్రి నర్సిములు, బోయిని సుధాకర్ తండ్రి రాములు, కుక్నూర్ దత్తాత్రేయరెడ్డి తండ్రి నారాయణరెడ్డి, మొగులయ్య, కుక్నూర్ రాజ్ రెడ్డి తండ్రి నారాయణరెడ్డి, రఘవతీరెడ్డి తండ్రి విఠల్ రెడ్డి, వడగ కిష్టయ్య తండ్రి సత్తయ్య అని చెబుతున్నారు కానీ అసలు వ్యక్తి పేరు ఇందులో లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మాజీకొలాల్, పర్కన్ ఇన్ ఛార్జ్ అతని పేరును మంత్రిగారి డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు ప్రక్కకు పెట్టారు. విభేక్ష అసిస్టెంట్ పేరు లేదు. అనామకుల పేర్లు పెట్టి వాళ్ళను బలి చేస్తున్నారు. అసలు కలెక్టివ్స్ ను వదలి వేయడం జరుగుతూ వున్నది. వారిని ఎందుకు అరెస్ట్ చేయలేదని మేము కలెక్టర్స్ ను అడగడం జరిగింది. కలెక్టర్ గారి రిపోర్టులో మాజీకొలాల్ పరారీలో వున్నారని చెప్పారు. నేను ఇచ్చిన ఫోటోలో ఎం.ఆర్.ఓ. ముందు, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్ ముందు మాజీకొలాల్ కూర్చుని వున్నారు. ఏ అధికారి మంత్రిగారికి తప్పుడు సమాచారం అందిచ్చారో అది ఇక్కడ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది పార్టీతో సంబంధం గాకుండా ఎవ్వరయినా కానీ, కలెక్టర్ అయినా కానీ, వేరే ఎంత పెద్ద అధికారి అయినా కానీ, ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తి అయినా కానీ హరిజనులపైన ఇలాంటి అత్యాచారం జరుగుతూ వుంటే వారికి తాగడానికి నీరు యివ్వకుండా వున్న పరిస్థితి నీటికి 10 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్నసంగరెడ్డిలోనే ఇలా జరుగుతూ వుంటే ఇక వేరే గామాలలో పరిస్థితి ఏ విధంగా వుంటుందనేది ఒకసారి ఆలోచించాలి. దీనికి సంబంధించిన వ్యక్తి ఎం.ఆర్.ఓ. ముందు కలెక్టర్ గారి ముందుకూర్చున్నట్లు ఫోటోలో వున్నది. సంఘ బహిష్కరణ చేసిన వ్యక్తి దీనికి సంబంధం వున్న వ్యక్తి, ఆ పర్కన్-ఇన్-చార్జ్ అక్కడ వున్నా కూడా పరారీలో వున్నారని కలెక్టర్ గారు అనడం మాస్తే కలెక్టర్ గారు కూడా కుమ్మక్క వారిని రక్షించాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ విధంగా చేస్తూ వుంటే ఇక మేము ఏమే చెప్పలేము. ప్రజలే జవాబు చెబుతారు. ప్రభుత్వానికి చిత్తుతుద్ది వుంటే కలెక్టర్ గారికి కూడా ఇందులో భాగం వున్నది కాబట్టి ప్రాసిక్యూట్ చేయాండి. పోలీసు అధికారులకు కూడా భాగం వున్నది. అలాంటి అధికారులను సస్పెండ్ చేయకపోతే ఇంకా ఇలాంటివి రాష్ట్రంలో జరుగుతూ వుంటాయి. కలెక్టర్ ను, పర్కన్-ఇన్-చార్జ్ ని అరెస్ట్ చేసి, వారి పైన కఠినమైన కేసులు పెట్టండి. వారి మీద ప్రభుత్వం ఏ కేసులు పెడుతున్నదో మాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ నీవీర్ రెట్స్ యాక్ట్ 1955 క్రింద, ప్రివెన్షన్ ఆఫ్

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ డిల్లా
 కార్పొరేషన్ గ్రామంలో పెద్దాపల్లి కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి

24 ఏప్రిల్ 1995

279

ఎట్రాసిటీ యాక్ట్ 1989 క్రింద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. మూడు రోజులు ఊరకుండి అప్పుడు కేసు పెట్టారు. 15వ తారీఖున సంఘటన జరిగితే వారు పోలీసులకు కంప్లెయింట్ చేయడానికి పెడితే కంప్లెయింట్ తీసుకోకుండా కాంప్లెయింట్ చేసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. 15-4-95వ తేదీ నుండి 18-4-95వ తేదీ వరకు వారిని సంఘ బహిష్కరణ చేస్తున్నారని చెప్పినా కూడా పోలీసు వాళ్లు కానీ, రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు కానీ శరద్ తీసుకోలేదు ఎందుకంటే నిందితుడే ఎదురుగా కూర్చున్నారు. అలాంటప్పుడు ఎక్కడి నుంచి చర్య తీసుకుంటారో చెప్పండి. కలెక్టర్ గారికి తెలిసి కూడా చర్య తీసుకోకపోతే క్రింది అధికారులు ఏ విధంగా చర్య తీసుకుంటారో ఆలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నో ఉపన్యాసాలు చెబుతూ వుంటారు. మా ప్రభుత్వం హరిజనులకు రక్షణ కల్పిస్తుందన్నారు. ఎవ్వరియినా తప్పు చేస్తే వారి పైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పిన వాళ్లు మరి ఈ రోజు కలెక్టర్ మీద, ఎస్.పి మీద పోలీసు అధికారుల మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? మేము అక్కడికి వెళ్లిన తరువాత ఎ ఎస్.పి.సి, కలెక్టర్ గారిని అడిగితే మాకు తెలియదు, వాళ్లు తిరగడం లేదు అని చెప్పారు. ఇంత చిన్న గ్రామంలో అంత పెద్ద అధికారులు వుండి కూడా ఆ ముగ్గురు, నలుగురిని పట్టుకోలేనప్పుడు వారు వుండేది ఎందుకు? నేను, రెడ్డి నాయక్ గారు చెప్పిన తరువాత వారిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. మనమంతా తలవంచుకునే గతి వచ్చింది. సిగ్గుచేటు అనిపిస్తున్నది. దీని పైన ప్రభుత్వం కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలి. కలెక్టర్ ను ప్యానిక్ క్యాట్ చేయాలి. సస్పెండ్ చేయాలి. మాజిక్ లాల్ ను కూడా వెంటనే అరెస్ట్ చేయాలి. అరెస్ట్ చేసి తగిన చర్య తీసుకోవాలి. వారు గుడికి పోవడం కూడా నేరమంటే ఎలా? వారికి గుడి కూడా హరిజన వాడేలో క్లీన్ స్లామని కలెక్టర్ గారు చెప్పారు. అంజనేయస్వామి దేవాలయానికి పోవద్దు, చెరువుకు పోవద్దు, మీకు సవరేట్ గా పోర్టు వేయిస్తాము, దుకాణం సవరేట్ గా కట్టిస్తాము అన్న దానికన్నా ఇంక ఎక్కువ హౌస్ ఎందుకు? నిన్ననే బోర్ వెల్ వేశారు. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ ఇండి కూడా మేము అక్కడికి వెళ్లిన సమయంలో అక్కడే వున్నాడు. అక్కడ ఇంత అన్యాయం జరుగుతూ వున్నా కూడా డిల్లా మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లలేదంటే అశ్రద్ధ కరంగా వున్నది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారు ఢిల్లీకి వెళ్లారు. కనీసం మెదక్ డిల్లా మంత్రిగారయినా అక్కడకు వెళ్లి పరిస్థితులు కనుక్కోవలసిన బాధ్యత వుండినది. అక్కడ లోకల్ గా వున్న ఎం.ఎల్.ఎ. వెళ్లలేదు.

శ్రీ డి.ఎం ఎన్ వి.ప్రసాద్ (తాడికొండ).- అధ్యక్షా, ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన సంఘటనకు సంబంధించిన విషయం అయినప్పటికీ మొత్తం మీద సమాజంలో వున్న జాడ్యానికి ప్రతిబింబం అని మనవిచేస్తున్నాను. అసలు పత్రికలలో వచ్చిన వార్త సక్రమంగా జాగ్రత్తగా చదవగలిగితే వారిని కూలీకి పిలవ వద్దు అంటే వారికి బతుకుతెరువు లేకుండా చేయాలనేది మాత్రం మనకు నిర్దిష్టంగా అర్థం అవుతున్నది. వీరు ఎప్పుడు కూలీకి పిలిపించుకునే జనం. వాడికి ఒక రోజు రూపాయి కూలీ లేకపోతే

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారినీ
సాంఘిక బహిష్కరణ వేయుట గూర్చి.

రోజు గడవదు, రెక్కాడితే కాన్ డొక్కాడదు, గనుక వాడికి భోజనానికి ఇబ్బంది పెట్టాలనే విధంగా వున్నట్లు సమాజానికి తెలుస్తున్నది. మండూరు లోను అదే సమస్య, లేకపోతే మరొక చోట అదే సమస్య. అగ్రవర్ణాల వారి బేతులలో హరిజనులు వుంటే ఎప్పుడయినా వేళ్ళ మీద కొసం వస్తే వేళ్ళను నిర్బంధించడం కొసం కొన్ని ఆయుధాలను వాడుతున్నారు అధికారులను శిక్షించడం అనే విషయం తరువాత మాట్లాడుకుందాము కానీ ప్రధానంగా ఎప్పుడు ఎక్కడ అట్యానిటీస్ జరిగినా వేళ్ళను సామాజికంగా బాధ పెట్టడం ఆర్థికంగా బాధ పెట్టడం అనేది చాలా శోచనీయమైన విషయం. మరి ప్రస్తుత సమాజంలో, ఈ ఆధునిక యుగంలో మనషులను అగ్రవర్ణాల వారు అణచివేతగా వాడుకుంటున్నారంటే దీనికి ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం అయినా ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. ఈ రోజు ఇది బయటకు వచ్చింది కానీ ప్రతి రోజు ఈ ఆంధ్ర దేశంలో ప్రతి గ్రామంలో జరిగే సమస్యే ఇది ఈ రోజు నేను కలెక్టర్ గారిని కొంతయినా, అప్రీషియేట్ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వేళ్ళందరినీ రాజీ పడమన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చిందని అడిగితే రాజీ పడడానికి వీలు లేదు, వేళ్ళ మీద నేను కేసుల పెడతానన్న వార్త వచ్చిందన్నారు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఆ విధంగా రాబేదు.శ

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- వచ్చిందంటే రాలేదంటారు. ముందు వినండి.

శ్రీ జి.ఎం.ఎన్.వి.ప్రసాద్:- ఇది వారు అక్కడకు వెళ్ళక ముందే వచ్చిన వార్త వారు వెళ్ళారో, లేదో నాకు తెలియదు, వారి రాజకీయాలతో నాకు సంబంధం లేదు. నాకు పాలిటిక్స్ తో సంబంధం లేదు. నేను సబ్జెక్టును గురించి మాట్లాడుతున్నాను. కేసుల పెడతామని చెప్పారు. కానీ ఈ పోలీసు వారు, రెవెన్యూ వారు అక్కడకు వెళ్ళి రాజీ పడవలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. అంటే అధికార వర్గం ఇప్పుడు అగ్ర కులాల వారి, భూస్వాముల, ధనవంతుల పక్కాన వున్నారనేది ఈ సంఘటనతో రుజువు 10.40 అవుతున్నది. అధికార వర్గం ఎప్పుడూ అగ్రవర్ణాల భూస్వాముల, ధనవంతుల పక్కానే ఉన్నదని ఈ సంఘటన బుజువు చేస్తున్నది. అసలు నేటి వరకు బాధ్యులైన అధికారవర్గాలను ఎందుకు సస్పెండ్ చేయలేదు. పోలీసు వాళ్ళు, రెవెన్యూ వాళ్ళు కార్పొరేట్ వెళ్ళి, రాజీ కుదర్చడానికి ప్రయత్నం ఎందుకు చేయవలసి వచ్చింది? నలుగురు కేసును విత్ డ్రా చేసుకోవడానికి ముందుకు వస్తే, మిగతా వాళ్ళను కూడా విటివి విత్ డ్రా చేయిస్తామని ఎం.ఆర్.ఓ. చెప్పడంతోనే అధికార వర్గం ఏ పక్కాన ఏ వర్గాన్ని కాపాడాలని ఉందో అర్థమవుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో అధికారులను శిక్షించకపోతే ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం అయ్యే ప్రమాదం ఖచ్చితంగా ఉందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. దేశం ఇంత అభివృద్ధి చెందినప్పటికీ, హరిజన వాడల్లో బోర్లు లేవు. ఉరికి దూరంగా ఉండే హరిజన వాడల్లో చౌకధరల దుకాణాలు లేకపోవడం, మంచి నీళ్ళు లేకపోవడం ప్రత్యేకమైన బోర్లు లేకపోవడం కనీసం టీ కూడా త్యాగదానికి ఆస్కారం లేని

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెద్ద్యాల్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 231

సమాజం ఉందంటే, ఎంతో బాధపడవలసిన విషయం. కార్పొరేట్ గ్రామం జనాభా ముత్తం 5 వేలు అయితే, అందులో 1000 మంది హరిజనులే. ఆ నిధింగ మెజార్డ్ జనాభా గల హరిజన గ్రామంలోనే హరిజనులకు రక్షణ కల్పించలేని పరిస్థితిలా ఉన్నాయి. అసలు మేరూ ఈ ఫోటో (ఆంధ్రప్రభ దినపత్రికలో వచ్చిన ఫోటోను చూపిస్తూ) మాస్టేర్ తెలుస్తుంటే నిందితులు కుర్చీలో కూర్చుంటే, ఫిర్యాదీదారులు బేతులు ముడుచుకొని నీలుచొస ఉన్నారు. ఈ విధంగా ఇప్పటికీ ఈ సమాజంలో బానిసత్వం ఎలా ఉన్నదో ఈ సభలో ఉన్న వారందరూ తెలుసుకోవాలని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్య ఈ రోజుతో పోదు. ఇది సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితుల సమస్య. మెదక్ జిల్లాలో జరిగిన ఈ సంఘటన బానిసత్వం ఈ సమాజంలో ఇంకా ఉన్నదని అద్దం పట్టినట్లు చెబుతున్నది. ఆక్రీత పక్షాంతో వ్యవహరించిన అధికారుల మీద ముందు చర్య తీసుకోవాలి. అలాగే మంత్రిగారు ఇప్పటి స్టేట్ మెంట్ తో నేను ఏకీకరిస్తున్నాను. స్టేట్ మెంట్ లో స్పష్టమైన నిందితుడి పేరును ఒక షీట్ మెన్షన్ చేశారు గానీ, నిందితుల పేర్లు లిస్ట్ లో మాత్రం ఊహకపోవడం శోచనీయం. ఇలాంటి పెత్తందారులు కుర్రవాళ్లను పోగొట్టే పని, సినిమా నోట్స్ కు వెళ్ల వారినీ బ కొట్టుకో లే తాగే హరిజనులను ఏడిపించి, అత్యాచారం చేయడం చేస్తున్నారు. మరొకసారి మాండూరు, కారంపేడు వంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా, ప్రభుత్వ అధికారులను ముందుగా అలర్ట్ చేసి, అలాగే గ్రామాలలో ఉండే హరిజనులకు సన్నెన సదుపాయాలు కల్పించి, వారికి సరైన రక్షణ కల్పించి అలాగే చాగికి కావసిన ఆర్థికస్థోమత కల్పించండి. వీటి అన్నింటినీ కల్పించాలంటే భూసంస్కరణలు కూడా అవసరం. ఈ విషయం మీద మా వార్డ్ల వారు కూడా తీర్మానం తీసుకొనిపెట్టారు. హరిజనులకు రక్షణ, ఆర్థిక స్థోమత భూసంస్కరణలతో ముడిపడి ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం చిత్తు శుద్ధితో ఈ వర్గాలను రక్షించకపోతే, హరిజన, గిరిజనుల యువకులతో అసంతృప్తి పెరొని, ఇక్కడ కూడా ఉగ్రవాదం సమస్య తలెత్తుంది. కాబట్టి మేరు ఈ సమస్యను గట్టిగా పరిశీలించి, అధికారులను ముందు శిక్షించి, ఎంత పెద్దవారు అయినా, ఏ వార్డ్ల వారు అయినా తప్పకుండా శిక్షించి, ఇక మీదట ఇలాంటివి జరగకుండా చూడాలని మే ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా ఈ సభలోని విజ్ఞులందరికీ నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్రిం బాల్ గెడ్డి:- మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 48 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ ఈ రోజు వరకు కూడా అంబరానితనం ఉండటం చాల విచారకం. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉంటారు "సమాజమే పవిత్ర దేవాలయం" మనపుట్టే దేవుడు" అని. మరి ఈవేళ మనలో ఇన్నా మనుష్యులను పవిత్రమైన దేవాలయంలోకి వెళ్లనీయకుండా అడ్డుకొని అవమానపరచడం, అందుకు బాధ్యులైన దుర్మార్గులను శిక్షించకపోవడం దుఃఖకరం. హరిజనులను సంఘ బహిష్కరణ చేయడం సమాజానికి సిగ్గుచేటు. సభ్య సమాజం వారిని క్షమించకూడదు. హరిజనులు బేసిన J. 144-7

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గాఢుంట్లో పెద్దాపల్లెకులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గుర్తి

పాపమేమిటి అని నేను అడుగుతున్నాను వారు భక్తప్రహ్లాద నాటకాన్ని ప్రదర్శించు
కొంటూంటే, అందులో భాగంగా వారు గుడికి వెళ్ళితే, ఈ రకమైన అన్యాయం చేయడం
హరిజనులను బాధకు గురిచేస్తున్నది. ప్రశంసనాయకుడు జనార్దనరెడ్డి, వాళ్ళ బృందం
అక్కడకు వెళ్ళి, అధికారులు, అక్కడి అగ్రవర్ణాల వారు ఏవిధంగా ప్రవర్తించారో ఈ
సభకు స్పష్టంగా తెలియపరిచారు. కానీ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణలో కలెక్టరును
తప్పుపట్టడానికి వేల్గడని స్పష్టంగా ఈ సభకు తోచున్నది. కానీ క్రింద స్థాయి
అధికారులైన ఎం.ఆర్.ఓ., ఆర్.డి.ఓ. అదే విధంగా పోలీసు డిపార్టుమెంట్ కు చెందిన
సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు సరైన చర్య తీసుకోకుండా రాజీ కుదిర్చేందుకు ప్రయత్నించడం చాల
తప్పు పట్టవలసిన విషయం. కొందరు ఫిర్యాదీదారులు కేసును విత్డ్రా చేసుకొంటాం అంటే,
ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎందుకు విత్డ్రా చేశామో అని కూడా కలెక్టరు లన్నారు సంఘ
బహిష్కరణకు పాల్పడిన వారందరి పైన కేసు పెట్టి, అరెస్టు చేయాలని కూడా వారు
చెప్పడం జరిగింది. అందుకు కలెక్టరును నిజంగా మనం అభినందించాలి కానీ ఈ
దారుణానికి పాల్పడిన వారిని ఇంతవరకు అరెస్టు చేయకపోవడం చాలా శోచనీయం వారినే
వెంటనే అరెస్టు చేయాలి నిందితులు ఇంకా దొరకలేదని చెప్పడంలో పోలీసుల బాధ్యత
కూడా ఉన్నదనిపిస్తున్నది. 15వ తేదీన ఈ సంఘటన జరిగితే, ఈ రోజు వరకు అంటే
దాదాపు ఏమీకాదు రోజుల పరకు నిందితులు కనపడలేదు, కాబట్టి అరెస్టు చేయలేదని
చెప్పడాన్ని బట్టి అక్కడ ఉన్న పోలీసు యంత్రాంగం ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నదో
లర్థమవుతుంది. దళితులకు ఈ ప్రభుత్వం రక్షణ కల్పించలేదా అని అడుగుతున్నాను
ఈ విషయం ఆ సెంట్రల్ చర్యకు వస్తుందని తెలిసి కూడా పోలీసు వారు అగ్రవర్ణాల
వారిని అరెస్టు చేయకపోవడంలో పార్టీ ప్రమేయం ఏమైనా ఉందా అని అడుగుతున్నాను.
ఇటువంటి సంఘటనల విషయంలో పార్టీలకు, రాజకీయాలకు తామే లేకుండా మానవ
దృక్పథంతో, మనిషిని మనిషిగా గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంఘటనకు
బాధ్యులైన వారు ఏ పార్టీ వారు అయినా సరే, ఎంత పెద్ద హోదాలో ఉన్న వారైనా సరే
అరెస్టు చేయాలి. అటువంటి వారినే మీ ప్రభుత్వం గానీ, ఏ ప్రభుత్వం గానీ, ఏ పార్టీ
అయినా సరే వెనుక వేసుకొని రావడం మంచిది కాదు. అందుచే నేను హోమీ మినిస్టర్ గారిని
కొరుతున్నాను ఏ పార్టీలో సంబంధం ఉన్నప్పటికీ, ఆ వ్యక్తులు ఎంత పెద్ద వాళ్ళు
అయినప్పటికీ, వారిని అరెస్టు చేయాలి. లీన్స్ లో సుమారు 15 మంది పేర్లు ఇచ్చారు.
మరి ఆ 15 మందిలో మీరు ఎంత మందిని పట్టుకొన్నారు అని అడుగుతున్నాను. హరిజన
వాడలలో బోర్లు ఇంకా ఇతర సదుపాయాలు కల్పించవచ్చు. కానీ వారికి సపరేట్ గా ఒక
రేషన్ షాప్ పెట్టాలని ఆలోచించడం వారిని సమాజం నుండి మరింత దూరం చేసిన
వారమవుతాం. వేయి రేషన్ కార్డులు ఉన్న చోట ఒక రేషన్ షాప్ పెడతాం. అంతగా
రేషన్ కార్డు పెరిగితే హరిజన వాడలో ఒకటి పెట్టాకొవచ్చు గానీ, ఈ సంఘటనను మాత్రం
దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏర్పాటు చేయడం అన్నది శోచనీయం. అది మంచి పద్ధతి కాదు.
హరిజనులకు ఒక టి కొట్టు, హరిజనులకు ఒక దుకాణం అని చెప్పి, వారిని మరింత
దూరం చేయడం వంటి పరిస్థితులను ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం లేదు. ఎస్.సి.
కార్పొరేషన్ ద్వారా ఒక షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ వంటిది పెట్టి నిరుద్యోగులైన యువకులకు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ డిల్లీ
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 285

జీవనభృతి కొరకు ఒక లక్ష రూ.ల వరకు లోన్స్ ఇచ్చి, దుకాణాలు పెట్టించడం చాలా అవసరం. రెక్క అడితే గాని డొక్క అడని హరిజనులు, గిరిజనులు ఈ రకమైన దుర్మార్గానికి దౌర్జన్యానికి గురయ్యే పరిస్థితి ఇక ఎంతమాత్రం కొనసాగకూడదు. ఏళ్ల స్వాతంత్ర్యానంతరం కూడా ఈ అంబరానితనాన్ని రూపుమాప లేకపోవడం చాలా దుఃఖరమైంది. కాబట్టి నిందితులపై ప్రభుత్వం కఠినమైన, చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకొని, దళితులను కాపాడాలని మే ద్వారా కోరుతున్నాను. వాళ్లకు దేవాలయాల్లో ప్రవేశం ఉండాలి. వాళ్లు అన్ని కొట్లల్లో సరుకులు కొనుక్కోనే హక్కు ఉండాలి. సమాజంలో ఇతరులు ఏ విధంగా ఉన్నారో వేరు కూడా అదే రకంగా ఉండాలి. వారిని సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఉన్నత స్థాయికి తీసుకొనివెళ్లి తేర్చిదిద్దేందుకు మే, మా పార్టీలు ప్రభుత్వాలు కృషి చేయాలని చెప్పి సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.చంద్రశేఖర్ (వికారాబాద్). - అధ్యక్షా, మెదక్ డిల్లీ కార్పొరేట్ గ్రామంలో ఉన్న హరిజనులను సంఘ బహిష్కరణ చేసిన విషయంపై ఈ రోజు చాలా చర్చ జరుగుతున్నది. ఇందుకు కారకులైన వారిందరినీ ఏపార్టీ వారు అయినా సరే, ఏ కులం, మతానికి చెందిన వారైనా సరే కఠినంగా శిక్షించాలని చెప్పి మే ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. సంఘ బహిష్కరణకు పాల్పడిన మాజీకొల్, రఘుపతిరెడ్డి మా పార్టీ వారినీ చెప్పి, గౌరవస్థులు 10-50 జనార్ధనరెడ్డిగారు అనడం జరిగింది. మా పార్టీ వారైనా, ఏ పార్టీవారైనా సరే ఉ. వారిని తప్పకుండా శిక్షించాలని మంత్రీగారినీ కోరుతూ, ఈ మారుమూల గ్రామంలో మాజీకొల్, రఘుపతిరెడ్డి అనే వారు హరిజనులను సంఘ బహిష్కరణ చేస్తే ఈ ఆగస్టు వాసులో, నీండు సభలో పెద్దలు జనార్ధనరెడ్డి గారు ఒక హరిజనుడిని కలెక్టరును సంఘ బహిష్కరణ చేసే విధంగా మాట్లాడటం భావ్యం కారు. కలెక్టరు డిల్లీ అధికారిగా బాధ్యతతో సంఘటన జరిగిన చోటికి వెళ్లి ఆక్కడ ప్రయత్నంతులైన వ్యక్తులతో సెల్స్ కాన్ఫిడెన్సు క్రియేట్ చేయడానికి వారికి ప్రత్యేకంగా బోర్డు వేయించడానికి, రేషను షాపు పెట్టించడానికిగాని చర్యలు తీసుకోవడం తప్పుకారు. ఈ రోజు చాలా గ్రామాలలో ప్రత్యేకంగా హరిజనవాడలలో రేషను షాపు వున్న సందర్భాలు వున్నాయి. ప్రత్యేకంగా వారికి మంచినీళ్ల స్కేము, ప్రత్యేకంగా హరిజనులకు ఏర్పాట్లు వున్నాయి. వారికో నమ్మకం కలిగించడానికి వారికి ఈ ఏర్పాట్లు చేయాలనే ఉద్దేశంతో, కలెక్టరు గారు ప్రత్యేకంగా వారిలో సెల్స్ కాన్ఫిడెన్సు క్రియేట్ చేయడానికి వారికి ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు కల్పించారు. బద్దం బాబీరెడ్డి గారన్నట్లు ఎవరు చేయడం అనేది కాదు. కాన్ఫిడెన్సు క్రియేట్ చేయడానికి చేశారు. ఇది తప్పు కాదు. ఆ కుగ్రామంలో యిటువంటి సదుపాయాలు కల్పించిన కలెక్టరు గారిపై యాక్షను తీసుకోవాలనడం నిందించడం తప్పు. మంత్రి గారినీ కోరడమంటే దీనికి కారకులైన వారిని ఏ పార్టీకి చెందిన వారైనా సరే తు.చ తప్పకుండా వెంటనే అరెస్టు చేయాలని, శిక్షించాలని సునచి చేస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, 47 ఏళ్ల క్రితమే మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటికీ, పాతయుగాల నాటి ష్టాశాపికమైన పనులు యిప్పటికీ కొనసాగుతున్నాయంటే సభ్య సమాజం సిగ్గుతో తలవంచుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఈ సంఘటనను బట్టి తెలుస్తోంది. ఎస్.సి.లు ముఖానికి రంగు పూసుకోకూడదా? సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో పాలుపగడుకోకూడదా? ఒక నాటకాన్ని దేవాలయం ఎదుట వేసుకుంటే దానికి యింతటి కక్ష వహించాల్సిన పరిస్థితి ఎందుకు? ఇవన్నీ పరిశీలించాల్సిన అవసరం వుంది. ఒక స్పీకరును రావెట్టుకు కడితే దానికి యింత దారుణమా? ఎంత కక్ష? ఎంత కండ్లావరము? ఇవన్నీ ఆలోచించాల్సిన అవసరం వుంది. వారు చేసిన నేరం ఏమిటి? పనులలోకి రావడానికి వీలులేదని, సరుకులు అమ్మడానికి వీలు లేదని, మంచినీరు పోయాడానికి వీలు లేదని అదుపు చేసి, ఆ పరిస్థితులు తేవడానికి ఆలోచించారు. దీని అర్థం ఏమిటి? నవనాదులు బిగించి, వారిని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి చంపాలని, క్రౌర్యంతో, ష్టాశాపికత్వంతో అటువంటి సంఘ బహిష్కరణ కార్యక్రమాలకు వారు పాల్పడినారని మనవి చేస్తున్నాను. పరిస్థితి యిలా వుంటే అధికారులు ఏమి చేస్తున్నారు? ఎన్ని రోజులకు వారికి తెలిసింది? ఎప్పుడు కనిపించారు? జిల్లాలో సాంఘిక సంక్షేమ అధికారులు ఏమి చేస్తున్నారు? దీనికి ఆ అధికారులు? అక్కడకు వెళ్లి జరిగిన దానిని రిపోర్టు చేయాల్సిన ఎం.ఆర్.ఓ., ఎస్.ఐ., సి.ఐ.ఎ. అక్కడకు వెళ్లి రాజీపడటానికి హరిజనులపైన వక్రిడి తెప్పి, రాజీ పడకపోతే వ్యవహారం తెలుస్తామని అంటే భయపడకుండా వారు ఎట్లావుంటారు? ఎట్లా ముందుకు వస్తారు? ఇది ఆలోచించాల్సిన అవసరం వుంది. దీనికి సంబంధించి ఎం.ఆర్.ఓ., సి.ఐ.ఎస్.ఐ.లను వెంటనే పిలుపుకు చేయాల్సిన అవసరం వుంది. వాళ్లు అక్కడ వుండగా ఈ కేసు పక్కదూరంగా నడుస్తుందన్న నమ్మకం లేదు. కలికర్తుగా అక్కడకు వెళ్ళకనే ఈ యాక్షను తీసుకోవడం జరిగింది. ఆయన వెళ్ళకుండా వుంటే ఈ యాక్షను కూడా వచ్చేది కాదు. అటువంటివి ఎక్కడ జరిగినా వెంటనే అధికార యంత్రాంగం ముందుకు వచ్చి కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం వుంది. అటువంటి రాజీ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. అటువంటి అధికారులను నిందితులతో సమానంగా ట్రీట్ చేసి యాక్షను తీసుకోవాల్సిన అవసరం వుంది. దీని మీద వెంటనే కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.రాజయ్య(ఆందోల్):- ఈనాడు హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశాన్ని గురించి శాసనసభలో జవార్షనరెడ్డి గారు చాలా మాట్లాడేరు. వారు హరిజనులపైన చూపిన ప్రేమ అభిమానాలు, ఆవేదన నిజంగా చిత్తశుద్ధితో మాట్లాడినవే అయితే వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆ సంఘటన నా నియోజకవర్గంలో జరిగింది. 15వ తేదీన హరిజన యువకులు, మరి కొందరూ కలిసి భక్త ప్రహ్లాద నాటకాన్ని ప్రదర్శిస్తూ హనుమాన్ మందిరం వద్ద వున్న రావి చెట్టుకు తొడు స్పీకరును కట్టి ప్రదర్శిస్తూ వుండగా, దానిలో కొందరు తొడు స్పీకరును ఆ చెట్టుకు కట్టుకూడదని వారించినపుడు, ఆ తొడు స్పీకరును స్థంబానికి కట్టి ఆ యొక్క నాటకాన్ని పూర్తి చేస్తే, ఆ మరునాడు 16వ తేదీన ఏ వ్యక్తులైతే అక్కడ అణ్ణాన్ని పేసి స్పీకరును తొలగించమని చెప్పారో వారే తప్పుయిబోయిందని కాంప్రమైజుకు వచ్చిన సంగతి మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని కొందరు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

285

తప్పయిపోయిందని కాంప్రమైజుకు వచ్చిన సంగతి మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని కొందరు
అవకాశవాదులు ఇంతటితో వదల కూడదనే ఆలోచనతో యువకులను ప్రేరేపించి, మీరు
దేవాలయ ప్రవేశం ఎందుకు చేయకూడదని, ఆ భావన వారిలో కల్పించి, వారిని అక్కడకు
పంపించిన విషయం కూడా తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్:- అది తప్పా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మెంబరు చెప్పేటప్పుడు వినండి. ప్లీజ్.

శ్రీ ఎం.రాజయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో అక్కడ నిజంగానే యువకులు
దేవాలయ ప్రవేశం చేశారు. ఇది వాస్తవమే. దానిని కొందరు అబద్ధాన్ని వేసి వారిని
నివారించేందుకు వారి పైన కేసులు పెట్టడం కూడా జరిగింది. ఆ కేసులలో చాలామంది
నిందితులను ప్రత్యేకంగా 16 మందిని అరెస్టు చేయడం కూడా జరిగింది.
11.00 నేరస్థులు ఎవరైనా గానీ శిక్షకు అర్హులే ఈనాడు హరిజనులపైన ఏమీ జరిగినా
ఉ. ఒక హరిజనుడిగా నేను సమర్పించడం లేదు. తప్పుకుండా నేరం చేసినవాళ్లు
శిక్ష పొందాల్సిందే. దీనిని అనుసరించి పి.సి. ఆర్ యాక్ట్ క్రింద యాభాసీటిస్ యాక్ట్
క్రింద కేసులు నమోదు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. మిత్రులు చాలామంది
చెబుతున్నారు. వాళ్లను బెదిరించి కేసు విత్ డ్రా చేసుకోవాల్సిందిగా వత్తిడి తెచ్చారని
చెబుతున్నారు. కేసు విత్ డ్రా చేయడానికి అవకాశం లేదు. కలెక్టరుగారు నిర్దిష్టంగా
చెప్పారు. ఎవరయితే నేరం చేశారో వారిని తప్పకుండా అరెస్ట్ చేస్తామని హామీ ఇవ్వడం
జరిగింది దీనిని చాలా సామాన్య విషయంగా గ్రామస్థులు తీసుకున్నారు. చిన్న పొరబాలు
జరిగింది. దీంతో కాంప్రమైజ్ అయి గ్రామస్థులు ప్రశాంతమైన జీవితం గడపాలని
చూస్తుంటే కొంతమంది పెద్దగా చేసి ఇంతదూరం తెచ్చి రాద్ధాంతం చేసి వాళ్ల జీవితాలలో
భయాందోళనలు సృష్టిస్తున్న విషయం మీకు తెలియజేస్తున్నాను ఇబువంటి విషయం
ఎక్కడా జరుగకూడదు. అలాంటిది జరిగితే మనం అందరం విమర్శించుకొని కఠినమయిన
పర్య తీసుకోవాలని ఉంది. మనం ఈ కేసును పెద్దగా చేస్తుంటే ప్రతిగ్రామంలోను ఇలాంటి
అలోచన వస్తుంది, ఇది ఇంకా ఎందుకు జరుగుతోందని. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్ని
సంవత్సరాలు అయినా ఇలాంటివి జరుగుతున్నాయంటే మిత్రులు జనార్ధన రెడ్డిగారు
మాట్లాడుతూ, అక్కడ తలలు కొట్టుకునే వరకు వచ్చింది అని అన్నారు. ఇంతకు ముందు
జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ చాలా మన్నాయి.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- నేరుకొండ, పదిరికుప్పలలో కూడా జరిగాయి.

శ్రీ ఎం.రాజయ్య:- మండూరులో కూడా జరిగింది. అది మర్చిపోనద్దు.
నిండుసభలో ఒక హరిజన కులానికి చెందిన మహిళా మంత్రిని అవమానం చేసినప్పుడు
వేళ్లంతా ఏమచేశారని అడుగుతున్నాను. హరిజనులను అవమానం చేస్తే ఏ రకంగానూ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

ఓర్పుకోడానికి నిర్దంంగా లేము. వాళ్లు ఎంతటివారైనా ఫరవాలేదు. తప్పకుండా ఎదిరిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

అక్కడ కలిగింది నౌకర్యాల గురించి తప్పుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఆ గ్రామంలో నేటి ఎద్దడి చాలా ఎక్కువగా ఉంది. వారిజనులకు బోర్డు వేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎలాంటిదైనా డబ్బుతో ప్రోజెక్ట్ పెట్టాము. అక్కడ నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వాళ్లకు షాప్స్ ఇవ్వడంలో, నేరు లేనిచోట నేరు ఇవ్వడంలోనూ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కలెక్టరుగారు కూడా వారిజనుడే కాబట్టి ఏ రకంగానూ, ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ నెరవేర్చాలను సపోర్ట్ చేయరు.

ఇక దీనిని రాజకీయాలకు వాడుకోవడం మనవిచేస్తున్నాను. వారిజనులను ఆయుధాలుగా వాడుకొని, వాళ్ల రాజకీయాలు పెంపొందించుకోవాలని భావించడం మంచిది కాదు. మర్యాద కాదని సవినయంగా మనవిచేస్తూ, ఇటువంటివి అక్కడ జరిగినా తప్పకుండా వారికి శిక్షవేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తూ, ఇప్పుడు ఆ గ్రామం ప్రశాంతం ఉంది కాబట్టి దీనిని ఇంకా పొడిగించవద్దని మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరు గారి రిప్లయి.

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి):- అధ్యక్షా కార్పొరేట్ గ్రామం నీవాసి, ఎల్యూయ్స్ కుమారుడు శ్రీ మన్నె శంకర్ 18-4-95 తేదీన ఫ్యూరీ వోల్స్ ను సేవ్షనులో ఈ క్రింది విధంగా ఒక చిటికెను యిచ్చినట్లు నివేదించబడింది.

"కార్పొరేట్ గ్రామానికి చెందిన షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు 15-4-95 తేదీన హనుమాన్ దేవాలయం వద్ద 'భక్త ప్రహ్లాద' జానపద నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. వారు స్వీకరును 'రాగి మాను'కు కట్టివేశారు. షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు రాగి మానును ముట్టుకున్నారని ఆక్షేపణ తెలుపుతూ కులతరులు ఆ స్వీకరును తొలగించారు 16-4-95 తేదీన కొంతమంది షెడ్యూల్డ్ కులాలవారు హనుమాన్ దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించి కొబ్బరికాయలు కొట్టగా హనుమాన్ దేవాలయం లోనికి షెడ్యూల్డ్ కులాలవారు ప్రవేశించినందుకు పర్సన్-ఇన్-చార్జ్ ఇతర షెడ్యూల్డ్ కులతరులు ఆక్షేపణ తెలిపి, వారిపై సంఘ బహిష్కరణను ప్రకటించారు. 17-4-95, 18-4-95 తేదీలలో దీనిని పాటించడమయింది. 1955 మానవ హక్కుల పరిరక్షణ చట్టం, 3(బి) సెక్షను క్రింద, 1989, షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల అత్యాచారల నిరోధక చట్టం 3వ సెక్షను క్రింద నేరం నెం. 22/95 గా ఒక కేసును వోల్స్ ను రిజిస్టరు చేసుకుని దర్యాప్తు జరుపుతున్నారు."

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

287

18-4-95 తేదీన షెడ్యూల్డ్ కులాల హక్కుల పరిరక్షణ సంఘం నిర్వాహకులు ఈ విషయాన్ని సంగారెడ్డిలోని మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. ఈ విషయము దర్యాప్తు జరపడానికై ఆందోలనాని గెజిటెడ్ మండల రెవెన్యూ అధికారిని. పుల్కార్ మండల రెవెన్యూ అధికారిని, జోగిపేట పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును 19-4-95 తేదీన గ్రామానికి పంపడమయింది. వారు శ్రీ మన్నె శంకర్ చేసిన ఆరోపణలను ధృవీకరిస్తూ, సంగారెడ్డిలోని మెదక్ జిల్లా కలెక్టరుకు ఈ క్రింది విధంగా నివేదించారు.

16-4-95 తేదీన సాయంత్రం సుమారు 7.00 గంటల ప్రాంతంలో కార్పొరేట్ గ్రామానికి చెందిన ఎల్లయ్య కుమారుడు శ్రీ మన్నె శంకర్, మరో తొమ్మిది మంది షెడ్యూల్డ్ కులాలవారు హనుమాన్ దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నంపగా. 15 మంది సువర్ణ హిందువులు, షెడ్యూల్డ్ కులాలవారు దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించడానికి ఆక్షేపణ తెలిపారు. ఆ సమయంలో శ్రీ పి.జయపాల్ రెడ్డి, మంగలి చెన్నయ్య, శ్రీ డప్పు యాదగిరి కూడా అక్కడ హాజరై ఉన్నారు. (నిందితులు ఫిర్యాదుదార్ల పేర్లు అనుబంధంలో తెలియజేయడమైనది.)

సందర్భించిన అధికారులు గ్రామంలో దర్యాప్తు జరుపుతుండగా విభీషణ దారులు అసగా ఫిర్యాది దారుల దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించడానికి ఏ ఒక్కరూ ఆక్షేపణ తెలుపలేదని, గ్రామపెద్దలు తదితరులు కూడా పేర్కొన్నారు. గ్రామ సర్పంచు, ఇరువర్గాలకు చెందిన అంటే, షెడ్యూల్డ్ కులాలవారికి, షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన ఇతర గ్రామ పెద్దలు షెడ్యూల్డ్ కులాలవారు గతంలో అనుభవిస్తున్న అన్ని సౌకర్యాలు వారికి లభించగలవని అంగీకరించారు ఫిర్యాదీదారులైన శ్రీ మన్నె శంకర్, తదితరులు పుల్కార్ మండల రెవెన్యూ అధికారికి పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టరుకు తాము 18-4-1995 తేదీన సమర్పించిన ఫిర్యాదును స్వచ్ఛందంగా ఉప సంహరించుకుంటున్నామని వ్రాత పూర్వకంగా వ్రాసి ఇచ్చారు. తదుపరి చర్య నిమిత్తం దానిని పుల్కార్ పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టరుకు పంపడం జరిగింది.

దర్యాప్తు కోసం గ్రామానికి వెళ్లిన రెవెన్యూ, పోలీసు అధికారులు నిందితుని పేరరణవల్ల షెడ్యూల్డ్ కులాలవారిపై వత్తిడి తెచ్చి, వారు ఫిర్యాదును ఉపసంహరించుకునేలా చేశారని 20-4-1995 తేదీన సంగారెడ్డి లోని మెదక్ జిల్లా కలెక్టరుకు సమాచారం అందింది. అందువేత, కలెక్టరు 20-4-1995 తేదీ సాయంత్రం హాటాహాటిన ఆ గ్రామానికి వెళ్లి షెడ్యూల్డ్ కులాల చారి నాయకులను వారి బస్లోను ప్రధాన గ్రామంలోని ఇతరులను కూడ కలుసుకొని వివరాల గురించి విచారించారు. ఈ విషయము

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

బహిరంగంగా మాట్లాడడానికి ఎవరు కూడా ముందుకు రాలేదు. అయినప్పటికీ, 17-4-1995, 18-4-1995 తేదీలలో రెండు గ్రామాలపాటు ఆ గ్రామంలో సాంఘిక బహిష్కరణ జరిగిందన్న విషయాన్ని కలెక్టరు తెలుసుకొగలిగారు. షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు ఆందోళనకరంగా వున్నారు. వోలేసులు కేసును రిజిస్టరు చేసినందున షెడ్యూల్డ్ కులతరులు, దారికి వచ్చి, ఈ విషయంలో జోక్యం చేసుకొని రాజీ కోసం ప్రయత్నం వున్నారని కొంతమంది షెడ్యూలు కులాలవారు రహస్యంగా తెలియజేశారు. వారు ఈ క్రింది వాటిని కోరారు:-

i. షెడ్యూలు కులాల వారు నివసిస్తున్న రెండు బస్ స్టేషన్లలో రెండు బోరుబావులను తవ్వడం.

ii. వారి కోసం ప్రత్యేకంగా బౌకధర దుకాణాలను ప్రారంభించడం;

iii. షెడ్యూల్డ్ కులాల వారి బస్ స్టేషన్లలో తమలో ఎంపిక చేసుకొన్నట్టి విద్యావంతుడయిన నిరుద్యోగి కిరాణా దుకాణాన్ని నడుపుకోవడం కోసం షెడ్యూల్డ్ కులాల కార్పొరేషను ద్వారా సహాయం అందజేయడం.

తక్షణమే రెండు బోరుబావులను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా సంగారెడ్డి లోని మెదక్ జిల్లా కలెక్టరు సంగారెడ్డి లోని భూగర్భ జల శాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరును ఆదేశించారు.

ఈ షెడ్యూల్డ్ కులాల వారి బస్ స్టేషన్లకు ప్రత్యేకంగా ఒక బౌకధరదుకాణాన్ని మంజూరు చేయవలసిందిగా ఆర్.డి.ఓ.ను కోరడం జరిగింది.

కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులతరులైన కొంతమంది 17-4-1995, 18-4-1995 తేదీలలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిపై సాంఘిక బహిష్కరణను అమలు జరిపినట్లు, నిరూపించడమయినందున 1955, బౌకధర క్షణ పట్నం, 1989, షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల వారిపై అత్యాచారాల నివారణ చట్టంలో నిబంధనల, క్రింద ఈ విషయంలో ప్రమేయమున్న వ్యక్తులను పట్టుకోవలసిందిగాను, ఈ కేసును ఉపసంహరించడం గాని, విరమించడం గాని చేయవద్దని పేర్కొంటూ కలెక్టరు అదనపు వోలేసు సూపరిన్ టెండెంటును ఆదేశించారు.

గ్రామంలో పరిస్థితి ఇప్పుడు ప్రశాంతంగా వున్నట్లు తెలియజేయడమయింది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

289

అనుబంధ వివరణ

8 మంది వ్యక్తులను అరెస్టు చేయడమయిందని, ప్రధాన నిందితుడైన గ్రామ
 సర్పంచు, శ్రీ మాణిక్ లాల్ పరారీలో ఉన్నాడని, ఆయనను కూడా పట్టుకోవడానికి చర్యలు
 చేపట్టడమవుతున్నదని మెదక్ జిల్లా కలెక్టరు తెలియజేశారు

పిర్యాదీదారులు:

సర్వశ్రీ	1. మన్నెశంకర్	తండ్రి: ఎల్లయ్య
	2. వినయసాగర్	తండ్రి: దుర్గయ్య
	3. సదానందం	తండ్రి: లింగయ్య
	4. బి.కేశవులు	తండ్రి: చెన్నయ్య
	5. సివాచ్.గోపాల్	తండ్రి: గంగయ్య
	6. ఎం.రామ్ కిషన్,	తండ్రి: అడ్డయ్య
	7. బి.మల్లయ్య	తండ్రి: వీరేశం
	8. కృష్ణయ్య	తండ్రి: పాపయ్య
	9. ప్రభు	తండ్రి: మల్లయ్య
	10. బి.అశోక్	తండ్రి: బాలయ్య

నిందితులు.

సర్వశ్రీ	1. చందాపురం శ్రీనివాస్,	తండ్రి: రంగయ్య
	2. రాయపురం కిష్టయ్య	తండ్రి: మల్లయ్య
	3. చందాపురం మురిశి	తండ్రి: మొగులయ్య
	4. జేకయ్య	తండ్రి: మాస్యయ్య
	5. ముకుందం	తండ్రి: రంగయ్య
	6. దామోదర్	తండ్రి: మానయ్య
	7. నారాయణ	తండ్రి: శ్రీనివాస్
	8. బోయిని సత్యనారాయణ	తండ్రి: నర్సిమలు
	9. బోయిని సుధాకర్	తండ్రి: రాములు
	10. కుక్ నూర్	
	దత్తాత్రేయరెడ్డి	తండ్రి: నారాయణరెడ్డి
	11. మొగులయ్య	

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో పెడవార్డుకులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

సర్వశ్రీ	12.	కుక్ నూర్ రాజ్ రెడ్డి	తండ్రి:	నారాయణరెడ్డి
	13.	రఘుపతిరెడ్డి	తండ్రి:	విఠల్ రెడ్డి
	14.	వడ్ల కిష్యయ్య	తండ్రి:	సత్యయ్య
	15.	కుక్ నూర్		
		మధుసూధన్ రెడ్డి	తండ్రి:	రామ్ రెడ్డి.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగిన యన ఈ వివరణ ఇవ్వడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్ని సంవత్సరాలు అయినా కూడా....

శ్రీ పి.జానార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అనుబంధ వివరణ కూడా వదిలితే బాగుంటుంది....

శ్రీమతి కె.ప్రతిభాభారతి:- అధ్యక్షా, దయచేసి నన్ను చెప్పనివ్వండి నేను చెప్పిన తరువాత గౌరవసభ్యులు క్లారిఫికేషన్స్ అడిగితే బాగుంటుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్ని సంవత్సరాలయినా ఈ హరిజనులపైనా గిరిజనులపైనా సాంఘిక బహిష్కరణ అనేది జరుగుతోంది. ఇది పృథుత్వాల సమస్య కాదు పార్టీలకు సంబంధించింది కాదు, జనరల్ గా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విధంగా జరగడం చాలా విచారకరం శోచనీయం అయిన విషయం. ఇంతకుముందు కూడా ఆ ప్రక్కన ఉన్నా ప్రక్కన ఉన్నా పార్టీలకు అతీతంగా పనిచేయాలని మొదటినుండి తెలియజేస్తున్నాను. వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత అందరిపైనా 11.10 ఉంది. పబ్లిక్ రెవల్యూషన్ పైన కానీ, సంఘ సంస్కర్తల పైన కానీ, ఉ. అగ్రకులాల వారిపైన కానీ ఈ బాధ్యత ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. కలెక్టరు గారు, ఆయనకు తెలిసిన వెంటనే మాటా మాటిన అక్కడకు వెళ్లి, అందరి దగ్గర రిపోర్టు తీసుకోవడం జరిగింది. హరిజనులు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారు 18 మందిపైన కంప్లయింట్ ఇవ్వడం జరిగింది. 17 మంది అరెస్టు చేయడం జరిగింది. పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ కొరకు గాలిస్తున్నారు. అతనిని తప్పకుండా పబ్లిక్ కోవడం జరుగుతుంది. చట్ట పరంగా అతనిమీద యాక్టును తీసుకోవడం జరుగుతుంది. నిందితులను వెనుకేసుకొని వచ్చే అలవాటు ఈ పృథుత్వానికి బేదని తెలియజేస్తున్నాను. పి.ఎ.ఓ. గురించి చెప్పారు. కలెక్టరు గారు పి.ఎ.ఓ.ను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. హరిజనవాడలలో టోర్ వెల్స్ వేస్తున్నారు, హరిజన కాలనీలలో ఫెయిర్ ప్లేస్ ఫాఫ్స్ ఇస్తున్నారు, హరిజన కాలనీలకు ప్రత్యేకంగా సదుపాయాలు చేస్తున్నారని అన్నారు. నేను అడుగుతున్నాను. 294 నియోజక వర్గాలు కలిగిన ఈ రాష్ట్రంలో ఇక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యులందరినీ అడుగుతున్నాను. మీరు ఇంతవరకూ శాసన సభ్యులుగా ఉన్నారు. కదా, మరి మీయొక్క నియోజక వర్గాలలో ఎన్ని గ్రామాలలో హరిజన కాలనీలకు ఇవి శాంక్ష్కన్ చేయండి అవి శాంక్ష్కన్ చేయండి మీరు లెటర్స్ ఇవ్వలేదా అని అడుగుతున్నాను. అవసరం ఉన్నపుడు హరిజన కాలనీలలో కానీ, ఇంటిగ్రేటెడ్ కాలనీలలో కానీ అవసరం ఉన్నచోట ఇవ్వవచ్చు. ప్రత్యేకంగా వారు కోరారు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ ప్రయత్న
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

291

కాబట్టి కలెక్టరుగారు ఇవ్వడం మంచిదే. సభ్యులు సంఘ సంస్కర్తలుగా ఉండి, అన్ని
 రకాలుగా హరాస్మెంట్ లేకుండా, సోషల్ బాయ్ కాట్ లేకుండా ప్రజల మధ్యలోకి
 తీసుకువచ్చి, అందరితోపాటు సమానంగా హరిజనులు ఉండేలా చూడడం అనేది మంచి
 విషయమే. అది స్ఫూర్తిదాయకం. అందరూ ఆ విధంగా బీహెచ్ పేసినట్లయితే, మన
 నియోజక వర్గ పరిధిలో కూడా అటువంటి సంఘటనలు జరిగినపుడు మీరు అవి ప్రభుత్వ
 దృష్టికి తీసుకువస్తే, వారు ఎవరైనా, ఏ పార్టీవారైనా, కూడా స్పృహ చేయనక్కరలేదు.
 కలెక్టరు గారు మంచి కలెక్టరు. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు సంబంధించిన వారు మీరు
 షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి న్యాయం చేస్తామని చెబుతూనే ఆయన మీద యాక్షన్
 తీసుకోవాలని చెప్పడం చాలా బాధా కరమైన విషయం. కలెక్టరు గారు వెంటనే వెళ్లి
 యాక్షన్ తీసుకోవలసిన విధంగా తీసుకోవడమే కాకుండా ఢిల్లీలో ఉంటే తెల్లవారు జామున
 ఫోన్ చేసి నా దృష్టికి విషయాలు తీసుకువచ్చారు. 15 రోజులలో దర్యాప్తు చేసి రిపోర్టు
 పంపించితే, ఎవరైనా యాక్షన్ తీసుకోవాలో వారైనా యాక్షన్ తీసుకోవడం
 జరగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, మీరునాకు రెండు నిమిషాలు సమయం
 ఇవ్వవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, కార్పొరేట్ గ్రామానికి నేనూ, మా
 సి.ఎల్.పి.నాయకుడు జనార్ధన్ రెడ్డి గారూ స్వయంగా వెళ్లి చూశాము. అందుకని మీ
 దృష్టికి నేను రెండు విషయాలు తీసుకురావలనుకుంటున్నాను. నాకు రెండు నిమిషాలు
 సమయం ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, ఇది క్లారిఫికేషన్ వాస్తవంగా ఇటువంటి
 సంఘటనలు గతంలో ఎన్నో జరిగాయి. మండూరులో కానీ, కారంపేడులో కానీ, కొన్ని
 సంఘటనలు జరిగాయి. కానీ ఆ సంఘటనలలో కొంతమందిని చంపడం జరిగింది
 కొంతమంది మీద అత్యాచారం జరిగింది. కానీ ఈ సంఘటన అంతకంటే తీవ్రమైన
 సంఘటన. ఎందుకంటే అక్కడ ఉన్న కొంతమంది అగ్రవర్ణాలవారు వీరు గుడిలోకి
 వెళ్లారు, టెంకాయ కొట్టారు, భక్త ప్రహ్లాద నాటకం వేశారు, వేళ్లకు తెలిసినవైట్ బట్టలు
 చేయాలి, వేళ్లమనకు దానోహం అయ్యేటట్లు చేయాలి, భవిష్యతులో వీరు గుడికి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ డిల్లీ
కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

వెళ్ళకుండా చేయాలి అని అక్కడ గామ పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ మాజిక్ లాల్, ఉప సర్పంచ్
ప్రతాపరెడ్డి, పి ఎ.ఓ. వెంకటరెడ్డి పెద్దలు నరసింహారెడ్డి, ఇతరుల నాయకత్వంలో,
వేళ్ళండరూ కలిసి వాళ్ళను దుకాణాలకు వెళ్ళనియకుండా, ఏ నిత్యావసర వస్తువులు
దొరకుండా చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు. బోర్ వద్దకు వస్తే నేళ్ళు
తీసుకుపోనేయకుండా, వాలెర్సను పనికి రానేయకుండా, ఉడ్డి చల్లకుండా - ఈ విధంగా
కట్టుబాటు చేయడం జరిగింది. ఈ రిపోర్టులోనే సర్పంచ్ గారి అధ్యక్షతన హనుమాన్
దేవాలయంలోకి షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు ప్రవేశించినందుకు పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ ఆక్షేపణ
తెలిపి, సంఘ బహిష్కరణ ప్రకటించారు అని కలెక్టరుగారి రిపోర్టులోనే ఉంది.

ఆ మూడు రోజులు, 16, 17, 18 తేదీలలో బావుల దగ్గర నుంచి నేరు తీసుకువస్తే
ఆ గామంలోని అగ్రవర్ణాలవారు పోయి, కడవలు క్రింద వడవేసి నేరు తెమ్మకొకుండా
చేశారు. మేము ఆ గామానికి వెళ్ళినపుడు పి.ఎ.ఓ., ఇతరులు 4 కుర్చీలు వేసుకుని
కూర్చుని ఉన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్.- క్లారిఫికేషను అడగండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఈ సంఘటన జరగడం ఒక ఎత్తయితే, దానికి
అధికారులు మద్దతు పలకడం ఒక ఎత్తు. కలెక్టరు ఆదేశాలుమేరకు గామాన్ని సందర్శించిన
అధికారులు గామంలో దర్భాష్ట్ర జరుపుతుండగా, పిటిషనుదారులు అనగా ఫిర్యాదిదారులు
దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించడానికి ఏ ఒక్కరూ ఆక్షేపణ తెలుపలేదని, గామ పెద్దలు,
తదితరులు కూడా పేర్కొన్నారు. గామ సర్పంచు, ఇరువర్గాలకు చెందిన అంబే, షెడ్యూలు
కులాలవారికి, షెడ్యూలు కులేతరులకు చెందిన ఇతర గామ పెద్దలు, షెడ్యూలు
కులాలవారు గతంలో అనుభవీస్తున్న అన్ని సౌకర్యాలు వారికి అభివృద్ధిపని
అంగీకరించారు." అంటే ఏమిటంటే, ఈ అధికారులైన ఎం.ఆర్.ఓ., సి.ఐ., ఎస్.ఐ.,
పోయి సంఘ బహిష్కరణ చేశారు. వేరిని పనికి తీసుకురానివ్వము, వేరిని మంచినీటికి
పోనేయము అని మొరాయింపి కూర్చుంటే, అధికారులు పోయి సర్పంచును బ్రతిమాలి
దయచేసి వేళ్ళను అలా చేయండని అడిగారు. దీనిని బట్టి.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మెయిన్ స్పీకర్ 10 నిమిషాలు మాట్లాడితే మీరు ఎలా మాట్లాడతారు?
seek clarifications.. I am not allowing.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఇది చాలా ముఖ్యమైనది.

Mr. Speaker:- Your leader has spoken. If you want to seek
clarifications, you can do that. I have given you five minutes..

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 293

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్:- ఇది క్లారిఫికేషన్. వోలేసు ఎస్.ఐ.కు తాము
19-4-95 నాడు ఇచ్చిన ఫిర్యాదును పురస్కరించుకుని, ఆ తరువాత గెజిటెడ్
ఎం.ఆర్.ఒ., ఎస్.ఐ.కు సి.ఐ.కు, ఫిర్యాదును ఉపసంహరింపజేయించి అదేశాలు
ఇచ్చారు. దీనినిబట్టి అక్కడ ఉన్న గ్రామ పెద్దలు కానీ, ఎం.ఆర్.ఒ. కానీ, ఎస్.ఐ., ఇ.ఐ.
అగ్రవర్గాల వారికి వత్తాసు పలుకుతున్నట్లుగా ఉందా లేదా? వీని మీద ఏమి చర్యలు
తీసుకుంటారు? ఇది చట్టాన్ని అమలు చేసేవారు ఏ విధంగా వత్తాసు పలుకుతున్నారో
చూడండి.

శ్రీ సిహెచ్.విఠల్ రెడ్డి:- వారిజనులను సంఘ బహిష్కరణ చేసిన సంగతి
మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు, గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు ఇది వాస్తవం. తరువాత వారి
యువకులు వోయి జోగ్ పేటలో పిటిషన్ ఇచ్చారు. ఎస్.ఐ.గారికి, ఎం.ఆర్.ఒ. గారికి,
సి.ఐ.గారికి ఇచ్చారు. ఇచ్చిన తరువాత వారు గ్రామానికి వోయారు. ఇద్దరి మధ్యన
సంప్రదింపులు చేసేందుకు, పరిష్కారం చేసేందుకు పూనుకున్నారు, చర్యలు మాత్రం లేవు.
కాబట్టి అధికారులను వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలి. ఎందుకంటే, వారు ముందుగా చర్యలు
తీసుకున్నట్లుగానే పరిస్థితి ఇంత దూరం వచ్చేది కాదు. ఈ సంప్రదింపులు చేసినట్లుగా
కలెక్టరు గారికి తెలిసిన వెంటనే వారు అక్కడకు వెళ్లి, ఇంత బహిష్కరణ జరిగిన తరువాత
ఇంకా సంప్రదింపులు సమస్య ఏముంటుంది. తప్పు చేశారు కాబట్టి వారికి రక్షణ ఇవ్వాలి,
తప్పు చేసిన వారిని అరెస్టు చేయమని అడిషనల్ ఎస్.ఐ.గారిని అదేశించారు. కాబట్టి క్రింది
అధికారులు అయిన ఎం.ఆర్.ఒ., ఎస్.ఐ., సి.ఐ., ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించడం
జరిగింది కాబట్టి వారు అధికారంలో కొనసాగడం మంచిది కాదు కాబట్టి వారిని సస్పెండ్
చేయవలసిన బాధ్యత ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత మంత్రిగారు ఇంకొక సమస్య చెప్పారు, శాసన సభ్యులు వారిజనవాడలో
ఎన్ని బోర్డు వేయిస్తున్నారని అడిగారు. నేనుమీతో మనవి చేస్తున్నాను. నా నియోజక
వర్గంలో ప్రముఖంగా వారిజనులకు ఇచ్చిన తరువాతనే, వారికి నేరు సరఫరా చేసిన
తరువాతనే మేము మిగిలిన వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. మా నియోజకవర్గంలో కూడా
వారిజనులను బహిష్కరణ చేశారు. లక్ష్మపురం గ్రామంలో, వెంటనే కేసులు పెట్టడం
జరిగింది, అరెస్టు చేయడం జరిగింది. శాసన సభ్యులం అందరం ఈ కుల వ్యవస్థను
నిర్మూలించడానికి వారిజనులపై అత్యాచారాలు జరుగుకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మన
అందరిపైన అత్యాచారాలు జరుగుకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మన అందరిపైన ఉంది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్మాల్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

11-20 శ్రీ. సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు తమ భాంధర్స్ లోకి
ఉ. వెళ్లడంవల్ల నేను మాట్లాడలేకపోయాను. అయినా సమయం తీసుకొని
క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. శ్రీమతి కె ప్రతిభాభారతిగారు వివరణ ఇచ్చారు. వారు
ఇచ్చినదానిలో గౌరవనీయులు హోం శాఖమాత్రులు ఇంద్రారెడ్డిగారికి కాపీ మార్క్ చేస్తే
బగుండేది. ఎందుకంటే వారికి సంబంధించిన విషయం. ఈ జవాబు చూసిన తరువాత సభలో
తెలుగుదేశం వారు మాట్లాడడం జరిగింది ఇది కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీకో, ఇతర
పార్టీకో సంబంధించిన విషయం కాదు ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వారైనా వారు తమంతట తాము
డిఫెండ్ చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. రేష్, రెకాయిటీ, హరిజనుల మీద అత్యాచారం ఏమయినా
చేయాలనుకున్నప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చిన తరువాత ఛెద్దాము అని అనుకొని
కుర్చీలు. అటువంటి దశ రాబేదు. బదులు వర్గాల సంగర్షణ జరగలేదు. కాబట్టి ఇలా
ఎప్పుడయినా జరుగుతాయి. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇందులో
కలెక్టర్ గారు, ఇద్దరు ఎం.డి.ఓలు సభ ఇన్స్పెక్టర్, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ అందరూ దోషలే
అని మనవిచేస్తున్నాను. అతను ఎస్.సి. అని సోదరీమణి అనవచ్చు, నమ్మకం ఉంది
అనికూడా అనవచ్చు. ఎన్ టి. రామారావుగారికి బదులు వర్గాల మీద నమ్మకం ఉంది. ఎంతో
మంది శుద్ధ బ్రాహ్మణులు ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులుగా ఉన్నారు. వారు హరిజనులకోసం
చేస్తున్నారు. మహారాష్ట్రలో ఒక బ్రాహ్మణ అధికారి ట్విబల్ ఏరియాలో హక్కులను
పరిరక్షిస్తూ ఉంటే ఆయనను వీతకబాదిన సంగతి మొత్తం భారతదేశానికి తెలుసు.
కులాలను ఆపాదించవద్దని అంటున్నాను ఈ సమస్యనుబట్టి రాష్ట్ర శాసనసభలో వర్ష
జరగాలి. గౌరవనీయులైన తెలుగుదేశంపార్టీ సభ్యులు ఈ సమస్య మీద నేళ్లు చల్లే
విధంగా వర్షలు చేయడం నాకు చాలా బాధ అనిపించింది అని మనవిచేస్తున్నాను. వీరు
ఇచ్చిన వివరణలో చాలా స్పష్టంగా ఉంది. ప్రవాద నాటకంలో పౌరణ్యకశిషుడులాగా కొంత
మంది పౌరణ్యకశిషులు చాలా గ్రామాలలో ఉన్నారు. ఆ గ్రామంలో కూడా ఉన్నారు. అది
చాలా స్పష్టంగా కనబడుతోంది. వివరాలకు పోకుండా క్లారిఫికేషన్ అడుగుతాను.
(1) తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉంది. ఈ గ్రామంలో హరిజనులకు సాంఘిక
బహిష్కరణ జరిగింది. 17, 18 ఈ రెండు రోజులలో జరిగిన ఈ బహిష్కరణ కార్యక్రమం
నిజానికి 15వ తేదీ నుండి ప్రారంభమయింది అందులో షరతులు ఏమంటే, ఎవరయితే
దేవాలయంలో ప్రవేశించారో వారికి గ్రామంలో నేరు కాన్, దుకాణాలలో వస్తువులుకాని,
ఇతర సదుపాయాలుకాని దొరకడానికి వీలు లేదు. ఈ బహిష్కరణను ఎవరయినా
పాటించకపోతే 25 చెప్పు దెబ్బలు మాత్రం ఉంటాయని విధింపడం జరిగింది. ఇలా
విధింపడం చాలా బాధాకరమయిన విషయం 18వ తేదీన కంప్లయింట్ ఇవ్వడం జరిగింది.
17వ తేదీ సంఘటన ప్రారంభమయితే రెండు రోజులు సాంఘిక బహిష్కరణ జరిగితే, ఆ
గ్రామంలో ఉన్న 85 మంది జైనం ఒకటయ్యారు కేవలం కొందరు ఒకటయ్యారు. ఓట్లు
పోతాయనే భయంతో కొంత మంది సభ్యులు మద్దతు పలికితే పలకవచ్చు కానీ ఈనాడు
గ్రామం నుండి బయటకు వచ్చి కంప్లయింట్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్న
వారు ఎవరయినా సోమోటోగా కంప్లయింట్ స్వీకరించలేదు. కలెక్టర్ గానీ, ఎస్.పి.గానీ,
సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ గానీ, ఎమ్.ఆర్.ఓ.కానీ, పిలేడ్ ఆఫీసర్ కానీ తెలుగుదేశంపార్టీ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 295

కార్యకర్తకానీ ఈనాడు పోలీస్ స్టేషన్ లో కంప్లయింట్ ఫైల్ చేయలేదు. కేవలం ఎస్.సి. రైట్స్ ప్రొటెక్షన్ సెల్ వారు కంప్లయింట్ ఫైల్ చేశారంటే మనందరం తలలు వంచుకునే పరిస్థితి ఏర్పడిందని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నారు. ఇంకెవరూ వారి రెస్ట్రాక్ట్ చేలేదు. ప్రీవెంషన్ ఆఫ్ బ్యాసిటీస్ ఆన్ ఎస్.టి.అండ్ ఎస్.సి వట్టంలోని వివిధ నిబంధనలను వారు క్రొడీకరిస్తూ సభ ఇన్స్పెక్టర్ ముందు కంప్లయింట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకెవరూ కంప్లయింట్ ఇవ్వలేదు. కేవలం ఎస్.సి.ప్రొటెక్షన్ సెల్ వారు ఇచ్చారంటే ఆ గ్రామంలో ఎటువంటి భయంకంపితమయిన వాతవరణం ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇక రెండవ క్లారిఫికేషన్, కంప్లయింట్ ఇచ్చిన తరువాత కేస్ నాన్ బెయిలబుల్ అఫెన్సెస్ క్రింద బుక్ అయ్యింది. ప్రశ్నకంగా వారిజనుల హక్కును పరిరక్షించడంకోసం సభ ఇన్స్పెక్టర్ ఏమీ చేయలేదు. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఏమీ చేయలేదు. కలెక్టర్ ఏమీ చేయలేదు. గ్రామానికి వెళ్లి కాంప్లెమెట్ చేశారు. వారిజన యువకులతో కంప్లయింట్ ఉపసంహరణ చేయించిన ఘనత దక్కింది. అది ఎంత అవమానకరమో ఎంత నీచమయినదో తెలుస్తుంది. In the presence of Circle Inspector and in the presence of Government officials like M.R.O., they forced the local people. లోకల్ వారిని ఫోర్స్ చేసి వారికా కాంప్లెమెట్ పత్రాన్ని ఎక్స్ బ్యాక్ట్ చేసుకొని పోలీస్ కి ఇచ్చారు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. 18న ఫైల్ చేశారు. The accused was readily available. They were sitting in the house of the accused, but were not dare enough to arrest them. ఇన్ని రోజుల వరకూ సభ ఇన్స్పెక్టర్ ని, సర్కిల్, ఇన్స్పెక్టర్ ని, ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.ఓ.లను ఎందుకు సస్పెండ్ చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను. సస్పెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉందా లేదా అనేది నా రెండవ క్లారిఫికేషన్. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. దాఖలు అయి, నిందితుడు ఆ గ్రామంలోనే ఉన్నప్పటికీ ఆరెస్ట్ వారెంట్ ఉన్నప్పటికీ అతనిని అరెస్ట్ చేయకుండా కాంప్లెమెట్ చేయాలనే ఆలోచన ఎందుకు వచ్చింది.

(అంతరాయం)

Sir, it is a very serious issue, and it cannot be left like this. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. దాఖలయిన తరువాత వెంటనే ప్రొసీడీ అయి అరెస్ట్ చేయక ఈ ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.ఓ.లు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్, సభ ఇన్స్పెక్టర్ వారిని కాంప్లెమెట్ చేసి ఇంకో కంప్లయింట్ 19న ఇచ్చిందారు. దాని తర్వాత కలెక్టర్ మళ్ళీ 20వ తేదీన ఎంక్వయిర్ చేశారు. ఎస్.సి.రైట్స్ ప్రొటెక్షన్ సెల్ వారికి న్యాయం లభించకపోతే వారు మళ్ళీ కలెక్టర్ వద్దకు వెళ్లారు. కలెక్టర్ గారి ఎంక్వయిర్ లో 17, 18వ తేదీన సాంఘిక

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గుర్తి.

been proved.

బహిష్కరణ జరిగిందని స్పష్టంగా తెలియి Beyond any reasonable doubt the offence has been proved. దేవాలయంలో హరిజనులు ప్రవేశించకుండా అడ్డుకోవడం జరిగింది అసలు కలెక్టర్ గారు వేరేవారిని పంపించే ముందు వారే విజిట్ చేయవలసి ఉండినది. ఎమ్.ఆర్.ఓలు గానీ, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ గానీ, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ గానీ కలెక్టర్ గానీ నిర్ణయం ప్రకారం ఉంటారని సమాధానంలో చెప్పడం జరిగింది. సివిల్ ప్రొటెక్షన్ రైట్స్ యాక్ట్ ప్రకారం వీరందరినీ నేరస్థులుగా చేసి అరెస్ట్ చేసి నెస్పండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని చాలా స్పష్టంగా ఉంది. వేరికి బోర్న్ వేయించాము. వాటర్ ఇప్పించామనది కాదు. వారికి కావలసినది సాంఘిక పరమయిన హక్కు. ఈనాడు దళిత నోదరులు అందరూ భిక్ష ఎత్తుకోవడం లేదు. విదేశాలలో మస్కోట్, దుబాయి మొదలైన దేశాలలో సుందరమయిన కోట్లాది రూపాయల భవనాలను కడుతున్నారు. మనదేశానికి లక్షలాది రూపాయలను పంపుతున్నారు నేను ప్రతిభాభారతిగారికి మనవిచేసేదేమంటే, నా నియోజకవర్గంలో అంబేద్కర్ శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయకపోయినా రూ.5,00,000/- లతో అంబేద్కర్ కాంస్య విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠాపన చేశామని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అంతా వీరే చేస్తున్నారని అనుకోవద్దని చెప్పండి ఏదయినా గ్రామంలో ఇటువంటి సంఘటన జరిగితే పార్టీలవారేగా విభజించబడడం సరికాదు. జనార్దనరెడ్డిగారు ఆ గ్రామానికి వెళ్లి చూశారు కాబట్టి వారిని కొంత మంది తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు కాంటర్ చేయడానికి వేలు లేదు. దీని ప్రభావం మిగతా గ్రామాలలో పడుతుంది. వీరు ఇప్పిన సమాధానం ప్రకారంగా నోషల్ బాయ్ కాట్ జరిగింది. దానిని నిర్వీర్యం చేయడానికి ఎఫ్.ఐ.ఆర్. ఇష్యూ చేసినప్పటికీ అధికారులు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఖచ్చితంగా ఏ పద్ధతిలో చూసినా వీరు ఇప్పిన రిటన్ స్టేట్మెంట్ ప్రకారం సబ్ ఇన్స్పెక్టర్, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్, ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.ఓలు కలెక్టర్ శిక్షార్హులు. కలెక్టర్ గారిని అందరూ సమర్థిస్తున్నారు కాబట్టి మిగతా వారిని నెస్పండ్ చేయమనండి. నిందితులను అరెస్ట్ చేయాలి. పై గ్రామంలోనూ ఈ విధంగా జరగలేదు. నేరుకొండలోనూ మిగతా చోట్లా జరిగింది. కానీ ఇలా కాదు. వారిని కాంప్రమైజ్ చేస్తే అది నేరంగా పరిగణించకపోవడం చాలా పొరపాటు.

(అంతరాయం)

11-30 ఇందులో హత్యలు జరుగవోయినా, మారణకాండ జరగక వోయినా,
6. చాలా సామరస్యపూర్వకంగా దానిని పరిష్కరించుకోవాలని చూడటం జరిగింది. ఈ నాడు అక్కడ 15 శాతం మంది ప్రజలు మాలకులలానికి చెందిన సభ్యులు ఉన్నారు. వాల్లంతా ఇద్దరు ఆఫీసర్ల సమక్షంలో ఏమీ చేయలేక ఈ రాజ్ పత్యాన్ని యివ్వడం జరిగింది అది కూడా తప్పనిసరి తెలిపోయింది. అయినా మీరు ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు ఖచ్చితంగా సస్పెండు చేయండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి;

24 ఏప్రిల్ 1995 297

దీని వల్ల రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వేరు వారిజనుల హక్కుల పరిరక్షణకోసం సంసిద్ధులై
 ఉన్నారని తెలుస్తుంది. కనుక మీరు వారిపట్ల కఠినాతి కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలి.
 అలాకాకుండా, యిక్కడ హత్యలు డెకాయీటు జరుగలేదు. కనుక సిరియస్ గా తీసుకోవడం
 అవసరం అనుకోకండి. అందుకని వారిపట్ల అతి తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా
 తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను;

శ్రీ ఎన్.బి.రామారావు:- అధ్యక్షా, జరిగిన దానిని దాచే ప్రయత్నం మేము
 చేయడం లేదు. ఉన్నదానిని ఉన్నట్లుగా యిక్కడ వ్యక్తం చేస్తున్నాము తప్పుచేసిన వారిని
 ఎవరినైనా సరే, దోషులుగా గుర్తించినప్పుడు శిక్షించడంలో ఎప్పటికీ వెనుదీసేది లేదు;
 దానిని అదర్శంగా తేసుకునే వారిని గూర్చి యిక్కడ చర్చించడానికి పూనుకున్నాము;
 దోషులను రక్షించడం మా విధానం కాదని మేద్వారా వారికి సవినయంగా మనవి
 చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు యిచ్చిన వివరాల ప్రకారం 17 మందిని అరెస్టు చేయడం
 జరిగింది. సర్పంచ్ గారి మేద కూడా వారంట్ యివ్వడం జరిగింది. వారిని కూడా అరెస్టు
 చేయడం జరుగుతుంది. ఈనాడు జరుగుతున్న ఈ చర్యలో అక్కడ జరిగిన సంఘటనల పట్ల
 మీకు ఏమైనా అనుమానాలు ఉంటే మరోసారి వాటిని మనం పరిశీలిద్దాము. అక్కడ ఉన్న
 కలెక్టరు కూడా హరిజనడే. వారిపట్ల అతను అనుభవంగా ప్రవర్తించడు కదా? కనుక
 వారు యిచ్చిన రిపోర్టును తేసుకుని దోషులపై కఠిన చర్యలను తీసుకోవాలమని వారికి
 హామీ నిస్తున్నాను. ఇంకా మీకు అనుమానం ఉంటే సి.బి.సి.ఐ.డి ద్వారా ప్రత్యేకంగా
 ఎంకవైలర్ చేయించి, దోషులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారిని తప్పకుండా కఠినంగా
 శిక్షించడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను;

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.యస్.రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, సి.బి.సి.ఐ.డి ఎంకవైలర్ అవసరం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి.జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను చెప్పింది ఏమిటంటే 15 వ తారీకున వారు భక్త ప్రహ్లాద
 కథ చెప్పడానికి అక్కడ గుమిగూడారు. అయిన తరువాత మైకులు తీసి వేశారు. 16వ
 తారీకున సర్పంచ్ మానిక్ లాల్ యింటి దగ్గరకు పోయి కంప్లెంట్ చేసిన తరువాత వారిని
 గుడికి వెళ్లమని చెప్పారు. గుడికి వెళ్లిన తరువాత వారిని బహిష్కరించారు. వారికి నేళ్లు,
 వస్తువులు దొరకకుండా తే కూడా దొరకకుండా చేశారు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

కలెక్టరుగారి గూర్చి యిప్పుడు చెబుతున్నారు.

(అంతరాయం)

ఆయన ఇద్దరు ఎం.ఆర్.ఓలను పంపడం జరిగింది; ఇన్స్పెక్టరును పంపారు. వాళ్ళు
అక్కడ కాంప్రమైజ్డ్ చేయాని చూశారు; వాళ్ళతో మాట్లాడడం జరిగింది; కాంప్రమైజ్డ్
లెటర్ తీసుకున్నారు; అప్పుడు కలెక్టరు ఎందుకు ఊరుకోవలసి వచ్చింది? వారెవ్వ
ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు అనేది తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను;

(అంతరాయం)

శ్రీమతి. కె పాతిభాభారతి:- ముఖ్యమంత్రిగారు సి బి సి ఐ డి ఎంక్వయిర్
వేశారు. రిపోర్టు మొత్తం వచ్చిన

(అంతరాయం)

శ్రీ పి జనార్దన్ రెడ్డి:- మీరు సి.బి.సి.ఐ.డి ఎంక్వయిర్ వేసినా కూడా ఈ ఇద్దరు
ఎం.ఆర్.ఓలను వెంటనే సస్పెండు చేయాలి. పోలీసు అధికారులను కూడా శిక్షించాలి. ఈ
కాంప్రమైజ్డ్ లెటర్ తీసుకోవడంలో రెస్పాన్సిబులీటీ కలిగి వున్న పోలీసు అధికారులపై
కూడా యాక్షన్ తీసుకోవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.బి.రామారావు:- మేము సత్యాన్ని తెలుసుకుంటాము. తగిన విధంగా
దోషులైన వారిని శిక్షిస్తాము. ఎవరో చెప్పినట్లుగా వినేటవంటి విధానం మాది కాదు.
అలాంటి ప్రభుత్వం కాదు మాది. మేము ఎవరైనా సరే దోషులని తెలిస్తే తప్పకుండా వారిని
కఠినాశి కఠినంగా శిక్షిస్తాము. న్యాయం జరుపుతాము. అంతేగానే వారు చేయడం, మీరు
చేయడం అన్నది ఏదీ వుండదు. ఇలా అనడం చాలా అన్యాయంగా వుంది. ఇటువంటి రివాజు
జరగడం మేము ఒప్పుకోబోమని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

(కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన సభ్యులు, శ్రీ డి. యస్. రెడ్డానాయక్, శ్రీ డి. నాగేందర్,
శ్రీ పి. రామస్వామి (బి.జె.పి) తదితర సభ్యులు పోడియం వద్దకు వెళ్లి సంబంధితాధికారు
లందరనీ సస్పెండు చేయవలసిందిగా కోరుతూ అంతరాయం కల్పించారు.)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరే గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

299

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమిటి మీ సబ్జెక్షను చెప్పండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా నేను వెప్పేది ఏమిటంటే ఇందులో ఈ ఎం.ఆర్.ఓలు ఇద్దరూ, అలాగే సి.ఐ.లు తప్పు చేసినట్లుగా ముందుగానే తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వాన్ని వారిపై ఎంక్వయిర్ చేయమనండి. సస్పెండు చేయడం ఒక శిక్ష కాదు. మరీప్పుడు సస్పెండు చేసినా, తరువాత అతని తప్పిదంలేదంటూ మళ్ళీ అతనిని తిరిగి తీసుకుంటారు. నా ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో స్పందించి వారిని సస్పెండు చేసి, వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకుని అట్టుడుగు, బిడుగు వర్షాల వారికి న్యాయం చేయండి. యాక్ష్మను చేపట్టడం అంటే వారిని సస్పెండు చేయడం కాదు. దానివల్ల దోషులకు శిక్ష వడే అవకాశం లేదు. మీరు చర్య తీసుకోవడం ద్వారా ఈ హాస్ ను ఆర్డరులో పెట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది. I am appealing to the Chief Minister through you to take some action.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- నేను మరోసారి మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఎవరినీ కప్పి పుట్టి, కాపాడే ప్రసక్తిలేదు. సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ వేశాము. విచారణ జరిపిన తరువాత నిజంగా వారు శిక్షార్హులయితే తప్పనిసరిగా వారిని సస్పెండు చేయడమే కాదు, అంతకు మించిన శిక్షను వేస్తామని మరోసారి సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

11.40 Mr. Speaker:- What more do you want? A reply was already given by the Chief Minister.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I am not allowing anything. We have to take up another 304. Please resume your seats.

శ్రీ డి.వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి పదే పదే విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే బలహీన వర్గాల మీద జరిగినటువంటి దాడులవల్ల వాళ్ళకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. ప్రభుత్వ తీవ్రంగా స్పందించాలి. చాలా దారుణంగా సాంఘిక బహిష్కరణ చేసి ఈ 20వ శతాబ్దంలో కూడా ఈ రకమైన అన్యాయం చేశారు. వాళ్ళు కలెక్టరు గారు పోయేవరకు బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరించినటువంటి సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరును ఇమిడియట్ గా సస్పెండు చేయాలి. ఇంత కంటే పచ్చి దుర్మార్గం మరొకటి లేదు. కలెక్టరుగారు పోయే దాకా వాళ్ళకు రెమిడి దొరకలేదు. వారు తీవ్రమైనటువంటి నేరమే చేశారు. వాళ్ళను ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే సస్పెండు చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము. మెదక్ టిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి

శ్రీ ఎన్ టి.రామారావు - అధ్యక్షా, అక్కడ ఎన్ పి గారు, కలెక్టరు గారు ఖలహాస
వర్గాల వారికి చెందిన వారే అని తెలియజేస్తున్నాను. ఏమీ జరిగిందో ఇన్ ఫర్మిషన్
తప్పిద్దాము రానేయండి వారికి న్యాయం వేద్దాము they have to believe me.

(అంతరాయం)

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I want to make a suggestion.

Mr. Speaker:- Tell me, what is your suggestion?

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు - అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సిబిసిఐడి ఎంక్వైరీ
అన్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించినందుకు మాకు సంతోషం. సిబిసిఐడి వారి మీద
మాకు దురభిప్రాయం లేదు వారి వృత్తిని వారు నిర్వహిస్తున్నారు కానీ కేసు రిజిష్టరు
చేసే విషయంతో సిబిసిఐడికి పోలీసుకు తేడా లేదు రాజకీయంగా ఎవరికైతే సంబంధం
ఉందో వాళ్ళే ఈనాడు సిబిసిఐడిలో ఉన్నారు ఇటువంటి జటిల సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే
మేరు జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ వేసి మనం భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సమస్యలు రాకుండా
చుడాలని కోరుతున్నాను రిటైర్డ్ జడ్జిత్తో ఎంక్వైరీ వేయించండి. మేరు ఇచ్చిన
సమాచారం ప్రకారం సాంఘిక బహిష్కరణ జరిగిందీ కనుక తప్పకుండా అనుమానం
కలుగుతుంది. ఇటువంటి సందర్భంలో మీ ఆఫీసర్లు ఎవరైతే ఉన్నారో వాళ్ళు యిచ్చిన
కంప్లయింట్స్ ని ఉపసంహరించుకొనెట్లు ప్రయత్నం చేశారు అది జరగకుండా చేస్తే మీ
గౌరవం పెరుగుతుంది. దీంతో రాజకీయాలు లేవు. కేసు పెక్కి రాకుండా చూడడం కోసం,
కేసు ఉపసంహరణ కోసం ప్రయత్నం చేశారు అధికారులు, పోలీసు వాళ్ళు కలిసి.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా 15 వ తారీఖున జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించి
13వ తేదీన అధికారులు పోయినారు. అందరి ముందు శ్రీ మాణిక్ లాల్, సర్పంచ్ ను
ఎదురుగా కూర్చోపెట్టుకొని ఎవరినైతే సాంఘిక బహిష్కరణ చేశారో ఆ హరిజనులను
దేవాలయానికి పోవద్దు. కూలి పనికి తీసుకోవద్దు తీసుకొన్నట్లయితే 25 దెబ్బలు శిక్ష
అని చెప్పారు. సిబిసిఐడి ఎంక్వైరీ ముందు కలెక్టరును ఎస్. వినీ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయండి,
మేరు జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ పెట్టండి. మేకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే మేరు హరిజనులకు న్యాయం
చేయండి. మేము ఫోటోలతో సహా పూర్వ ఇచ్చాము. ముఖ్యమంత్రిగారికి చూపించండి.
ఎం ఆర్. ఓలు, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఉన్నారు. ఇంత కాల వ్యవధి
ఏమిటండీ, మేరు వెంటనే వారినీ సస్పెండు చేయండి. మేరు ప్రతిపక్షాలలో ఉన్నప్పుడు
అనంతపూర్ జాయింట్ కలెక్టరుగారి మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలని అడిగారు. కలెక్టరును
ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ పెట్టండి అప్పుడు న్యాయం జరుగుతుంది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

301

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి (నకిరెకల్):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణలోనే ధృవపడింది. హనుమాన్ టెంపుల్ వద్ద ఉన్న చెట్టుకు మెక్ కట్టుకుంటే వీకివేశారు. ఎందరయ్యా అంటే చెట్టును ముట్టుకోడానికి వేలు లేదని స్పష్టంగా ఇచ్చిన వివరణలో ఉంది. రుజువైన తరువాత కూడా వేళ్ల పైన రాజ్ నేయడం ఎంతవరకు సబబు. రాజ్ చేసినందుకు వాళ్లను శిక్షించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఇది సీరియస్ కేసు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివరణ ద్వారానే తెలుస్తున్నది దాదాపు గొంతు నొక్కివేశారు. ఎవరి మీద చెప్పడం లేదు. వారు ఏమీ మాట్లాడకుండా బేయగల్గినారంటే అది తీవ్రమైన విషయమే. అందుకని నేరము తీవ్రమైనటువంటిదిగా పరిగణించి అధికారులపైన చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ విధమైనటువంటి సాంఘిక దురాచారాన్ని ఏమాత్రం క్షమించదు. సంబంధించిన మంత్రీగారి అధ్యక్షతన పోర్చుగీసు అందరూ వెళ్లి రండే ఏమీ జరిగిందో తెలుసుకొని ఈ వాన్ కి చెప్పండి. పెద్దరికం మీరే తీసుకోండి. I am requesting them. Let them go to that place and investigate the incident. Let them submit the report. We will take immediate action. మీమ్ములను పంపిస్తాను న్యాయం తెలుసుకోండి నిజంగా జరిగితే శిక్షిద్దాము. The concerned Minister will also be there in the delegation. He will lead the Committee. సభను గౌరవపిస్తాను. ఆ గౌరవం మీరే తీసుకోండి.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please resume your seats. Please hear me first.

(శ్రీ డి. నాగేందర్, డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్, శ్రీ బద్వంబాల్ రెడ్డి, శ్రీ వి.రామస్వామి స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లినారు)

Mr. Speaker:- Mr. Redya Naik, you please resume your seat first. You speak from your Chair. Not from here.

(అంతరాయం)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈ సభ మీద గౌరవం ఉంది. సభలో ఎవరైతే ఉన్నారో వారి మీద గౌరవం ఉంది. దయచేసి తెలసుకొని ఎక్స్ ప్రెయిన్ చేయండి. నిజంగా సాంఘిక దురాచారం జరిగితే మనం అందరం కలసి శిక్షిద్దాము. I will take immediate action.

(సభ్యులు అందరూ తమ, తమ స్థానాలలో ఆసీనులు అయినారు)

శ్రీ బి వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చేసినటువంటి సూచన సమంజసంగా ఉన్నది. అన్నీ పార్టీల వాళ్ళము రేపు వెళ్ళివచ్చిన తరువాత యాక్షన్ తీసుకోకపోతే అప్పుడు మనం చూద్దాము. అందుకని నేను యాక్సెప్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చేసినటువంటి సూచన నిబుద్ధతతోనే డిప్యూటీ సెక్షనల్ కమిషనరు చేస్తూ చేసినారు కానీ ఆల్ పార్టీ నాయకులు పోవడం వల్ల జరిగింది ఏమీవుండదు కలెక్టరు గారు నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. పోలీసు వాళ్ళు నిర్ణయం తీసుకొన్నారు, ఈ స్టేజీలో మేము పోయి ఏమీ చేయాలి? అక్కడ చేసేందుకు ఏమీ ఉంది. ప్రభుత్వం వారిని వెంటనే అరెస్టు చేయండి. ఎవరైతే అరెస్టు కావలసి ఉన్నారో అతను ఆర్.డి.ఓ. ప్రక్కన కూర్చోని కాంప్లైమ్డ్ చేసే పరిస్థితి తీసుకున్నారు. మళ్ళీ ఫ్యాక్టు కమిటీ అని అనడం తప్ప మరొకటి ఉండదు వీరు అధికారులను అరెస్టు చేయండి. దీని విషయంలో పంతాలకు పట్టించుకుంటే పోలీసు అవసరం లేదు ఈనాడు అక్కడ ఉన్నవారు ప్రభుత్వం అయిపోతే ఈనాడు అధికారులు పౌరస్థానం వల్ల పోయినారు. దీనిని ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించాలి. కాకపోతే తెలుగుదేశం పార్టీ మీద దురాభిప్రాయం ఎర్పడటంవంటి ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి మీ మంచి కోసమేనే తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

11.50 | శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఈ జరిగిన సంఘటన పైన మేము నీన్న వెళ్ళి ఉ. వచ్చాము. ఈవేళ కలెక్టర్ గారు ఇచ్చిన రిపోర్టులోనే వారిని సంఘ బహిష్కరణ చేశారు, దేవాలయములోనికి పోవద్దన్నారని 304 మంత్రిగారు చదివి వినపించారు. ఇంకా దీనికన్న ఏమీ నిజాలు వస్తాయి బయటకు అక్కడికి వెడితే. అక్కడ ఉన్న ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.వోలు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ కూర్చుంటే మణిక్ లాల్ అనే అతను అక్కడ ఉన్నాడు. అతను తెలుగు దేశం పార్టీకి సంబంధం ఉన్న వ్యక్తి. అందుకొరకే వారు ఇట్లాగ డిలే చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు డిలే చేస్తూ ఉన్నారు. వారికి పార్టీ వ్యక్తిని రక్షించాలన్న ఉద్దేశంతోనే అధికారుల మీద మీరు చర్య తీసుకోవడం లేదు. మీ పార్టీ వ్యక్తిని రక్షించాలనే ఉద్దేశంతోనే చర్య తీసుకోవడం లేదు. నేను ఫోటో చూపించాను ఏ పార్టీ అయినా కానీ పసిఫ్ మెంట్ ఇవ్వండి. మీరు చర్య తీసుకోవడం చెబుతున్నాను. ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.వోలు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ముందు ఎవరయితే కలిపి ఉన్నాడో అతను ఎదురుగా కూర్చున్నాడని నేను ఫోటో ఇచ్చాను. అంతకన్న ఎక్కువ విజ్ నెస్ ఏమీ కావాలి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 303

ఇది నేను తీసిన ఫోటో కాదు. పేపర్ లో వచ్చిన ఫోటో. దీనిపైన కాకుండా ప్రభుత్వం వేరే విషయాలు ఉన్నాయి అంటే అన్ని పార్టీల వారు వెళ్లి డిస్ కస్ చేసి వస్తూ న్యాయం ఉంటుంది. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ వేయాలి. ఆ ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.వోలను స్పెండ్ చేయాలి.....

(ఇంటర్వ్యూ)

Mr. Speaker:- (The Minister for SW) They are once again demanding judicial enquiry.

శ్రీమతి డి. కె. పద్మావతి:- 18 మందిలో 17 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అంతకాకుండా గౌరవనీయులైనటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా తెలియజేశారు. ఫోర్ లీడర్స్ అందరినీ కూడా మంత్రి అధ్యక్షములో వెళ్లి చూసి వచ్చిన వెంటనే తగు చర్య తీసుకుంటామని చెప్పిన తరువాత ఫర్ దర్ గా ఇంకా ఏమీ కావాలి? నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. సమస్య చాలా జటిలమైనటువంటిది. ఇక్కడ సోషల్ బాయ్ కాల్డ్ జరిగిందని చెప్పి చెప్పుకుంటూ ఉన్నాము. ఎవరయితే హరిజనులు ఉన్నారో, అజగత్నోక్త దానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్న ఈ సంఘములో ఆ విధంగా ఉండకుండా చూడవలసిన బాధ్యత, రాజకీయ పార్టీలకు అతీతంగా కూడా ఉండవలసిన బాధ్యత శాసనసభ్యులైన మనందరిపైన ఉంది. నేను మొదటి తెలియజేశాను. ఇది రాజకీయం మాత్రము చేయవద్దని చెప్పి గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఫోర్ లీడర్స్ అందరూ కూడా మంత్రియొక్క అధ్యక్షములో వెళ్లి, చూసుకొని వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా ఏక్ష్సన్ తీసుకుంటామని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియచెప్పడం జరిగింది. తప్పకుండా చట్టప్రకారంగా ఏక్ష్సన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను. సమస్యను మాత్రము రాజకీయం చేయవద్దని గౌరవసభ్యులకు కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- I will send a Team from the Legislature to the Spot to investigate into the matter and report back to the House.

Now, the House is adjourned for tea-break for 15 minutes.

10.54
AM

((The the House adjourned for tea break)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల వారిని
సాంఘిక విపక్షరణ చేయుట గూర్చి.

12.10
మ.

(సభ తిరిగి మ. గం. 12.10 ని.లకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అధ్యక్షా....

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా....

Mr. Speaker:- On the suggestion given by the Government, I have expressed my opinion that I would send a Team to investigate into the matter. So, the subject is not closed as yet. You can raise the matter at any time after the Team gives it report. We will ask the Government to take necessary action. Since the subject is not closed, you have got option to raise after visiting the spot.

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- సర్, మేతో మనవిచేసేది ఏమిటంటే రూల్ 304 క్రింద మేము నోటీసు ఇచ్చాం, దానికి మంత్రిగారు రిప్లయి ఇచ్చారు. నేను మొదట మాట్లాడుతూ కలక్టరుగారిని సస్పెండ్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. అయితే మంత్రిగారు కలక్టరుగారి తప్పేమీ లేదని చెప్పారు. 15వ తారీఖునాడు ఈ ఇన్సిడెంట్ జరిగితే 20వ తారీఖునాడు కలక్టరుగారు స్పాట్ కు పోయారు....

Mr. Speaker:- That has been already discussed.

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- సర్, చేప్పేది పూర్తిగా వినండి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్ధన్ రెడ్డిగారూ, నాకు ఒక పాయింట్ చెప్పండి. గవర్నమెంట్ ఒక సజిషన్ చేసిన తరువాత, I have decided to send a Team to the spot to make a report and submit it to the House. So, on that report, the Government will definitely take action. So, the subject is still open. It is not closed. What more you want?

Sri P. Janardhan Reddy:- Speaker Sir,

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తోసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారినీ సాంఘిక విహిషకరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 305

Mr. Speaker:- It is a decision of the Speaker. What more
 you want? till me.

(Sri D.Nagender on his legs)

your leader is on his legs. you can sit. I am sending a team
 to the spot. After we received the report, we will ask the
 Government....

శ్రీ వి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- ప్రభుత్వం తప్పుదోవ పట్టిపోన్నది. తెలుగుదేశం వార్డుకి
 సంబంధం వున్న వ్యక్తి కనీపీట్ అతని రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.
 కనీపీట్ ఎవరో ఆఫోబోలో ఉన్నారు. సర్పంచ్, ఎం.ఆర్.ఓ.లు ఇన్వెస్టిగేషన్లు ఉండగా
 పారి సమక్షంలో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తున్నారంటే ప్రభుత్వం కనీపీట్ ను రక్షించడానికి
 ప్రయత్నిస్తోంది. అక్కడి ఎం.ఆర్.ఓ.ను ఇమీడియట్ గా సస్పెండ్ చేయాలి.

Mr. Speaker:- Don't provoke the House. You understand the
 point. It is the discretion of the Speaker. Both sides-from
 Treasury Benches and also Opposition Benches have agreed....
 After hearing the suggestions given by various Members from
 all angles, I have taken a decision to sent a Team immediately
 which will submit a report after visit. So, the subject is still
 open. You discuss it after report is submitted in the House,
 for any action to be taken by the Government.

(Interruption only Sri J. Divaker Reddy &
 Sri P.Janardhan Reddy)

Please, Diwakar Reddy garu, Please hear me first. What more
 you want, just tell me. Don't open the subject. I don't allow
 anybody to open the subject. This is my prerogative.

శ్రీ వి.నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షులుగా మీరు అదేశాలు ఇవ్వారు. మేము మీకు
 విజ్ఞప్తి చేశాము...

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము చుట్టూకి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ టిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

Mr. Speaker:- Yes. I have given. I will constitute a Committee with all leaders.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- షెల్టర్ మాఫేస్ కేసు ఉందని మేము చెప్పాము నస్సెండ్ చేయమన్నాము.... Even then, you are asking us to go there.....

Mr. Speaker:- If you want, you can also go.....

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- రేపు సాయంత్రం లోపల తెప్పించండి. రాజ్యాంగం ప్రకారం అన్ టవంటిట్ మేద ఏమీ వచ్చినా ఇమిడియట్ గా రియాక్ట్ కావాలి. రియాక్ట్ కాలేదన్న భావనతో అడిగాం తప్పు..... It can be done, but they have to react..... రేపు వచ్చి చెప్పతాం, ఇప్పుడూ చెబుతున్నాం. అయినా షేర్ యొక్క డైరెక్షన్ బట్టి మేము అంగీకరిస్తున్నాం.. We abide by the Chair. Tomorrow we will go there and submit a report.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు రేపూ, ఎల్లుండి అక్కడికి వెళ్లి చూసిన తరువాత రిపోర్టు ఇవ్వండి అడుగుతున్నారు. మీరు రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత, they will take appropriate action. If the Government does not take any action, it is open to raise it.

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ జరిగిన చర్చల సారాంశం చూస్తే కలెక్టరుగారు అక్కడికి వెళ్లిన తరువాతే చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. అంతకు ముందు చర్య తీసుకోవడం జరగలేదు. ఎం.ఆర్.ఓ.ను నస్సెండ్ చేయడానికి తగిన గౌరండ్ ఉందని చెప్పాము. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి బాధ్యత కలిగిన గౌరవ సభ్యులు అక్కడికి వెళ్లి చూసి రండి, దానిమీద చర్య తీసుకొంటామన్నారు దానిపై మీరు ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. సమస్య ఇంకా కొండ్ కాలేదు. మీ డైరెక్షన్ ప్రకారం గౌరవ సభ్యులు ఫోర్ తోడర్నీ రెండు రోజులు అక్కడికి వెళ్లి పరిస్థితులను తెలుసుకొని, రిపోర్టు ఇస్తే ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మనం అక్కడికి వెడితే స్థానిక ప్రజల్లో కాన్ఫిడెన్స్ కూడా వస్తుంది.

శ్రీ నెహ్రూ-విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి ఒక ప్రకటన చేశారు. దానికి అనుగుణంగా మీరు మమ్మల్నిందరినీ ఆ గ్రామానికి పోయి చూసి రమ్మంటున్నారు. ఇదివరకే మా పరంగా ఇద్దరు అడ్వాకేట్స్ ను అక్కడికి పంపించడం జరిగింది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ కిల్లా,
 కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

307

Mr. Speaker:- That is a different thing On behalf of the Legislature, you are going to visit the spot. So, there is a difference between the two.

శ్రీ సిపాచ్-విద్యాసాగర్ రావు:- మే అదేశానుసారం మేము అక్కడికి వెడతాం. కానీ వా బాధ ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా ఇచ్చిన వారు సర్వేన ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇచ్చి ఉండరు. ఈ సంఘటన పబ్లిక్ హౌదయం ఏవిధంగా స్పందిస్తోందో ముఖ్యమంత్రిగారి హౌదయం కూడా అవిధంగానే స్పందిస్తోంది. కానీ కొంత కమ్యూనికేషన్ గేప్ ఉంది. ఇలాంటి సందర్భాలలో మేము ఏ విధంగా స్పందిస్తామో ముఖ్యమంత్రిగారు మాకంటే ఎక్కువగా స్పందిస్తారు. ముఖ్యమంత్రిగారి మొండి కృష్ణ వాటర్‌షెడ్ డెవలప్మెంట్ అయి ఉంది కాబట్టి వారికి ఈ విషయం చెప్పిన వారు సర్వేన సమాచారం ఇవ్వలేదనే అనుకోవచ్చు. వారికి సర్వేన సమాచారం ఇచ్చిఉంటే మాకంటే ఎక్కువగానే స్పందించి ఉండేవారు. మేరు ఇచ్చిన రూలింగ్‌ను మేము గౌరవిస్తున్నాం. ఇది అత్యంత ప్రధానమైన విషయం కాబట్టి మా పార్టీపరంగా దీనిమీద సాధ్యమైనంతవరకూ వోరాడతాం. దాని తరువాత ఏమీ చర్య 12.20] తీసుకున్నా కమ్యూనిటీ ఉంటాము. ఒకటే చెప్పండి. పౌబ్లిక్స్ ఆఫ్ ఇంటిగ్రేషన్ ఆన్ మ. ఎస్.సి., ఎస్.టి., 1989 క్రింద పోల్‌ను పోస్టేడ్ అయింది. మేము లీడర్స్‌ను మర్చిదం లేదు. We cannot investigate the issue parallel to the investigation by the police

Mr. Speaker:- But, you can add....

శ్రీ సిపాచ్-విద్యాసాగర్ రావు:- What we can add is before you only. We cannot investigate the offence as Sub-Inspector or a Circle Inspector of police does. మే అదేశం ప్రకారంగా వెళ్ళడానికి లేదు. వాస్తవ పరిస్థితులు చూసి మే ముందు రిపోర్టు ఇస్తాము. అది వేరు. On the facts of the case and as per the statement which is tabled in the August House, it is crystal clear that there is a prima facie case. They deserve to be suspended. We are not against the Collector at this stage..... మేరు చెప్పి, బహిష్కరణ జరిగిందనే ఒప్పుకున్న తరువాత మే నాయకులం వెళ్లి ఏం చేస్తాం? As per this Act, they deserve to be suspended. అంతే కాదు. స్పెషల్ కోర్టులు పెట్టాము. ప్రత్యేక చట్టాన్ని పెట్టాము. సాంఘిక బహిష్కరణ రుజువు అయినప్పుడు దానికి వ్యతిరేకంగా వారిజన నోదరుల నుంచి కాంప్రమైజ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తే అది కూడా నేరమే అవుతుంది. దీనిపై సి.ఎం.గారు స్పందించి అల్ పార్టీ డెలిగేషన్ విషయం పెండింగ్ పెట్టి, వాళ్ళను సస్పెండ్ చేయండి. మా రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మళ్ళీ రిజన్స్ చేయండి. ఇదేమిటి?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకుల కంటే పవర్ ఫుల్ ఎంక్వయిరీ ఎముంటుంది? వారు వెళ్లి తెలుసుకోవచ్చు కదా?

శ్రీ డి.నాగేందర్:- నా వద్ద రిపోర్టు ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాహ్-విద్యాసాగర రావు:- తెలుగుదేశం అని కాదు, కాంగ్రెస్ అని కాదు. ఫ్యాక్టు ప్రకారం దయచేసి యాక్షన్ తీసుకోవచ్చు. దాని తరువాత కమిటీ నిర్ణయం ప్రకారం తీసుకోవచ్చు. మేము ఏదీ ఇచ్చినా, It amounts that we are interfering with the functioning of the Police department. మమ్మల్ని ఢిల్లీకి వెళ్లమంటే అది వేరే విషయం. ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా ఎటువంటి సూచనలు ఇవ్వాలనేది చూస్తాము. విషయం తెలుసుకుని ఆ సూచనలు మీ ముందు ఉంచుతాము. కనుక ముందు ప్రభుత్వం స్పందించి చర్య తీసుకోవడం మనవి బేస్తున్నాను. దళితులకు నష్టకరం కలిగించిన వారవారూ.

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పోగర్ లీడర్స్ వెళ్లి అధికారుల పాత్ర ఎంత ఉందనేది పరిశీలించి రమ్మనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- వారి పార్టీలో ఇద్దరు మాట్లాడితే ఎట్లా? మాకు అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? ఇదేం పద్ధతి?

శ్రీ ఎన్.రాఘవ రెడ్డి:- అధికారుల పాత్ర ఎంత ఉందనేది పోగర్ లీడర్స్ ను వెళ్లి చూసి రమ్మనీ చెప్పారు. అవిధంగా రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఒక రోజులో చూసి వచ్చిన తరువాత సస్పెండ్ చేయమనచ్చు. పోగర్ లీడర్స్ వెళ్లి చూసి వచ్చిన తరువాత అధికారుల బాధ్యత ఎంత ఉందనేది తెలుసుకున్న తరువాత, వారికి బాధ్యత ఉంది అంటే యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పిన తరువాత ఇంకా కొనసాగించడం పెద్ద ఉపయోగం లేదు కాదా?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- దీనిలో రెండు భాగాలున్నాయి. ఒకటి మా పార్టీ తరపున కలెక్టరు, ఎస్.పి. సస్పెన్షన్ అడుగుతున్నాము. అక్కడ గల ఇద్దరు ఎం.ఆర్.వోలు పి.ఐ., సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు సస్పెన్షన్ అడుగుతున్నాము. కలెక్టరు, ఎస్.పి లకు సంబంధించి ప్రభుత్వం నుంచి సర్వేన వివరణ రాకపోయినా, ఎం.ఆర్.వోలు, సి.ఐ., ఎస్.ఐ ల విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా స్పష్టంగా ఇచ్చింది. వారు కూడా భాద్యులు అనే

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

309

మాట స్పష్టంగా ఉంది. ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించింది. అంతేకాకుండా ఫోటోతో సహా సాక్ష్యం ఇచ్చారు. రుజువు కాకుండా నిగూఢంగా ఉంటే సి.బి.సి.ఐ.డి ఎంక్వయిర్ అంటే అభ్యంతరం లేదు. స్పష్టంగా ప్రభుత్వమే అంగీకరిస్తోంది. ఇంతకంటే ఏం కావాలి? ఎస్.పి., కలెక్టరు పాత్ర ఎంత ఉందనేది స్పష్టంగా ఇక్కడ లేదు కనుక మీరు ఆదేశించినట్లు కమిటీ ఎంక్వయిర్ చేస్తుంది. కాదంటే ప్రభుత్వం సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ చేయించి కలెక్టరుగారి బాధ్యత ఉందా, ఎస్.పి. బాధ్యత ఎంత అని తెలుసుకుని యాక్షన్ తీసుకుంటామంటే తప్పు లేదు. కానీ ఇది స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. దీని మీద వెనక్కిపోతే ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధి ఏమనుకోవాలి

(ఇంతరవ్వన్నీ)

శ్రీ పి.అశోక్ గజపతి రాజు:- సర్.....

శ్రీ పి.జనార్ధన రెడ్డి:- మైకు లేదు. మైకు ఇవ్వండి. నన్ను పూర్తిగా చెప్పనివ్వండి. ప్రభుత్వమే ఎవరూ అడగకుండా, తమ ఉద్యోగస్థులు తప్పు చేశారు అనే దీనితో బాధ్యత వహించారని చాలా స్పష్టంగా అంగీకరించింది. సాంఘిక బహిష్కరణ విషయంలో జరిగిందని అన్నారు. నలుగురు ప్రత్యక్ష సాక్షులు. వారు తమ బాధ్యత నిర్వహించలేదు. కలెక్టరు, ఎస్, పిల ఆరోపణ మీద కావాలంటే విచారణ చేస్తాము. మీకు వివరాలు ఇస్తాము. ఇది చాలా స్పష్టంగా ఉంది. ఫోటోస్ ఉన్నాయి. ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చింది. అధికారులు తప్పు చేశారని అంటే ఇంకా మరొక ఎంక్వయిర్ ఏమిటి? అర్థం కాలేదు. ప్రభుత్వం అంగీకరించిన తరువాత వాళ్లను సస్పెండ్ చేయకపోవడం అంటే చిత్తశుద్ధిని శంకించవలసిన విషయం. వెంటనే ముఖ్యమంత్రి గారు స్పందించి ఎం.ఆర్.వోలను, సి.ఐ., ఎస్.ఐ.లను సస్పెండ్ చేయాలి.

Sri P.Ashok Gajapathi Raju:- What all the Members wanted to say they have already been said. This is a very rare thing sir. In this House from its inception, I have also been a Member of this House even earlier, this is a rare decision that the Government have taken and even the Speaker has given his ruling. Sir, let the Hon'ble Members go there and let them give report in whatever way they feel justified. The Government is willing to act on that report. We will not go back on that.....

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ టిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల వారిని
 సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గుర్తి.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- ఇమేడియేట్ గా సస్పెండ్ చేయండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Action could be anything sir. We don't want to tie it up because the enquiry should be free and fair. All this discussion is tedious repetition. We have a lot of business to transact. I request them through you to Co-operate with the Chair.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- బాల్ రెడ్డిగారూ కూర్చోండి. ప్లీజ్. మీ లేడర్ ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I am not allowing anyone. I have taken the opinion of all the Members.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- చిత్తశుద్ధి ఉంటే జ్యుడిషియల్ ఎంక్వయిరీని పెట్టించండి.

Mr. Speaker:- Please take your seat.

(Interruptions)

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- వాళ్లను సస్పెండ్ చేయండి. అన్యాయం జరుగుతోంది. న్యాయం జరగడం లేదు.

Mr. Speaker:- I am not allowing anybody to talk. Please take your seat.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- సాంఘిక దురాచారం జరిగింది. వారిపైన రిపోర్టుండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ టిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెద్దాల్మలకులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

311

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పేది వినండి. దయచేసి వినండి. నేను ఒక విషయం మేద
 డైరెక్షన్ ఇచ్చిన తరువాత, కమిటీ వెళ్ళిన తరువాత ఇంకేమిటి? I have not closed
 the issue. I will take it up after your report is submitted
 to me. I request the Members of all political parties to
 Co-operate with the Chair.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఈ రిపోర్టు ఫాల్సా?
 (ఇంజనీరింగ్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు (అమ్మి):- మేరంట్ మాకు గౌరవముంది. ప్రియమేజ్ ఉంది
 కనుక ఎంక్వయిర్ క్వశ్చనేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బాపిరాజుగారు ఒక విషయం చెప్పండి.

(ఇంజనీరింగ్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- నేను చెప్పేది వినే మీరు చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి వినండి.

12:30 శ్రీ కె. బాపిరాజు:- సర్ మీ యందు సంపూర్ణమైన గౌరవం ఉంది.
 మ.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేజ్.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మిమ్ములను గౌరవించకపోతే పోయేది మేమే

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేజ్ కమ్ టు ది సబ్జెక్ట్.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మిమ్ములను గౌరవించడం వేరు. కార్యక్రమం
 వేరు. ఎందుకుంటే ఇప్పుడు ప్రిమా-ఫేస్ కళారా కనపడుతున్నది. మనం ఇచ్చిన

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 శ్రీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
 సాంఘిక బహిష్కరణ చేయడం గూర్చి.

రిపోర్టు ఉన్నప్పుడు ఇటీ దిజిస్ట్ ఎర్రెడ్జ్ దాని నెనిసిట్ రావడం లేదు. అందుకని పెప్పి
 మేము మిమ్ములను కాదని కాని 24 గంటలలో కొంపలు పడిపోతాయని కాని కాదు.
 సిస్టంలో క్లియర్ గా ప్లైమాఫేస్ ఉన్నప్పుడు నలుగురు ఆఫీసర్లను సస్పెండు చేసి మీతగా
 వారిని బ్యాన్స్ ఫర్ చేయడానికి సజెషన్ ఇవ్వము. దానిని కూడా మేము ఇన్ సెస్ట్ చేయడం
 లేదు. ఎందుకంటే మొన్న ఎర్ర సత్యం గారి కేసులో పెప్పినప్పుడు కూడా ఆఫీసర్లను
 సస్పెండు చేశారు. వాటిని మేము అడగలేదు. అడగకపోయినా సస్పెండు చేశారు.
 ప్లైమా-వేస్ ఉన్నప్పుడు రిపోర్టు ఉండి కూడా మేము అడుగుతున్నా యాక్షన్ తీసుకొలేక
 పోవడం చాలా దురదృష్టం. ముఖ్యమంత్రి గారినే తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. డెఫినిట్ గా
 4 ని సస్పెండు చేసి - సుప్రీంకోర్టు జడ్జి వద్దు - డిస్మిక్ట్ జడ్జిని వేసినట్లయితే
 సరిపోతుంది. ఎవరి టైమా వేస్ట్ కాదు. స్పందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, మే ద్వారా బాపిరాజు గారికి విజ్ఞప్తి
 చేస్తున్నాను. ఈ హాసులో వేడియో ఫిల్మ్ చూపిస్తే కూడా యాక్ట్ చేయలేదు. ఆరోజు
 ఎక్కుయిజ్ మీనిస్టర్ గా ఉన్నారు. అయినా చూశారు. నారాయణ్ ఫేడ్ లో గంజాయి
 పండిస్తున్నారని వేడియో, ఫోటోలు చూపిస్తే స్పందించలేదు. మా ముఖ్యమంత్రిగారు
 ఎవరినీ షేర్డ్ చేయడానికి వారికి ఇంటరెస్టు లేదు. క్లియర్ గా చెప్పారు. ఆర్ ఫిగర్ లీడర్స్
 అక్కడకు వెళ్లి 24 గంటలలో రిపోర్టు తెస్తే యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పాము.
 కాలయాపన చేయడం మంచిదికాదు. దయచేసి కో ఆపరేట్ చేయండి. అందరమూ కలసి
 నెక్స్ట్ బిజినెస్ చేసుకుందాము.

శ్రీ జె.సి.దివాకర్ రెడ్డి(తాడిపత్రి):- అధ్యక్షా, రిపోర్టు ప్రకారం సస్పెండు
 చేయండి.

(Sri D.S.Redva Naik rushed to the podium demanding the
 suspending officials)

(Interruptions from both sides)

Mr. Speaker:- Please sit down. It is not good.
 Mr. Redya Naik, it is not good. Please go to your seat. Take
 your seat. It is not good. Do you know the Rules? Please go
 to your seat first.

(Sri D.Nagender also rushed to the podium)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
 వారినీ సాంఘిక బహిష్కరణ వేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 313

Mr. Speaker:- If you don't listen to me, I have to take action and hear me first. Please hear me first. Take your seats. Please go to your seats and hear me first. I have seen the Report. Hear me first. It is the decision of the Speaker and you cannot deny and you cannot dishonour it. Please hear me first. I cannot run the House like this. You tell me whether you hear me or not? Please tell me. I will ask your floor leaders. I cannot run the House. Here, I do not take any petition. I want to talk to your leaders first. I know it Mr.Naik, please don't irritate me. Please take your seat. You cannot stall the House for a long time. I am warning you.....

(All the Congress-I Members were on their legs)

There are other democratic methods to which you can apply your mind.

(Repeated interruptions from Opposition)

I am requesting you to take your seats. I am appealing- I am requesting you to take your seats. Don't stall the House, for a long time. We have lot of business to be transacted to-day Mr.Janardhan Reddy, please listen to me. Still, the subject is open. I will take it up when the Report comes. You can take any time at that time, but don't stall the House today. I have already given my decision you please honour it. Please don't stall the House. I am categorically telling that the subject is not closed. It is still open. I am requesting all the leaders and appealing to you all, to Co-operate with the Chair.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- ఏమీ చెప్పారో చెయండి. మే ఇష్టం మర్యాదం ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బాప్ రాజుగారు Please take your seat.
 J. 144-11

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ టెక్నాలజీ
కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ కె. బాపరాజు:- ఏమీ వార్షింగ్ ఇస్తారు? మేము సూడెంట్స్ ము కాదు లెజిస్లేటివ్స్ ము

Mr. Speaker:- I am requesting all of you to take your
seats.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- వార్షింగ్ అన్న మాట బాగోలేదు. ఏమీ చెస్తారో చేయండి.

Mr. Speaker:- I am not allowing anything.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- సర్ మాకు అవకాశం ఇవ్వండి. శ

Mr. Speaker:- Please don't stall the House.

శ్రీ డి. నాగేంద్ర:- వారినీ సస్పెండు చేస్తే అయిపోతుంది కదా?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సర్ నేను మాట్లాడతాను.

Mr. Speaker:- I am appealing, Please honour the Chair.
Please honour the decision of the Chair.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- వార్షింగ్ పైన మాట్లాడతాను.

Mr. Speaker:- There is no warning please. There is no
scope of discussion when the Speaker decided.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మీరు చెబుతున్నారు వార్షింగ్ ఇస్తాను అని.

Mr. Speaker:- I am appealing all to Co-operate with the
Chair. Not to stall the House please.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- రిపోర్టు ఏదయితే ఉన్నదో దాని విషయంలో ఒక నిమిషం
మాట్లాడతాను. ఇప్పుడు కలెక్టరు గారి రిపోర్టు ఉంది. కలెక్టరు గారి రిపోర్టు కన్నా
వేరే కొత్తగా వచ్చే రిపోర్టు ఏమీ ఉండదు. కలెక్టరు గారు చెప్పారు. 15వ తేదీ
ఇన్వెంటు జరిగింది. 17, 18, 19 ఇంతకన్నా ఎక్కువ ఏమీ లేదు. మినిస్టరు గారు
ఇచ్చిన వివరణలో....

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

315

మిస్టర్ స్పీకర్:- దట్ హాజ్ బీన్ డిస్కస్స్...

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి:- నేను ఏమీ చెబుతున్నానో వినండి- ఇప్పుడు ఈ కన్సిల్స్
రిస్పాన్స్ మాజీక్ లాల్ పేరు లేదు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్ లో సర్పంచ్ పేరు లేదు. పంపు బహిష్కరణకు
ఎవరయితే నిర్ణయం చేశారో వారి పేరు లేదు. తరువాత ఇందులో యాడీ చేశారు.

Mr.Speaker:- There is no scope for further discussion please.

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి:- సర్ స్వతంత్రం వచ్చి 47 సంవత్సరాలయింది. చట్ట సభలో
రిపోర్టు సబ్జిక్ట్ చేశారు—మంత్రీగారు రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత మనం నిర్ణయం
తీసుకోలేకపోతున్నాం. అంటే ఎంత ***

Mr.Speaker:- please don't use that word. That word will not go on records.

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి:- చట్ట సభలో తప్పు చేశారు పేరు కాంప్లైమెంటరీకు
అడిగారు. ఎం.ఆర్.ఓలను మేము స్పృశించు చేయమనే ఆడిగాము.

12.40 (కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వారి వారి స్థానములలో
ను.) సెలబడి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr.Speaker Sir, what the Hon'ble group Leader of the Congress-I, is saying, amounts to nothing but tedious repetition. Sir, you have also given them an open offer that the issue is not closed and the Committee can Report to the House. If they persist on this—we are left with the unfortunate action, which is distasteful. It is not in the interest of the Parliamentary practices.

శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

Mr. Speaker:- Yes Please take your seat. I have called Minister for Social Welfare please. .

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- నేను సంబంధిత మంత్రిని. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి
వున్నది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు పి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్యుయర్ అన్నారు. అది కాదంటే
పోర్ టేడర్స్ అందరు మంత్రి ఆధ్వర్యంలో అక్కడకు వెళ్లి పరిస్థితులను సమీక్షించి
రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత తప్పకుండా చట్టపరంగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని
కూడా చెప్పారు. నేను గౌరవ సభ్యులకు ఒక్కటే మనవిచేస్తున్నాను. మేము ఎప్పుడు కూడా
నిందితులైన వారినీ, బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించిన వారినీ సేవ చేయము. రాజమండ్రిలో
శాసన సభ్యుడే ఒకానొకప్పుడు మర్డర్ కేసులో ఇన్వెస్టి అయినా కూడా కేసు లేకుండా
కేసు విత్తడ్రా చేశారు. నారాయణఖేడ్లో హాస్టల్ బాలికల పైన ఇన్సిడెంట్ జరిగితే ఇక్కడ
మేము, అక్కడ పార్లమెంట్ సభ్యులు నిరాహార దీక్ష చేసినా అప్పటి ప్రభుత్వానికి చలనం
లేదు. కామారెడ్డిలో ఒక అమ్మాయిపైన అత్యాచారం జరిగితే పట్టించుకోలేదు.

(అంతరాయం)

చట్టపరంగా చర్య తీసుకునే దానికి ఈ ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో పని చేస్తున్నదని ఈ
సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.కొండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు ఆదేశం ఇచ్చే అధికారం తమరికి వున్నది.
తమరు ఆదేశించారు. కానీ ఇందులో మా పార్టీ పక్షాన మేము చాలా బాధ్యతగా పేపర్స్
వచ్చిన వెంటనే అడ్డర్స్ మెంట్ మోషన్ ఇచ్చి జరిగిన సంఘటన గురించి ఆ రోజు సభలో
చెప్పడం జరిగింది. దాని తరువాత ఆ స్థలానికి కూడా వెళ్లి రావడం జరిగింది. దీనిలో
సమస్య తీవ్రత బాగా వున్నందున ఇప్పటికి రెండు గంటలసేపు మనం చర్చించుకుంటున్నాము.
తమరు దయచేసి ఇందులో పట్టించుకుంటుంటే పోరాడు. ఇందులో రెండు సమస్యలు వున్నాయి.
గతంలో కూడా చాలా సందర్భాలలో బదులు వర్గాల పైన అన్యాయం జరిగింది. అప్పుడు
కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది.

(అంతరాయం)

ఈ రోజు ఈ సంఘటన ఎడల ఈ ప్రభుత్వం కూడా అదే మాదిరిగా స్పందించాలి. ఇది వారి
సమస్య. మా సమస్య కాదు. అందరి సమస్య. దయచేసి దీనిలో వున్న తీవ్రతను
గ్రహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము చాలా బాధ్యతతో అన్ని విషయాలు తెలుసుకున్న
తరువాతనే, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారంగానే ప్రాథమిక సాక్ష్యాధారాలు వున్నాయి
కాబట్టి మేము వెన్నున్న డిమాండ్ ఏమిటంటే కలెక్టర్ గారు. ఎస్.పి.గారు ఆ స్థలానికి
అలవ్యంగా వెళ్ళడం జరిగింది. వాళ్ళను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయమని మేము అంటున్నాము.
ఇద్దరు ఎం.ఆర్.ఓ.లు, ఒక సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్, ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఈ సమస్య మీద

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల
 వారిని సాంఘిక చిహ్నరక్షణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

317

స్పందించక నిర్లక్ష్య వైఖరితో వ్యవహరించి రాజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అందుచేత వారిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయమని కోరుతున్నాము. వాళ్ళను సస్పెండు చేయకపోతే ప్రభుత్వం ఏదో వాళ్ళను రక్షిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. వారు నిర్లక్ష్యం చేసి నిరూపణ అయిన వెంటనే మరల ఉద్యోగములోకి తీసుకొండి. మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇప్పుడు అక్కడున్న పరిస్థితులలో వాళ్ళకు డైరెక్షన్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వున్నది. వాళ్ళకు తాగడానికి నీరు లేక, కొనుక్కోడానికి వస్తువులు లేక భయం, భయంగా వున్నట్లు మా పార్టీ పక్షాన శాసన సభ్యులు జనార్థనరెడ్డిగారు. రెడ్డానాయక్ గారు వెళ్లి వచ్చారు. మానీన విషయాలు చెప్పారు. తమరి ఆదేశాన్ని మేము శిరసావహిస్తాము. తమరు చెప్పినట్లు తప్పకుండా ప్రవర్తిస్తాము. కానీ మేము చెప్పిన విధంగా తీవ్రమైన ఈ సమస్య పైన స్పందించి ప్రభుత్వానికి ఆదేశం ఇచ్చి వాళ్ళను సస్పెండ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు:- కోడండరెడ్డిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒక డైరెక్షన్ స్పీకర్ గారు ఇచ్చారు. అలాంటి డెలిగేట్స్ పెడుతున్నారంటే తప్పకుండా అక్కడ వుండే వేకర్ సెక్షన్స్ లో కాన్సిడర్స్ వస్తుందనే నమ్మకం వున్నది. వారు వచ్చిన 24 గంటలలో ఎప్పుడు రిపోర్టు ఇస్తారో ఆ రోజే మనం చర్చించుకుందాము. అప్పుడు ఏ చర్య తీసుకోవలయినో అది తీసుకుందాము. వారు ఒక మాట అన్నారు. ఈ రోజు సస్పెండు చేయమని మరల రి ఓపన్ చేయమన్నారు. వాళ్లు వెళ్లి వచ్చారు కాబట్టి దాని పైన చేయమని అంటున్నారు. పోర్ట్ లోడర్స్ వెళ్లి వచ్చిన తరువాత ఏ చర్య తీసుకోడానికి అయినా ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం వున్నారు. స్పీకర్ గారు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు కాబట్టి వారి మీద గౌరవంతో ఈ హాస్సును నడుపుకోవలసిన బాధ్యత మనందరి మీద వున్నది.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, మంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పారు. వీన్నాము. నా బాధ ఏమిటంటే తమరు కూడా బాధను బట్టి అవేశంతో వార్నింగ్ అన్నారు. అందుకు మేము రియాక్ట్ అయితే ఇమీడియట్ గా తమరు కూడా రియాక్ట్ అయి ఓపన్ అప్పీల్ గా స్పీర్స్ గా మార్చారు. అలాగే మన లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారు మామూలుగా రిక్వెస్ట్ చేసింది గాకుండా ఆల్టర్నేటివ్ యాక్షన్ చేసే ఏమి వున్నాయో ఆయనకు తెలుసట అది ఎలా వున్నదంటే పూర్వం తమరి స్థానంలో నారాయణరావుగారు వుండి బి.జె.పి. వాళ్లు ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ప్లెజ్, ప్లెజ్ అంటూ said: "other-wise, I know what action has to be taken" you say "please" or "Action". ప్లెజ్ అడగవద్దు, ఏదో ఒకటి అనవయ్యా, ప్లెజ్ అని అయినా అనాలి, యాక్షన్ అని అయినా అనాలి. రెండు అనకూడదని చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు ఈ ఇష్యూలో తొందరపడుతున్నారు. యాక్షన్ తీసుకుని నోరు మూయించే పరిస్థితులలో ఈ డెమక్రసీ చెల్లదు నాయనా. లెజిస్లేటివ్ మినిస్టర్ అందరినీ కలుపుకునేటట్లు వుండాలి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

తప్పు నాకు ఈ పవర్ వుంది, ఆ పవర్ వుంది అనుకోవద్దు. నే అదృష్టం, నా అదృష్టం దేవస్థానం చేయలేదు. అది కూడా చేసి వెళ్లి వదిలిపోతుంది. మేమందరం కూడా తమరి మాటను గౌరవించడానికే వున్నాము తప్పు ఒకసారి డెమక్రసీతో అప్పీల్ చేసుకుందామంటే తప్పు లేదు. డెమక్రసీ వున్నది కాబట్టి ఎంక్వయిర్ చేయించమని అన్నామే తప్పు ప్లైమాఫస్ వున్నప్పటికి ఇలా అనుకున్నాం, అలా వేద్దాము అంటే మేము చెప్పగలిగింది ఏమీ లేదు. లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్ గారికి వేప్పడి అందరిని కాన్సిడెన్స్ లోకి తేసుకోవాలి. టెంపరరీ పోజిషన్ చూసుకుని మురిసిపోయి యాక్షన్ తేసుకోదలచుకుంటే బృమగా ఢిగిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెడ్యానాయక్ గారు సబ్జెక్ట్ మీదనే మాట్లాడండి

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ సి.బి.సి.ఐ.డి. విచారణ వేస్తామన్నారు. తరువాత అవసరం వుంటే పోస్ట్ లీడర్స్ అందరు వెళ్లి చూసి వచ్చిన తరువాత చర్య తేసుకుందాము. అంతవరకు ఓపన్ చర్యగా వుంచుదామని చెప్పారు. నేను ఒక్కటే మనవిచేస్తున్నాను. తమరి మీద మాకు గౌరవం వున్నది. ఆ ఫేర్స్ ఎంతో గౌరవిస్తాము తప్పు మీ మాట వినము అని కాదు. ఇప్పుడు పోస్ట్ లీడర్స్ కానీ, లేకపోతే ఇంకో కమిటీకాని ఎప్పుడు పోవాలి? ఈ కేసులో బలం లేనప్పుడు ప్రభుత్వ పరంగా ఒప్పుకోనప్పుడు మనం అక్కడకు పోవలసిన అవసరం వున్నది. మంత్రిగారు చదివిన దానితో క్లియర్ గా వున్నది. అక్కడున్న హరిజనులు 18వ తారీఖున ధరఖాస్తు ఇచ్చారు. అప్పుడే చర్య తేసుకొని వుంటే బాగుండేది. ధరఖాస్తు వచ్చిన తరువాత కలెక్టర్ గారు 19వ తారీఖు నాడు ఆదేశం ఇచ్చిన తరువాత అక్కడ ఎం.ఆర్.ఓ.లు. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ వాళ్ళ మీద చర్య తేసుకునేది పోయి, హరిజనులకు మనోస్కూర్యం కల్పించి, వారి కొరకు ప్రభుత్వం వున్నదని చెప్పి పోయి; హరిజనుల మీదనే వత్తిడి తెచ్చి రాజీ కమ్మని, లేకపోతే బోర్ల దగ్గరకు రానియ్యం వస్తువులు ఇవ్వం అని విధంగా వాళ్ళతోబిలవంతంగా వాళ్ళను కూర్చుండబెట్టి తప్పు చేసిన సర్పంచ్ సమక్షంలో వాయింపుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బద్దం బాల్ రెడ్డిగారు సజషన్స్ ఇవ్వండి.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- తమరు ఇచ్చిన రూలింగ్ ను గౌరవిస్తాను. మేము కృమశిక్షణతో వుంటున్నాము. మన ముఖ్యమంత్రి నందమూరి తారకరామారావు గారు శంకించడం లేదు. ప్రతిపక్షాల వాళ్ళు డిమాండ్ చేస్తున్నారు కాబట్టి స్పష్టంగా తమను కోరేది ఏమిటంటే కలెక్టర్ గారు స్వయంగా ఇద్దరు ఎమ్.ఆర్.ఓ.లను పంపించడం

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

319

12-50 జరిగింది. ఆ గ్రామస్థులు, వారిజనులు ఏమైనా కలెక్టరు దగ్గరికి వచ్చి
ను. రిపోర్టు యిచ్చే ద్వారా వుండా అని అడుగుతున్నాను. ఎస్.సి; ఎస్.టి
పౌరహక్కుల సంఘంవారు పోయి చెబితే తప్ప తెలియదు. వారు పోయి అన్వయం
జరిగిందని చెప్పారు. ఈ విషయంలో ఇక్కడ వున్న పెత్తందార్లు అగ్రవర్గాల వారు,
వారిజనులు దేవాలయానికి పోకుండా బహిష్కరణ చేస్తే ఆ విషయాన్ని చెప్పడానికి ఎవరు
లేరు. లేనప్పుడు కలెక్టరుగారు స్పందించి ఇద్దరు ఎంతర్వోలు, సిఐ ఎస్.ఐలను పంపితే
వారు చేసిన పని ఏమిటి? వారు అధికారాలను దుర్వినియోగపర్చారు. వారిని వెంటనే
సస్పెండు చేయండి ముఖ్యమంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను-జుడిషియల్
ఎంక్వయిర్ చేయండి ఎవరిని శంకించడం లేదు. ఇక్కడి విధానం ఏమిటి?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అధ్యక్షా, మీరు అంటే మాకు గౌరవం వుంది. మీరు ఏ అదేశాలు
యిచ్చినా శిరసావహిస్తాము. కాకపోతే కాంట్రావర్సి లేకుండా రెండువిషయాలు తమద్వారా
ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కలెక్టరు యిచ్చిన రిపోర్టు చాలా క్లుప్తముగా
వున్నది. దీతేల్చుగా "మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. మా రెక్వెస్టు ఏమిటంటి, ఇప్పుడు,
పోర్ట్ లీడర్స్ ను పొమ్మంటున్నారు. కొంపలు మునిగేది లేదంటున్నారు. దాని ఇన్ ఫర్మేషన్
తెసుకువస్తారు కానీ, నా రెక్వెస్టు ఏమిటంటి, పోర్ట్ లీడర్స్ పోకముందు యిక్కడ వున్న
అధికారులు ఎం.ఆర్.వోలు, మిగతా సిఐ; ఎస్.ఐ పోయి వారిని భయభాంతులను చేసి
కలెక్టు ఇన్ ఫర్మేషన్ రాకుండా చేస్తారు. కాబట్టి, వారని సస్పెండు చేయాలని
కోరుతున్నాను. తరువాత మే యిచ్చాము, ఏ టర్షన్ తీసుకున్నా సినీకి సరుకులొచ్చు.
ఇక్కడ ఉన్నటువంటి వారిజనులను దృష్టిలో పెట్టుకుని నాం కాంపై ఆంధ్ర రాష్ట్రం
మొత్తం మీద వున్నటువంటి వారిజనులను దృష్టిలో పెట్టుకుని చెడు అభివృద్ధి పర్యవేక్షణ
మీద రాకుండా చూడాలి? చెడ్డవేరు రాకుండా చూసుకోవడం మీ బాధ్యత. ప్రజలు
మిమ్మల్ని దూషిస్తారు. మమ్మల్ని కాదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ డి.ఎన్.రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా.....

Mr. Speaker:- Please resume your seat. I am not allowing.
I am appealing to you once again. I am requesting you to
cooperate with the Chair to go to the next subject. The
subject has been discussed in detail and still the subject

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెడవ్యాలీకులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

is open for discussion. You can discuss the subject again after the report is submitted by the delegation of Floor Leaders of different political parties. Please cooperate with the Chair. Now, the Chief Minister will move a resolution.

(శ్రీ రెడ్డానాయక్ గారు స్పీకర్ గారి స్థానం దగ్గరికి వెళ్లి పోడియంలో కూర్చున్నారు.)

శ్రీ డి.ఎన్.రెడ్డానాయక్:- ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవాలి సార్
They should be suspended.

Mr. Speaker:- This is not good. Go to your seat.

శ్రీ డి.ఎన్.రెడ్డానాయక్:- ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్

Mr. Speaker:- Please go to your seat. You are not supposed to speak from here.

శ్రీ వి.జనార్ధన రెడ్డి:- నన్ను చెయ్యాలి. వారిని సంఘ బహిష్కరణ చేశారు. నేరు
యివ్వలేదు దేవాలయానికి వోనోయలేదు; సంఘ బహిష్కరణ చేశారు. దీని మీద చర్య
తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ రెడ్డానాయక్ గారు పోడియం దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడువద్దు-
ఫ్లోర్ దగ్గరకు వెళ్లి మాట్లాడండి? Mr. Janardhan Reddy, ask your Member
to resume his seat. I am once again telling. Nobody should
speak from the podium of the Speaker.

(Interruptions)

Please hear me. This is very unfair method adopted by the Members. Coming to the podium and speaking from the podium is not at all good. Members should not adopt this procedure. I am requesting all the Members not to adopt such type of unparliamentary methods. Please ask your Member to resume his seat.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా,
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

321

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- శ్రీ రెడ్యానాయక్ గారికి మాట్లాడే అవకాశం యివ్వండి?

Mr. Speaker:- I have given him permission. I have given permission to five Members from your party. I have given him permission and he spoke sufficiently. You have to cooperate with the Chair. If you don't want to cooperate, you may adopt other democratic methods.

(Sri Redya Naik resumed his seat.)

శ్రీ బద్దం బోరెడ్డి:- సస్పెండు చేయండి-సార్-

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- సార్, సమస్య ప్రాధాన్యతను మీరు అర్థం చేసుకొండి. మే రూలింగుకు కట్టుబడి వున్నాము. అందులో ఏమీ లేదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పినట్లు మేము ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ పోతే నమ్మకం వస్తుంది అన్నారు. ఎవరికి వస్తుంది? దళితులకా, అగ్రవర్ణాలవారికి వస్తుందా? ఆఫీసర్స్ ను సస్పెండు చేయకుండా వారిజనులకు చెప్పే అవకాశం వుండదు. జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేయాలి. మీరు సిటిసిబడి ఎంక్వయిర్ చేస్తామన్నారు. ఈ పోలీసుకు ఆ పోలీసుకు డిఫరెన్సు లేదు. అందులో ప్రమోషన్స్ రాక యిందులోకి వస్తారు. జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేయాలి. మీరు యిచ్చిన రిపోర్టులో చాలా స్పష్టంగా వున్నది. అధికారులు తప్పుదారి పట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 17, 18, తేదీలలో బహిష్కరణ జరిగిందని చెప్పారు. వారు యిచ్చిన పేర్లు అన్ని వచ్చాయి. మీరు జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ పెట్టండి? కాకపోతే, మీరు 10 నిమిషాలు సభను ఎర్జర్స్ చేసి మీ ఫాంబర్ లో పిలవండి? సలహా తీసుకోండి? సమస్య ప్రధానమైంది. ఈ సమస్యపై ఏదో ఒక నిర్ణయం ప్రభుత్వం చేయాలి. వారిజనులకు నమ్మకం కలిగించాలి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వున్న దళితుల్లో నమ్మకం కలిగించవలసిన బాధ్యత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి వుంది. సంఘ బహిష్కరణ చేయడమే కాకుండా, ఎవరు అయినా వస్తువులు యిస్తే 25 చెప్పుదబ్బలు కొడతామని చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావు స్పందిస్తారనే నమ్మకం వున్నది. వారు కూడా స్పందిస్తారు.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- వారి మీద విశ్వాసము ఉన్నది. కాబట్టి, వెళ్లి, యధార్థము ఏమిటో చెప్పండి? తప్పుకుండా వర్య తీసుకుంటాము.

(ఇంటరప్షన్)

మొలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
ప్రస్తుతమున్న సమస్యము: సుదీర్ఘ
కార్యోచిత గ్రామంలో ప్రభుత్వముల వారిని
సంఘటన బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా..... ఒక సజెషన్.....

Mr. Speaker:- You cannot prolong the issue. What is your suggestion? I am closing the subject. I will reopen it only after the report is submitted. I am requesting all of you to observe the procedure.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఆల్ ఫోర్ లీడర్స్ ను హామ్యంబున్నారు. ప్రభుత్వం తరపున మంత్రిగారు ఒక రిపోర్టు చదవడం జరిగింది. 17, 18 తేదీలలో సంఘబహిష్కరణ జరిగిందని ఉంది. క్లియర్ గా వుంది. ఇద్దరు ఎం.ఆర్.వోలు, సిఐ., ఎస్ఐ తరువాత ఎవరు అయితే మాజీకలాల వున్నారో అతన్నీ కూర్చుండ పెట్టుకుని మాట్లాడడం 1.00 జరిగింది. అతని పెరు కూడా ఇందులో లేదు. ఆయొక్క నీందితున పెరు లేదు. వోల్టేజులు, మ. అతను యన్ హ్యాయెన్స్ పర్సన్ కావడం వల్ల అతని పెరు యివ్వలేదు. ఇంత జరిగిన తరువాత కూడా అధికారులను సస్పెండ్ చేయలేదు. ఎవరి మీద అయితే అత్యాచారం జరిగిందో వారే నీందితులు అయినారు. అసలు నీందితుడిని కూర్చోబెట్టుకొని మాట్లాడుతున్నారు. అధికారులను వెంటనే సస్పెండ్ చేసి, న్యాయ విచారణ జరిపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Your demand is not dead.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- ఆల్ రెడీ కలెక్టరుగారు యిచ్చిన రిపోర్టు వుంది. ఇప్పుడు అంతకంటే ఎక్కువ ఏమీ వుంటుంది?

Mr. Speaker:- Please resume your seat and hear me first.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 17, 18 తారీకులలో సంఘ బహిష్కరణ జరిగింది.

Mr. Speaker:- Your demand is not dead. It is still there. you can demand even after 48 hours after the report is submitted.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- రిపోర్టులో వుంది సర్.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెడ్యాల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 323

Mr. Speaker:- I am appealing to you once again to cooperate with the Chair. The issue is not dead. It is still alive. You can discuss after 48 hours. You can go and inspect. After the report is submitted, I will allow you once again. Please don't waste time. I assure you, I will take up the issue.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- ఇదంతా నేరు కార్నే ప్రయత్నం మాత్రమే. ప్రభుత్వానికి విత్తశుద్ధి లేదు. వారి రిపోర్టు మీద వారికి నమ్మకం లేదు.

Mr. Speaker:- With regard to Question No.207, the Hon. Chief Minister will move a resolution.

శ్రీ పి.జనార్దన రెడ్డి:- అధ్యక్షా,

Sri N.T.Rama Rao:- The House is not in order.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- ఫోర్ లీడర్స్ యింక ఏమీ పోయిచేస్తారు సర్. ఇంతకంటే ఎక్కువ రిపోర్టు ఏమీ కావాలి సర్? ఇటువంటి వారిని సస్పెండ్ చేయకుండా సపోర్టు చేస్తామని చెప్పమనండి సర్.

Mr. Speaker:- I have allowed Sri P.Nageshwar Rao. I have heard you sufficiently.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- సభసమయం వృధా అవుతూ వుంటే వేదనతో చూస్తూ వున్నాను. వొద్దున మేము కూడా వారితోబాటు డిమాండ్ చేశాము ఫ్లోమా ఫస్ట్ వందని చెప్పాము. పదేపదే అదే యిన్నాను గుర్తించి చెప్పడం వల్ల విలువ వుండదు. అక్కడ, యిక్కడ ఏమీ అనుకున్నా పార్ట్ ఆఫ్ ది గేమ్ కు ఒక ఎండ్. వుండాలి. వారు (అధికారపార్టీ) ఈ ప్రక్కన కూర్చున్నప్పుడు పదేపదే సస్పెండ్ అయి ఆ తరువాత అధికారానికి వచ్చారనే నమ్మకంతో నేరు (కాంగ్రెస్) వున్నారు. వారికి ఒక భయం వుండి వుండాలి. గంటసేపు నుండి మేము తమ రూలింగ్ కు బద్ధులమై కూర్చుని వున్నాము. మేము కూడా ప్రజలకు ప్రతినీధులుగా వున్నాము. కేసులో ఫ్లోమా ఫస్ట్ వున్నా, ప్రభుత్వం కావలసిన విధంగా రియాక్ట్ కాలేదనే బాధ వున్నా, తాము యిచ్చిన రూలింగ్ కు బద్ధులమై గంట సేపటి నుండి కూర్చుని వున్నాము. డెమోక్రటిక్ వేలో వారు ఏదయినా

రూలు-304 కింద 'ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకురాబడిన విషయము: మెదక్డిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

అనుసరించాలనుకుంటే అనుసరించమనండి, otherwise the Government should react and cooperate with you in conducting the House. We will not keep quiet like this. We want to intervene.

(Thumping of desks from Treasury Benches)

శ్రీ బి వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులు తాము యిచ్చిన రూలింగ్ ను గౌరవిస్తారని అనుకున్నాను. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులతో తమ నిరసనను వ్యక్తం చేయడానికి అనేక మార్గాలు ఉన్నాయి. అదేవనిగా స్వాతంత్ర్యం పెరుతో మిగిలిన సభ్యుల సమయం వృధా చేయడం న్యాయం కాదు. సహేతుకం కాదు, ధర్మం కాదు. మరొకసారి ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. తమరు స్పష్టమైన రూలింగ్ ఇచ్చారు. సమస్యను కోర్ట్ చేయలేదని తమరు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, మేరంతా వెళ్లి విచారించి వచ్చి చెబితే ఏదీ విధానం అయితే అది చేస్తాము అని చెప్పారు. పదేపదే లాగడం వల్ల అత్యంత ఫలితం సాధించాము అని అనుకుంటే అది భ్రమ అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మాపార్టీవారిని కొడితే స్పందించి యాక్షన్ తాసుకోలేదు.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఈ రకంగా జరగడం మంచిది కాదు. అయ్యా, మీరు మరలా దేశమంతటా అధికారంలోకి రాదలమకున్నా మీరు ఈ పద్ధతిని కొనసాగించడం మంచిది కాదు. వోస్ ను కొనసాగించాలి. ప్రభుత్వం స్పష్టమైన పద్ధతిలో ముందుకు రావాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please. I am taking the opinion of the Floor Leaders.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- చిన్న గ్రామానికి సంబంధించిన విషయంలో వారు సస్పెండ్ కావడం, అధికారంలోకి రావడం యివన్నీ ఆలోచించవలసిన అవసరం వుండదు. It is part of the democratic game. ఇది ఆభిమానంగా తేసుకోవడానికి విలువైన సమస్య అధ్యక్షా. మేము అధికారులను సస్పెండ్ చేయండి అని అంటే వ్యవహారం శాసనసభ్యులను సస్పెండ్ చేయండి అని కోరేదాకా రావడం జరుగుతోంది. మా పార్టీ తరపున ఆ విధంగా కోరడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. ఈ సమస్య విషయంలో వొబ్బెక్స్ అఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్ట్ ప్రకారం ఎంక్వయిర్ చేశారు. యం.ఆర్.వో ఎంక్వయిర్ చేశారు. కలెక్టరు గారు ఎంక్వయిర్ చేశారు. ఆ తరువాత శాసనసభ్యులము మాట్లాడుతున్నాము.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ '995

325

(ఇంటరవ్యూస్)

కోపంగా మాట్లాడడం లేదు.

Sri P. Nageshwar Rao:- What is this? we don't allow it.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- వరంధరీ రిపోర్టులు అందిన తరువాత మాట్లాడు
తున్నాము. మాట్లాడడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాము మీరు ఎం.ఎల్.ఎ లను సస్పెండ్
చేస్తామంటే సమర్థించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవాలి. తమ భావంలో ఆర్.పార్టీ లీడర్స్ తో
మీటింగ్ పెట్టండి. నిర్ణయం తీసుకోండి. అధ్యక్షా, దళితులకు అన్యాయం జరిగే ఈ
సమస్యను తీవ్రంగా తీసుకోవాలి. దీని మీద ప్రభుత్వం స్పందించాలి. అధికారులను వెంటనే
సస్పెండ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఎం.ఎల్.ఎ లను సస్పెండ్ చేయడానికి రంగం సిద్ధం
చేసి వుండవచ్చు అశౌక్ గజపతిరాజు గారు.

(అంతరాయం)

(All the CPI and CPM Members on their legs)

Mr. Speaker:- I am requesting all the Members to resume their seats.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- ఈ సమస్య మీద ప్రభుత్వం సస్పెన్షన్ వరకు
ఒప్పుకుంది. ఒకసారి ఆలోచించండి. వీలయితే తమ భావంలో కూర్చోని ఆలోచిద్దాము.

(సి.పి.ఐ, సి.పి.ఐ.(యం) సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I am not allowing. Please resume your seats. I am requesting all the Members.

శ్రీ సిహెచ్.విద్యాసాగరరావు:- మేము మాట్లాడడానికి హక్కు లేదా? వారు ఎందుకు
యింటరప్ట్ చేయాలి? నేనేమైనా అన్ సౌరమెంటర్ వర్మైనా మాట్లాడానా? గౌరవసభ్యుల
విజ్ఞత మీద నాకు గౌరవం వుంది. వారికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడే స్థాయికి నేను పోలేదు.
ఆ సంస్కారం నాకు వుంది. నా హక్కుగానాకు సంబంధించిన విషయం చెబుతున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

Am I speaking anything unparliamentary? There is abundant record before the House. This record is sufficient.

(Repeated interruptions from CPI and CPM Members)

Mr. Speaker:- Please resume your seats. I will hear you.

శ్రీ సిపాబ్.విద్యాసాగరరావు:- మీరు అవకాశం యిస్తేనే మాట్లాడుతున్నాను. ఇదంతా ఏమిటి? మీరు మైక్ యిస్తేనే మాట్లాడుతున్నాను. It is not good. You have to protect my rights.

Mr. Speaker:- I am requesting you to resume your seats.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Let the House be brought to order. మీకు యిస్తేనే మాట్లాడుతున్నాను. తమరు సభను ఆర్డర్ లో పెట్టిండి. నన్ను మాట్లాడనేయండి. తరువాత నిర్ణయం తీసుకోండి. లేదా నన్ను నస్సెండ్ చేయండి వాట్ ఈ డీస్?

Mr. Speaker:- Please resume your seats. I am requesting all the Members to resume their seats. I will call you.

శ్రీ సిపాబ్.విద్యాసాగరరావు:- నాకు మైక్ యిప్పి కూర్చోమంటే ఎలా?

1.10 శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- నాకు మైక్ ఇవ్వండి మాట్లాడుతాను.
మ.

Mr. Speaker:- I will call you. Please take your seats. I call one by one.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడుతాను, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I request you to take your seats. I am not permitting any one at this juncture. Please take your seats. I am not permitting anyone.

హా - 3 నా కి సమీక్షించు .
 సుకుమార , నా సమీక్షించు .
 నా రా : నా సమీక్షించు .
 నా రా : నా సమీక్షించు .
 నా రా : నా సమీక్షించు .

మొత్తం 327

(వామపక్షాలకు చెందిన గౌ.సభ్యులు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు శ్రీ సి.హెచ్ విద్యాసాగరరావు నుండి పదే పదే అంతరాయం)

(అంతరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr.Speaker Sir, I want to make one submission.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- మీరు మైక్ ఇచ్చే పద్ధతి బాగాలేదు.

Mr. Speaker:- I will hear. Please take your seats. I am not allowing anyone. Please take your seats.

Sri P. Nageswara Rao:- I strongly oppose this. What is this, Sir?

Mr. Speaker:- I request you to Co-operate with the Chair.

నాగేశ్వరరావుగారు కూర్చోండి.

(వామపక్షాల సభ్యుల నుండి తేవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మాకు మైక్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను వింటాను. మీరు చెప్పేది వింటాను కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

I am not allowing anybody. Until you take your seats I am not going to allow anyone. Please take your seats. I will hear everybody. Please take your seats. Vidyasagara Rao garu, please take your seat.

శ్రీ పి.రామయ్య:- మీరు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత మళ్ళీ రేయిట్ చేయవచ్చుండే?

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- ఇది బాగా లేదండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ డిల్లీ
కార్పొరేట్ గ్రామంలో పెద్దాల్లకుల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

Mr. Speaker:- I will hear you. Please take your seat. I request you to take your seat. I will give you permission.

Sri P. Nageswara Rao:- For the last one and half an hour we have been hearing.

Mr. Speaker:- Please take your seat. I will hear you.

(వామపక్షాల సభ్యులందరూ తమ తమ స్థానాల్లో బేసి నీలబడి
అంతరాయం కల్గిస్తూ ఉన్నారు)

Mr. Speaker:- Unless you take your seats, -how can I permit? I request all Members to take their seats.

శ్రీ కె.సుబ్బరాజు:- ఈ సభను వారు (కాంగ్రెస్, బి.జె.పి.) ఇష్టం వచ్చినట్లు
నడుపుకొంటారా?

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- దీన్ ఈజ్ నాట్ ది వే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాగేశ్వరరావుగారు కూర్చోండి. నేను వింటాను. ఐ విల్ హియర్
యు. ప్లీజ్ బేక్ యువర్ సీట్.

(వామపక్షాల సభ్యుల అలాగే నీలబడి అంతరాయం కొనసాగిస్తూ ఉన్నారు)

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- అధ్యక్షా, మనం గౌరవమైన స్థానంలో ఉన్నాం.
ప్రజలందరూ కూడ మనల్ని విశ్వసించి ఎంతో గౌరవించారు. మనకు ఈ సభా స్థానం
కల్పించారు అని మే అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. ఏమైనా అన్యాయం గానీ, అక్రమం
గానీ జరిగిఉంటే, మీకే అధికారం ఇచ్చాను. మీరు తప్పుకుంటా ఆ గ్రామానికి వెళ్లి, ఎవరు
నిగదించులు. ఎవరు దోషులో చెప్పినట్లయితే ఎవరి మీద అయినా సరే పరస్పర తీసుకొనడానికి
మేము సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి దయచేసి సభా గౌరవాన్ని
కాపాడాలని, నిశ్శబ్దంగా ఉండాలని మే అందరికీ సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా...

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేషన్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక భవీష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

329

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నాకు మైక్ ఇవ్వారు...

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మాస్టర్, మెత్తవాళ్ళను మాస్టర్ అంటే మొత్తమీద పరిస్థితి కనపడుతున్నది. ఎందుకంటే సార్, ఛేయిర్ అదేతం ఇచ్చిన తరువాత గంటంపాటు నుండి తిరిగి అదే వర్స. మా సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. సభ్యులందరూ కలిసి 34 మంది ఉన్నాం. అమాత్యం మేము కూడ స్పీచ్ చేయగలం. We are Left Parties. It is not for political purpose. We are doing business here.

(కాంగ్రెస్ పక్షం నుండి అంతరాయం)

We want to go on record, Sir.

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్ పక్ష గౌ.సభ్యులు మరియు వామపక్షాల సభ్యులు ఒక్క సారిగా వారి సీట్ల నుండి లేచి నిలబడినారు)

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- ఏమిటండీ ఇదీ?

Mr. Speaker:- Janardhana Reddy garu, I have permitted Nageswara Rao garu. Please take your seats. I have permitted P. Nageswara Rao garu only. I am requesting you to take your seats.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- సార్ పదే పదే వారు (కాంగ్రెస్) మైక్ లను వాడుకొంటున్నారు. మే అదేతాలు లేకుండానే వారికి వస్తున్నాయి. దిస్ ఈజ్ టు మచ్.

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మెంబర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు తమ తమ స్థానాల్లో లేచినిలబడి అంతరాయం కల్గించసాగారు)

Mr. Nagender, please take your seat. The subject has been discussed. You should know the minimum procedure. Please take your seat.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గుర్తి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడతారండీ?

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్, వామపక్షాల సభ్యులు మరియు బి.జె.పి. సభ్యుల
నుండి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- (Looking at Congress-I Members) you are not supposed to stand when the Speaker is talking. You should follow the procedure. When the Speaker is talking no Member is supposed to stand. Please take your seats. Please Co-operate with the Chair. I will give permission to everybody. You discuss the issue in a cool way.

శ్రీ ఎన్.బి.రామారావు:- అధ్యక్షా, పేషర్స్ ప్రకటించిందే మనం చూశాం, వినాం. అసలు అక్కడ జరిగింది ఏమిటి తెలియదు. ఇంతకంటే ఎక్కువ జరిగిందా, తక్కువ జరిగిందా తెలియదు....

(కాంగ్రెస్ గౌ. సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఆ వివరాలు తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. దాని కొరకు దోషులను ఏ విధంగా శిక్షించాలో తెలిపే బాధ్యతను ఈ హౌస్ మీద ఉందాను. ఆ గౌరవాన్ని కాపాడండి. మీరందరూ స్వయంగా అక్కడకు వెళ్లండి. వారు కూడా సనుభూతి చూపడానికి వచ్చారని సంతోషిస్తారు. మీకు ఎంతో గౌరవం కల్పిస్తారు. ఆదరిస్తారు. అక్కడ ఏమి జరిగిందో దయచేసి మీరు మాకు చెప్పండి. తగిన విధంగా చర్య తీసుకొంటామని మరొక్కసారి అందరికీ సవినయంగా మనవి చేస్తూ ఈ సభ గౌరవాన్ని కాపాడండి. ప్లీజ్ ... రెస్పెక్ట్ ది హౌస్.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేదేమిటంటే...

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నాకు మొక్ ఇవ్వారు. నేను మాట్లాడుతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ నా రైట్ ను ప్రొటెక్ట్ చేయాలి. వీ ఆర్ ఆల్టో ఫోర్ బీడర్స్ అగేన్ అండ్ అగేన్ ఐ యామ్ గోయింగ్ ఆన్ రికార్డ్. వీ హావ్ గాట్ ఎవర్ రైట్టు మీ స్పీక్. You must protect me, Sir.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

331

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- ఇది న్యాయం కాదు సార్. మీరు సరిగా ప్రవర్తించడం లేదు
 మీ పద్ధతి బాగాలేదు.

Mr. Speaker:- Please take your seat. I have permitted him. Nageswara Rao garu, you have got every right to speak. (Looking at Congress-I Hon'ble Members) you cannot demand. I have permitted him. I will permit you later. Please take your seats. Those who are permitted will get the mike.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ దురదృష్టవశాత్తు పదే పదే మీ అలెన్సన్
 డా ప్రేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారే మాకు మైక్ ఇవ్వడం లేదు. సార్ మున్నకూడా
 సభాముఖంగా చెప్పాను. Even without your permission mike has been
 given certain times. మా లంగ్ పవర్ అంతా ఉపయోగించి మాట్లాడుతున్నా,
 మాకు మైక్ ఇవ్వడం లేదు. మీ ఛైర్మన్ యొక్క డైరక్షన్ ఒకే వేసింది కు గంభిరపావు
 నుండి ఇక్కడ ప్రశాంతంగా కూర్చోని వింటున్నాం. అందుకనే ఆవేదనతో చెబుతున్నాను...
 వే హాట్టు టు టాగ్నాక్ట్ సమదర్ బిజినెస్. మేము ప్రతి సందర్భంలో డెమోక్రాటిక్ పద్ధతితో
 పోతున్నాం. ఈ కేసులో ప్రైవేటు-ఫేసి ఉందని, అధికారులను నస్పండి చేయాలని మేము
 కూడా చెప్పాం. Then you have given direction and we have
 obeyed.

Mr. Speaker:- I will examine the issue.

Sri P. Nageswara Rao:- After all, we have to transact
 some other business. Since you have given direction we have
 obeyed It. They have to obey it. They have got some course to
 be adopted under the democratic process. వారు ఏ పద్ధతి అడాప్ట్
 చేయదలచుకొన్నా దానికి మా అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఈ హాజీనుపదే పదే స్పాల్ చేసే
 విధంగా మాట్లాడడం బాగా లేదు. వారు తమ హక్కులను ఏ విధంగా పరిరక్షింపబడాలని
 అనుకొంటున్నారో, అదే విధంగా మా హక్కులు కూడా పరిరక్షింపబడాలి. హార్ షేపుల్
 గురించి మాట్లాడే హక్కు మాకు కూడా ఉంది. మేము మీ డైరక్షన్ ఆమోదించి
 కూర్చోన్నాం. లేకపోతే మాట్లాడలేక కాదు. అందుకని దయచేసి ఈ సమావేశం సజావుగా
 నడిపేందుకు మీరు సరైన చర్య తీసుకోమని కోరుతున్నాను. వాళ్లని (కాంగ్రెస్) కూడా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షెడ్యూల్డ్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

కో-ఆపరేట్ చేయమని కోరుతున్నాను. లేదా ఈ హాజ్ ఇల్లాగే నడుస్తుంది. అయితే మంచి సభ్యులు ఉండి గంటల తరబడి ఈ హాజ్ ను స్టాల్ చేస్తూంటే, మేము ప్రొవీడింగ్స్ లో పార్టీనిపేట్ చేయడం అనవసరం. మీ ఆదేశాన్ని పాటించినందుకు మాకు గంటన్నర నుండి శిక్ష పడుతున్నది. We have not been given permission.

Mr. Speaker:- Nageswara Rao garu, finally, I am hearing the opinion of all the floor leaders. I will take decision. I have given direction that you should visit the spot and within 48 hours you have to submit the report on which we will discuss. I will ask the Government to take appropriate action. This is my direction. I will take the final opinion of all the floor leaders. Please Co-operate with the Chair. Let us discuss it in a cool way.

శ్రీ పి.నాగేశ్వరరావు:- సార్ మేరీచ్చిన డైరెక్షన్ ను మేము అమోదిస్తున్నాం. కానీ మా స్వంత అభిప్రాయం కూడా చెప్పుకోవాలి కదండే. ప్రైమా ఫేస్ గా చేసుకోవడానికి 1-20 అవకాశం వుంది. అయినప్పటికీ మీరు డైరెక్షన్ ను యిచ్చారు కాబట్టి మేము మ అమోదిస్తున్నాం. సమావేశానికి మా మెంబర్స్ ను పంపిస్తాం. 24 గంటలలో యాక్షన్ తీసుకోవాలని అన్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా..

Mr. Speaker:- I will take necessary action.

శ్రీ జి.వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఏదైనా సమస్యపైన ఆ సమస్య తీవ్రతను బట్టి స్పందించడం జరుగుతోంది. ఎవరైనా తమ అభిప్రాయం చెప్పవచ్చు. నొక్కి చెప్పవచ్చు. దానికి కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. ప్రైమాఫేస్ వుందని నొక్కి చెప్పాము. తమరు డైరెక్షన్ ను యిచ్చారు. మీరు ఈ సబ్జెక్టును కోర్ట్ చేయలేదు. మీరు యిచ్చిన టైములో చెప్పమన్నారు. దానిని పడే పడే మేము గౌరవించాము. మా రెండు సార్లకు చెందిన సభ్యులం జోక్యం చేసుకోలేదు. పర్యవసానం యిచ్చాకనే మాట్లాడుతున్నాం. తాము మాట్లాడటానికి హక్కు ఎలా వుంటుందో ఎదుటి సభ్యులు మాట్లాడటానికి కూడా అంతే హక్కు వుంటుందన్న సంగతి గౌరవ సభ్యులు గుర్తించాలి. వారు వేప్పేది వారికి యిష్టంగా వుండకపోవచ్చు. యిష్టం వున్నా లేకపోయినా సరే పడే పడే మేము ఆ హక్కును గౌరవించి పాటిస్తున్నాం. మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం తమరి డైరెక్షన్ ను పాటించాం. ఇకన్నేనా పరిశీలించి, మరి పొడిగించడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ కీల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 333

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్దన్ రెడ్డి గారూ.

శ్రీమతి పి. భారతి:- జనార్దన్ రెడ్డి గారికన్న మళ్ళీ మొదటికి వస్తుంది.

Mr. Speaker:- I have called Sri P. Janardhana Reddy. I am not allowing discussion on the subject. Please take your seats. I am taking the opinion of the floor leaders. Please take your seats.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మాపార్టీవాళ్ళు ఈ క్వశ్చన్ రెయిజ్ చేసింది ఏదో పొరిటివ్ టెనిఫిట్ ను అశింపి కాదు. రాష్ట్రంలో వారు 20 శాతం జనాభాగా వున్నారు. అటువంటి దళితులపైన అత్యాచారం జరిగిందనే దృష్టితో తీసుకురావడం కోసం అడ్డర్న మెంబుమోషను యివ్వడం జరిగింది. మీరు వెంటనే 304 ఎలవ్ చేశారు. రెండు రోజుల గ్యాప్ యిచ్చారు. సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., తెలుగుదేశం పార్టీల గురించి అనలేదు. వారిపై ప్రేమాభిమానాలు వుండటానికే తెలుసుకోవడానికి మేము అడుగుతున్నాం. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు రామాయణం అంతా వీని రాముడికి సేత ఏమవుతుందని అన్నట్లు వుంది. ఇన్ ఫర్ మేషను రాలేదని అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్, జనార్దన్ రెడ్డి గారూ వినండి. ప్లీజ్ పాయర్ మీ.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మేము చేప్పేదేమంటే, ఇన్ ఫర్ మేషను రాలేదంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ పాయర్ మీ. దయచేసి కో ఆపరేట్ చేయండి. సబ్జెక్టు మీద చాలనేపు డిటెయిల్స్ గా డిస్ కస్ చేశారు. హౌసును గౌరవంగా నడిపించుకోవాలి. I have placed one thing before you. Hear me first. You should not discuss the entire issue once again. It is not good. I want your opinion, and not discussion.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మీ డైరెక్షను గురించే చెబుతున్నాను. ఎవరికీ తెలియండి కాదు. ఇది నగ్నసత్యం. దీని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు రాగానే స్పందించిన తరువాత, కలెక్టరును సస్పెండు చేయమని ఎస్.పి.సి. సస్పెండు చేయమంటే మీనీష్టరు గారు వారు చాలా మంచివారనే సర్టిఫికేట్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ కలెక్టరును అనంతపురంలో వున్నప్పుడు చర్య తీసుకోవాలని అప్పుడు వారన్నారు. వెంటనే అధికారులను సస్పెండు చేయండి. తర్వాత మేము పోయి ఎంక్వయిర్ చేస్తాం. నిజాలన్నీ బయట పడతాయి. వారిని సస్పెండు చేయాలి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడూల్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- సార్. మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఆల్ పార్టీస్ వారు రావాలని అన్నారు. నేను దానిని వ్యతిరేకించడం లేదు. మీరు యిచ్చిన రూలింగు సస్పెన్షన్ కు యితర చర్యలకు సంబంధం లేదు. మీరు యిచ్చిన రూలింగు ప్రకారం వాస్తవ పరిస్థితులను తెలుసుకోడానికి మా పార్టీ కూడా సిద్ధంగా వుంది. నేను మనవి చేసేది, మీరు నాకు సమయం ఇవ్వాకే నేను మాట్లాడేను. సంఖ్యా బలం వుండి కదాని ఒక్కసారిగా లేవీ వత్తిడి తేస్తే, నా వ్యక్తిగతమైన హక్కులకు భగం కలిగినపుడు మీరు నన్ను పోబెక్కు చేయాలి నాకు మైకు మీరు యిచ్చేక మాట్లాడుతూ వుంటే వారి వత్తిడి తేస్తే మీరు మైకు కట్ చేశారు. దానికి నా నిరశన తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- You should observe the time also.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- సమయం ఎన్నో సందర్భాలలో పోయింది. చాలాసార్లు ఈ విషయం తీసుకున్నాం. తీవ్రత వుంది. కొందరికి యింకా సందేహాలు వుండవచ్చు. ఇతర బీజేఎస్ కు పోవాలని కొందరికి వుండవచ్చు. కొందరికి ఆకలి కావచ్చు. కొందరికి డయాబీటీస్ వుండవచ్చు. నేను మనవి చేసేదేమంటే మీరు రూలింగు ఇవ్వాక దానిని పాటిస్తామని. మూడు ఎంక్వయరీలు జరిగాయి. కలెక్టరు, ఎమ్మార్వో విచారణలు చేశారు. ఎమ్మార్వోకు వ్యతిరేకంగా కలెక్టరు రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. హరిజనుల, గిరిజనుల హక్కును కాలరాయడానికి వీలులేదని అన్నారు కేసు నమోదు జరిగేక మీరు ఆ కేసును నేరు కానేయరాదు.

Mr. Speaker:- Let us not go back to that issue.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- It is the Hon'ble Speaker who has to protect my right.

Mr. Speaker:- I will protect your right.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- If the Hon'ble Speaker gives me mike I have to utilise it.

Mr. Speaker:- Yes. I have permitted you.

శ్రీ ఎం.బి.చౌవాన్:- ఎంతసేపు మాట్లాడతారు?

యాల-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేషన్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
 వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

2- ఏప్రిల్ 1995

335

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- చౌవాన్ గార్ని వారింబాలి సార్. There should not be any interference. What is this? you must warn Mr. Chowhan, for his utterances. It is none of his business to directly say me anything. What is this?

Mr. Speaker:- There should not be any direct talk, please.

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:-. ప్లీమాఫేస్ రిపోర్టు సరిగ్గా వుండి కాబట్టి సంబంధిత అధికారులను సస్పెండు చేయాలని కోరుతున్నాను. మీరు సహృదయంతో ప్రభుత్వానికి డైరెక్షన్లు ఇవ్వండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker, Sir, firstly through you, I want to make it clear to this august House that this Government will not work against the law of the land. The law of the land will definitely take its course and whoever and whatever may be the position he will have to obey 1.30 it. And whatever position one may hold, every one is మ governed by the law of the land. On this part the Government is extremely clear about, Sir. I think there is no need of any uncertainty on this score.

Sir, then you were kind enough to inform us through a ruling that the Floor Leaders should go along with the Minister for Social Welfare to Karpol village, that this matter was not closed and could be re-opened. The Leader of the House was also kind enough to mention in this House through you that the Government will act on the report of the Floor Leaders when it is placed on the Table of the House. Sir, you said 'preferably within 48 hours'. Even the Leader of the House said 'If you are able to submit report within 24 hours, we will take action'. Sir, the Government will not go back on this. There are lots of important issues to be

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గామంలో షడ్యూల్ కులాల వారినీ
సాంఘిక చివీష్కరణ చేయుట గురించి.

discussed on the floor of the House. This issue is not closed and it is the responsibility of all of us to run this House according to the Business.

Sir, certain provocative statements were also made by my friend Sri Bapiraju. I did not even react to them, because I know what was behind his mind. I am not going to react even now on that. We are all responsible People's representatives. We have lots of Business to transact in the House, and we have lots of problems to confront. Let us confront the problems of the people of the State and not confront one another, because when we confront the problems we can find solutions to them. Sir, this Government is behind you you may take whatever action you deem fit to run this House in a democratic fashion. We are behind you, Sir.

(Interruptions from Congress Members)

Mr. Speaker:- I heard your opinion.. Please take your seats.. I heard the opinion of all the Floor Leaders...

Sri Venka Satyanarayana:- Many Members have spoken..

Mr. Speaker:- I am concluding the subject. I have sufficiently heard the opinion of Floor Leaders. I am now requesting all the Members to co-operate with the Chair to take up the next item. I now request the Hon'ble Chief Minister to move a resolution in respect of Question No.207.

(Interruptions)

శ్రీ వి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఇందులో విచారణ ఉంది.

Mr. Speaker:- I have appealed to all the Members to please obey the instructions of the Chair... Please take your seats.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

337

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- సార్, ఇందులో విచారణ ఉంది. ఇంకేమీ కావాలి. మే
గవర్నమెంట్ కు చిత్తుశుద్ధి ఉంటే సస్పెండ్ చేయమనండి.

శ్రీ యన్.బి.రామారావు:- అధ్యక్షా, కృష్ణానదిలో ఎంత జలం ప్రవహిస్తుంది
అనేదానికి సంబంధిత రాష్ట్రాలయిన కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ లలో ఏవిధంగా
ఇందులో భాగం పంచుకోవాలి అనేవిషయంలో విచారణ వచ్చింది. దానిని పరిష్కారం
చేయడానికి.....

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవసభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please take your seats.. Please cooperate
with the Chair. You have requested the Government to move a
resolution with regard to Qn.No.207 Tomorrow and day-after-
tomorrow the Chief Minister will not be available. He is
going to Delhi. If you want the resolution to be moved, let
it be moved now itself...

శ్రీ యన్.బి.రామారావు:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ముఖ్యమయిన
సమస్య మాట్లాడుకుంటున్నాము.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- That subject is over.. I am not taking up
that subject.. I am going to moving of resolution.

శ్రీ యన్.బి.రామారావు:- అందరికీ సంబంధించిన సాగునీటికి సంబంధించిన విషయం
మీద మాట్లాడుతున్నాము. ఈ విధంగా హౌస్ ఉండడం బాగాలేదు. దయచేసి అందరూ
గౌరవాన్ని పాటించాలని మరొకసారి నేను మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I am requesting all the members to take
their seats.. Let the Chief Minister move a resolution with
regard to Question No.207. I am appealing to you all..
J. 144-14

రూలు-304 క్రింద ప్రముఖము దృఢకే
తీసుకురాబడిన విషయము. మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షహ్యాత్ కులాల వారిని
సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

శ్రీ యన్.బి.రామారావు:- అధ్యక్షా, కృష్ణానదిలో ప్రవహించే జలాల విషయంలో, పాదం వచ్చినప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం బహుత్ గారినీ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది ఆయన పూర్తిగా పరిశీలించి, 2 వేల టిఎంసి నీళ్లు ప్రవహిస్తుందనీ, అందులో భాగంగా ..

(కాంగ్రెస్ పార్టీ గౌరవసభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

Sri P.Janardhana Reddy:- Protest Sir...

Mr. Speaker:- What is your protest? I request all the members to take their seats.. Mr.Nagender, your Leader is on his legs..

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- మీకు తెలియదా సార్, ఇప్పటివరకూ దేనిమీద దిక్కుపన్ అయిందో?

(నవ్వులు)

Mr. Speaker:- I request all the members to take their seats.. Janardhana Reddy Garu.

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 15వ తారీఖున మెదక్ జిల్లా, సంగారెడ్డి వద్ద.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవసభ్యుల వైపు నుంచి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- He wants to protest. Let him say.... Please come to the subject.

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి:- కార్పొరేట్ గ్రామంలో హరిజనులపైన జరిగిన అత్యాచారం వారిని సంఘ బహిష్కరణ చేయడం జరిగింది. దేవాలయానికి పొసివ్వకుండా చేయడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995 339

Mr. Speaker:- I request all the Members to take their seats.. Let him say.. Mr. Nagender, your Leader is on his legs..

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- తాగడానికి నేరు, చిల్లర దుకాణాలలో వస్తువులు, కూలీ దొరకకుండా వారిని నిర్బంధంగా సంఘ బహిష్కరణ చేయడం జరిగింది. ఇందులో ముఖ్యంగా తెలియజేసేది ఏమిటంటే, దేంట్లో వర్సన్-ఇన్-చార్జ్ మాజిక్ లాల్ తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తి. ఇది ప్రభుత్వమే అంగీకరించింది. ఈ నిందితుల పేర్లలో అతని పేరు ఇవ్వలేదు. సెపరేట్ గా మావించడం జరిగింది. 15వ తేదీన ఇన్వీడెంట్ జరిగితే జిల్లా కలెక్టరు 20వ తేదీన అక్కడకు పోవడం జరిగింది. ఈ సంఘటన జరిగిన వెంటనే మేము ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ ఇచ్చాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్ధన్ రెడ్డిగారూ, ప్రొటెస్ట్ అంటే ప్రొటెస్ట్ చేయాలి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- ఇది పోలిటికల్ గేమ్ కాదు. మేము ఇది రాజకీయంగా చేయాలని కాదు. మాపార్టీ మొదటి నుండే మహాత్మాగాంధీ నుండి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ కాలం నుండే, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఉన్నప్పటి నుండి హరిజనుల గురించి కట్టుబడి ఉన్నాము. వారికి ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేశాము. ఈ ప్రభుత్వం ఈ ముఖ్యమంత్రి వట్టి లేనిపోని మాటలు చెప్పి నమ్మించి వోట్లు వేయించుకోవడం జరిగింది. వారిపై సంఘ బహిష్కరణం జరిగి దేవాలయానికి రానివ్వక పోగా, వారు తాగే నీళ్లలో మూత్రంపోస్తే ఈ ముఖ్యమంత్రిగారికి స్పందన లేదంటే చాలా *** వుంది.

Mr. Speaker:- That word will not go on record.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మాపార్టీ ఈ విషయంలో చొరవతీసుకొని శుక్రవారం ఇది పేపర్లో వస్తే, వెంటనే ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ ఇచ్చి, తరువాత మేము అక్కడకు వెళ్లి విచారించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. మే పార్టీలో ఏ మంత్రి వెళ్లలేదు. అక్కడి ఎం.ఆర్.వో.సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఏదయితే చీఫ్ డ్రా లెటర్ తీసుకున్నారో వారిని సస్పెండ్ చేయలేని పరిస్థితిలో మరుఉన్నారు అంటే వారి సభ్యులకు మద్దతు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నారు. కలెక్టరుకు బాధ్యత లేదు. ఎస్.పి.కి బాధ్యత లేదు. ఎం.ఆర్.వో.గానే ఆర్.డి.వో గానీ, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ గానీ బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించలేదు. కాబట్టి

***Expunged as ordered by the Chair.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ టెక్నాలజీ కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడూల్ కులాల వారిని సాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట గూర్చి.

ఆ ఎం.ఆర్.వోను, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరును సస్పెండ్ చేయాలి. కలక్టరును, ఎస్.పి.సి ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలి. మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే. వారిజనుల మీద ప్రేమ ఉంటే జుడీషియల్ ఎంక్వయిర్ ప్లాకోర్డు జడ్జి ద్వారా చెయించండి. మీ చిత్తశుద్ధి బయట పడుతుంది. ప్రజలు మూడు నెలలలోనే తెలియజేశారు. ఇప్పుడు ఇంకా తెలియజేస్తారు. మీకు గుర్తు ఉంటుంది. జరిగిన ఈ సంఘటనపై ప్రభుత్వం సరైన చర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా మా పార్టీ తరపునుండి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవసభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

1.40 శ్రీ సిపావ్-విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, కార్పొరేట్ గ్రామంలో వారిజనులకు ము. సంఘ బహిష్కరణ జరిగింది. ఈ సమస్య ఇంతవరకు వర్ధిల్లబడినా, ఇంత సమయం వుదా కావడానికి కారణం ఖచ్చితంగా అధికారపార్టీ స్పందించకపోవడం అనే విషయాన్ని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ఈ సంఘటనలో ప్రభుత్వం హౌస్ ముందు ఉంచిన నివేదిక ప్రకారం, ఎం.ఆర్.ఓ., ఎస్.ఐ., సి.ఐ.లను సస్పెండ్ చేయవలసి ఉంది. సస్పెండ్ చేయలేదు. పూర్తి విచారణ మూడుసార్లు జరిగినప్పటికీ, ప్రభుత్వం స్పందించకపోవడం 4 మాసాల తెలుగుదేశం పార్టీ పరిపాలనా వ్యవహారాలలో ఇది బేకటి దినం, ప్రభుత్వం స్పందించడం లేదు. ఇది బేకటి దినం. భవిష్యత్తులో ఇది పునరావృతం కాకూడదు. ప్రభుత్వం అనుసరించిన వైఖరికి నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(బి.జె.పి.కి చెంది. గౌరవ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా దురదృష్టకరం. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు. అందరూ ఫోర్ బేడర్స్ వెళ్లి రండి, మేరంతా ఎర్లగా వెళ్లి వస్తే అంత త్వరగా ఆరోజు యాక్షన్ తీసుకుంటామని అంటే, దీనిని రాజకీయం చెద్దామనే తప్పు. కాంగ్రెసు వారికి దళితులపై ప్రేమ ఉండి వాకౌట్ చేయడం లేదు. అదే విధంగా బి.జె.పి. వాకౌట్ చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను. బాడాయిగడ్డలో పోలీసులు గిరిజనులను మానభంగం చేస్తే, ఆరోజు చెబితే, ప్రభుత్వం యాక్షన్ తీసుకోలేదు. ఎల్లారెడ్డి పేటలో మానభంగం జరిగితే అక్కడ యాక్షన్ తీసుకోలేదు. చుండురులో ఆరోజు వారిజనులను ఉచకోత కోసి ప్రక్కనే కాలువలో పారవేస్తే, దానిపైన ఆరోజు ఉన్న ప్రభుత్వం యాక్షను తీసుకోకుంటే మనమందరం సస్పెండ్ అయ్యాము. ఏమాత్రం యాక్షను తీసుకోలేదు. నగరిలో పోలీసులు వారిజనులను పిల్లలను కాల్చినట్లు కార్పి చంపితే యాక్షను తీసుకోలేదు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకురాబడిన విషయము: మెదక్ జిల్లా
 కార్పొరేట్ గ్రామంలో షడ్యూల్ కులాల
 వారిని నాంఘిక బహిష్కరణ చేయుట
 గూర్చి.

24 ఏప్రిల్ 1995

341

మసాల ఈరన్న ఎం.ఎల్.ఎ గా ఉండి మంత్రాలయం పోతే, ఆ రోజు మంత్రులుగా ఉన్నవారే మసాల ఈరన్నను బెంపుల్ లోకి రాకుండా బయటకు నెట్టవేసిన ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ *** ఈ రోజు ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారు.

Mr. Speaker:- That word will not go on record.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు:- అదే మాదిరిగా అక్కడేవి ఇదే హాజ్ లో మంత్రిగా ఉంటే, మరొక మంత్రి బెదిరించిన సంఘటన మరిచిపోలేదు. శంకరరావు గారిని ఒక మంత్రి పేషేలో దూషించిన దానిని కూడా ప్రజలు మరిచిపోలేదు. కాబట్టి మొసలి కన్నేళ్లు కార్పడం మంచిది కాదని తెలియజేస్తున్నాను. నేను ఇప్పుడు కూడా మీకు అప్పీల్ చేస్తున్నాను. అన్ని పోలిటికల్ పార్టీలూ వెళ్లిరండి. గవర్నమెంటు చిత్తశుద్ధితో ఉంది. మీద్యారా మేము ఒక అస్యూరెన్సు ఇస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో దళితులకు ఎటువంటి అన్యాయం జరిగినా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సహించదు, తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుని తీరుతుంది.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్య ప్రతినీధులుగా వచ్చాము. ప్రజల సమస్య వచ్చినపుడు, ప్రజలకు ఏదైనా అన్యాయం జరుగుతుంది అనుకున్నపుడు మనం ఆ విషయం తెలిసిన వెంటనే అక్కడకు వెళ్లి, స్పందించి వారికి ఏ విధమైన న్యాయం జరగాలి అనేది చూడడం ధర్మం కానీ, ఈ విధంగా కాలం వృధా చేయడం మంచిది కాదని నేను నా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం ఈ విధంగా అలవాటు కాకుండు. గౌరవనీయంగా సభను నడుపుకోవాలి. ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలి. న్యాయం చేయండి, చేయండి అని వారికే నేను బాధ్యత అప్పగించినపుడు వారు ఇలా చేయడం మంచిది కాదని నేను నా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

***Expunged as ordered by Chair.

ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన కేర్తానం: ఎగువ కృష్ణాదేసినో కర్నాటక ప్రభుత్వం వారిపే
ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయం గురించి.

Mr. Speaker:- Now I request the Hon'ble Chief Minister to move a resolution with regard to Question No. 167 (207)

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- కృష్ణానదిలో ప్రవహించే నీటి విషయంలో, దానికి సంబంధించిన రాష్ట్రాలు, కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ లలో వివాదం వచ్చింది. ఎంత నేరు ప్రవహిస్తోంది, ఏ విధంగా భాగం పంచుకోవాలి అని వివాదం వచ్చిన సందర్భంలో అప్పుడు బహువళ వారిని నియమించడం కూడా జరిగిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బహువళ గారు పూర్తిగా పరిశీలించారు. 2,060 టి.ఎం.సి.ల నేరు కృష్ణానదిలో ప్రవహిస్తోందని వారు నిర్ధారించడం జరిగింది. దాంతో కర్నాటక 700 టి.ఎం.సి.లు మహారాష్ట్ర 560 టి.ఎం.సి.లు ఆంధ్రప్రదేశ్ 800 టి.ఎం.సి.ల నీటిని వినియోగించుకోవచ్చునని వారు నిర్ణయం ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. దీంతోనే వారు ఇంకొకటి కూడా కల్పించారు. 2,060 టి.ఎం.సి.ల కంటే 75 శాతం

ఒక సభ్యుడు :- మాకు సి.ఎం.గారి స్టేట్ మెంట్ కాపీ కావాలి.

Mr. Speaker:- It is a resolution. Copy will not be circulated among the members. It is a resolution, but not a statement. You have to know all these things.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- నేను ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్నాను. 75 శాతం డిమెండ్ బిల్ టీ మేద అఖిరి రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ కాబట్టి, 25 సంవత్సరాలలో కనుక వర్షపాతం తగ్గినట్లుంటే, నష్టపోయేది ఆంధ్రప్రదేశ్ కాబట్టి 2,000 సంవత్సరం వరకు కూడా మిగులు నేరు ఏదైనా ఉంటే వాడుకోవచ్చుననే హక్కు, అధికారం కూడా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఇవ్వడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దానిని అనుసరించి ఏ విధంగా అయినా మనహక్కును మనం కాపాడుకోవాలి అన్న బాధ్యతతో ప్రభుత్వం తెలుగు గంగ, శ్రీశైలం, జూరాల, పులిచింతల, హంద్రీనేవా, గాబేరు నగరి మొదలైన ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈనాడు నీటి కొరతను గుర్తించి, ఏ విధంగా అయినా వ్యవసాయదారులకు, సామాన్య ప్రజానికానికి త్యాగదానికి నేరు ఇవ్వాలని ద్వేయంగా ఈ పాయత్నం చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి విరుద్ధంగా కర్నాటక రాష్ట్రం మిగులు నేరు ఎక్కువ వాడుకుంటున్నదని ఒక మాట మనం వంటున్నాము. దీనిని ఏ మాత్రం అంగీకరించడం జరగదు, జరగదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో మా యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని తెలియపరచడం జరుగుతుంది. అందరూ అన్ని పార్టీల వారం ఇది మన బాధ్యతగా గుర్తించి, కఠినకట్టుగా ప్రజా సంక్షేమానికై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంది కాబట్టి దీనిని ఒక

ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశ పెచ్చిన తీర్మానం:
ఎగువ కృష్ణాబేసిన్లో కర్నాటక ప్రభుత్వం
వారిచే ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయం
గురించి.

24 ఏప్రిల్ 1995

343

తీర్మానరూపంలో వారికి తెలియజేద్దాము. ఏ విధంగా కర్నాటక రాష్ట్రం అక్కడ నీటిని ఎక్కువగా వినియోగించుకోడానికి అడ్డు కట్టవేస్తోంది అన్న దానిమీద ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుందని నేను సవనయంగా మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇది ఒకపార్టీ సమస్యకాదు, ప్రజలందరి సమస్య. లాగు నీటిసమస్య. ప్రతివాడూ జలాధారాన్ని కలిగించుకునే సమస్య కాబట్టి దీనిని అందరూ దయదలచి గౌరవ ప్రదంగా బలపరచాలని, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించే ఈ తీర్మానాన్ని బలవంతంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రం యొక్క హక్కులను కాపాడడానికి, వినియోగించు కోడానికి నేను పూర్తిగా విశ్వశిస్తూ ఆ తీర్మానాన్ని నేను తెలియజేస్తున్నాను.

Sir, with your permission, I beg to move:

"That this House Expresses its deep concern on the proposals of the Government of Karnataka to increase the full reservoir level of Almatti Dam in Krishna basin from + 1680 ft. to + 1720 ft. with a view to providing additional storage of 185 tmc. This revision of the full reservoir level is in violation of the allocation made by the Krishna Water Disputes Tribunal for this Project. This would adversely affect the interests of Andhra Pradesh.

.in view of the above, this House resolves to request the Government of India to ensure that the Government of Karnataka abides by the allocation made by the Tribunal to almatti Project. Further, the Government of Karnataka may be restrained by the Government of India from constructing any new Project or improving the storage capacities of the existing Projects in Krishna basin contrary to the allocations made by the Tribunal.

This House further resolves to request the Government of Andhra Pradesh to expeditiously and vigorously take such steps as are necessary to ensure that the Bachawat Tribunal Award is implemented in letter and spirit, so that the interests of the State of Andhra Pradesh are fully protected."

ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానం:
ఎగువ కృష్ణాడెసిన్‌లో కర్నాటక ప్రభుత్వం
వారిపై ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయం
గురించి.

Mr. Speaker:- Motion moved. The question is:

"That this House expresses its deep concern on the proposals of the Government of Karnataka to increase the full reserveir level of Almatti Dam in Krishna Basin from + 1680 ft. to + 1720 ft. with a view to providing additional storage of 185 tmc. This revision of the full reservoir level is in violation of the allocation made by the Krishna Water Disputes Tribunal for this Project. This would adversely affect the interests of Andhra Pradesh.

In view of the above, this House resolves to request the Government of India to ensure that the Government of Karnataka abides by the allocation made by the Tribunal to Almatti Project. Further, the Government of Karnataka may be restrained by the Government of India from constructing any new Project or improving the storage capacities of the existing Projects in Krishna Basin contrary to the allocations made by the Tribunal.

This House further resolves to request the Government of Andhra Pradesh to expeditiously and vigorously take such stops as are necessary to ensure that the Bachawat Tribunal Award is implemented in letter and spirit, so that the interests of the State of Andhra Pradesh are fully Protected."

(Pause)

The resolution was adopted.

Mr. Speaker:- the second 304 regarding strike by contract labour engaged in power generating units in Andhra Pradesh State Electricity Board is posted to tomorrow.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

345

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Speaker:- All paper are demed to have been laid.

Companies Act, 1956

A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Beverages Corporation Limited, for the year 1989-90, as required under Section 619(3) of the Companies Act, 1956.

A.p.Prohibition Act. 1995

A copy of the notification issued in G.O.Ms.No. 280, 1995. (Ex.II) Dept., dt. 7-4-1995, rescinding of the cancellation of free manufacture and possession of the liquer for domestic purposes in the scheduled areas, as required under Clause 33(2) of Andhra Pradesh Prohibition Act, 1995.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గాంధీ
కౌరకు అభ్యర్థన

- అభ్యర్థన నెం. X - తొలిసారి లెక్కలు మరియు ఆర్థిక సర్వేసులు
- అభ్యర్థన నెం. XVII - ఫింఫనులు
- అభ్యర్థన నెం. L - ప్రభుత్వదొడ్డిగులకు బుణములు మరియు
ఇతర వివిధ బుణములు
- అభ్యర్థన నెం. XII - పోలీసు పరిపాలన
- అభ్యర్థన నెం. XIII - జైళ్ల నిర్వహణ
- అభ్యర్థన నెం. XVI - అగ్నిమాపక సేవలు
- అభ్యర్థన నెం. III - న్యాయ పరిపాలన
- అభ్యర్థన నెం. XIV - స్పెషనల్, ముద్రాణాశాఖ
(ప్రతిపాదించబడినవి)

1.50 Sri N. Chandrababu Naidu (Hon'ble Minister for Revenue
మ. and Finance):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.71,86,41,000/- under Demand No.X Treasury Accounts and Other Fiscal Services."

"That The Government be granted a sum not exceeding Rs.728,59,49,000/- under Demand No.XVII Pensions."

"That Government be granted a sum not exceeding Rs.109,58,75,000/- under Demand No.L Loans to Government Servants and Other Miscellaneous Loans."

Sri P. Indra Reddy (Hon'ble Minister for Home):- Sir, I beg to Move:

"The the Government be granted a sum not exceeding Rs.489,83,56,000/- under Demand No.XII - Police Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.25,81,00,000/- under Demand No.XIII - Jails Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.21,87,95,000/- under Demand No.XVI - Fire Services."

Sri T. Seetharam (Hon'ble Minister for Services And Courts):-Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.61,49,91,000/- Under Demand No.III - Administration of Justice.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.29,27,32,000/- under Demand No.XIV - Stationery and Printing Department."

The Motion was adopted and the Demand was Moved.

Mr. Speaker:- Demand moved All Cut-Motions are deemed to have been moved.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంబూ, కొరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

347

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To Reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

గృహములు నిర్మాణముల గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎక్స్లెర్ట్ చేసిన భూములకు సంబంధించిన కేసుల డిస్పోజిట్ కాకుండా సంవత్సరాల తరబడి పెండింగ్ లో ఉన్నందుకు నిరసనగా

To Reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- For Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

భూ సంస్కరణ చట్టంకు సంబంధించిన కేసులు సంవత్సరముల తరబడి పెండింగ్ లో ఉన్నందుకు నిరసనగా

To Reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా మండలం 'అన్నారము' భూస్వాములు 50 బి. టెనెన్స్ ఎక్ట్ ను ఆధారం చేసుకొని అన్యాయాంతం చేసినందున రాష్ట్రప్రభుత్వం 1 1/2 సంవత్సరముల క్రిందట ఇంతవరకు అప్పీల్ అపరీష్టతంగా ఉన్నందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramayya:- Sir, I beg to move:

To Reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

పాలకొల్లులో కోర్టు భవనం నిర్మించుటకు గాంబూ, మంజూరు చేయమని కోరినా యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To Reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

పాలకొల్లులో సబ్ కోర్టు మంజూరు చేయమని కోరిననూ యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ, కొరక
అభ్యర్థన:

To Reduce the allotment of Rs. 61,49,91,000/- for Admini-
stration of Justice by Rs. 100/-

ఇందుర్పి నియోజకవర్గంలోని హుస్సాబాద్ పాత తాలుకా సెంటర్లో మున్సిఫ్ కోర్టు
మంజూరు యిస్తామని గత న్యాయశాఖమాత్యులు యిచ్చిన వాగ్దానము నెరవేర్చబడ
నందుకు నిరసనగా.

DEMAND No.X - TREASURY, ACCOUNTS & OTHER FISCAL
SERVICES Rs. 71,86,41,000/-

To reduce the allotment of Rs. 71,86,41,000/- for Treasury,
Accounts & other Fiscal Services by Rs. 100/-

పోతూరులో ట్రెజరీ భవనం వున్నప్పటికీ ట్రెజరీ ఆఫీసును మంజూరుచేసి ప్రారంభించమని
అనేకసార్లు కోరిననూ యింతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 71,86,41,000/- for Treasury,
Accounts & other Fiscal Services by Rs. 100/-

అన్ని మండల కేంద్రాలలో ట్రెజరీ కార్యాలయాలు ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Narsimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 71,86,41,000/- for Treasury,
Accounts & other Fiscal Services by Rs. 100/-

ట్రెజరీలలో 50/ రూ.ల కంటే తక్కువగా యున్న మొత్తంనకు చాలను నిరాకరించే
పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా 50/ రూ. లోపు వున్న మొత్తం వారు యిబ్బందులు
పడుచున్నదానికి నిరసనగా.

Sri K. Bojjala:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 71,86,41,000/- for Treasury,
Accounts & other Fiscal Services by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

349

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని జి.సి.సి. సెల్స్ మెన్లుగా పనిచేస్తున్నవారిని,
తొలగించినందుకు నిరసనగా..

DEMAND NO.XII - POLICE ADMINISTRATION - Rs. 489,83,56,000/-

Sri P. Janardhan Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

For not ordering for Judicial enquiry against the 9
deaths at Chikkapalli in the Yadiki Mandal of Ananthapur
District.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

For the failure of Law and order and firing at (1)
Motugam of Srikakulam District (2) Tedukupet of Chittoor
District (3) 9 deaths due to land mining Ananthapur District
at Chikkepalli and (4) death of Muslim Boy in Hyderabad.

Sri V. Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

ప.గో.జిల్లా గోపాలపురం మండలం, భీమోలు గ్రామంలో భూమి తగ్గదాలో
భూస్వాముల పక్కంవపించి ఎస్.ఐ. మరియు సి.ఐ. స్ట్రీలతో సహితంగా అరెస్టు చేసి
పొంపించినందుకు నిరసనగా..

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

ఆచంద్ పోలీసు స్టేషన్లో లాంగ్ స్టాండింగ్ అయి, అవినీతి చేయుచూ పృజలను
యిబ్బంది పెడుతున్న పాడ్ కాన్స్టేబుల్ నరసింహారావును బదిలీ చేయమని కోరినను
యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా..

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు
అభ్యర్థన:

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా, నకిరేకల్ ఎస్.ఐ. మహిళా హత్యాచారం చేసిన కేసులో తను
స్వేచ్ఛన్ పెట్టిన కేసుకు విరుద్ధంగా భయపెట్టి 164 స్టేట్ మెంట్ కోర్టులో యిప్పించిన
ఎస్.ఐ.పె విచారణ జరిపించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

మహిళలపై జరుగుచున్న అత్యాచారాలు, వరకట్న మరణాలను ఆపలేకపోతున్నందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

నేర విచారణలో ఇప్పటికీ మధ్యయుగాలనాటి మొరటు పద్ధతులనే, చేపడుతూ లాకప్
డెత్తలకు కారణమౌతున్నా నివారించనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా, కట్టంగూరు మండలం, పదనపల్లి గ్రామ బోడల కొండలరెడ్డి
హత్య కేసులో నెరస్తులను పబ్లిక్కుండా ఉదారత్వం అనుసరిస్తున్న పోలీసుల వైఖరికి
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

నల్లగొండ పబ్లికంలోని 11 టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్లకు స్వంత భవనములు సమకూర్చు
నందున, మరియు నల్లగొండలో మహిళా పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటుచేసినా దానికి అవసరమైన
సిబ్బందిని కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

351

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గంలోని, యాచారం, కందుకూర్
మండలాలో పోలీస్ స్టేషన్స్ కు స్వంత భవనాలు నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్ లో కావాల్సిన పోలీసు సిబ్బంది
కొరతకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నక్సలైట్ ప్రాంతాలలో నక్సలైట్ల ఆగడాలు అరికట్టించుకు చర్యలు
తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో పోలీసు భద్రతా మెరుగుదలకు అధునిక పరికరాల ఏర్పాటు
లేనందున భవానీపురం, గుణదల ప్రాంతాలలో పోలీసు స్టేషన్స్ నిర్మాణం లేనందున.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

ఇందుర్లీ నియోజకవర్గంలోని హుస్సాబాద్ సర్కిల్ సెంటర్ లో పోలీసు స్టేషన్, పోలీసు
క్వార్టర్స్ అదేవిధంగా చీగురుమామిడి సెంటర్ లో ప్రారంభమైన పోలీసు క్వార్టర్స్ స్టేషన్
కంప్లెట్ చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

రాష్ట్రంలోని పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లో ఖాళీలలో పోలీసు ఉద్యోగులను యింతవరకు
నియమించనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లో హౌగార్డ్ మరీయు వాకల్, హంగలి, స్వేపర్లను 10
సంవత్సరములు పూర్తి అయినప్పటికీ వారిని పర్మినెంట్ యింతవరకు చేయనందుకు
నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ పాతపట్నం పోలీసు కంట్రోల్ రూమ్ కొరకై స్థలమును అక్వైర్ చేసి
కొన్ని సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ యింతవరకు నిర్మించనందుకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాదులో యాకుకేపుర నియోజక వర్గములోని ప్రభుత్వ స్థలంలో మేర్పాక్
పోలీస్ స్టేషన్ను యింతవరకు నిర్మించనందుకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్లో కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ఉప్పవపుత్ర పోలీస్ స్టేషన్ భవనం
నిర్మించనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- For Police
Administration by Rs. 100/-

హైదరాబాద్లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలో బోళెవాక్లో పోలీస్ స్టేషన్ యింతవరకు
ఏర్పాటు చేయనందులకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

353

DEMAND NO.XIII - JAILS ADMINISTRATION Rs. 25,81,00,000/-

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

శ్చేదీల కనీస కోరికలను మన్నింపకుండా వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పింపకుండా
వుంటున్నదానికి.

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

--- విచారణ తేకుండా బాదా క్రింద ఏండ్లతరబడి శ్చేల్లలో వుంచిన దానికి నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరలోసిడిల్లా శ్చేలులో ఆధునికి సదుపాయాల మెరుగుదలకు వర్కలు
తేనందున.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

శ్చేల్లోని సిండితుకు వసతులు కల్పింపడంలో వారికి విజ్ఞానాన్ని పెంపొందింపవేయటంలో,
వారి సమస్యలను పరిష్కరింపటంలో శ్చేల్ల అడ్మినిస్ట్రేషన్స్ విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Bai Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails
Administration by Rs. 100/-

354 24 ఏప్రిల్ 1995

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

రాష్ట్రంలోని అన్ని, జైల్లో ఖైదీలందరికి అన్ని వసతులు కల్పించడంలో పూర్తిగా
విఫలం అయినందులకు యితరకు అన్ని సౌకర్యములు కల్పించనందులకు నిరసన
తెలుపుచున్నాము -

DEMAND NO.XIV - STATIONERY & PRINTING

DEPARTMENT Rs. 29,27,32,000/-

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.29,27,32,000/- for Stationery &
Printing Department by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో పృథుత్వ ప్రింటింగ్‌పైస్ ఉద్యోగాలలో కార్మికులను క్రిడ
సాంస్కృతిక, సంక్షేమ కార్యకలాపాలకు పృత్యక కేటాయింపులు లేనందున, సిబ్బందికి
గృహావసరీ లేనందున.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.29,27,32,000/- for Stationery &
Printing Department by Rs. 100/-

పాత్యున్నకాలు ప్రింటింగ్ నోట్‌బుక్స్ వగైరా ప్రింటింగ్ సమయానికి అందించబడుట
లేనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO.XVI - FIRE SERVICES - Rs. 21,87,95,000/-

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 21,87,95,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా, నకిరేకట్ నాలుగు మండలాల కేంద్రంగా ఉన్నప్పటికీ ఫైర్
ఇంజన్‌ను ఏర్పాటుచేయని దానికి నిరసనగా.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఆదాయ వ్యయపట్టిక) గాంధీ కౌరకు
అభ్యర్థన:

24 ఏప్రిల్ 1995

355

Sri K. Subba Raju:- Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 27,87,95,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలోని గట్టువెనుక ప్రాంతంలో ఫైర్ స్టేషన్ నిర్మాణానికి కేటాయింపులు
లేనందున.

DEMAND No.XVII PENSIONS - Rs. 728,59,49,000/-

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

వృద్ధులు, వితంతువులకు యిచ్చే పెన్షన్లను సకాలంలో యివ్వకుండా జాప్యం
చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్బిపేటలోని నియోజకవర్గంలోని వృద్ధాప్య ఫింక్షన్లు, విధవరాండ్రు,
వ్యవసాయ కార్మికుల పింఛన్లు, సకాలంలో యివ్వడంలేదు గనక నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో పెండింగులో వున్న వృద్ధాప్య, వితంతు తదితర పెన్షన్లు
మంజూరుకు కేటాయింపులు లేనందున.

Mr. Speaker:- All the Cut Motions moved.

Now, the House is adjourned for half-and- hour for Lunch break.

(The House then Adjourned At 1.56 pm for lunch break for half-an-hour)

2-20 సభ తిరిగి 2-29 సి.లకు సమావేశమైనది.

మ.

(సభాపక్షి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గాంగ్లీ కొరకు అభ్యర్థన

అభ్యర్థన నెం- XXIV - సాంఘిక సంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం- XXVII - మహిళా, శిశు సంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం- XXV - గిరిజన సంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం- XXVI - గిరిజన ఉపప్రజాశీక
(చర్చ కొనసాగుతున్నది)

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ గోవింద నాయక్ గారూ మాట్లాడండి.

2-30 శ్రీ ఎ.గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్):- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ఫేర్, బియ్యబరీ
మ. వెల్ఫేర్ బేక్వర్డ్ క్యాసెస్ వెల్ఫేర్, శిశు సంక్షేమం, మహిళా సంక్షేమం పద్దులను
ఎంతో క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి వారి ఉన్నతీకారకు, వారిని బాగు చేయడం దృష్టిలో
పెట్టుకొని ప్రతి సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ ఫండ్స్ కేటాయించి నందుకు ఈ
డిమాండ్స్ను బలపరస్తూ ఒక రెండు విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి మీ ద్వారా
తీసుకువోతున్నాను. మా గిరిజనుల ఆవేదనను, అందోళనను మీ ద్వారా మేధావులైన
ఆఫీసర్స్ 1983 నుంచి ఎంతో అనుభవం ఉన్న సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారి దృష్టికి
తీసుకువెడుతున్నాను. నేను క్షుణ్ణంగా చెప్పలేకపోయినా చెప్పబోయే పద్దులు ఏమిటో
వారికి తెలుసు కాబట్టి శాశ్వతంగా కొన్ని సమస్యలు పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.
అంద్ర ప్రదేశ్లో 1981 సెన్సస్ ప్రకారం 31.76 లక్షల మంది గిరిజన పాపులేషన్
రాష్ట్రములో ఉంటే ఒకసారి 10 సంవత్సరాలలో 41.99 లక్షలకు పెరిగింది అంటే 10
సంవత్సరాలలో 10 లక్షల పాపులేషన్ ఎక్కువ పెరగడం జరిగింది. అదేవిధంగా అదిలాబాదు జిల్లాలో
81లో 2.75 లక్షలు ఉంటే 91లో 3.50 లక్షలకు పెరిగింది. మరి బీనీకి ఒక కారణమని
నేను అనుకుంటున్నాను. మీరు ఎప్పుడు చూసినా కుటుంబ నియంత్రణ గురించే చెప్తారు
కానీ మా హరిజనులు, గిరిజనులు, బేక్వర్డ్ క్యాసులలో ఒక్క విషయంలో పటిష్టముగా

దానిపైనే ఏదయినా కఠిన చర్య తీసుకుంటే తప్ప ఈ పాపకర్మ తక్కువ చేయడానికి వీలుకాదని నేను అనుకుంటున్నాను. అది ఏమిటంటే ఒక్క భార్య కంటే ఎక్కువ భార్యలను, 8, 10 మంది భార్యలను మా గిరిజనులు వేసుకొని ఎక్కువ ఉన్నతినీ కలిగిస్తున్నారు పాపలేషన్లో. అందుకొరకు గిరిజనులలో ఎక్కువ భార్యలు కలిగిన వారికి ఎడ్యుకేషన్లో గాని, ఉద్యోగాలలో గాని బెనిఫిట్స్ వంటివి కలగకుండా వేస్తే తప్పకుండా ఇది నివారణ అవుతుంది.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- గొవిందనాయక్ గారు అది పాటిస్తున్నారో లేదో దయచేసి చెప్పమనండి.

Sri A. Govinda Naik:- I am having only one wife. నాకు ఏకైక భార్య ఉంది. పిల్లలు ఇద్దరే ఉన్నారు. ఈ విధంగా దీనిని కట్టుదిట్టాలు చేసే తప్ప ఇది సాధ్యం కాదనుకుంటాను. మనిషికి విద్య ఎంతో అవసరమని భావించి ఎన్.టి.రావుమార్పుగారు 1983 వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక మరి ఎన్నో స్కూల్స్, వేల సంఖ్యలో స్కూల్స్ ను నిర్మించి వారికి విద్య నేర్పడానికి పూనుకున్నారు. 1981 సెన్సస్ ప్రకారంగా మా గిరిజనులలో 7.82 శాతం అక్షరాస్యత ఉంది. మరి ఎన్.టి.రావుమార్పుగారు వచ్చిన తరువాత వేల సంఖ్యలో స్కూల్స్ పెట్టి, టీచర్స్ ను వేసి దానిని 16 శాతం 17 శాతం అక్షరాస్యతను పెంచడం జరిగింది. గిరిజన స్కూల్ లో చాలా తక్కువ ఎడ్యుకేషన్ ఉంది కాబట్టి వారిపై ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని వారి ఎడ్యుకేషన్ శాతం ఎక్కువ చేయడానికి కృషి చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. అక్షరాస్యత పెంచడానికి చాలా మంది టీచర్స్ ను అప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. ఏజన్సీ ఏరియాస్ లో ఇంకా టీచర్స్ లేక గిరిజనతరులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ఉద్యోగాలలో క్రియర్ గా వ్రాశారు. ఎప్పుడైతే హరిజనులు, గిరిజనులు క్వాలిఫైడ్ అయి వస్తారో అప్పుడు ఉన్న వేరే వారిని తొలగించి వారిని అప్పాయింట్ చేయవలెనని క్రియర్ గా వ్రాశారు. మరి గత అయిదు సంవత్సరాల నుంచి ఎంతో మంది స్కూలెంట్స్ క్వాలిఫైడ్ అయిన గిరిజనులు రోడ్లపై తిరుగుతూ ఉన్నారు. ఎన్నో సార్లు మొత్తుకున్నా అది పాటించడం లేదు. అదే విధంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు వెటర్న్ అసిస్టెంట్స్ లాంటి పోస్టులు ఇవ్వాలని రూల్స్ ఉన్నాయి. మరి ఎంతో మంది వెటర్న్ అసిస్టెంట్స్ ఉన్నప్పటికీ వారిని అప్పాయింట్ చేయకపోవడం చాలా తొందరాయితీ. దానిని తప్పకుండా పరిశీలించి అటువంటి అవకాశాలు అందరికీ కలిగించాలని కోరుతున్నాను. మా స్కూలెంట్స్-హరిజనులు, గిరిజనులు, బేకెటర్స్ క్లాసులు - ఇతరల్లో ఉంటే ఎక్కువ చదువుకొనే అవకాశం లేదని హాస్పల్స్, ఆశ్రమ స్కూల్స్ నిర్మించడం జరిగింది. హాస్పల్స్ పరస్థితి ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన సభ్యులు చెప్పినప్పటికీ హాస్పల్స్ గురించి ఒక విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఏ హాస్పల్స్ కు పోయి చూచినా అక్కడ బియ్యంలో పురుగులే ఉంటాయి. చింతపండు అయితే అసలు మనము చూడలేని పరిస్థితిలో ఉంటాము. నూనె కూడా అంతా నానిరకండి ఉంటుంది. పప్పులు అంత, కూరగాయలు రోడ్ మీదే తెప్పినవి ఉంటాయి. వారికి అన్యాయమైన, తినలేని దినుసులతో భోజనాలు పెడుతున్నారు. కాబట్టి అది మెరుగుపరచాలని కోరుతున్నాను.

మీరు ఏదైనా హాస్టల్‌ను పరిశీలించండి. స్నానము చేయడానికి బోరింగ్ దగ్గర ఒకరు ఒంగినుంచుంటే ఇంకొకరు బోరింగు కొడుతూ ఉంటారు, చెంబు ఉండదు. పిల్లలు ఉపయోగించే చెడ్డలు, బనియనులు అన్నీ కిటికీలపైన అరేస్తూ ఉంటారు. ఈ చిన్న విషయాలు మాన్పే ఒక్క ఐదు రూపాయలు పెట్టి ప్లాస్టిక్ తాడు మొలలు కొని ఇస్తే పిల్లలు ఆ రూములో కట్టుకొని బట్టలు అరేసుకోనే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఇది మీరు తప్పక పరిశీలించండి.

ఏజన్సీ ఫిరియన్‌లో పిటిడిపిలు వేశారు. వాటి ద్వారా గిరిజనులకు, ఆ గ్రామములో కావలసిన అన్నీ సదుపాయాలు, రోడ్లు కానీ, బిల్డింగ్స్ కానీ, హాస్టల్స్ కానీ, ఆగ్నికల్పరే హార్వికల్పరే, సెరికల్పరేకు ఏదైనా పని కావాలంటే పూర్తిగా పిటిడిపిల వారితో అప్పపెప్పవలసిన అవసరం ఉంటుంది. అట్లా కాకుండా బీనామీ పేర్ల మీద వేరే వారికి ఇస్తూ ఉంటారు. ఈ ఏజన్సీ ఫిరియన్‌లో ఒక విషయాన్ని మీరు క్షణంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. అది ఏమిటంటే పిటిడిపిలో అన్నీ డిపార్ట్‌మెంట్స్ ఉన్నాయి. మరీ అటువంటి పరిస్థితిలో పంచాయితీ రాజ్ వారు ఒక రోడ్డు వేస్తారు, ఆర్ అండ్ బీ వారు ఒక రోడ్డు వేస్తారు. ఇటువంటివి వేరే వేరే ఎన్నో విధాలైన డిపార్ట్‌మెంట్స్ ఇందులో వస్తూ ఉంటాయి. జె.ఆర్.వై లాంటివి. ఐ.జె.ఆర్.వై. ఇవన్నీ ఆర్డబ్ల్యుఎస్, ఎ ఆర్ఎస్డబ్ల్యుఎస్, ఇటువంటివి అన్నీ వేరే వేరే చేయడం జరుగుతోంది. ఐ.బి.డి.ఏలో పంచాయితీ రాజ్ ద్వారా మా గిరిజనులకు, హరిజనులకు, బేక్వర్డ్ క్లాస్‌లకు రావలసిన వర్సంటేజీ ప్రకారం ఒకే వ్యవస్థలో అంతా పనిచేసే ఒకే వ్యవస్థ ద్వారా ఆ వర్క్స్ అన్నీ చేస్తే ఎక్కువ డెవలప్‌మెంట్ జరగడానికి అవకాశం ఉంది. లేకపోతే కలక్టర్ దగ్గరకో, పంచాయితీ రాజ్ ఇ.ఇ. దగ్గరకో, ఆర్ అండ్ బీ ఇ.ఇ. దగ్గరకో, ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంటుకో, బి.సి., ఎస్.ఇ దగ్గరకో అన్నీ చోట్లకు బిచ్చగాళ్ళ వలె రావలసిన డబ్బులు కోసం, పనుల కోసం పోవలసి ఉంటుంది కాబట్టి మా పాపులేషన్ ప్రకారం మీరు ఐ.బి.డి.ఏ లో అన్నీ వ్యవస్థలు ఉన్నాయి కాబట్టి వాటి ద్వారా వాటికి ఇచ్చి గిరిజనులను మెరుగుపరచాలని కోరుతున్నాను. ఇంకా బాధాకరమైన విషయం మాలో మాకే డిఫరెన్సిస్. హరిజనులకు ఉన్నట్లుగా గా గిరిజనులకు లేవు, గిరిజనులకు ఉన్నట్లుగా బి.సి లకు లేవు. హరిజనులకు, గిరిజనులకు కానిస్ట్రక్షన్‌లలో హక్కులు కలిగించారు. మరీ ఇండస్ట్రీస్ విషయం వచ్చేటప్పుటికి మార్జిన్ మనే కానీ స్పెషల్ గ్రాంట్స్ కానీ ఫండ్స్ ఎలాంటి చేయడములో చాలా వ్యత్యాసము ఉంది. హరిజనులకు ఏమో మార్జిన్ మనేలో కానీ, సబ్సిడీలో కానీ వారికి సేరింగ్ లేదు. అదే గిరిజనులకు వచ్చేటప్పుటికి రు. 5 వేలు మాత్రమే సబ్సిడీ కేటాయించారు. మార్జిన్ మనేలో మేగ్నిఫిమం రు. 40 వేలు కలిగించారు. ఈ వ్యత్యాసం చాలా బాధకరమైనది. నేను 2-40 మళ్ళీ ఒకసారి మేద్వారా ప్రభుత్వానికే, అధికారులకూ మనవి చేసేది ఏమిటంటే ము. హరిజనులలో వ్యత్యాసాలు లేవు, ఏ.బి.సి.డి. గ్రూపులు లేవు, హరిజనులలో లేని గ్రూపులను గిరిజనులలో ఏర్పాటుచేసే పద్ధతి బాగా లేదు. వారికి వన్న హక్కుల్ని మాకూ కల్పించండి. గిరిజనులలో కొన్ని జాతులు వెనుకబడి వన్న విషయం నిజమే. పోలాన్స్, అన్నీ, తోటిస్, నాయకపొడ్, మన్నె-ఇలాంటి జాతుల వారు గిరిజనులలో అందరికంటే వెనుకబడి ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి మాకంటే ఎక్కువ అసిస్టెన్స్ కలిగించే అవకాశాలు

కల్పించండి. ఇకపోతే శాశ్వతంగా బాధ కలిగిస్తున్న మరో విషయం ఏమిటంటే డి.సి.సి. ద్వారాగానీ, ఐ.టి.డి.ఏ. ద్వారాగానీ, బ్యాంకుల ద్వారా గానీ, ఇతర సంస్థల ద్వారాగానీ గిరిజనులకు బుణాలు ఇస్తామని పేపర్లలో ప్రకటనలు ఇస్తుంటారే తప్ప అప్పులు ఇవ్వడానికి ఎప్పుడూ ఏదో చెబుతుంటారు, ఏ గిరిజనుడు కూడా అప్పు తీసుకొనే అవకాశం కలగడం లేదు. అప్పులు తీసుకొనేందుకు బ్యాంకుల పోటీ దగ్గరకు పోతే పహాణి తెమ్మంటారు, పహాణి తెవడానికి పరిసారులు ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసుల మాట్లాడి తిరగవలసి వస్తోంది. ఈ బాధలన్నీ పడలేక గిరిజనులు అప్పుకోరకు మనీ లెండర్స్ దగ్గరకు పోవలసి వస్తోంది. అయితే బాధాకరమైన విషయం ఏమిటంటే మా ఫీరియాలలో మనీ లెండర్స్ దేడీ అని వసూలుచేస్తారు. వారి దగ్గర ఒక రూపాయి తీసుకొంటే, 4, 5 నెలల్లో పంటలు పండగానే రూపాయలు తిరిగి ఇవ్వాలి. సామాన్యంగా ఒక క్వింటాలు జొన్నలు తీసుకొంటే, క్వింటాలు మక్కలు తీసుకింటే, లేదా క్వింటాలు గోధుమలు తీసుకొంటే 4, 5 నెలల్లో క్వింటాలున్నరే తిరిగి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈ పంటలు 4, 5 నెలల్లోనే పండుతాయి. గిరిజనులకు ఇలాంటి బాధాకరమైన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి వారికి సక్రమంగా బుణాలు అందించి ఇలాంటి బాధాకరమైన పరిస్థితులను నివారించాలని కోరుతున్నాను....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కనీకూర్గ్ చేయండి...

శ్రీ ఎ.గోవింద నాయక్:- ఒక ఉద్యోగుల విషయానికి వస్తే ఆదిలాబాద్ జిల్లా చాలా పెనుకబడిన జిల్లా కాబట్టి అక్కడికి ప్రభుత్వోద్యోగులు రావాలంటే చాలా బాధపడుతుంటారు. కాబట్టి అన్ని డిపార్ట్మెంటులకు సంబంధించిన ప్రభుత్వోద్యోగుల విషయంలో ఆదిలాబాద్ జిల్లా వరకు ఒక ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. అదేమిటంటే ప్రస్తుత నిబంధనలు ప్రకారం ఉద్యోగులు నేటివ్ జిల్లాలో పని చేసే విలులేదు. అందువల్ల కలెక్టరుగానీ, పి.ఓ.లుగానీ, డాక్టరుగానీ, ఇలా ఏ హోస్టులో వున్న ఉద్యోగులైనా సరే ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందిన వారు వుంటే అక్కడ పనిచేసే అవకాశం కల్పిస్తే తప్ప ఇతర ప్రాంతాలనుంచి ఉద్యోగులు అక్కడికి వచ్చి పనిచేసే అవకాశం లేదు. కాబట్టి ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందిన ఉద్యోగులకు సంబంధించి నేటివ్ డిస్ట్రిక్ట్లో పని చేయరాదన్న నిబంధనను సడలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మీరు ఇరిగేషన్ కౌరకు చెక్ డాములు, చెరువులు, బావుల కౌరకు కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు మీరేమో బావుల కౌరకు 27 వేలు ఇస్తున్నామంటున్నారు, 10 వేలు ఖర్చుపెట్టి మోటారు ఇస్తున్నామంటున్నారు, వాళ్లకు కావలసిన ఎడ్లు, తడితర పరికరాలు ఇస్తున్నామంటున్నారు. అయితే ఆ డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చుయిందో, లేదో, వారు లబ్ధి పొందుతున్నారో, లేదో తెలుసుకొనడానికి ఫోలోఅప్ యాక్షన్ లేకపోవడంవల్ల పెట్టిన డబ్బు వృధా అవుతోంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఫోలోఅప్ యాక్షన్ ఉండాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఉబ్బూరులోని ఐ.టి.డి.ఏ. వారు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఇప్పటికే 700 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. జిల్లాలో 664 గ్రామాలు ఉంటే ఒక్కొక్క గ్రామంలో కోటి రూపాయలకు పైగా ఖర్చుపెట్టినట్లు లెక్కలు ఉన్నప్పటికీ అక్కడ ఏమీ లేదు. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పథకాలు

వేపట్టినట్టు చెబుతున్నా వారి పరిస్థితిలోమార్పు లేదు. అందువల్ల గిరిజనులకు శాశ్వత ఉపాధి కొరకు ఏ రకమైన పథకాలు అవసరమో బాగా ఆలోచించి అలాంటి పథకాలనే అమలు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇక గిరిజనులు ఏం పాపం చేశారో కానీ ఎంత కష్టపడ్డా ఒక్క పూట కూడా భోజనం చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. జి.సి.సి. వారు గిరిజనులనుండి ఫారెస్ట్ పౌడ్రాస్ కోసండంలేదు. ముఖ్యంగా విజయనగరం, విశాఖపట్టణం త్రోకాకుళం జిల్లాలలో జి.సి.సి. వారు గిరిజనులనుండి ఫారెస్ట్ పౌడ్రాస్ కోసండంలేదు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కన్కూడ్ చేయండి, కన్కూడ్ చేయమని నాలుగు సార్లు చెప్పాను....

శ్రీ ఎ.గోవింద నాయక్:- ఒక్క పాయింట్ అధ్యక్షా. మా అధిలాబాద్ జిల్లాలో గిరిజనులకు 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాల చొప్పున భూమి ఉందే కానీ ఎకరం భూమిని మూడు వేలకు, రెండు వేలకు, కనీసం వెయ్యి రూపాయలకు కూడా కొనే నాథుడు లేడు. మేరేమో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం క్రింద కిలో బియ్యం ఇవ్వడానికి ఆరు వేల రూపాయల లోపు ఆదాయం వున్నవారు అర్హులన్నారు. ఆ జిల్లాలో భూములకు వీలువలేదు కాబట్టి 30 ఎకరాల వరకు భూమి వున్నవారికే ఈ పథకం క్రింద బియ్యం ఇస్తే తప్ప వారికి బియ్యం లభించే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి ఆ విధంగా చేయాలనే కోరుతున్నాను. ఇదివరకు వున్న సోషల్ వెల్ఫేర్ శాఖను టెక్నోరీలేజీ చేసి బి.పి. వెల్ఫేర్, ఎస్.సి. వెల్ఫేర్ కు సపరేట్ కమిషనర్స్ ను, సపరేట్ సెక్రటరీలను పెట్టి గిరిజనులను మాత్రం సెగ్మెంట్ చేస్తున్న విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మా గిరిజనుల కొరకు కమిషనర్ లేరు, సపరేట్ సెక్రటరీ లేరు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కన్కూడ్ చేయండి.

శ్రీ ఎ.గోవింద నాయక్:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. ఏ ఫోర్ లేడర్ గానీ, కాంగ్రెస్ వారు గానీ, బి.జె.పి. వారు గానీ, సి.పి.ఎం. వారు గానీ హరిజనులు, గిరిజనుల పరిస్థితి గురించి మాట్లాడరు. కనీసం మమ్ముల్ని అయినా చెప్పనివ్వండి....

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా ఇట్లా అభిమానం వేస్తే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- A number of Members had talked about SCs STs.

శ్రీ యం.బి.చౌహాన్ (దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖ ఈ నాలుగు శాఖలకు సంబంధించిన పద్దులపై పర్చు జరుగుతున్నది. సోషల్ వెల్ఫేర్ గురించి సారయ్యగారు మాట్లాడారు కాబట్టి నేను బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ గురించి మాట్లాడుతాను. గిరిజన శాఖకు కేటాయించిన డబ్బు ఎక్కువే కనిపించవచ్చు, కానీ కొండలలో, కొనలలో, తాండాలలో నివసిస్తున్న గిరిజనులను అభివృద్ధిచేయడానికి ఈ కేటాయింపులు సరిపోవు. ఈ బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించి ఎన్ని కేటాయింపులు చేసినా అధికారులు గిరిజనులకు సక్రమంగా అందించడం లేదు. బ్యూకారీలో ఎ.జి.ఎం (ఆడ్మినిస్ట్రేషన్) పోస్టులో గ్యాడ్జుయేట్ ఉండవలసి వుండగా వంద్యశేఖర్ అనే ఒక మెట్రిక్యులేట్ ను ఎ.జి.ఎం. గా పెట్టారు. గతంలో శాసన సభలో పద్దులు గెలిచివ్ అయి ఈ పద్దులపై పర్చించే అవకాశం మాకు రాలేదు, ఈ పద్దులపై మాట్లాడే అవకాశం వచ్చినప్పుడు గిరిజన సంక్షేమ శాఖ గురించి మేము ఒకటి, రెండు సార్లు చెప్పాం. సెక్రటరీయేట్ లెవల్ లో బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ శాఖకు సబరేజ్ సెక్రటరీ వుండాలని మేము గత ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు కూడా చెప్పాం. కానీ ఆ ప్రభుత్వం పోయింది, ఇప్పుడు కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చింది. మేరు బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ కు సెక్షన్ ప్లాన్ క్రింద నిధులు కేటాయించారు కానీ వివిధ స్కేమ్స్ క్రింద డబ్బులు సాంక్ష్విక చేపట్టప్పుడు ఫెల్లస్ న్ని బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ డ్విరెక్టరీ నుంచి ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీకి (సోషల్ వెల్ఫేర్) అలా రౌండ్ తిరిగి వచ్చేసరికి బ్యూజెట్ కు అన్యాయం 2.50 జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పటికయినా బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ మ. డిపార్ట్మెంట్ ని సెక్రటరీయేట్ లెవల్ లో డ్విరెక్టరీ వేయాలి. అర్హత లేని ఆ ఎ.జి.ఎం. ను తొలగించాలి. గతంలో బ్యూజెట్ అడ్వయజరీ కాన్ఫిరమ్ మాట్లాడే అవకాశం ఉండేది. బ్యూజెట్ అడ్వయజరీ కమిటీ అని బ్యూజెట్ ఎం.ఎల్.ఎందరితో కమిటీ ఉంటుంది. శాసన సభలో మాట్లాడడానికి 10 నిమిషాలు కూడా డ్విరెక్టరు ఉండడు. అక్కడైతే వివరంగా మాట్లాడవచ్చు. దానిని నియమించాలని మంత్రిగారికి జనవరిలో చెప్పాను. మంత్రిగారు కొత్తవారు. వారికి అటువంటి డ్విరెక్టర్ దొరికారు. అయిన అయిన డి.డి.గాను, జె.డి గాను వేశారే ఒక్కరోజు కూడా కలెక్టరుగా ఎక్కడా చెయ్యలేదు. బ్యూజెట్ వెల్ఫేర్ లో చాలా సమస్యలు పడ్డవూహంగా ఉన్నాయి. మంత్రిగారు చాలా చిన్నవారు. యువకుడు. అనుభవం లేని వారు. లెజిస్లేటరీ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ల మధ్యన కో ఆర్డినేషన్ ఉంటేనే కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. మేకు బాగా తెలుసు. ఎన్నికలు జరిగింది ఎప్పుడు? ప్రమాణ స్వీకారం చేసింది ఎప్పుడు? ఈ కమిటీ ఎందుకు ఇంకా పెట్టలేదు? ఈ విధంగా చాలా విషయాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి.

(బెల్)

ఈ డిమాండ్ లో అన్నారు. బుక్ మన్ ఇస్తున్నారు, బుక్స్ ఇస్తాము అన్నారు. బుక్స్ లేవు. బుక్ మన్ లేదు బ్యూజెట్ సూడెంట్స్ కి. డ్విరెక్టరీ లేదు, ఎం.డి.ని నియమించాలి.

డిమాండ్స్‌లో 5వ షేజీలో బృహ్మాండంగా ఇచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూలు ప్రాంతంలో భూమి బదలాయింపు చట్టం, 1959 అన్నారు. రక్షణ పట్టాల అమలు అన్నారు. గిరిజనులకు భూమి జీవనాధారం అన్నారు. మంచిదే. వారి భూమిని రక్షిస్తామని అన్నారు. రక్షించవలసిందే. సంతోషం. డిమాండ్‌లో చెప్పారు. ఇదేమి రక్షణ? మా వద్ద 8 మండలాలలో గిరిజనుల భూములను లేబుకి ఇచ్చారు. మంత్రిగారు నోట్ చేసుకోవాలి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో నేదేమిల్లి మండలంలో భూమి గిరిజనేతరులకు ఇచ్చారు. అక్కడే మరొక గ్రామంలో ఇచ్చారు. ఇంకో గ్రామంలో ఇచ్చారు. వీశాఖపట్నంలో అనంతగిరి మండలంలో ఇచ్చారు. అదిలాబాదులో తవీయ అశ్వాబాదు రెబ్బర, వాకిడి, నల్గొండ జిల్లాలో చందంపేట ఇంకా ఒకటి, రెండు చోట్ల గిరిజన భూములను ఇచ్చారు. అదిలాబాదులో ఇచ్చారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో బీర్లా కంపెనీకి ఇచ్చారు. వీశాఖపట్నానికి సంబంధించి అనంతగిరి మండలంలో బీర్లాకు ఇచ్చారు. ఈ విధంగా 400 ఎకరాలను గిరిజనేతరులకు లీజుకు ఇస్తారో? పుస్తకాలలో మాత్రం వాళ్ల భూములను రక్షిస్తామని చెబుతారే. కొందరు ఈ ఎన్.టి.రామారావుగారిని గిరిజన భూములకు సంబంధించి దయ్యాల వేదాలు వల్లించినట్లు వల్లించారు. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం రాకముందు 1917వ సంవత్సరంలో బ్రిటిష్ వారు చట్టం తెచ్చారు. దానిలో భాగంగానే కమిటీ వేశారు. అది చెప్పింది. షెడ్యూల్ పీరియల్ గిరిజనేతరులన్నారని చెప్పింది. 1959, 1970 చట్టం ప్రకారం గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనుల భూమిని ఎవరూ కొనరాదని అన్నారు. చాలా సంతోషం. ఎప్పుడో స్వాతంత్ర్యం రాకముందు 1917 ముందు వచ్చింది. ఈ షెడ్యూల్ పీరియల్ గిరిజనేతరులు ఎవరూ కొనరాదని వచ్చింది. ఏ గిరిజనుల భూములు గిరిజనేతరులు కొన్నా బేదఖలు చెయ్యాలి. తరిమి కొట్టాలి. అంతేకాక, ఈ యాక్ట్ రాకముందు స్వాతంత్ర్యం రాకముందే గిరిజనేతరులుగా ఉండే వారిని తమ భూమిని తన కొడుకుకో, వారసులకో, ఇచ్చే అవకాశం లేకుండా ఈ విధంగా చెయ్యడం సరైనది కాదు. ఒకటి చెబుతున్నాను. మాడిఫైడ్ పీరియల్ 'మాడా పాకెట్స్ లో నల్గొండ జిల్లాలో గత సంవత్సరం ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. మిగులుగా ఉన్న రూ. 7 లక్షలై కొనసాగించమన్నారు. మంత్రిగారు కొత్తవారు. వారికి ఒక సూచన. 1978లో 'మాడా పాకెట్స్'కి సర్వే జరిగింది. మాడా ప్రాంతాలను గుర్తించడానికి తిరిగి సర్వే వేయించాలి. గత సంవత్సరం ఈ ప్రాంతాలకు ఒక్క రూపాయి కూడా రాలేదు. మాడా నిధులు రూ. 80వేలు, రూ. 1 కోటి వరకూ మొత్తం ఒక వ్యక్తి హరించారని శాసన సభలో గొడవ చేస్తూ కమిటీ వేశారు. ఎ.సి.బి.వేశారు. దానికి దిక్కు లేదు. ఆ రిపోర్టు ఎటు పోయిందో, విచారణ ఏమయిందో? రూ. 1 కోటి మింగారు. 'మాడా' ప్రాంతాలను గుర్తించి, నిధులు కేటాయించాలని కోరుతూ సేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పి.భారతి:- అధ్యక్షా, స్త్రీ శిశు సంక్షేమ హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన వారి సంక్షేమానికి సంబంధించి డిమాండు మీద మాట్లాడడానికి నాకు కొంచెం ఎక్కువ టైం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వీటి మీద మాట్లాడడం నాకు ఇంట్లోనే అట్లాగే కొంత అవగాహన కూడా ఉంది. సభ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తేవడానికి నాకు అవకాశం కల్పించాలి. ఒక నానుడి ఉంది. ఆకాశం సగం మాడి, సమాజంలో సగం మేము కానీ

అవరణకు వచ్చే సరికి హక్కులు లేవు. బాధ్యతలు ఎక్కువ అనేది ఉంది. ఉన్న హక్కులు చట్టానికి పరిమితం అయి ఉంటాయి. అవరణలో మాకు తోడ్పడవు అనే పరిస్థితి ఉంది. వాటిని ఉపయోగించుకునే వైతన్యం కూడా లేని స్థితి ఉంది. దీనికి ప్రధానంగా ఈ సమాజంలో స్త్రీల స్థితి నిరక్షరాస్యత, దారిద్ర్యం, ఆర్థిక వెనుకబాటు తనం, మూఢభావాలు, సనాతనాచారాలు, సాంప్రదాయాలు కట్టిపడేసే పరిస్థితి. నేడు ఈ సమాజం చాలా నాగరికతను సంతరించుకుని కొనసాగుతోంది. మానవుడికి ఏ అంగానికి జబ్బు వేసినా 3.00 అ అంగాన్ని తొలగించి మళ్ళీ మనిషి బృతకడానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు ము. జరుగుతున్నాయి. ఈ సవనాగరిక సమాజంలో ఈ జాతికి జన్మను ఇవ్వేటవంటి స్త్రీ గర్భవతి అయితే అమె గర్భంలో ఉన్న బిడ్డను గర్భంలోనే హత్య చేసే నాగరికత అదే స్థాయిలో, అదే మోతాదులో పెరుగుతోంది. ఈ మధ్య పేవర్లో వచ్చింది. చదురు చూశారో, లేదో? నాగార్జున సాగర్ ఏరియాలో కమలా నెహ్రూ హాస్పిటల్లో కాన్పుకు వచ్చే మహిళలు ముందు నుంచే ఇంటి దగ్గర నుంచి ఒక పాపరీకతో వెళతారట. అడబిడ్డను కన్నట్లయితే ఇంటికి రానక్కర్లేదని. పేవర్లో పాడింగ్స్ తో పడ్డాయి. పుట్టిన బిడ్డను తినడానికి ఊర కుక్కలు నాలుక తెరచుకుని హాస్పిటల్ బయట ఎదురు చూస్తుంటాయట. ఆ వార్త చూస్తూనే సహజంగా ఒళ్లు గగుర్పొడుస్తుంది. ఒక మాతృమూర్తి తన ఆవేదనను పత్రికలకు వెలిబుచ్చుకుంది. నేను కాపురం విప్పిస్తూ వెనుకొలేక ఇంతకు ముందు ఉన్న బిడ్డను, భర్తను వదులుకోలేక నా బిడ్డను కుక్కలకు వదిలి వెళుతున్నాను అని చెప్పుకుంది. నాగరికత ఈ రకంగా వెర్రితలలు వేస్తున్న ఈ సమాజంలో ఇవ్వాళ చెప్పుకోవడానికి ప్రభుత్వాలు చాలా చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఏదీ ఏమయినా కాగితాలకు, రికార్డులకు మాత్రమే పరిమితమై ఉంటోంది. స్త్రీ సంక్షేమం కోసం కేటాయిస్తున్న నిధులు చాలా పరిమితం. ఈ పరిమితంగా కేటాయించే నిధులు కూడా అవినీతికి అలవాటైన అధికారులకు తోడ్పడుతున్నాయి. పేద వాళ్ళకు కానీ, మహిళలకు కానీ వెనుకబడిన వారిజన, గిరిజన జాతులకు కానీ ఈ నిధులు తోడ్పడడం లేదు. మేము అడవి ప్రాంతాలకు వెళ్ళాము. వారి స్థితిగతులు పరిశీలించడానికి మహిళా సంఘాల ప్రచున వెళ్ళాము. వాళ్ళకు త్యాగడానికి నీళ్లు లేవు. రోడ్లు లేవు. హాస్పిటల్స్ లేవు. నేటికి కూడా ఏ రకమైన వైద్య సదుపాయం లేదు. ఈ నాటికే ఆకు పసర్లతో వైద్యం చేసుకునే పరిస్థితి, వారిజన, గిరిజన తండాల్లో జరుగుతున్నది. వారు అడవులలో పులులతో, సింహాలతో, అడవి మృగాలతో పోరాడి అటవీ సంపదను కూడగట్టి తీసుకు వస్తే ప్రభుత్వ నొమ్మబీలు కారు చౌకగా ధరలు నిర్ణయం చేస్తే అమ్ముకునే పరిస్థితి. చింతపండు తయారుచేయడానికి వాళ్లు పడే పాట్లు వర్ణించడానికి వేలు లేదు. వారు అమ్ముకునేటప్పుడు 4 రూపాయలు మించి ఉండదు. కొనుగోలు దారులు ఈ చింతపండు కిలో రు. 20, 22లకు కొంటున్నారు. ఈరకంగా గిరిజనులు పరిస్థితి ఉంది. వారిజన, గిరిజన హాస్టల్లు ఉన్నాయి. బాలిశలను హాస్టల్లకు పంపడం అంటే బోత్తరీ హాసుకు, అధికారుల దాహాన్ని తీర్చడానికి పదుపు వుత్తికి ఉపయోగపడడానికి పంపడమా? అన్నది అర్థం కాని పరిస్థితి మహిళా సంఘాలుగా నారాయణ్ ఫేడ్ మేము వెళ్ళి మానీ వచ్చాము. ఆనాడు కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలో ఉంది నారాయణ్ ఫేడ్ మేము వెళ్ళినప్పుడు ఒక కథ కాదు.

కథలు కథలుగా చెప్పారు. ప్రభుత్వ వక్సాన ఉన్న అధికారులు మంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఎలు అందరూ కూడా వయసు వచ్చిన 13, 18 సంవత్సరాల ఆడ పిల్లలను తీసుకు వెళ్లి వారి అవసరాలు తీర్చుకోవడానికి ఉపయోగించు కున్న ఘటనలు కథలు కథలుగా చెప్పారు. ఈ రకంగా నేటికే కొనసాగుతోంది. ఒక్క నారాయణ్ ఫెడ్ కాదు. హరిజన గిరిజన వాస్తవ్యాలు ఉన్న ప్రతివోట బాలికల స్థితి అదే విధంగా ఉంది. నీన్నా, మొన్న గుంటూరు జిల్లాలో పెద్ద అందోళన కొనసాగుతోంది. ఈ నెల 2, 10 తేదీలలో ఇద్దరు బాలికలను వాస్తవ్యులలో ఉన్న వారిని ఇద్దరూ హరిజన బాలికల తీసుకు వెళ్లి అనుభవించి తరువాత వాత్య వేశారు. ఇద్దరినీ వాత్య వేశారు. దీని మీద పెద్ద ఎత్తున రాస్తూ రోకోలు ధర్నాలు, ప్రదర్శనలు, నిరసన సభలు జరుగుతున్నాయి. ఇటువంటి వాటిని కంట్రోలు చేసేది ఎవరు? మాకు అర్థం కావడం లేదు. నీన్నీటి దాకా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉండి ఏమీ చేయలేకపోయింది. ఇవాళ తెలుగు దేశం పార్టీ ఏ మేరకు యాక్సన్ తీసుకుంటుంది అన్నది మాకు సందేహంగా ఉంది. ఇందాకటి వరకు మిత్రులు వారితో వ్యక్తిగతంగా నాకు ఏమీ లేదు. దయచేసి కోపం తెచ్చుకోవద్దని కోరుతున్నాను హరిజన పల్లెలను వెలివేస్తున్నారని, బాయ్ కాట్ చేస్తున్నారని గంటలు గంటలు గొడవ గొడవగా వాదనలతో టైం అంతా వేస్తే చేస్తున్నారు. మాకు అనిపిస్తుంది కొత్తగా ఈ సభలో ప్రవేశించిన వాళ్ళకు ప్రజల సమస్యలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ఉన్నాయి బయటకు వెళ్ళే, ఈ సమస్యలు సభ దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి పరిష్కారానికి ఏమీ చేయాలని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వం నుంచి ఏమయినా సహాయం పొందడానికి, ఆ సహాయం వారికి అందించడానికి, వారికి సహాయ పడాలన్న ఆలోచనలతో, ఆశలతో ఈ సభలో అడుగుపెట్టాము. చాలా వాస్తవ్యుడంగా ఉంది. ప్రజా ప్రతినిధులను ప్రజలు ఎంతో విశ్వాసం ఇచ్చి ప్రజా సేవ చేయమని ఉన్నతమైన విధానసభకు పంపిస్తే జుట్టుపట్టు వేసుకోవడం, ఫెల్స్ విసిరేయడం, కాగితాలు చీంపడం, చెప్పులు విసురుకోవడం ఒక్కటే తప్ప మితావన్నీ రకరకాలుగా బూతులు మాట్లాడడం మొకులు పిరగకొట్టడం ఈ రకమైన చర్యలతో కాలం అంతా వృధా అయిపోవడం జరుగుతున్నది. కాలం చాలా విలువైనదని స్పీకర్ గారు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వరు. ఉన్న టైం ఒక్కరో, ఇద్దరో ఉపయోగించుకుని మొత్తం వాసంతా చీందర వందర చేస్తున్న పరిస్థితి చూస్తుంటే మాకు చాలా అందోళనగా ఉంది. ఇక్కడకు వచ్చి ఏమీ చేస్తున్నామో అర్థం కాని పరిస్థితి. వోటర్లకు ఏమీ చెప్పుకోవాలి? తెలియని పరిస్థితి మేము ఇక్కడ ఎదుర్కుంటున్నాము. మాకు చాలా హృదయవీధారకంగా ఉంది. సోషల్ బాయ్ కాట్ వేశారని చెబుతున్నారు నోదరులు కాని 1989 లో లెక్కకు మీక్కుటంగా అనేక గామాల్లో తెలుగు దేశం పార్టీకి వోట్లు వేశారని. సి.పి.ఎం.కు వోట్లు వేశారని, కాంగ్రెసేతరులకు వోట్లు వేశారని ఎన్నో గామాలను వివక్షనం చేశారు. ఆత్మకూరు అన్న పల్లెలో మట్టా పెట్రోలు వోసి అందరినీ బయటకు రమ్మని పల్లె మొత్తం తగుల పెట్టారు. ఆ రకంగా గామంలో వారితో బాటు బాధితులతోబాటు నిలబడి చుశాము తప్ప ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి. రెడ్డి హొలెంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి వోట్లు వేశారని అనేక మంది ఆడవాళ్ళను మాన భంగం చేశారు. ఇళ్ళల్లో నుంచి తరిమి కొట్టారు. వోలేసులను తోడు చేసుకుని జీవులలో ఎక్కించుకుని ఎక్కడికి తీసుకుపోయారో తెలియని పరిస్థితి. మొన్న ఎన్నికలకు ముందు

ఫిరంగిపురం మండలంలో నా నియోజక వర్గంలో గొల్లపాలెం ఒక హరిజన పల్లె. దానిని ఫిన్నాభిన్నం చేశారు. వాళ్ల కుటుంబాలను విప్పిన్నం చేశారు. వారు ఇప్పటికీ కొలుకోలేని పరిస్థితి. అక్కడున్న ఒక కాంగ్రెసు బీడరు మండల పెన్సిడెంటుగా గెలిచారు స్వర్ణ సూర్యప్రకాశరావు అన్న ఆయన తెలుగు దేశం పార్టీ వ్యక్తి ఆయన బి.డి.పి. జండా కట్టి దీమె కట్టిన సందర్భంగా 48 కుటుంబాలను సర్వనాశనం చేసి ఇంటిలో ఒక వస్తువు లేకుండా చేశారు. పనికి వచ్చే వస్తువులను దోచుకున్నారు. ఎత్తుకు వెళ్లడానికి వీలు లేని గాబులు, కుండలు, కరెంటు మోటార్లను బండరాళ్లతో పగుల కొట్టి చీతక కొట్టారు.

(బెల్)

అధ్యక్షా, నేను ముందే మీకు మనవి చేశాను. టైం ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేశాను. ఈ రకంగా ఈ సమాజంలో ఏ రుగ్మతకైనా మహిళలను తబ్బకుండా, ఇబ్బంది పెట్టకుండా వోని పరిస్థితి కొనసాగుతున్నది. మా ఆందోళన స్త్రీకి విముక్తి కావాలని కాదు సమాజానికి విముక్తి కావాలని. ఈనాడు సమాజం విముక్తి అయిన నాడే స్త్రీకి విముక్తి కలుగుతుంది. ఇన్నీ సమస్యలతో స్త్రీ మిశితమై ఉంది. ముడిపడి ఉంది. అందుకని రాజకీయ సమస్యలతో, కక్షసాధింపు చర్యలతో ఉంది. బడాయిగడ్డ తాండా పరిస్థితి ఏమిటి? సుగాల్ లె తెలుగుదేశానికి వోట్లు వేశారని నలుగురు మహిళలను వివస్మలను చేసి వారిని అనుభవించి నానా చిత్రహింసలు చేసిన పరిస్థితి. జాతీయ కాంగ్రెసుకు చాలా వీలువలున్నాయి. గాంధీగారు చెప్పారు. జాతీయ ఉద్యమంలో ఆనాడు గాంధీ గారు ఆయన సహచరులు, జాతీయోద్యమ నాయకులు ఏమీ అభయం ఇచ్చారో, ఏమీ హామీ ఇచ్చారో మీకు తెలుసు. ఈ దేశానికి స్వతంత్రం వచ్చినట్లయితే స్త్రీకి సమాన హక్కులు కల్పిస్తామని అన్నారు. స్వరాజ్యం వచ్చినప్పుడే స్త్రీకి విముక్తి అని చెప్పిన కాంగ్రెసు వాదులు ఇవాళ రాజకీయ కక్ష సాధింపు చర్యలతో స్త్రీలను ఆయుధాలుగా వాడుకుంటున్నారు. అందుకని స్త్రీలు ఈనాడు భయోత్పాతంతో ఎన్నికల రంగంలో కానీ, ఎన్నికలు వస్తున్నాయంటే తమ ఆస్థులను తమ భర్తలను, తోబుట్టవులను, తాము ఏమవుతామో అన్న భీతితో, ఆందోళనతో బ్రతుకుతున్న పరిస్థితి కొనసాగుతోంది. ఇది 3.10 | చాలా అనాగరికమైన పరిస్థితి. స్త్రీ ప్రతి కుటుంబంలోను వుంటుంది. ప్రతి మ. పురుషుని వెనుక స్త్రీ వుంటుంది. పురుషుని జన్మకు కారణం స్త్రీ స్త్రీమూర్తిని ఎంతో గౌరవంతో చూడాలని మన సాంప్రదాయం చెబుతోంది. అటువంటి స్త్రీలకు నేడు ఎటువంటి విలువ యిస్తున్నాము?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బేజ్ కన్క్లూడ్.

శ్రీమతి పి. భారతి:- స్త్రీలకు జరుగుతున్న అవమానాల నుండి వారిని ఎలా కాపాడాలి? స్త్రీలకు అక్షరాశ్యత అయినా వుంటే తమను తాము కాపాడుకో గలుగుతారనే అభిప్రాయంతో హాస్టల్స్లో చేరుస్తూ వుంటే (విద్యకోసం) అక్కడ జరిగే అవినీతికి వేరు ఆహాతి అవుతున్నారు. ముక్కుపచ్చలారని వదిలి, పన్నెండు సంవత్సరాల బాలికలు అమానుషంగా చెరచబడి ఉంపుడుగత్తెలుగా మార్చబడు తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుండి అనేక మంది అడవిల్లాలను, యువతులను గర్భి దేశాలకు తరలించి, అమ్ముతున్నారు. ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినా దీని గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వాలకు వారితో లింక్స్ వున్నాయేమో నాకు అర్థం కావడం లేదు ఏ ప్రభుత్వంవచ్చినా దీన్ని కంట్రోల్ చేయడం లేదు. సాయంత్రం రాత్రిపూట, తెల్లవారు జామున స్టేషన్కి వెళ్లి చూసినట్లుంటే లెక్కకు మించి యువతులు తరలించబడడం కనబడుతుంది మన దేశంలో వున్న దారిద్ర్యం, నిరుద్యోగం, అధిక ధరలు, చాలా చాలని తిండి, కుటుంబసభ్యులను పోషించలేక సర్ది పెట్టలేక, ఈ అధిక ధరలతో తమ కుటుంబాలను సాకలేక, ఇతర దేశాలలో ఏదో సంపాదించవచ్చునని భావించి అనేక మంది యువతే యువకులు తాము ఉపాధింపకున్న గాలి మేడల్లో తెలిపోయి ఆ విధంగా యితర దేశాలకు పోతున్నారు. యువతులు కూడా బయటకు రావడానికి సాహసిస్తున్నారు. బయటకు వెళ్లిన యువతులు నరకకూపాలలోకి నెట్టబడి, బోతల్ హౌస్లకు చేర్చబడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోందని సంబంధిత మంత్రీగారిని తమద్వారా అడుగుతున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు ఈ సభ ఏర్పడిన తరువాతనే, ఎన్నికల అనంతరం స్త్రీ శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారి కారు డ్రైవరు ఒక బాలికను మాన భంగం చేస్తే ఏమి చేశారు? అతనిపై కేసు పెట్టి, పోలీసులకు పట్టించారా? అసలు అంటే ఏమిటి? అతని విషయంలో ఏమి విచారణ జరిపించారనేది సభకు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మేము క్రొత్తగా ఎన్నో ఆశలతో సభకు వచ్చాము. మాకు మాట్లాడడానికి కొద్దిగా అవకాశం యివ్వండి. పాత వారు దశాబ్దాల తరబడి యిక్కడే వుండి, చాలా అనుభవంతో అనేక విషయాలను కంటోపాతంగా చెబుతూ వుంటారు. ఒక్కొక్కసారి కాలం వృథా చేస్తూ వుంటారు. వారికి తమరు సమయం యిస్తూ వుంటారు.

(బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కనీక్యూడ్.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా, నేడు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వున్న పరిస్థితికి కొన్ని ఉదాహరణలు చెబుతున్నాను. పోత్తిశెల్లలోని పసి బీడ్లలను హత్య చేయడం దగ్గరనుండి, వరకట్న మారణహోమాలు, అత్యాచారాలు, వ్యభిచారం గృహాలను నిర్వహించడం దాకా ఎన్నో, ఎన్నెన్నో లక్షలాది, జరుగుతున్నాయి. నేడు ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితలతో స్త్రీని వ్యాపార వస్తువుగానే కాకుండా ఆదాయానికి ప్రతిబింబంగా కూడా స్వాధీనపరులు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఎన్నో ఎమ్మ్యూటీమెంట్ పార్కీలను కూడా నడుపుతున్నారు. ఈ రకంగా నడుపుతోంది ఎవరంటే, పాలకవర్గం దగ్గర మంచి పలుకుబడిగలవారు నడుపుతున్నారు. వేటితోబాటుగా అర్థనగ్న క్యాబరే డ్యాన్సులు కూడా చేయిస్తున్నారు. అవే కాకుండా బ్లాగ్ ఫిల్మ్స్ ఇవన్నీ కూడా మన నాగరికతకు అడ్డం పడుతున్నాయి. మన నాగరికత ఎంతో పెరిగిందని, 21 వ శతాబ్దంలోకి పయనిస్తున్నామని కలలు

పట్టిక గాగ్గంట, కొరకు అభ్యర్థన:

కంటున్నాము. వేటిని అరికట్టవలసిన పోలీసు వ్యవస్థ, లా అండ్ ఆర్డర్, ప్రభుత్వాలు ఏమీ చేస్తున్నాయి? ఎందుకు వేటన్నింటిని విప్పలవిడిగా వదలివేశారు? ప్రభుత్వానికి వేటన్నింటి ద్వారా ఆదాయం వస్తోందేమోనని నాకు అనుమానంగా వుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రావడానికి వామ పక్షాలతోబాటు ఆంధ్ర దేశంలో వున్న మహిళలందరూ పెద్ద ఎత్తున తోడ్పడ్డారు అధ్యక్షా. ఈ దేశంలో తరతరాలుగా పాతుకుపోయిన మద్య సానాన్ని నిషేధించడం కోసం మహిళలందరూ పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమం చేపట్టారు. మద్యపాన మహమ్మారిని లేకుండా చేసినట్లుంటే కనీసం గంజీనీరు అయినా త్రాగడానికి అవకాశం వుంటుందనే భావంతో మహిళలు పోరాటాలు చేశారు. లాల్ దెబ్బలు తిని, చెప్పు దెబ్బలు తిని, బుటు కాళ్ళతో తన్నించుకొని మేము (మహిళలం) ఎన్నో అవమానాలకు గురి అయినాము. ఈ కారణాలన్నింటి వల్లా యన్.టి.రామారావు గారి ప్రభుత్వం రావడానికి అవకాశం కలిగింది ఈనాడు మద్యపాన నిషేధం ఏమేరకు అమలుజరుగుతోందనే ప్రశ్న వేసుకుంటే, నామమాత్రంగా కూడా అమలు జరగడం లేదు. తప్పత్రాగి బజారులో తీడుతూ తిరగడం లేదు తప్ప. త్రాగడానికి కావలసినంత దొరకుతోంది. నిత్యావసరవస్తువులతోబాటుగా మద్యం కూడా ఇంట్లో నిలువ చేసుకుంటున్నారు. పోలీసు వ్యవస్థ, ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తున్నాయి అబ్బారీ వ్యవస్థ పూర్తిగా నిర్వీర్యంగా వుంది. మండలివారిగా స్వేచ్ఛని తగ్గించారు. అక్కడ ఆఫీసర్స్ ఎవరూ వుండడం లేదు. హోం గార్డ్స్ను మాత్రం పెట్టారు. ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది ఎంతో ఆందోళన కలిగిస్తున్న విషయం అధ్యక్షా. ఈ సమస్యలన్నీ సాంఘిక రుగ్మతతో ఒక భాగం. సమాజం బాగుపడాలంటే, ముందుకుపోవాలంటే, ఈ దేశంలో వున్నటువంటి సత్సాంప్రదాయాలు కాపాడబడాలంటే, ఎక్కడో ఒక చోట మొదలు పెట్టి వున్న కుళ్ళును ప్రక్కాళన చేయాలి. ఈనాడు విప్పలవిడిగా చూపబడుతున్న సెక్స్ సినిమాలను గురించి కరపత్రాల ద్వారా తమ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను సెన్సార్ బోర్డ్ ఏమీ చేస్తోంది?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కనీక్యూడ్.

శ్రీమతి పి.భారతి:- అధ్యక్షా, కొన్ని పెట్ ఫేర్ సంస్థలు వున్నాయి. ఈ సంస్థలలో ఆఫీసర్లను మొదలుకొని గామ సేవీకల వరకు అవినీతికి అలవాటంగా వున్న పరిస్థితి వుంది. స్త్రీల సంక్షేమం కొరకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టడం లేదంటే నమ్మండి. మేము అనేక సందర్భాలలో అనేక ఆఫీసులకు వెళ్లి ఎంక్వయిర్ చేయడం జరిగింది. అన్ని అమలు జరుగుతున్నట్లుగా కాగితాల మీద చూపిస్తారు. పేద మహిళలను తీసుకువెళ్లి వారి కొరకు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుచేయడని అడుగుతే వారికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడడం లేదు. మొన్న కూడా ఆ పరిస్థితులను గురించి తమకు వివరించాను. నేను అనేక విషయాలను గురించి మాట్లాడితే పత్రికలలో కేవలం నా పేరు మాత్రమే వాగారు. గుంటూరు మహిళా మండలి రిజనల్ అర్గనైజర్ ఒకామె ఉన్నారు. ఆమె కోట్ల రూపాయలు అక్కమంగా ఆర్జించి కూడా యింకా కొనసాగుతున్నారు. ఆమె సంగతి కూడా సమాధానం సందర్భంగా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం కల్పించిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కుంజాబోజ్జి.- అధ్యక్షా, నాకంటే ముందు మాట్లాడిన మీతులు యస్.సి వెల్ఫేర్, యస్.టి. వెల్ఫేర్, సోషల్ వెల్ఫేర్ గురించి ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడారు. నేను గిరిజనులకు సంబంధించిన భూమి సమస్యను గురించి మాట్లాడతాను. మనకు స్వాతంత్ర్యం లభించి 48 సంవత్సరాలు అయింది. బ్రిటిష్ వారు ఏజన్సీ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించినప్పుడు గిరిజనులకు పోడు వ్యవసాయం కొరకు కొంత భూమిని ఏర్పాటు చేసి, గిరిజనులు తమకు కావలసిన కలప వ్యవసాయ పనిముట్లు, వారికై కేటాయించిన అడవి నుండి మాత్రమే వాడుకోవాలని, 150 సంవత్సరాల క్రితమే ఏర్పాటు చేశారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, 1969 లో ఫారెస్ట్ ఎస్టేట్ పేరుతో గిరిజనులు సాగు చేస్తున్న భూముల చుట్టూ వన్న అడవిని రిజర్వ్ చేసి, కొత్త ఫారెస్టుగా తయారు చేసి అక్కడ బెకు మొక్కలు వేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం ఈ గొడవ జరుగుతూ వస్తోంది. నేను అనేకసార్లు శాసనసభలో ప్రస్తావించడం కూడా జరిగింది. కొత్తగా రిజర్వ్ చేస్తామనే పేరుతో గిరిజనులు దున్నుకునే పోడు వ్యవసాయ భూములను ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ అక్వైర్ చేస్తోంది. కంటే చేసు మేసింది అన్న విధంగా ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారే అటవి సంపదను అమ్ముకుంటున్నారు గిరిజనులు సాగు చేసే పొలాల్లో కొత్తగా మొక్కలు వేస్తామని చెబుతున్నారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ మరియు ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారి జాయింట్ ఎంకౌంటర్ తాడి చెట్లు, మామిడిచెట్లు, చింతచెట్లు మొదలైన ఉపయోగకరమైన మొక్కలు నాటుతామని అంటున్నారు. 40, 50 సంవత్సరాలుగా గిరిజనులు సాగుచేసే భూముల విషయంలో, వారికి పట్టాలు యివ్వకుండా ఈ రకంగా చేస్తున్నారు. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ నుండి ఒక కమిటీ, రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ నుండి మరొక కమిటీ నేతామని చెబుతున్నారు. ఏదిఏమయినా గిరిజనులు తమ భూములను నిలబెట్టుకోగలుగుతారా? వారిని ప్రభుత్వం ఏవిధంగా కాపాడుతుంది? సూరంబెలుగు అనే గ్రామంలో గిరిజనులు గత 30 సంవత్సరాలుగా నివశిస్తూ వుండగా, ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు పోలేసులను పంపి వారిని చికాకుపరుస్తున్నారు. 50 సంవత్సరాల క్రితం గిరిజనులు 3.20 తక్కువగా వుండేవారు. ఇప్పుడు వారు చాలా పెరిగారు. పశువుల పెంపకంలో మ. పశువుల దొడ్డి పెంపాణిగాని దాని ఎత్తు పెంచితే ఏమి లాభం? ఎత్తు పెంచితే ఒకదాని మీద ఒకటి పడిపచ్చేట్లుగా గిరిజన జనాభా పెరిగితే వారికి వన్న భూములు పెరగడం లేదు. కృష్ణా జిల్లావారు, గుంటూరు, జిల్లా నుంచి వచ్చినవారు పల్లపు భూములను అక్వైర్ చేశారు. వారికి కర్నాలు, కాపులు పట్టాలు యిచ్చారు. పోడు వ్యవసాయం చేసుకోవడం వేరిని అడవులకు పంపారు. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు అక్కడి నుంచి పంపుతున్నారు. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారు, రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఎవరికి పనిచేశారు? గిరిజనులకు ఉన్న హక్కులను రక్షించడం లేదు. శాతపేరు, తండ్రిపేరు లేకుండా చేస్తున్నారు. భూస్వాములు ప్లేడర్లను పెట్టుకుని వారి మీద కేసులు పెట్టి భూములను తీసుకుంటున్నారు. గిరిజనులు కనీసం బస్సు ఎక్కపోవడానికి కూడా ప్లెసా వుండదు. అలాంటివారు కోర్టుకు ఎక్కడ వెళ్తారు? వారి భూమిని ఎప్పుడు రక్షింపకుంటారు? ఈ పద్ధతిలో వుంది. ప్రతి ప్రభుత్వం గిరిజనులను రక్షిస్తాం, రక్షిస్తాం అంటు వుంటారు. చట్టాలు కాగితాల మీదనే వుంటాయి తప్ప గిరిజనుల భూమిని రక్షించడం లేదు. చదువుకున్న గిరిజనులకు ఉద్యోగం లేదు. అటు

పట్టిక) గ్రాంట్లు కొరకు అభ్యర్థన:

పాసు అయినట్లా లేదు ఇటు ఫెయిర్ అయినట్లు లేదు. ఒక సామెత ఉంది 'గుమ్మీలో బీయ్యం గుమ్మీలో వుండాలి దుండుల్లాగారి బిడ్డలు వుండాలి' అన్నట్లుగా వుండి సగము కాలం అయిన తరువాత పుస్తకాలు అందుతాయి. ఎట్లా పాసు అవుతారు? ఈ పద్ధతిలో వుండి భూముల పరిస్థితి అట్లా వుండి. హాస్టళ్ళ పరిస్థితి అట్లావుంది. గిరిజనులకు భూమి పట్టాలు యిస్తే తప్ప వారిని రక్షించే పని లేదు. లేనిచో నక్కత్తెట్లు వచ్చినప్పుడు దాని మీద రయిజ్ చేస్తే ఎట్లా వుంటుంది? యి పద్ధతిలో గవర్నమెంటు ఒక రకమైన సోరును ఏర్పాటు చేయకపోతే ఆరకంగా తిరుగుబాటు రావడానికి సిద్ధంగా వున్నది. అలా రాకుండా మీరు గిరిజనుల హక్కులను నిలబెట్టాలి. భూస్వాముల చేతుల్లో వేల ఎకరాలు వున్నాయి. ఎక్కడైనా తగాదా వుంటే, పోలీసువారు, రెవెన్యూవారు ముందు పోయి గట్టు మీద కూర్చుంటారు. 40 బస్తాల మీరపకాయలు మూడు రూపాయలకు కిలో పద్ధతిలో పోతే కూలి యివ్వకుండా పోలీసులు రెండు రోజులు కొట్టిడం జరిగింది. యి రకంగా గిరిజనులు పొంపిస్తున్నారు. భూమి తగాదా వచ్చిందంటే పోలీసులు, రెవెన్యూ డిపార్టు మెంటు అంతా ఎందుకు పోవాలి? ఎం.ఆర్.వో భూమి తగాదా వచ్చినప్పుడు రక్షించేటప్పుడు పోలీసు వారు ముందు పోయి ఎందుకు కూర్చుంటారు? గవర్నమెంటు చట్టాలు చేసినా గిరిజనుల హక్కులను నిలబెట్టక పోవడం చాలా ప్రమాదకరంగా వున్నది. ఫారెస్టులను వెంటనే విడగొట్టి గిరిజనులకు పోడు పట్టాలు యివ్వాలి. ఆ రకంగా యిచ్చి గిరిజనులను రక్షించాలి. ఖమ్మం జిల్లాలో తునికాకుప్పే మొత్తం 18 కోట్లు వస్తుంది. తెల్లవారు జామున పోయి సాయంత్రానికి కోసుకుని వస్తారు: అందులో పాములు కరిచినా, పులులు, ఎలుగుబంటులు పండులు ఇట్లా ఎన్నో వికాకులకు లోన్నే తీసుకువస్తే వారికి సున్నా. ఇప్పుడు 80 పెసలు యిస్తున్నారు. దాన్ని 1.25 పెసలు చేయాలి. 1.25 పెసలు చేసి ఈ హాసులో ప్రకటించాలి. రోజురోజుకు వారి శ్రమ పెరిపోతోంది. ఆ రకంగా గవర్నమెంటు ఆలోచించాలి. హాస్టల్లో ఉన్న గిరిజన అమ్మాయికి రక్షణ లేకుండా పోతున్నది. హెడ్మిస్ట్రీస్ గిరిజన మహిళలను వికాకు చేస్తున్నారు. ప్యాజెక్టు ఆఫీసర్లకు చెప్పితే, పనిచేయరు, యి రకంగా జరుగుతున్నది. చర్య తీసుకోవాలి. న్యాయం జరగాలి తునికాకు విషయంలో వెంటనే యి హాసులో ప్రకటించాలి. లేకపోతే మంచిది కాదు. నాకు యి అవకాశం యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ జి.దేముడు(చింతపల్లి):- గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం స్టేటు గవర్నమెంటు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కలిసి సమ్మేక్షంగా ప్రత్యేక గ్రాంట్లు విడుదల చేసి ఇంటిగ్రేటిడ్ ట్యూబ్ డెవలప్మెంటు ఏజెన్సీ ద్వారా ఎంతో కృషిచేస్తున్నారు. కనుక స్టేటు గవర్నమెంటుకు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు గిరిజనుల తరపున, మా పార్టీ తరపున ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అయితే, గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం 1994-95లో 42.15 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించగా, 1995-96లో 45.39 కోట్లు కేటాయించారు. 12 శాతం పెరిగిందని చెప్పుతున్నారు కానీ షెడ్యూల్ రెండు ద్వారా 1984-1985 1985-1986 మాస్టే యిది పెరిగినట్లు లేదు. ఇది గత సంవత్సరం ఎంత ఉన్నదో, ఇప్పటికీ కూడా ఈ రోజు అంతే

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

వున్నది. దీన్ని బట్టి చూస్తే సవతి తల్లి పేమ చూచినట్లు వుందే. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న ఏజెన్సీ ఏరియా అంతా కూడా ఒకే విధంగా లేదు. భూగోళ పరిస్థితితో తేడా వున్నది. జీవన విధానంతో తేడా వున్నది. దీనికోసం యీ ఐటిడిఎ ద్వారా అభివృద్ధి చేసే అధికారులు ఒక జిల్లాలో పనిచేసి, ఇంకో జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు ముందు చేసిన జిల్లా భౌగోళిక పరిస్థితులు వేరుగా వుంటాయి. అందుకు అనుగుణంగా పనిచేస్తారు అక్కడ స్థానిక ఎం.ఎల్.ఏగాని, పోలిటికల్ లేదన్నా అధికారులు సంప్రదించకుండా ఇంప్లిమెంటు చేయడంవల్ల యి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయి. కోట్లాది రూపాయలు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించినవి, స్టేటు గవర్నమెంటుకు సంబంధించినవి ట్యూబ్వేలకు ఖర్చు చేసినా ఒకసారి వెనుకకు తిరిగి చూస్తే ఎన్నో లోపాలు ఉన్నాయి. అధికారుల లోపాల వల్ల కోట్లాది రూపాయలు వేస్తు అవుతున్నాయి ఎడ్యుకేషన్ విషయం చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం ఎజెన్సీ ప్రాంతంలో ఐటిడిఎ ఆశ్రయ పారశాలలు అన్ని కూడా కంప్లెట్ గా కొత్త బిల్డింగులు అయినప్పటికీ కూడా ఓపెన్ కాలేజీ. మహిళా వస్త్రబీచ్ లో ఎక్కడ కూడా బాత్ రూములు లేవు హెన్డూలులో ఎక్కడ కూడా స్నెన్సు లాట్స్ లేవు. గిరిజనులు డాక్టర్లు కావాలంటున్నారు: ఇంజనీర్లు కావాలంటున్నారు. ఈ పిల్లలు 10వ తరగతి చదువుతున్న పాదరసం, గంధకం అంటే ఎట్లా వుంటుందో అని కూడా తెలియకుండా వున్నారు. వారు ఏ విధంగా పై చదువులు చదివే, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు 3 30 కాగలుగుతారు? హెడ్ క్వార్టర్స్ పాఠశాలలు కొన్నిటిలో మాత్రం అధికారులు మ. తనీఖేతి వచ్చినప్పుడు చూపడంకోసం కొన్ని పరికరాలను వుంచి సక్రమంగా నడుపుతున్నట్లుగా చూపుతున్నారు. ఇది చాలా బాధకరమైన విషయం. వారికి కావలసిన స్నెన్సు ఎక్స్ ప్లెమెంట్ లేకపోవడం వల్ల చాలా మంది ఇంటర్మీడియట్ అర్జీ గ్రూప్ లో చదువుతున్నారు. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో వున్న జూనియర్ కాలేజీలు కూడా సరిగా లేవు. నా సియోజకవర్గంలోని ఓంతపల్లి జూనియర్ కాలేజీ పరిస్థితి చూసినట్లయితే, 10 వ తరగతి ప్యాస్ అయిన వారిని యిక్కడ చేరుస్తే అ ఆ కూడా మరచిపోయే పరిస్థితి వున్నట్లుగా కనపడుతోంది. జూనియర్ కాలేజీస్ కొన్ని కోళ్ల ఫారాలలో పెట్టి నడుపుతున్నారు. గిరిజనులకు ఐటిబిలు పెడుతున్నామని, అది యిది చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు అక్కడి ఐటిబిల పరిస్థితి చాలా ఫండాలుగా వుంది. సేలేరు ఐటిబిని కమిటీ వారిని పీజీట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అక్కడి విద్యార్థులకు సకాలంలో స్కాలర్ షిప్స్ అందడం లేదు. అక్కడి కొత్త బిల్డింగ్ గవర్నమెంట్ కు హ్యాండ్ వోవర్ చేయకముందే కారిపోయి, పరిస్థితి ఫండాలుగా వుంది. ప్రభుత్వం తరపున గానీ కమిటీ వారు గాని అక్కడకు వెళ్లి చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గిరిజనులు ఉన్నత చదువులు చదవడానికి రాయితీలను యిస్తామని అంటున్నారు కానీ చాలామంది గిరిజనులు, ఉన్నతమైన చదువులు, సాంకేతిక చదువులు పగిలినప్పటికీ రాయితీలు లేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఐ.ఐ.టి., మద్రాసులో ఒక గిరిజన విద్యార్థి చదువుతున్నాడు. అతనికి రావలసి రాయితీలకు సంబంధిత శాఖ వారు యింతవరకు పంపలేదు. గిరిజన విద్యార్థులు అనేక కష్టనష్టాలకు గురి కావలసి వస్తోంది. గిరిజనుల చికాసం కోసం గిరిజన విద్యావికాస కేంద్రాలను పెట్టారు. అవి సక్రమంగా పని చేస్తున్నందుకు సంతోషంగా వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏజెన్సీ

పట్టిక గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

ప్రాంతాలలో 4, 5-6 ఇళ్లు ఉన్న గ్రామాలు కూడా వున్నాయి. అటువంటి గ్రామాల వారికి సపరేట్ గా మండల స్థాయిలో హాస్టల్స్ ను ఏర్పాటు చేసి ఒకటి నుండి ఐదవ తరగతి దాకా శిక్షణ యిచ్చి ఆ తరువాత ప్రక్క మండలాలకు ప్లాస్ట్రాటిక్ విద్య కొరకు పంపుతే బాగుంటుందని మంత్రి గారికి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఉద్యోగులు కూడా ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో తమ యిష్టం వచ్చినట్లుగా వేస్తున్నారు. జీవో నం. 275 ను తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతనే ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఆ జీవో యింప్లిమెంటేషన్ విషయంలో కూడా గిరిజనులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. ఆ జీవోను ప్రక్కదారి పట్టించి ట్రైబల్స్ కు యివ్వవలసిన ఉద్యోగాలను చారికి యివ్వకుండా, గవర్నమెంట్ ను మోసం చేసి, బీంత్ పల్లి ఏరియాలో 26 మంది నాన్ ట్రైబల్స్ కు ఉద్యోగాలు యిచ్చిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ, అలీస్టు కూడా యిచ్చాను. అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో ట్రైబల్స్ కు కేటాయించిన ఉద్యోగాలు ఎన్ని ఉన్నామో ప్రతి ఐటిడిఎ అధికారికి ఈ విషయం తెలిసే వుంటుంది. మిగతా వారి ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్ ఫండ్ వేరుగా వుంటాయి. గిరిజనులకు ఐటిడిఎ లోనే ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆఫీసు వుంటుంది. గిరిజన సంక్షేమ అధికారికి (డిటిడబ్ల్యుడీ) ఎన్ని ఉద్యోగాలు ఖాళీగా వున్నదో చాలా క్లియర్ గా తెలుస్తుంది. ఉద్యోగాలలో వున్న ఖాళీలను బట్టి అర్హులు అయిన వారికి శిక్షణ యిచ్చి పోస్టులను భర్తీ చేయవలసిన భద్రత గిరిజన సంక్షేమ అధికారులపై సంబంధిత ఉన్నత అధికారులు తమ బంధువులను, మిత్రులను వేసుకుంటూ గిరిజనులను వేసుకోవడం లేదు. టీడీపీ పోస్టుల భర్తీ విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత జీవో నం. 73 ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. పాఠశాలలలో బీయిడి పండిట్స్ పోస్టులు ఖాళీగా వుంటే క్వాలిఫైడ్ గిరిజనులు లభ్యం కానప్పుడు గిరిజనతరులను నియామకం చేసినప్పటికీ, క్వాలిఫైడ్ గిరిజన అభ్యర్థి లభ్యం అయినప్పుడు గిరిజనతరులను తప్పించి గిరిజనులను వేయాలని ఆ జీవో ద్వారా పేర్కొనడం జరిగింది. బీయిడి ట్రైనింగ్ కాకపోయినా అర్హులు అయినవారు వుంటే బీయిడి పోస్టులలో నియమించవలసి వున్నది. ఈ విషయంలో నేను మొట్టమొదట లాస్ అయినాను. అదిలాబాదు జిల్లా గిరిజనలకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. ఆ తరువాత పోషకపట్నం మిగతా జిల్లాలలోని గిరిజనులు నష్టపడ్డారు. ఆ జీవోను కాలరాచి, గిరిజన సంక్షేమ అధికారులు గిరిజనతరులను ఆ పోస్టులలో వేసి వారిని పర్సనెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. బీయిడి పోస్టులకు క్వాలిఫై అయి కూడా సెలక్షన్ గేర్డు పోస్టులలో ఉద్యోగం చేస్తున్న వారు చాలామంది వున్నారు. వారు తాము ట్రైనింగుకు పెడతామని అడిగినా వారికి శలవు యివ్వము అనే, కావాలంటే మాని వేయండి అనే సంబంధిత అధికారులు చెప్పడం జరిగింది. బీయిడి ఎంట్రన్స్ ట్రైనింగ్ లో క్వాలిఫై అయినా మేము ట్రైనింగ్ కు పెడతామని అడిగితే మమ్ములను, నన్ను కూడా పంపలేదు. ఆ విధంగా క్వాలిఫై అయినా ట్రైనింగ్ కు పంపకపోతే ఆ పోస్టులు ఎలా ఫిల్ అవుతాయి? ఒక ఐటిడిఎ అధికారి లకేపాళుడు 'తాను కూడా గిరిజనుడు కావడం వల్ల క్వాలిఫైడ్ వారినీ బీయిడి పోస్టులలో నియమించడం జరిగింది. మిగిలిన ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు ఉద్యోగాలను యివ్వకుండాతమ బంధువులకు ఉద్యోగాలను యిచ్చి పాఠశాలలను నడుపుతున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ క్లుప్తంగా సభకు తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ జీవోను కాలరాచి, నిబంధనలను అతిక్రమించిన అధికారులపైన ఎంక్వయర్ చేయించవలసిందిగా

కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా గిరిజనులకు ఉద్యోగాలలో అన్యాయం జరగుతోంది దీనిని గురించి ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. జీవో నం. 275 మరియు జీవో నం. 73 తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాతనే పెట్టారు. జీవో నం. 16 ప్రకారం ఏజన్సీ ఏరియాలోని ఆశ్రమ పాఠశాలలో, డిప్యూటీ వార్డెన్స్ గిరిజనులనే నియమించవలసి వున్నది. కానీ అది కూడా అమలు జరగడం లేదు.

గిరిజనుల భూమి అన్యాయంతో కాకుండా చూసేందుకు ఒక చట్టాన్ని తెచ్చి తప్పకుండా పాటిస్తామని చెప్పారు. ఏజన్సీ ప్రాంతంలో పాటించడం లేదు. ఏజన్సీ ప్రాంతంలోని భూములు ఎక్కువగా గిరిజనేతరుల చేతుల్లో వున్నాయి. నామకమా జీవోలను తీసుకురావడం తప్ప గిరిజనేతరుల చేతుల్లోని భూములను గిరిజనులకు అప్పగించడం లేదు. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో బ్యాంకుల ద్వారా రుణాలను యిస్తారు. గిరిజనుల పేరుతో ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు కేటాయింపి, వారికి రుణాలను యిస్తున్నట్లుగా చెబుతున్నారు. ఈ లోన్స్ నిజమైన గిరిజనులకు అందుతున్నాయా? ఇరవయ్యా, ముప్పయ్యా ట్యాక్స్ రేట్లను యిచ్చినట్లుగా చెబుతున్నారు. అవి గిరిజనులకు యిచ్చారా ఎంక్వయిరీ పెట్టించినట్లు యితే బోగస్ సర్టిఫికేట్లతో ట్రైబల్ పేరుతో వున్న వారికే లోన్స్ కానివ్వండి, మిగతా బెనిఫిట్స్ కానివ్వండి అందుతున్నాయి. ఇటువంటి వారికి ఆర్థికంగా వెలసబాటు వుంటుంది. బ్యాంకు అధికారులకు, ఇతర ప్లై అధికారులకు లంచం యిచ్చి కావలసిన లోన్స్ గ్యాంట్ వేయించుకొని సబ్సిడీ, మార్కెట్ మనీ బాగా దొరికే పెద్ద పెద్ద లోన్స్ శాంక్షన్ వేయించు కుంటున్నారు. రు. 1,000 రు. 2,000 వుండే డైరెక్టు లోన్స్ మాత్రమే గిరిజనులకు అభిస్తున్నాయి. బోగస్ సర్టిఫికేట్లను పొందడం ద్వారా గిరిజనేతరులు ఎక్కువగా లబ్ధి పొందుతున్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు గిరిజన స్ట్రీ గిరిజనేతరులను వేసుకుంటే పుట్టిన పిల్లలు గిరిజనులగానే చెలామణి అవుతారని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా జీవో తెచ్చారు. దాన్ని ఆధారంగా వేసుకుని చాలామంది గిరిజనేతరులు గిరిజన మహిళలను రెండవ భార్యగా వేసుకుని, ఆమె ద్వారా కావలసిన రాయితీలను పొంది తరువాత వదిలివేసిన సంఘటనలు కూడా వున్నాయి. ఆమెకు పుట్టిన పిల్లలకు కాకుండా, మొదటి భార్యకు పుట్టిన పిల్లలను ట్రైబల్స్ గా వీధాసంస్థలలో జాయిన్ చేయడం మొదలైన సంఘటనలు కూడా జరిగాయి. ఈ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక జీవో యిచ్చింది. గత సంవత్సరం ఈ జీవోను యిస్యూ చేసింది. హైకోర్టు తీర్పులు స్టేటిగవర్నమెంట్ జీవోలను ఆధారంగా వేసుకొని ఆ జీవో యివ్వడం జరిగింది. ఒక స్ట్రీ ముందుగా ఏ కులానికి చెందినప్పటికీ, పెళ్లి అయిన తరువాత హిందూ సాంప్రదాయం ప్రకారం భర్త కులానికి చెందుతుంది భర్త కులంతోటే క్యాస్ట్రో సర్టిఫికేట్ యివ్వబడుతుందే తప్ప స్ట్రీ కులంతో క్యాస్ట్రో సర్టిఫికేట్ యివ్వబడదని సూచించే కొర్రు కూడా నిర్మూల్యమైన తీర్పు యిచ్చింది. దీన్ని పురస్కరించుకొని గిరిజన స్ట్రీలను వెళ్లి వేసుకున్న తరువాత పుట్టిన పిల్లలకు క్యాస్ట్రో సర్టిఫికేట్లను యివ్వలేదు. అన్ని సందర్భాలలో ఈ జీవోను పాటించి మంచిది. బ్యాంకుల ద్వారా రుణాలు యిచ్చే సందర్భంలో ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోని బ్యాంకులు డ్లైబల్స్ ను మోసం చేసి, కాగితాల మీద సంతకం పెట్టించుకొని వారికి రావలసిన సబ్సిడీని

కాజేస్తున్నారు. తరువాత వారి ద్వారా లోన్స్ కట్టించుకోవడం జరుగుతోంది. కొన్ని సందర్భాలలో గిరిజనులు లోన్స్ తీసుకుకుంటానే కట్టవలసిందిగా తాజ్దులు వస్తున్నాయి. వారిని పట్టించుకునే నాభుడే లేదు.

3-40 | ఇక విద్యుత్తుకి విషయానికి వస్తే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలోగాని, తెలుగుదేశం ము. ప్రభుత్వంలోగాని ఏజెన్సీ ఏరియాలలో కరెంట్ లైన్స్ వేశామని చెబుతున్నారు. లైన్స్ వేశారు తప్ప ఏజెన్సీ ఏరియాలలోని గ్రామాలలో ఒక్కరోజు కూడా సరిగా కరెంట్ వచ్చిన పాపాన వోలేదు. ఎప్పుడూ లో ఓల్టేజీతో చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. లో ఓల్టేజీవల్ల పెన్సియన్ ఏరియాలలో వ్యవసాయ పంపులు కాలిపోతుంటే మా ఏజెన్సీ ఏరియాలలో రెడియో ట్యాన్సీమీటర్స్ కాలిపోతున్నాయంటే ఓల్టేజీ పరిస్థితి ఎట్లా ఉందో మీరే అర్థం చేసుకోవాలి. ఇది కరెంట్ పరిస్థితి.

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ఇక వైద్య సౌకర్యాల విషయానికి వస్తే, వైద్య సౌకర్యాలు అంతంతమాత్రంగానే ఉన్నాయి. ఇదివరలో కాంగ్రెస్ వారు, ఇప్పుడు తెలుగుదేశం వారు ఎన్నో వైద్య పథకాలు అమలుచేస్తున్నప్పటికీ ఏజెన్సీ ఏరియాలలో పరిస్థితి మాత్రం చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. హాస్పిటల్స్ లో డాక్టర్లు లేరు, నా నియోజకవర్గంలోని హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనే బేడీ డాక్టర్లు లేక అక్కడి మహిళలు ఎంతో ఇబ్బందిపడుతున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా అనేక వోట్ల ఈ పరిస్థితే ఉంది. ఒకవేళ ఎక్కడైనా డాక్టర్లు ఉంటే అక్కడ మందులు ఉండవు. జబ్బు ఒకటైతే వేరే జబ్బుకు ఇవ్వవలసిన ఇంజక్షన్ ఇస్తారు. అలాగే ఏజెన్సీ ఏరియాలలో వున్న హాస్పిటల్స్ లో వున్న ఏ అంబులెన్స్ లూ పనిచేయవు. ఒకవేళ పౌరపాటున అంబులెన్స్ పనిచేస్తే సిబ్బంది స్వంత పనులకే వాడుకొంటున్నారు తప్పితే గిరిజనుల ఉపయోగం కోసం వాడడంలేదు. ఫలితంగా గిరిజనులకు తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతోంది. గిరిజనులకు ఏ రాయితీలైతే ఇస్తున్నారో అవి వారికి సక్రమంగా అందేట్టుచేసి వారికి న్యాయం జరిగేలా చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఒక ముఖ్యమైన విషయం నేను మనవిచేయదలచుకొన్నాను. అదేమిటంటే జనానికి అన్యాయం జరుగుతోంది. ఇలాంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి యువకుల్లో చాలా మంది నక్సలైట్లు వైపు ఆకర్షితులవుతున్నారు. వారు నక్సలైట్లలో కలవడం జరుగుతోంది. కాబట్టి గిరిజనులకు న్యాయం చేయాలని, వారికి రావలసిన ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి, అలాగే వారికి అందవలసిన లోన్స్ సక్రమంగా అందేట్టు చూడాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. భీక్షం (బూర్గంపహాడీ:- అధ్యక్షా, వెనుకబడిన తరగతులు, సాంఘిక సంక్షేమం, గిరిజన సంక్షేమం గిరిజన ఉప ప్రణాళిక, మహిళా, శిశు సంక్షేమం పద్దులపై మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించిన అధ్యక్షుల వారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో సాంఘిక సంక్షేమం, గిరిజన సంక్షేమం, తదితర పద్దులపై చర్చించడానికి అవకాశం కల్పించలేదు. గత ప్రభుత్వంలో పద్దులపై

చర్చలు జరగకుండానే గిరిజినీ అయిన సందర్భాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఈ సారి ఈ పద్మలపై చర్చించేందుకు అవకాశం వచ్చినందుకు ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను..... ఈ రోజున హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతుల వారిని అభివృద్ధి లోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వాలు ఘోషిస్తున్నాయి. రాజ్యాంగం ఘోషిస్తోంది. అయితే వారి సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు సక్రమంగా ఖర్చుకావడంలేదనేది జగమెరిగిన సత్యం. అసెంబ్లీలో కూడా ఆ విషయం చర్చించబడుతున్నది. ఈ వేళ ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలోగల ఐ.టి.డి.ఏ. పరిధిలో 14 కోట్ల రూపాయలమేరకు కుంభకోణం జరిగిందని పత్రికలలో వచ్చింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పారంటే రాష్ట్రంలో పరిస్థితి ఎట్లా ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. గిరిజన సహకార సంస్థలో సుమారు పాతిక కోట్లు దుర్వినియోగం జరిగింది. గిరిజన శాసన సభ్యులమంతా ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది, కానీ ఎంతవరకూ ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకొని పరిస్థితి ఉంది. అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మొట్టమొదటి సారిగా వచ్చిన నిధులకు సంబంధించి యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్స్ ఇంతవరకూ ప్రొడ్యూస్ చేయకపోవడం వల్ల రెండవ విడత, మూడవ విడత మాకు రావలసిన డబ్బులు మాకు ఇవ్వమని అడిగే మొఖం లేకుండాపోయింది. ఈవేళ వివిధ వోట్ల జరిగిన పనులకు లెక్కలు వేపు పరిస్థితి లేదు. ఉదాహరణకు భద్రాచలంలోని ఐ.టి.డి.ఏ. లో గత పది సంవత్సరాలుగా ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారో రికార్డులు లేని పరిస్థితి ఉంది. ఐ.టి.డి.ఏ. లో మనీషికి ఇంత డబ్బు పండుకు తీనే పరిస్థితి ఉంది తప్పిస్తే, విశాల హృదయంతో, మానవతా దృక్పథంతో చెట్లా, పుట్టల్లో కాయలూ, గడ్డలూ తీసి జీవించే గిరిజనులను అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావాలన్న ఆలోచనే లేని పరిస్థితి ఈ రోజు ఉంది. ఇది ఎందుకు చెపుతున్నానంటే 1990 వ సంవత్సరంలో విత జ్వరంతో 300 మంది దాకా చనిపోయిన పరిస్థితులలో కనీసం వారికి మందులు ఇవ్వడానికి మందులు లేని పరిస్థితి ఉంది. తరమా గోదావరి వరదలతో, వర్షా కాలంలో అధిక వర్షాలతో, ఎండా కాలంలో అధిక ఎండలతో తలదాచుకొనడానికి సరైన గూడులేక, తినడానికి తిండిలేక, వైద్య సౌకర్యాలు లేక వాగులలో, వరియలలో ఆకు మురిగిన నీరు తాగుతూ అనేక రకాల జబ్బులకు గిరిజనులు గురి అవుతున్నారు. అక్కడ వారికి మందులు లేవు, డాక్టర్లు లేరు, పన్నా వారు సరిగా ఉండరు. ఈవేళ గామాల్లో ఇలాంటి పరిస్థితి ఉంది. అంతేకాక ఈ నాడు గామాలలో 10 వ తరగతి వరకు చదివి చాలించుకోవడం తప్ప పై వదువులకు అక్కడ అవకాశం లేని పరిస్థితి. గిరిజన ప్రాంతాలలో జూనియర్ కాలేజీలుగానీ, డిగ్రీ కాలేజీలుగానీ లేని పరిస్థితి ఉంది. మేము ఈనాడు కోరేది ఏమిటంటే 40 మంది బాలబాలికలు ఉన్న వోట్ల గిరిజన విద్యావికాస కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేయండి. గిరిజన వికాస కేంద్రం, అంగన్ వాడీ కేంద్రం రెండూ కలిపి ఒకే వోట్ల ఏర్పాటుచేసినట్లయితే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే విద్యుచ్ఛక్తి విషయానికి వస్తే గిరిజన ప్రాంతాలలో కరెంటు పోల్స్ వేసినా వాటికి బల్బు లేవు. ఒకవేళ బల్బు వేసినా అవి వెలిగి పరిస్థితి లేదు. ట్రాన్సిమిషన్ లైన్ లేవు. అలాగే రోడ్ల విషయానికి వస్తే గిరిజన గామాలు వంద వుంటే అందులో 30 గామాలకు రోడ్లు వేసినా మధ్యలో కల్వర్టు నిర్మించకపోవడం వల్ల

పట్టిక) గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన:

ఉపయోగం లేని పరిస్థితి ఉంది. అన్ని విషయాల్లోనూ గిరిజన ప్రాంతాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి. అక్కడ వ్యవసాయానికి చెరువులు, కుంటలు, చెక్ డామ్స్ ను నిర్మించి వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో గిరిజనుల కౌరకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులు సుమారు 10 వేల దాకా ఉన్నాయి, మేము ఎస్.టి.కమిటీలో వుండి సుమారు మూడు, నాలుగు వేల పోస్టులను భర్తీ చేయించగలిగాం. ఇంకా 7, 8 వేల పోస్టులు, ఆర్.టి.సి. లోగాన్, అలాగే ఏ.ఎస్.ఎం. పోస్టులుగానీ, ఇతర డిపార్ట్మెంట్లలో వివిధ కేటగిరీల పోస్టులుగానీ ఇతరులకు ఇచ్చారు. ఆ విషయాన్ని మేము ప్రభుత్వానికి తెలియజేశాము. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలా తీసుకోలేదు. ఇకపోతే గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈనాడు గిరిజన సంస్కృతి కలుషితం చేయబడుతోంది. ఈనాడు కొత్తగూడెం, ఎర్రగుంట, చింతూరు తదితర ప్రాంతాలలో 4, 4 వందల మంది గిరిజన స్త్రీలు బాలింతలుగా లేదా గర్భవతులుగా వున్నవారు వుంటే వారి తండ్రులేవరో తెలియదు. ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలోనే వందలాది మంది 3-50 ఈ విధంగా ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. ఖమ్మం జిల్లాలో కొన్ని పిల్లలకు తమ తండ్రి మ. ఎవరో కూడా తెలియదు. గిరిజనతరులు మహిళలను మోసగించి, మాయమాటలు చెప్పి ఈ మధ్యనే 12 మందిని బొంబాయి తీసుకుపోయి అమ్మేశారు. డబ్బు సంపాదించే ఉద్దేశంతో ఒక గుమాస్తా వేరిని బొంబాయిలో అమ్మిన సందర్భం వుంది. ఏడాది, ఏడాదిన్నర దాకా వెదికి తీసుకురావడం జరిగింది. గిరిజనులకు రక్షణ లేని పరిస్థితి వుంది. చట్టం, న్యాయం, డబ్బుకు అమ్ముడుపోతోంది. పోలీసు స్పెషల్స్ లో కేసులు పెట్టడానికి వెడితే కేసు పెట్టిన వాళ్లనే అమాయకులను చేసి తన్నుతున్నారు. చదువురాని నిరుపేదలను, అనాథలను, గిరిజనులను రక్షించడానికి కొత్తగావచ్చిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుని, విద్యాసౌకర్యాలు కూడా కల్పించాలని, మంచినీటి సదుపాయం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా బార్లంపహడ్ నియోజకవర్గంలో ఒకపక్క గోదావరి నదీ, మరొక పక్క సింగరేణి ప్యాక్టరీలు వున్నాయి. సుమారు 200 లేక 300 అడుగుల లోతు తవ్వడం జరగుతోంది. గోదావరి 100 అడుగుల లోతున వుంది. బోర్లు వేస్తే నీళ్లు రావడం లేదు. కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చవుతోంది. మంచినీళ్లు కోసం కిలోమీటర్ల కొద్దీ వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి వుంది. గతంలో ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. ప్రక్కనే బొగ్గుగనుల తవ్వకం పని జరుగుతోంది. మంచినీళ్లు గురించి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

చాలా మంది బోగస్ సర్టిఫికేట్లతో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఎం.ఆర్.ఓ.లు యిటువంటి సర్టిఫికేట్లు యిస్తున్నారు. ఏ ఎమ్మార్వో బోగస్ సర్టిఫికేట్ యిచ్చాడో అదే ఎమ్మార్వోను ఎంక్వయిరీ చేయాలని ఆదేశాలు యిస్తే న్యాయం ఎలా జరుగుతుంది? దయచేసి సరిగ్గా ఎంక్వయిరీ చేసి గిరిజనులకు రావలసిన న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో పోడువ్యవసాయాన్ని మానిపించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఐ.టి.డి.ఎ.లో అధికారి ఒక స్కేమును తయారు చేసి అమలు చేసేటోగానీ బ్యాన్స్ ఫర్ అయిపోతున్నాడు. మొక్కలు నాటితే బావులు లేవు. ప్రారంభించిన స్కేము మధ్యలోనే అయిపోయి డబ్బులు ఖర్చు అయిపోయి, మంజూరు అయిన స్కేములు స్కేళం మధ్యలోనే ఆగిపోయి గిరిజనులకు కేటాయించిన నిధులన్నీ ఈ విధంగా దుర్వినియోగం

అయిపోయి అదంతా అడవ కాదని ఎన్నోల మాదిరి అయిపోతుంది. వారికి కేటాయించిన డబ్బు సక్రమంగా వినియోగించబడేలా పర్యటన తీసుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను

శ్రీ ఎన్.ఆంజనేయులు:- గిరిజన సంక్షేమం, సాంఘికసంక్షేమం, వెనుకబడిన తరగతుల వారి సంక్షేమం, మహిళా శిశు సంక్షేమం గురించి మాట్లాడే అవకాశం కలిగినందుకు ధన్యవాదాలు. యింతకు ముందు మాట్లాడిన విషయాలలోకి వోకుండా అవసరమైన సూచనలు కొన్ని చేస్తాను.

ముఖ్యంగా సమాజంలో అట్టడుగు వర్గాలలో హరిజనులు, గిరిజన వర్గాలున్నాయి. అందులో గిరిజనులు పూర్తిగా కొండల్లో కొనల్లో జీవిస్తున్నారు. ఎన్నో పథకాలు వచ్చాయి. వారు మాత్రం అభివృద్ధి చెందలేకపోతున్నారు. మన ప్రియతమ నాయకులు ఎన్.టి.రామారావు గారి హయాములో హరిజన, గిరిజన సంక్షేమ కార్యక్రమాల్లో అమలు జరగుతున్నాయి. వారి హయాములో రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెట్టి 55-60 వేల మంది విద్యార్థులను చదివించి, గణనీయమైన రిజల్టు తెచ్చి విద్యాభివృద్ధికి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కృషి చేసింది. గిరిజనులు అభివృద్ధి చెందాలంటే వారికి విద్య అవసరం. దానిలో భాగం గానే రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో, రిజల్టు వస్తున్నాయని అనుకుంటున్నాము. దేవరకొండలో మేము వెళ్లినపుడు ప్రధానమైన సబ్జెక్టులపై చెప్పే ఉపాధ్యాయులు ఆ పాఠశాలలో లేరు. ఏ ఉద్దేశంతో గిరిజనులకు పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేశారో ఆ ప్రయోజనం దెబ్బతినబోతోంది. సాంఘిక సంక్షేమ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో, సిబ్బంది వారి బోధనను పూర్తిచేయలేకపోతున్నారు. హాస్టల్స్లో బీబీంగు స్వాపని పెడతామని అంటున్నారు. వారు లేకపోవడం వల్ల ఉత్తీర్ణత శాతం పడిపోతోంది. నిర్వహణ లోపభూయిష్టంగా వుంటోంది. వారెన్ను సక్రమంగా ఆహారం పెట్టడం లేదు. క్రమశిక్షణ లేకపోవడమే కాదు, సమయానికి పుస్తకాలు కూడా బట్టాలు కావడం లేదు. ఇందునిమిత్తం సిఘా కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి, ప్రభుత్వ సిధులు దుర్వినియోగం కాకుండా, సద్వినియోగం అయ్యేలా చూడాలి. గిరిజనుల విషయానికొస్తే ఎస్.టి.కమిటీలో వున్నపుడు ఎన్నో తండాలు విజిట్ చేశాము. చాలా బోర్డు ఎస్.సి. ఎస్.టి.లకు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను సక్రమంగా అమలు చేయడం లేదు. అంబేద్కర్ శతజయంతి సంవత్సరంలో ప్రత్యేకమైన ఓ.ఓ. యిస్కె, అధికారులు నిర్లిప్తత వహిస్తూ వున్నారు. రాజ్యంగప్రకారమే ఈ రిజర్వేషన్లు సంక్రమించాయి. ఒక పాయింటు నుంచి మరొకపాయింటుకు మార్చి వేరే వ్యక్తులను నియామకం చేయకుండా, ప్రభుత్వం ఈ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషనును సక్రమంగా అమలు జరిగిలా చూడాలి. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు ఎవరికి వారి రిజర్వేషన్లు వుండాలి. ముఖ్యంగా గిరిజనులు పోదువ్వవసాయం చేసుకునే ప్రాంతాలలో వస్తు మార్పిడి విధానం నడుస్తోంది. సంబెడు నూకలు, బియ్యం యిచ్చి వేరే వస్తువులు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఓ.సి.సి. వుంది. ట్యూబ్ వెల్డర్లకు ఐ.టి.డి.ఎ. వుంది. వాటి ద్వారా వారి ఆర్థిక స్థితి గతులను చక్కదిద్దవలసిన అవసరం వుంది. బి.సి.లకు సంబంధించి సంతవరకూ ఒక విషయం చెప్పాలి. 120 కోట్ల రూపాయలు వెనుకబడిన తరగతుల వారి సంక్షేమానికి బడ్జెటులో కేటాయించారు. 52 శాతం జనాభా వుంది. జనాభాకు తగినట్లు బడ్జెటు

పట్టిక) గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన:

కేటాయించకపోవడం వల్ల వెనుకబడిన వర్గాల వారి జీవనప్రమాణాలు తక్కువగా ఉన్నాయి. మంత్రిగారు 5 శాతం పెంచి దానిని 120 కోట్లుగా చూపించారు. ఇది సమంజసం కాదు. 52 శాతం జనాభాలో 93 కులాలున్నాయి. మళ్ళీ యిందులో 14 కులాలను ప్రభుత్వం చేర్చింది. జనాభా పెరిగిపోయింది. 70 శాతం అయింది. పెరిగిన జనాభాకు ఆర్థిక స్థితిగతులు, విద్యాపరంగా రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ళు కల్పించాలి. జనాభాకు తగినట్లు స్కూళ్ళతో బాటు విద్యాప్రమాణాలు పెంచవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. రిజర్వేషన్లు అనేవి కేరళలో బి.సి.లకు సంబంధించి నేలీంగు లేదు. ప్లాలరుషిప్పులు ఆదాయంతో పని లేకుండా బి.సి.లకు యిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా స్కాలరుషిప్పుల విషయంలో ఆదాయ పరిమితి 12 వేలు అంటున్నారు. ఈ నేలీంగు తేనివేసి బిసి లందరికీ అవకాశం కల్పించాలి. అలా కాని పక్షంలో ఈ నేలీంగును కనీసం 24 వేలకు పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. బి.సి.లకు సంబంధించినంతవరకూ ఎం.ఫి.ల్., పిహెచ్.డి.లకు స్కాలరుషిప్పులిస్తున్నారు. ఇవి యు.జి.సి సి.ఎస్.ఐ.ఆర్.లకు సంబంధించినవి. బి.సి వెల్ఫేరు నుంచి 4.00 | ఎం ఫిల్ కు రూ. 500 పిహెచ్.డి.కి. రూ.600 యిస్తున్నారు. ఈ సా. స్కాలర్ షిప్స్ సంవత్సరాంతంలో ఇవ్వడంవేత, హాస్టల్ బిల్డ్స్ క్రింద డిడక్ట్ చేసుకోవడం జరుగుతోంది తప్ప ప్రత్యేకంగా స్కాలర్ షిప్స్ ఇవ్వడంలేదు. సి.ఎస్.ఐ.ఎస్. యు.జి.సి. వారికి 2500 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అందువేత ఎంఫిల్, పిహెచ్.డి వారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి సి.ఐ.ఎస్.ఆర్. యు.జి.సి. పరిధిలో లేనివారికి కనీసం 12 వందల రూపాయలు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సాంఘిక సంక్షేమ శాఖవారు నడుపుతున్న పీ ఎగ్జామినేషన్ కోచింగ్ సెంటర్స్ ఉంటాయి. ఇవి కేవలం 6 మాత్రమే ఉండి అందులో కొన్ని మహిళలకు ప్రత్యేకించబడ్డాయి. నేటి సంఖ్యపెంచి వెనుకబడిన తరగతుల వారికి కూడా అవకాశం కల్పించాల్సిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. మారుమూల ప్రాంతాలలో ఉండి చదువుకొని వారిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతుల వారు తెలుగు మీడియంలో చదువుకొంటారు. వేరికి సుప్రీంకోర్టు తీర్పుప్రకారం కాంపిటేషన్ ఎగ్జామ్స్ లో 5 శాతం మార్కులు వెయిటేజీ చేయడం జరుగుతోంది. వేటిని కలపాలని కోరుతున్నాను. సర్వీసు విషయాలలో బి.సి.ల జనాభా పెరిగింది. దాదాపు 70 శాతం మంది ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. కర్ణాటక రాష్ట్రంలో 50 శాతం మించినా కూడా తేసుకోవాలని నిర్ణయం తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా సబార్డినేట్ సర్వీస్ జనరల్ రూల్ 22ను సవరించి 50 శాతం మించి బి.సి.లను ఉద్యోగాలలో తేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం అన్నప్పుడు మంగళి, చాకలి, కుమ్మరి, కంసాలిల జనాభా గామాల్లో ఎక్కువ ఉంటుంది. వారు లేనిదే మనకు మనుగడ లేదు. గత సంవత్సరం రజకుల కోసం 75 డి.బి.హెచ్. తేసుకోవడం జరిగింది. అందులో 35 మాత్రమే ప్రారంభించారు. మిగిలినవి అట్లాగే ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి ఇంత సంఖ్యల తేసుకుంటే కనీసం డిల్లాకు 2 కూడా రావు. రజకుల సమస్య చాలా తీవ్రమయింది సమాజంకోసం పాటుపడే రజకులకు మండలస్థాయిలో కూడా ఎక్కడ నేటి సౌకర్యం ఉంటే అక్కడ డి.బి.హెచ్ నిర్మించాలనే, దొరుబాపులు వేయాలనే, భేకపోతే వాగులవద్ద కూడా ఇటువంటి సౌకర్యం కల్పిస్తే, కాలాపక్ష నివారణకు కూడా అవకాశం

ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు గత పనివారికి కూడా సంబంధించినవారు. గత పరిశ్రమను ఇండస్ట్రిగా రికగ్నయిస్తే డెయిలీ కోరుతున్నాను. చేనేత కార్మికుల విషయానికి వస్తే, వారు చాలా దీనావస్థలో ఉన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఇవాల్సిన సబ్సిడీ వేరికి ఇవ్వకపోవడం వలన షిరి పరిస్థితి అదృష్టంగా తయారయింది. ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులను ఆదుకోవాలని మనవిచేస్తూ, మృత్తి పరమయిన కులాలకు శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసి వారికి మృత్తివిద్యా అవకాశాలు కలుగజేయాలని మనవిచేస్తూ, మహిళా, స్త్రీ శిశు సంక్షేమానికి సంబంధించిన పనులకు వా మద్దతుతెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.ముత్యంరెడ్డి(దోమకూట్):- అధ్యక్షా, అక్కడ బెంచీలలో కూర్చున్నప్పుడు ఎప్పుడు మాట్లాడుదామన్నా కూర్చో, కూర్చో అనేవారు ఇప్పుడయినా సమయం ఇచ్చినందుకు కృజ్ఞతలు తెలుపుతూ, హరిజన, గిరిజన, స్త్రీ శిశుసంక్షేమ శాఖ పద్మలకు సంతకం మద్దతు యిస్తూ, కొన్ని విషయాలు (నా అనుభవ పూర్వకంగా తెలుపుతున్నాను ఎంతో మంచి సభ్యులు ఈ బడ్జెటు సరిపోవడంలేదని, ఆర్థికంగా అబ్దుగు న్యాయితో ఉన్నవారిని ఈ బడ్జెటుద్వారా అభివృద్ధిలోకి తేవడం కష్టం అని అన్నారు. బడ్జెటు ఎందుకు సరిపోవడం లేదు? ఎక్కువ శాతం బడుగు వర్గాలవారు గామాల్లో ఉంటారు వేరిని ఆర్థికంగా పెక్కి తేవడానికి కొన్ని స్కేమ్స్ పెట్టడం జరిగింది. గత సంవత్సరం 1994-95 లో 11 వేల 868 బావులు త్రవ్వారు 548 బోరుబావులు, పిబ్బర్ పాయింట్ సర్వేస్ బోర్డు వేయడం జరిగింది. ఇక్కడ చిన్న విషయం చెప్పక తప్పదు. జిఆర్ వై ద్వారా జీవన్ ధార బావులు ఎందుకు ఇస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. 5 ఎకరాల భూమి ఉన్నరైతు 2, 3 వేలు ఖర్చుపెట్టి 15, 20 మీటర్లు త్రవ్విన తరువాత అవి నిష్ఫలంగా అవుతున్నాయి. నేళ్లు రావు. గొండ్లవాటర్ లేదని తెలిసి కూడా జీవన్ ధార బావులు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దీనికన్నా బోరుబావులు ఇస్తే, 20 వేలు ఆదా అవుతుంది. 10 వేలతో 150 నుండి 200 మీటర్లు త్రవ్వితే నేరు దొరుకుతుంది. తద్వారా రైతు పంప వేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. జీవన్ ధార బావులలో ప్రతి అడుగుకూ లంచం తీసుకొని మొత్తం డబ్బు స్వాహా చేయడం జరుగుతోంది నేరు వుండదు. ఇలాంటివి నా నియోజక వర్గంలో దాదాపు 500 వరకు ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం లోవోల్టేజీ వలన 10 ఎకరాలకు 1 బోరు వేస్తామని అంటున్నారు కాబట్టి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వద్దకు వెళ్లి ఈ స్కేమ్ను మార్చింటి ఇద్దరు రైతులకు కలిపి ఒక సర్వేస్ బోర్ వెల్ వేయిస్తే వారికి ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. బావులకు కావలసిన మోటార్లు, మిగిలిన ఎక్స్ ప్లెండ్ కూడా నకిలీవి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. 5 సంవత్సరాల క్రితం 30 వేలు పెట్టి బావి కడితే ఇప్పటివరకు కరెంటు ఇవ్వని పరిస్థితి ఉంది. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ నుండి ఎలక్ట్రిసిటీ వాళ్లు డబ్బు తీసుకొని, ఒకరిని తీసుకొని వారికి కనెక్షన్లు ఇవ్వవలసి ఉన్నా ఇవ్వకుండా, టైలెండ్ ప్రాంతంలో ఉన్న హరిజనులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా వారు ఈ విధంగా చేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మా మంత్రిగారు వచ్చారు కాబట్టి ఇప్పుడయినా న్యాయం జరుగుతుందని నమ్మకం ఉంది. ఈ

పట్టికు గాఁబట్టి కొరకు అభ్యర్థన:

ఈ ఒ.ఆర్.సివారు డూప్లికేట్ మోటారు, డూప్లికేట్ పెట్రలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. లోవోల్టేజీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వారు సప్లయిచేసిన మోటారు, సరిగా పనిచేయక ఐడిల్గా వడివున్నాయి. కొందరు వాటిని అమ్మకొవడం కూడా జరుగుతోంది. మంత్రిగారు చాలా అనుభవజ్ఞులు కనుక ఈ స్కేమ్ గురించి ఢిల్లీవారితో సంప్రదించి, ఈ ప్రాగ్మాను తీసివేసి ఇన్వెల్ బోర్స్ వేయడం అవివేసి, సర్ప్లస్ బోర్లు చెక్ డ్యామీలు తీసుకొని, గ్రౌండ్ వాలర్ డెవలప్ అయివిధంగా వేయకపోతే ప్రయోజనం ఉండదని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను. నాకంటే చాలా పెద్ద మనుషులు వున్నారు. వారు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వారు. ఏపార్ట్ అయితే మాకు అవకాశం ఇస్తారో తెలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నాను.

ఎట్లా అయితే ఈ స్కేము సర్ప్లస్ అవుతుంది? హరిజనులు ఎట్లా పేకి వస్తారు. ఒక సంవత్సరానికే దళితులు వుండరు. 47 సంవత్సరాల నుండి రాజ్యాంగంలో గానీ, శాసనసభలో గానీ ఇటువంటి తప్పులు జరుగుతూనే వున్నాయి. వాటిని సర్వేన పద్ధతిలో పెడితే దళితులు ఉండరు.

ఎస్.సి.ల గురించి ఎస్.టి. గురించి స్త్రీల గురించి మంత్రిగారు చాలా బాగా మాట్లాడారు.

నా అనుభవంలో ఇంకొక సంగతి మనవివేస్తాను. కొంతమంది వేదవర్గాలకు చెందినవారు కలకత్తాగారిని కలిసి భూమి పర్చేజ్ వేయవద్దని చెప్పడం జరిగింది. 4.10 అయ్యా, భూమి పర్చేజ్ వేయవద్దని కొంతమంది బండెడ్ లెబర్ కానీ, ల్యాండ్ లెస్ ము. పీపుల్ కానీ చెప్పడం జరిగింది. ఎందుకు పర్చేజ్ వేయవద్దయ్యా అంటే, వేతులు మారతాయి అని అంటున్నారు. ఎందుకు వేతులు మారతాయి? ఏ హరిజనులకైనా మనం భూమి ఎందుకు ఇవ్వలేము? మనం భూమి ఇవ్వలేము, పరిశ్రమలు పెట్టలేము. వారికి ఇవ్వడానికి భూమి లేదు, భూమి ఉంటే బావి లేదు, బావి ఉంటే కరెంటు లేదు, కరెంటు ఉంటే, లోవోల్టేజీ. యిన్ని సమస్యలు ఉంటే, ఈ సమాజాన్ని ఎట్లా పేకి తీసుకురావాలి? ఈ వెనుకబడిన తరగతులవారిని ఎట్లా డెవలప్ వేయాలి? నేను నా అనుభవంతో చెబుతున్నాను. మనం ఇమ్మడియట్ గా ఒక మీటింగు పెట్టి ఎందుకు కరెంటు ఇవ్వడంలేదో, ఎందుకు ఈ డూప్లికేటు ఎక్స్ ట్రావేజ్ ఇస్తారో అని చూస్తే, ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం కనుక్కోవచ్చు. అగ్రికల్చర్ లో వాళ్లు బృతకాలి అని మనం అనుకంటే, వారికి ఒక 2 ఎకరాల భూమి ఇస్తే, రు. 2,000/- ల చొప్పున నెలసరి ఆదాయం వస్తుంది. మొదటి పంట ప్యాడీ వేసుకుంటే, సెకండ్ క్యాప్ పొద్దు తిరుగుడు పువ్వు లాంటి క్యాప్ క్యాప్ వేసుకుంటే వారి జీవనోపాధి మెరుగుపడుతుంది.

ఇంకవత్సల్స్ గురించి:- మా నియోజక వర్గంలో బాలికల రెసిడెన్షియల్ పాఠశాల పెట్టడం జరిగింది. ఆ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో పురుషులను వేయడం జరిగింది. ఆ పురుష వార్డెన్స్, టీచర్లు కలిసి వారిని తొడల మీద కూర్చోబెట్టి వారందరూ కలిసి నానా భోజనం చేస్తున్నారు. మెడమే గారు వచ్చాక మేము వెబితే వారిని తీసివేయడం జరిగింది.

బాలికల రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌లో కానీ, స్త్రీల రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలలో కానీ 60 ఏళ్ల వాచ్‌మన్‌ను తప్ప వేరే పురుషులను ఎవరినీ కూడా వేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఎస్.సి., ఎస్.బి., బి.సి. విద్యార్థులకు ట్యూషన్ చెప్పేందుకు నెలకు రూ. 500/- ఇచ్చి ఇంగ్లీషు, స్పెన్సు, తెక్కల బీవర్లను పెట్టాలి. కానీ అక్కడ ఆ కార్యక్రమం జరగడం లేదు. అక్కడ వార్డెను ఒక్కరు కూడా ఉండడం లేదు. నీటి పాడ్ క్వార్టర్స్ సిద్ధిపేటలో కానీ, హైదరాబాద్‌లో కానీ ఉండడం జరగుతోంది. అక్కడ వార్డెన్స్ ముఖ్యమంత్రితో సమానంగా ఉన్నారు. ఇప్పటికైనా అటువంటి వార్డెన్స్‌ను సస్పెండ్ చేస్తారా? వారిమీద విడితెన్న పెడతారా, వారి ఆస్థలపై ఎంక్వైరీ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను వార్డెనుగా పసి చేస్తున్నప్పుడు అక్కడ ఎందుకు ఉండకూడదని సభా ముఖంగా అడగదలచుకున్నాను. మంత్రిగారికి నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, రాత్రిపూట అక్కడ వార్డెన్స్ ఉండాలి. పిల్లలు చదువుకుంటున్నారా లేదా అనేది చూడాలి. పిల్లల జీవితం ఏమి జరగుతోంది. అనేది చూడాలి. 10వ తరగతి తరువాత ఆ టెస్టు పాస్ అవడంలేదు, ఈ టెస్టు పాస్ అవడంలేదని అంటారు. వారి సబ్జెక్టు బీవర్లు ఉంటే కరెంటు ఉండదు, కరెంటు ఉంటే సబ్జెక్టు బీవర్లు ఉండదు. వారికి చిన్న చిన్న జనరేటర్లు కూడా కొనివ్వాలి. పిల్లలకు చదువు చెప్పి వారిని బాగు చేయాలనే ఆలోచన లేదు. పిల్లలు కూడా ఏదో మాకు స్కాలర్‌షిప్ వస్తుంది, భోజనం వస్తుందని అనుకుంటున్నారు. 10వ తరగతి తరువాత ఆ పిల్లవాడు విడపురుగుగా తయారవుతాడు. అట్లాకాకుండా వాడికి మంచి చదువు చెప్పి, వాడిని భావి పౌరుడుగా తయారు చేయాలని, సమాజానికి ఉపయోగపడేలా తయారు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇంక చూడొంగు గురించి చాలా మంది ప్రోద్బున్న మాట్లాడారు. వారు ఎందుకు మాట్లాడారో నాకు తెలియలేదు. చిన్నదానిని కూడా పెద్దది చేసి మాట్లాడారు. గంటల కొద్దీ టైమ్ తీసుకుని మరో మాట్లాడారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో హరిజనులకు ఊరి మధ్యలో ఇళ్లు ఎందుకు కట్టించి ఇవ్వలేదని నేను జనార్జన్‌రెడ్డి గారిని నిలదీసి అడుగుతున్నాను. 35 ఏళ్ల పరిపాలనలో మేరు హరిజన వాడలను ఊరి బయటే ఎందుకు కట్టారని అడుగుతున్నాను. మేరు హరిజనులను ఎందుకు వెలి వేళారని అడుగుతున్నాను, గత 5 సంవత్సరాల మే పరిపాలనలో ఊరికి ఒక్క బోర్ కూడా వేయలేదు. మే ఎం.ఎల్.ఎ.గారే ఎస్.సి.కార్పొరేషను ఛైర్మన్‌గా ఉన్నారు. నాకు టైమ్ దొరికింది కనుక అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఊరి అవతల కట్టారని అడుగుతున్నాను. నలుగురు ఐదుగురు పిల్లలు ఉంటే వారికి సెవరల్ గా కట్టించి ఇవ్వవచ్చు కానీ మిగతా సందర్భాలలో వారికి ఊళ్ళనే కట్టించి ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు సేవ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి నీటి వసతి కానీ, రోడ్లు కానీ, కరెంటు వంటి వసతులు కల్పించాలని నేను కోరుకుంటున్నాను.

ఇంక తోటల పెంపకం గురించి:- కొంతమంది పెద్దలు నిమ్మతోటలు పెట్టారు, దానిన్ను తోటలు పెట్టారు. ఆ నిమ్మ, దానిమ్మ తోటలకు పురుగుల మందు ఇవ్వలేదు. కోళ్ల భారాలు పెట్టించారు. ఇవి ఏమవుతాయో మేకు తెలసు. అధికారులు వేరు పెరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో చేశారు. మామిడి మొక్కలు కానీ, చింత మొక్కలు కానీ వేస్తే బాగుంటుంది. పరిశ్రమలని చెబుతారు, వాళ్లకు లోన్స్ ఇస్తామని చెబుతారు, లోన్స్

పట్టిక) గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన:

ఇవ్వరు రావాణా: రవాణాకు ఒక అటో ఇస్తారు, ట్యాక్సు ఇస్తారు, రిక్వా ఇస్తారు. దానికి ఉన్న ఇబ్బందులు మీకు తెలుసు. ఇటువైపు ఉన్నవారికి చిత్తశుద్ధి ఉంది, అటు వైపువారు ఇటువైపు ఉన్నపుడు వారికి చిత్తశుద్ధి లేదు.

ఇంక బి.సి.ల గురించి మాట్లాడ వలసి ఉంది, బైమ్ లేదంటున్నారు. కొద్ది విజయ భాస్కర రెడ్డి గారికి ఎలక్షన్లు వచ్చినపుడు కులాలు గుర్తుకు వచ్చాయి. రజకుల సంఘం, కురుమలకు ఒక సంఘం, కమ్మరి కుమ్మరి, పద్మశాలీలు, వడ్డెరలకు ఇలా అందరికీ ఒక్కొక్క సంఘం పెట్టించారు. ఏమయ్యాయి ఆ సంఘాలు? ఎక్కడికిపోయాయి ఆ సంఘాలు? సంఘాలు పెట్టారు. ఎంత మందికి లోన్స్ ఇచ్చారు? ఈనాడు మూడు నెలలయింది మీ ప్రభుత్వం వచ్చి అని దబాయిస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దోబీఘాట్ కు రు. 50 వేల నుంచి లక్ష రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. మీకు ఒక దోబీ ఘాట్ కూడా కట్టలేదు. 110 ఏళ్ళ చరిత్ర కలిగిన కాంగ్రెసు పార్టీ అని చెప్పుకుంటారు. కేంద్రంలో కూడా మీరే. ఎన్ని రోడ్లు వేసింది మీ ప్రభుత్వం? ఎన్ని లోన్స్ ఇచ్చారు మీరు పద్మశాలీలకు? దళిత, వేడిత వర్గాలవారి పేర్లు చెప్పి ఓట్లు వేయించుకుపోవడం తప్ప మీరు చేసింది ఏమీ లేదు. ఇప్పటికైనా మీరు సహకరించండి. మీరు తక్కువ మాట్లాడండి, కొత్త వాళ్ళను మాట్లాడనివ్వండి. సమస్యలు తేసుకురండి. ఏ విధంగా వాటిని పరిష్కరించాలని అందరం కలిసి అలోచించాలని కోరుకుంటున్నాను. మీరు ఏ వర్గానికి చేసింది ఏమీ లేదు. ఎలక్షన్లు రాగానే కులాలు, సంఘాల గుర్తుకు వస్తాయి. బి.సి., ఎస్.టి., ఎస్.సి.లు అందరూ గుర్తుకు వస్తారు. మీతో ఏమీ జరగదు కాబట్టి అధికారులకు నేను విన్నవించేదేమిటంటే, మీరు స్కేములు వేసేముందు మమ్మల్ని పిలవండి. హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతులవారికి ప్రభుత్వం మరిన్ని పథకాలు పెట్టి వారిని అభివృద్ధిపరచగలదని విశ్వసిస్తూ, నాకు సమయం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.కొండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను విమర్శించడానికి లేవలేదు. నేను అనేది సోఫల్ వెల్ఫేర్ డిమాండ్స్ ఈ రోజు కంప్లెట్ చేస్తారా? ఇంకొకటి ఏమైనా తీసుకోదలచు కున్నారా? ఒక ప్రక్క సోఫర్స్ పెట్టారు. ఒక ప్రక్క మంత్రిగారు జవాబు ఇవ్వాలి కాబట్టి దీనితో హార్మి చేద్దామా అనేది అందరి అభిప్రాయం.

ఫైర్ పర్సన్:- జనార్ధన్ రెడ్డిగారు కానీ, బాపిరాజు గారు కానీ వెండ్రే చేస్తే అయిపోతుంది.

శ్రీమతి ఇ.సీతారామమ్మ:- అధ్యక్షా, బి.సి. వెల్ఫేర్, ఎస్.సి. వెల్ఫేర్ ఎస్.టి. వెల్ఫేర్ డిమాండ్స్ మీద నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఉమన్ వెల్ఫేర్ కు 1994-95 స.కి రు. 84.46 లక్షలు ఇస్తే, 1995-96 కి రు. 100.25 లక్షలు ఇచ్చారు. అదే కాకుండా పెడ్యూలు కులాల వారి

అభివృద్ధికి 1994-95 సంవత్సరంలో రు. 407.98 లక్షలు ఇవ్వగా, మా ప్రభుత్వం 1995-96 సంవత్సరానికి రు. 510.40 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా పెద్దాల్కు ట్రైబ్స్ కు 1994-95కు రు. 138.39 లక్షలు ఇస్తే, 1995-96లో 172.46 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా బ్యాక్ వర్డ్ క్యాస్స్ వారికి రు. 107.71 లక్షలు గత సంవత్సరం కేటాయించగా మా ప్రభుత్వం 122.39 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ తేడా చూస్తే. . .

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్

ఛైర్మన్ పరస్:- ఒక నిమిషం ఆగమ్యా, ఆయన ఆవేశపడుతున్నారు,

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- ఆవేశపడకపోతే ఏమీ చెయ్యాల్సి?

(అంతరాయం)

We are not beggars. Every Member in the House has got a right to speak, and what I mean to say is, there must be a system, in which this practice must be carried out.

ఛైర్మన్ పరస్:- కొత్త మెంబర్లు ఎంతో మంది ఉన్నారు. వారంతా మాట్లాడాలనే ఆవేశంతో ఉన్నారు.

Sri K. Bapi Raju:- That is why, I am suggesting this. There must be a system. When you ask any Member to speak, you must follow a system. I want to know as to what system are you adopting?

Chairperson:- You have no right to question the Chair. Please sit down.

(అంతరాయం)

4.20 సా. ఛైర్మన్ పరస్:- ఎస్.బి.మెంబర్స్ కి ఎక్కువగా అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. ఎస్.బి. మెంబర్స్ మాట్లాడితే మీకు అన్ హాపి అయితే మేము ఏమీ చేయలేము.

(అంతరాయం)

పబ్లిక్ గ్రాంటు కౌరకు అభ్యర్థన:

Sri K. Bapi Raju:- So far, only one speaker was allowed from the Congress Benches. ఛైర్మన్:- ఇక్కడ ఆరుగురు మాట్లాడితే అటు ఒక్కరు మాట్లాడవలసి ఉంటుంది. మీ వైపు ఆరుగురికి ఇచ్చి ఇటు ఒక్కరికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చిన రోజులు ఉన్నాయి. వంతులవారిగా అయితే మీకు తక్కువ అవకాశం ఉంటుంది.

Sri K. Bapi Raju:- Sir, we are not unhappy. We are the last persons to hurry for that. My point is, so far you have allowed only one speaker from us and that is what I want to bring to your notice. We have to abide by the decision of the Chair. We are here to obey the Chair. We want to know your reaction on our point and we will abide by that decision. So far, you have allowed only one person from our side.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- మహిళా సంక్షేమం గురించి మాట్లాడుతూ ఉంటే మాటి మాటికి కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షులు అడ్డుపడుతూ ఉన్నారు. మొదటిగా ఈ మహిళా సంక్షేమం గురించి మాట్లాడే ముందు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను, ఎందుకంటే వారు మధ్యపాన నిషేధాన్ని తీసుకు వచ్చారు. మహిళా సంక్షేమానికి కావలసినది మధ్యపాన నిషేధమే. కావున వారికి నేను మహిళల తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఈ మహిళా సంక్షేమంలో సినిమాలలో అశ్లేషతను రూపు మాపడం చాలా ముఖ్యమయినది. మానవ మనుగడ ఎక్కడయితే ఉందో అక్కడ ఇటువంటివి జరగకుండా కాపాడవలసిన బాధ్యత ఉంది. మహిళా సంక్షేమం క్రింద లోన్స్, ఇళ్ల స్కాలరు, పెన్షన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. అన్నిటి కన్నా చిత్తాలలో అశ్లేషతను రూపుమాపడం అనేది ముఖ్యమైనది మనం సమాజంలో చూస్తున్నాము. ముఖ్యంగా సినిమాలలో అశ్లేషతను ఏ విధంగా చూపుతున్నారో సభకు మనవిచేస్తాను. ఈ మధ్యనే ఒక సినిమా వచ్చింది. మొన్ననే ఆ పేరు మెన్నన్ చేశారు. కాబట్టి ఆపేరు పెప్పడలమకొలేదు. ఆ సినిమా సెకండ్ అఫ్ చూసినట్లయితే భారతదేశంలోని స్త్రీయొక్క గౌరవ పరిస్థితులు, సంస్కృతి, సంస్కారం ఏవిధంగా దిగజారిందో తెలుస్తుంది. ఇలాంటి సినిమాలు వస్తూ ఉంటే ఇక స్త్రీ సంక్షేమం ఏమిటి? సినిమాలన్నీ కూడా సెన్సార్ బోర్డ్ ద్వారా వస్తాయి. ఈ సెన్సార్ బోర్డ్ ఛైర్మన్ టి.సుబ్బరామిరెడ్డి. వారు పెద్ద భక్తులు గొప్పవారు, ఎల్లప్పుడూ వెంకటేశ్వరస్వామివారి దేవాలయంలో ఉంటారు. నేను చేష్ట సినిమాని సెన్సార్ చేశారు అంటే ఇక ఏమీ చెప్పాలి. అసలు సభ్య సమాజం తలవంచుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఈ విధంగా అయితే ఎలా స్త్రీ సంక్షేమం చేస్తారని తమద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. సంక్షేమం అంటే ఇదేనా ఆసభ్య నృత్య బంగిమల పోస్టర్స్ ఎక్కడా చూసినా అవే. విద్యాలయాల గొడలమీద కూడా ఇవే పోస్టర్స్ అతికించడం, బడికి పోయే పిల్లలు స్కూల్ లోకి వెళ్లకుండా ఈ పోస్టర్.

మైపు చూడడం ఈ విధంగా ఉంటున్నప్పుడు సంక్షేమం స్త్రీకి ఎక్కడ ఉంది? జన్మనిచ్చిన తల్లులంతా కోట్లీస్తున్నారంటే ఈనాడు సమాజం ఎక్కడ పోతోందో, ఎంత దూరం పోతుందో అనేది సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఆనాడు మధ్యపాన నిషేధం చేస్తామని అంటే, అలా చేయకుండా వారికి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా అనేక కంపెనీలకు అనుమతి ఇచ్చేసారు. 2,19,000 టన్నుల కెపాసిటీని పెంచారు. 1994లో అలా చేయడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీకి అటువంటి ఘనత ఉంది. ఉదయం నుండి మేము మాట్లాడతామని అంటే మాకు రెండు నిమిషాల సమయంకూడా ఇవ్వకుండా వీరంతా మాట్లాడారు. ఈనాడు ఆడవారు నిలువనీడలేకుండా అల్లాడిపోతున్నారు. 1994లో రైసెన్సులు వీరి పృథుత్వం ఎందుకు ఇచ్చింది? వారి పరిపాలనలో స్త్రీ సంక్షేమం లేదని అంటున్నాను. 24-6-1994నాడు ఉత్తర్యు ద్వారా కంపెనీలకు కెపాసిటీని పెంచడం జరిగింది. అది స్త్రీ సంక్షేమం కాదు. సినిమాలలో చూపుతున్న అశ్లీలతను గురించి ఏమీ మాట్లాడలేదు. సమాజంలో అట్లుడుగున ఉన్నవారి మీద వారితో ప్రేమ ఉన్నట్లుగా మాట్లాడుతూ సభను తప్పుదారి పట్టిస్తారు. అన్న ఎన్.టి.రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత బాల మహిళా ప్రాంగణాలు బాల సముదాయాలు పెట్టారు. అన్నీ మనం చూస్తున్నాము. గర్భిణీస్త్రీకి సదుపాయాలు, మృదాశ్య పెన్షన్స్, వితంతు పెన్షన్స్, మొదలయిన వన్నీ అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న ఎన్.టి.రామారావు గారు 1986లో పెట్టడం జరిగింది. 4-30 గరిభినీ స్త్రీల సంక్షేమం కోసం ఒక పథకాన్ని ఆనాడు పెట్టి స్త్రీ సంక్షేమం సాగింది. గూర్చి మా పృథుత్వం కృషి చేయడం జరిగింది. ఈ స్త్రీ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యత యివ్వాలన్న వుండగా ఏ పృథుత్వము దీనిని గూర్చి ఆలోచించ లేదు. ఇదివరలో మహిళా యూనివర్సిటీ ఎవరూ పెట్టలేదు. ఇప్పుడు మహిళా యూనివర్సిటీ రావడం జరిగింది. అలాగే మహిళా సంక్షేమం కోసం కమిటీని మొన్నమధ్య అంటే 1994లో పెట్టడం జరిగింది. మనకు స్వాతంత్ర్యం 1947లో వచ్చినా, మన శాసన సభ 1952 నుంచే ప్రారంభించబడినా కూడా మహిళల కొరకు సంక్షేమ శాసన సభా కమిటీ వుండాలని ఎవరూ ఆలోచించలేదు. వారిని ఎవరూ గుర్తించలేదు. ఆవిషయంలో మహిళా శాసనసభ్యులమందరం కూడా ఒకటై టి.డి.పి. కాంగ్రెస్ అన్నీ పార్టీల వారితో కూడిన ఒక మహిళా శాసన సభా కమిటీని వేయవలసిందిగా నాటి ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కొల్ల విజయ భాస్కర రెడ్డిగారిని అడగడము వారు అందుకు ఒప్పుకుని కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ అన్నీ ప్రాంతాలనూ, పరిస్థితులనూ గమనించి తగు సూచనలను చేయడం కూడా జరిగింది. ఇకపోతే స్త్రీలకు 30 శాతం రిజర్వేషన్స్ యివ్వడం గూర్చి ఆలోచిస్తే, అది పేపర్లమీద తప్ప, అమలులో కనపడడం లేదని మేము గమనించడం జరిగింది. మన సభ్యులు చెప్పినట్లుగా రోస్టర్లను పరిశీలించినట్లయితే రిజిస్టరులో 30 శాతం కనపడుతోంది కానీ, నిజానికి వారికి అవకాశాలను యిచ్చినట్లుగా దాఖలు లేవు. కనుక వీరికి తగు న్యాయం జరిగేట్లు చూడవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఇకపోతే విద్యా విషయంగా చూసినట్లయితే పాలిటెక్నిక్స్, ఐ.టి.ఐల కూడా మహిళలకు తక్కువగా ఉన్నాయి. కనుక ఆయా విద్యలలో స్త్రీలు రాణించాలంటే తగినన్ని మహిళా పాలిటెక్నిక్స్, ఐ.టి.ఐలను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కూడా మంత్రిగారికి నేను విన్నవించు కుంటున్నాను. ఇక వర్కింగ్ వుమెన్ హాస్టల్స్ను పరిశీలించినట్లయితే అక్కడ వారికి

తగినట్లుగా సౌకర్యాలు లేవు. హాస్టల్స్ లో నిద్రించి లేరు. వార్మిన్స్ లేరు. 3 హాస్టల్స్ కు కలిపి ఒక వార్మిన్స్ వుండటం జరుగుతోంది. నా నియోజక వర్గంలోను మండలంలోను టిల్లాలో కూడా వాళ్లకు హాస్టల్స్ లో తగు సౌకర్యాలు వుండటం లేదు. మరో విషయం నా నియోజక వర్గంలో బి.సిల సంక్షేమ హాస్టల్ వుంది. అందులో రిజిష్టరులో 100 మంది పేర్లు వున్నాయి. కానీ హాస్టలులో 50 మంది కూడా లేరు. మరి ఆ సంక్షేమ హాస్టలుకు విడుదల చేయబడిన నిధులు ఏమౌతున్నట్లే ఎవరికీ అందుబాటులో లేదు. 3 హాస్టల్స్ కు కలిపి ఒక వార్మిన్స్ ను పెట్టి నడవడం కూడా జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో అవినీతి సాగుతున్నది. అక్కడ వారికి తీసుబాదారాలు యితర సౌకర్యాలు సరిగా లేవు. మరి మంత్రిగారు ఈ విషయంలో స్పందించి హాస్టల్స్ లో అక్కరమైనవి, అవినీతి జరగకుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇక సాంఘిక సంక్షేమం విషయానికి వస్తే, భారతీగారు వెప్పారు. గుంటూరు టిల్లాలో 15 రోజులు క్రితం వరలక్ష్మి అనే అమ్మాయిని వార్మిన్స్ యింటికి తోసుకు వెళ్లడం జరిగింది. ఆ అమ్మాయి అక్కడ అనుమానాస్పద స్థితిలో చనిపోవడం కనిపించింది. అయితే దానిని అధికారులు అత్యవశ్యకంగా మార్చి వెప్పడం జరిగింది. అయితే హాస్టల్ మార్గంలో అమ్మాయిని రేపే చేసినట్లుగా తెలుసుబడింది. మరి ఈ విషయమై మనం మౌనంలో వర్తన చేయడం కూడా జరిగింది. మరి వేటిని గమనించి ఈలాంటి తుప్పుమైన పనులు జరుగకుండా స్త్రీల సంక్షేమం చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇక బి.సిల సంక్షేమం కోసం కృషి చేస్తున్నారు గానీ, వారికి ఇళ్ల స్థలాలు యివ్వడం లేదు. వేనెత కార్మికులకు మత్స్య కార్మికులకు, కమ్మరి, కుమ్మరులకు ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. అలాగే వేనెత, గేత కార్మికులకు కూడా ఇళ్లను కట్టిపెట్టి యివ్వవలసిందిగా మన మినిస్టరు గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఈ సంక్షేమ కార్యోదేశాలకు కమిటీ హాల్స్ లేవు. కనుక హాల్స్ ను యిప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఒక లోన్స్ యిప్పించడం విషయంలో యస్.సిలకు లోన్స్ యివ్వడం జరుగుతోంది బ్యాంకులకు ఎనీట్రస్ట్ చేయడం జరుగుతోంది. కానీ మార్కెట్ మనే అదే అంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నట్లుంది తప్ప సకాలంలో లోన్స్ మంజూరు కావడం లేదు. మరి యస్.సిలకు కూడా బి.సిలకు కార్యోదేశాన్ని తామే లోన్స్ యిప్పినట్లుగా యిప్పిస్తే బాగుంటుందనే తమ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.ఎం.ఎన్.వి.ప్రసాద్. (తాడికొండ):- అధ్యక్షా, భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యం కనుక అన్ని మతాలకు సమన్వయం వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం మత ప్రాతిపదిక లేకుండా హరిజనులకు, మూల, మాధిగలకు సమాన హక్కును కల్పించింది. నీతారాం కేసరి గారు వేటిని గూర్చి మనకు వివరాలు యిచ్చారు. హరిజనులకు పొందుపలలో హక్కులను కల్పించడం ముందుగా జరిగింది. ఆ తరువాత 1966 లో సిక్కులకు కూడా ఈ రిజర్వేషను కల్పించారు. 1990లో జైనులకు, బౌద్ధులకు కూడా రిజర్వేషను సౌకర్యం కల్పించారు. కానీ క్రైస్తవులను మాత్రం అగ్రవర్గాలలో చేర్చారు. అలాకాకుండా క్రైస్తవులకు కూడా రాజ్యాంగ పరంగా ఈ వట్టం వర్తింప చేసేట్లు చేయాలి. కర్ణాటకలో వేరిసి యస్.సిలుగా గుర్తిస్తున్నారు. మొన్ననే మనం అంబేద్కర్ గారి ఫటం పెట్టుకున్నాము. అలాంటి ఆదర్శంకాదు. క్రైస్తవులైన వారికి కూడా ఈ రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. రెండోది నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను. స్కాలర్ షిప్స్ మంజూరు చేస్తున్నారు. ఆ విషయమై మనం ఈ సభలో చాలా సార్లు చర్చించాము. బ్యాంక్ లోగ్ ఉద్యోగాలను కూడా సరిగా ఎవరికీ యివ్వడం

తేదు. ఈ కులాల వారు చదువుకునేది మౌఖ్య కూటీకొసం ఏదో యింత సంపాదించు కునేందుకే తప్ప మరొకటి కొనకాదు. వీరు చదువుకునే వ్యాపారం, లేక ఉత్తమ రైతుగా మారడానికి కాదు. ఎందుకంటే వారి వద్ద, డబ్బుగానీ, భూమిగానీ వుండదు. కనుక ఈ బ్యాంకులో ఉద్యోగాలన్నిటిలో బర్నివేసి వారికి ఉపాధిని కల్పించవలసిగాదిగా మంత్రిగారినీ నేను కోరుతున్నాను ఆర్థిక మంత్రిగారు త సంవత్సరం ఈ బ్యాంకులో లన్నిటిని ఫీలస్ వేస్తామని మనవి చెతారు. ఊరికే విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలు మంజూరు చేయడమేగాక, బాగా చదువుకున్న విద్యార్థులకు జాబ్ గ్యారంటీని కల్పించండి. కానాలంటే వారు ఉద్యోగస్థులైన తరువాత వారి జీతం నుండి, 100 రూపాయలు 200 రూపాయలతో మినహాయించుకొండి. ఈవిధంగా చేయడం వల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వుండదు. విద్యార్థులకు ఉద్యోగం వస్తుందనే గ్యారంటీ వుంటుంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు లెక్కలలో ఎక్కువగా, పెద్దగా కనీవీస్తోందిగానీ ఉద్యోగస్థుల 4.40 డి.ఎలకు కూడా సరిపోదది. రు.36 స్టేషనరీకి ఇస్తున్నారు. దీంతో ఎన్ని సా నోట్స్లు వస్తాయి? 5 కూడా రావు. పద్దులలో చూసిస్తున్నారు. స్టేషనరీలోని రు. 150 నీ రు. 160 చేతారు. రోజుకి రు.5 కూడా పడదు. పిల్లలకు బుద్ధి పెరగాలి, శరీరం పెరగాలి. ఎక్కడయినా స్కెంబిలిక్ మెథడ్స్లో ఆలోచించారా? ఏ విధంగా బ్రతుకుతారు? అట్లాగే రు. 30 విడో పెన్షన్ అన్నారు. వాస్తవ్యవధిగా ఉంది 50 మందికే ఇవ్వాలని అంటారు. 51వ ఆమె విడో వస్తూ, 50 మందిలో ఎవరయినా చనిపోతే కావే ఇవ్వలేమంటారు. రు 30 పెబ్బడం అంటే ఏదో పెబ్బామంటే పెబ్బడమే కానీ, దీంతో వైదరాలకు ఒక పూబ ధోజనం కూడా రాదు. ఎందుకు ఈ బడ్జెట్ పెడతారు? ఎందుకు చూపిస్తున్నారో అర్థం కాదు. ఎంతో కాలం నుంచి స్టూడెంట్స్ మెన్ ఛార్జీలను పెంచాలని ఆందోళన వేస్తూ బజార్లలో పడి పోలీసులతో తన్నులు తిన్నారు దీనికనలు స్కెంబిలిక్ సిద్ధాంతం ఉందా? ఏ కులానికే కూడా సెవరల్ అయిన మినస్కేలేదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి లకు ఎందుకు సెవరల్ మినస్కే ఉండరాదు? దీనికి వెనుక గల చరిత్ర చూస్తే, రాజ్యాంగంలో ఎందుకు వచ్చింది? రాజ్యాంగవేత్తలు వెయ్యమన్నారు కనుక కళ్ల నీళ్లు తుడవడానికి వేస్తున్నారే కానీ ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా పారిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన వర్గాల వారిని ఎక్స్ప్లాయిట్ వేస్తున్నారు కానీ వారిని గురించి శ్రద్ధ తీసుకోవడం మాత్రం లేదు. ఇట్లాగే ఈ బడ్జెట్లు పెడితే ఇంకో 150 సంవత్సరాలయినా వీళ్లు అభివృద్ధి కారు. ఎన్ని అట్రానిటీస్ వేళ్ల మీద జరిగినా అవకాశం వస్తే పాలకులైన వారు తమ మనుగడ కొసం వాడుకుంటున్నారే తప్ప ఎన్ని కేసులలో న్యాయం జరిగిందో చెప్పాలి. శవాల మీద రాజకీయాలు వెయ్యడం కాకుండా నిజంగా వీటి గురించి ఆలోచించాలి. బి ఎ అయిన తరువాత 'లా' వేస్తున్నారు. 'లా' వెయ్యకుండా మాములుగా ఉంటే ఏ వ్యవసాయ కూలీగానో రైతుగానో ఉండవచ్చు. 'లా' వేసి ఉద్యోగాలు లేక లుంగీలు కట్టుకుని బజార్లలో...తిరుగుతున్నారు మనం ఇష్టే స్టేషనరీ ఎంత? ఎక్కడ వాడుకుంటున్నారో ఇట్లా చాలా ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి సిల మీద జరిగే అట్రానిటీస్ విషయంలో వేళ్లను లాయరుగా వేస్తే చాలా కేసులు వస్తాయి. మెదక్లో జరిగింది ఇప్పుడు బయటపడింది కానీ ఇంకెన్ని ఉన్నాయో ఇటువంటివి? వారి జ్ఞానాన్ని మనం ఉపయోగించుకోవాలి. అంగన్ వాడీ టీచర్స్ ఉన్నారు. రు. 500 వేరికి ఇస్తారు. సర్వేన స్కేలు ఉండదు. న్యూట్రీషన్ ఫుడ్ అంటారు. ఎవరయినా ఆ ఉపాధి తీంటే తెలుస్తుంది. నేను తిన్నాను. అది తిని వాళ్లెట్లా అభివృద్ధి చెందుతారు? ఏం నూట్రీషన్ ఉంది? అది తినడానికి

ఉందని ప్లెన్‌ఫాన్సులర్ లక్ష్మణజగరన్నారు. మంత్రిగారిని అడగమన్నారు. దీన్నే సర్వే. డి.వోనీ ఇష్యూ పెయ్యకపోతే ఇబ్బంది వస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులను ఆలోచించి సర్వేని విధంగా పెయ్యాలి. వ్యాధిగ్రస్తులు వేళ్లు. సెపరేట్ బీజమెంట్ ఈ క్లాస్స్ వారికి తప్పనిసరిగా ఇవ్వాలి అవసరముంది. కనుక తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం దీని గురించి ఆలోచించాలి. గత ప్రభుత్వం కంటే భిన్నంగా ఉంటామంటున్నారు కనుక వారి మీద మాకు నమ్మకం ఉంది. వారికి మేము సిక్యులమే, శత్రువులం కాదు. ఆ నమ్మకంతో గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. తప్పకుండా దీని గురించి ఆలోచించి వారికి సహాయం పెయ్యాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేస్తాను. చాలీడర్ పెండప్ చేస్తారు కనుక మీరు నాకిచ్చిన బ్లెంకు కన్ఫెన్స్ అవుతాను.

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి:- తెలుగులో చెప్పండి.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- నేను ఇంగ్లీషు వాడిని కాదు. లెక్కపెట్టే పాత్ర కమ్యూనికేషన్, రాఘవరెడ్డిగారు, మనం ఇద్దరం చాలా కాలం నుంచే ఉన్నాము. నా భాషకి నీ భాషకి తెలుగులో ఎప్పుడయినా మాట్లాడితే బాగా ఉంటుందని మీరే అంటారు.

శ్రీ ఎం.బి.చౌహాన్:- తెలుగు ముద్దుగా ఉంటుంది.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- నే అంత ముద్దుగా ఉంటుంది. అధ్యక్షా, నోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో గల బి.సి వెల్‌ఫేర్, ఎస్.టి. వెల్‌ఫేర్, వుమెన్ అండ్ షైల్డ్ వెల్‌ఫేర్ ఇమ్మెడి మేడ్ మనం మాజిల్ చొప్పే సానుభూతిలో పదవ వంతు పతలలో ఉంటే ప్రాక్టికల్‌గా బాగా ఉండేది. మన అబ్జర్వేషన్‌లో మాత్రం అది కనబడడం లేదు. ఎలాకేషన్స్ ఎన్ని ఇచ్చినా, ఏ ప్రభుత్వాలు వచ్చినా, నోటిగానే ఉంటాయి. క్రిటిసిజం పెయ్యడం కాదు. జనాభా పెరిగారు కాబట్టి మనకున్న ఆర్థిక వనరులు తక్కువ కనుక ఎంత చేసినా తక్కువగానే ఉంటుంది. కాబట్టి దేనికయినా కన్సర్వేక్టివ్‌గా డెవలప్‌మెంట్, రూలింగ్ పార్ట్ కానీ, అధికారులు కానీ సూచనలుగా తీసుకుంటారు. అట్లా కాకపోతే ప్రాక్టికల్‌గా లేనప్పుడు దేనికి ఉపయోగం పెద్దగా ఉండదు. గవర్నమెంట్ కంటిన్యూయేస్ ప్రాసెస్ అని మే డ్రూరా ఒక మాట ఛాన్సకం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. తరచుగా ఇక్కడి అబ్జర్వేషన్‌లో ఎక్కువ మంది కాసన సభ్యులు మాట్లాడితే, ప్రభుత్వపరంగా మంత్రిగారు ఇవ్వవలసిన సమాధానం అధికార పక్ష సభ్యులు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం పెయ్యడం దురదృష్టకరం. మాట్లాడనివ్వండి. కాదను- డెమాక్రసీలో చక్కగా చెప్పుకుందాం వివరంగా. కానీ ఒక పార్ట్ వారు సమాధానం చెప్పే విధంగా ఉండకూడదు. కన్సర్వేక్టివ్‌గా, ఎటో పాలిటిక్స్, చక్కగా చెప్పుకునే ప్రయత్నం పెయ్యాలని నేను చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు నోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ప్రత్యేకంగా మనందరం కూడా ఇట్లు కమ్యూనికేషన్‌లో కానీ, విద్య విషయంలో కానీ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. నిజంగా వెల్‌ఫేర్ అంటే ఏం చెయ్యగలుగుతాము? సామాన్యుడికి ఏం కావాలి? విద్య ఇన్

ఎవరూ పిల్లలను పంపడం లేదు. వెస్ట్ బాలో అవుతోంది. ఖర్చులు కనిపిస్తున్నాయి. చిత్తమప్పికో వారి వెల్ఫేర్ కోసం చెయ్యడం లేదు. ఈ డిపార్ట్మెంట్ కి ఉండే వేల్పు, హిస్టారికల్ బ్యాక్ గ్రౌండ్ చూసుకుంటే, మ్యామన్ రిసోర్సెస్ కి సంబంధించి, మ్యామన్ వేల్పుజీకి సంబంధించి ఎట్లా దీనికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారన్నది చూస్తే, ఈ సబ్జెక్ట్ ని 18వ తేదీ నుంచి ఈ రోజుకి వాయిదా వేశారు. మంత్రిగారు సమాధానం ఏ రాతో చెబుతారు. ఎవరికి ఇంట్రెస్ట్ లేదు. హామన్ లో ఇప్పుడున్న అలెండెన్స్ చెప్పేనే ఈ సబ్జెక్ట్ మీద ఎంత ఆసక్తి ఉందనేది తెలుస్తోంది. ఫుమెన్, బి.సి.ఎస్.సి., ఎస్.టిలు సమాజంలో మూడో వంతు గల వారి గురించి ఆలోచించేటప్పుడు ఏం చేశారు? బుద్ధుడి గురించి చెబుతాము. మనిషికి వేల్పు ఇవ్వటప్పుడు ఇంతకాలంగా దోపిడీ జరుగుతున్న ఈ వర్గాల గురించి ఆలోచించడానికి సర్వేన బ్లెము కేటాయించకుండా, ఎప్పుడు ఇది అవుతుందా, ఎప్పుడు వెక్సిపోదామా అనే ఆలోచనతోనే ఉంటున్నాము. వెలేజెస్, బొన్స్ కి సంబంధించి నొప్పెజిలో దీని రివెన్యూస్ ఉంటుంది. ఎంతకాలం నుంచీ ఇట్లా ఉంది. మంత్రిగారికి సలహా ఇవ్వడలుచుకున్నాను. వీడ్యార్డుల డ్రాప్ అవుట్స్ 10వ తరగతి చదువుతున్న పిల్లలు డ్రాప్ అవుట్ అయి ఎందుకూ పనికిరాకుండా తీరుగుతున్నారు. వారికి వృత్తి విద్యలలో శిక్షణ ఇవ్వడానికి బడ్జెటులో ఏమీ లేదు. ఏ విధంగా చేస్తారు? వారి బతుకుతురువుకి కావలసిన పని కల్పించాలి. 1994-95లో రు. 1.45 లక్షలు బడ్జెటు ఉంటే దానిని పెంచలేదు. ఏం చేసుకుంటాము? ప్యాక్టికల్ గా ఆలోచిస్తే, వారికి ఏ విధంగాను సహాయం చెయ్యగలిగే పరిస్థితి, ఆలోచనా లేవు. గత సంవత్సరం బడ్జెటును చూసి కాపీ చేసి ఈ సంవత్సరం ఎంత పెరిగింది అని అంకెలలో చూసుకుని, రూపాయి విలువ ఎంత పెరిగిందనేది చూసి, ఆర్థిక విధానలేవో చెప్పి, ఇంత పెంచాము అని చెప్పుకుంటే ఉపయోకరంగా ఉండదు. మరొక విషయం. ప్యూవేటు స్కూల్స్. మన గవర్నమెంటు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ ని ప్యూవేటుపరం చెయ్యాలని చూస్తోంది. వ్యూవేటు స్కూల్స్ లో కబ్బో ఫేబులు రియంబర్స్ కావడం లేదు. ఇంటర్మీడియట్ లో చదువు ఆగాలా? కాతెజ్జిని ప్యూవేట్ జేసిన తరువాత అక్కడకు వోయిన తరువాత ఫేబులు అడుగుతారు. మనకు తెలుసు. ఎట్లా ఫేబులుంటాయో? వాటిని ఎవరు రియంబర్స్ చేస్తారు? దీనికి కేటాయింపులు లేవు. ప్యాక్టికల్ గా ఆలోచించాలి. ఏ పద్ధతిలో ఎంత పెట్టాలి, ఎంత తగ్గించాలి, ఎట్లా పెంచాలి, దీనికి ఇంపార్మెంట్ ఇవ్వాలి అనేది చూసి చేస్తే న్యాయం చెయ్యగలుగుతాము. కమ్యూనల్ జి.వో ఉంది. ఎప్పుడీ నుంచో వచ్చింది. ఇదీ సేల్స్ టాక్స్ డిపార్ట్మెంట్ లో ప్రమోషన్స్ లో పనికి వస్తుంది. రెవెన్యూ శాఖలో కొంతవరకూ పనికి వస్తుంది. మిగతా శాఖలలో పనికా రాదు. విచిత్రమైన పరిస్థితి. సేల్స్ టాక్స్ లో వర్తించి, రెవెన్యూలో కొంతవరకూ వర్తించి, మిగతా చోట్ల ఎందుకు వర్తించదు? ఎవరు సృష్టించారో ఈ పరిస్థితి కానే ఈ ప్రభుత్వం అయినా దీనిని సరిచేసి కమ్యూనల్ జి.వోను ప్రమోషన్ పోస్టులన్నీలో ఉంటేట్లు చెయ్యాలి. అంబేద్కర్ జయంతి సందర్భంగా నాగర్జునా యూనివర్సిటీ వెడితే అక్కడి వైస్ చాన్సలర్ ఒక కోరిక కోరమన్నారు మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. హరిజన స్త్రీకి కులాంతర వివాహం ద్వారా పుట్టిన వాడు హరిజనుడు అవుతాడా లేదా అనే విషయంలో క్లారిఫికేషన్ లేదని దీని వల్ల ఇబ్బందిగా

దానికి మించిన ఆధారం మరొకటి లేదు. ఒక నానుడి ఉంది. దొంగలు కూడా దొంగరించేసి 4.50 అస్థి విద్య అని చెబుతుంటాము. కాబట్టి విద్యను గుర్తించి ప్రాధాన్యత సా. ప్రత్యేకంగా కల్పించాలి. ఇతను కనస్పూక్ట్ చేసే దానికి వారికి ఇళ్ల స్థలాల కేటాయింపుదానికి ప్రయత్నం చేస్తే చాలా బుగుంటుంది. ఇళ్ల స్థలాల విషయములో మనము గతములో జి.ఎ. ఇచ్చాము 1989లో. దానిని ఆపాలని మొన్న ఒక మెమో ఇచ్చారని మే ద్వారా ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారిని అడిగాము. బింపరరీగా ఏదీ... It is under Revenue Minister. Memo was given. That I have read out. The memo is, regarding acquisition of land. టాంక్ పోరంబోకు గాని, పంచాయితీ పోరంబోకు గాని, ఏ రకమైన వెస్ట్ లాండ్ కాని ఏదయినప్పటికీ కూడా అవేయేమని ఒక మెమో ఇవ్వడం జరిగింది. దాని వల్ల కనీవర్షన్ ఆఫ్ లాండ్స్ అటువంటివి చెసుకోదానికి కొత్తగా ఇబ్బంది వచ్చింది. అందుకని ఒకటి రెండు రోజులలో వేస్తానని రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు చెప్పి ఉన్నారు. అయితే ఇప్పటిదాకా వచ్చి ఉన్నట్లు ఇదియే లేదు, వచ్చి ఉంటే సంతోషం. అది యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే అర్థికంగా కోట్లాది రూపాయలు ఇవ్వాలని ఆశ ఉన్నా ఇవ్వలేము. ప్రాక్టికల్ గా ఇవ్వలేము. అందుకని చెప్పేసి కనీసం ఉన్నట్టువంటి లాండ్స్ ను కనీవర్షి చేసుకొని స్థలాలు ఇచ్చినట్లయితే మనము కొద్ది ఇళ్లకు కోట్లాది మందికి ఇవ్వలేకపోయినా లక్షలాది మందికి ఇవ్వగలుగుతాము. కాబట్టి కనీసం పాక, సిబ్బానా గుడిసే అయినా వేసుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. అందుకని స్థలాన్ని మనము కేటాయించినట్లయితే ఇంకా అర్థిక స్థామతును బట్టి వేసుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. అందుకని, మంత్రిగారు ఇన్ ఫ్యూయన్స్ చేసి లేకపోతే రిపజెంటే చేసి ఈ అసెంబ్లీ అయ్యే లోపల రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారితో అది ఒకసారి ఎనౌన్స్ చేయిస్తే మంచిగా ఉంటుందని మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

మన హాస్టల్స్ విధానం చూస్తే ఎంత దురదృష్టం అంటే- మళ్ళీ ఆ గవర్నమెంటు ఈ గవర్నమెంటు అనే దానికి వెళ్లవద్దు. ఏ గవర్నమెంటులో అయినా తప్పులు ఉంటే ఆ తప్పులు సరిచేసి మెరుగుపరచు కొవాలి. ఇప్పుడు హాస్టల్స్ ఎంత దురదృష్టకరమైన వాతావరణములో ఉంటాయి. అంటే అక్కడ తిండి కానీ, చదువు కానీ, అక్కడ నివసించే పిల్లవాడు కానీ వారి కంటే నా దృష్టిలో నెహ్రూజులాటికల్ పార్టీలో ఉన్నట్టువంటి జంతువులు చాలా సుఖముగా ఉంటాయి. అంత కంటే హేనముగా మన హాస్టల్స్ ఉన్నాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

పంకా సత్యం గారికి 72 ఏళ్లు వచ్చినా ఇన్ స్పిరేషన్, ఇరిటేషన్ పోలేదు. I am not criticising directly. ఇప్పుడు ఈ మంత్రిగారు వచ్చి మూడు మాసాలు అయింది అని, I am not prepared. I am not a man to do that. పంకా సత్యంగారు మీరు పిల్లవాడు అయిపోతున్నారు. మీకు లీడర్ ఇచ్చినా వదిలిపోయేది.

గట్టిగా మాట్లాడే వారికి రీడర్ అయినా ఇవ్వాలి స్పీకర్ అయినా ఇవ్వాలి. అప్పుడు సగం కంట్రీలు అవుతారు ఇప్పుడు ఈ హాస్టల్స్ కి ఎక్స్ బాగా ఎవంటే ఇవ్వమనీ, ఎక్స్ బాగా ఎలకేషన్స్ చేయమనీ నేను తాపత్రయపడడం లేదు. ఇచ్చిన ఎలకేషన్స్ సర్వీసియోగం చేసుకోడానికి మెరుగుపరుచుకోడానికి, What is the monitoring you are doing? and what is the system you are adopting? ఏ సిస్టమ్ వల్ల క్వాంటిటీ పెరుగుతుంది, వారు ఏద్యంలో కానీ, మెయింటెనెన్స్ లో కానీ ఒక రకమైన సిస్టమ్ అవసరం. అది ఎక్సక్యూటివ్... After Session is over or during the course of Session, the Hon'ble Chief Minister has already said, a Social Welfare Committee would be constituted. I think, that will solve the problem to certain extent. అకమిటీనీ ఏక్స్ వైడ్ చేసి మూడు మాసాల్లో, ఆరు మాసాల్లో అనేది కాకుండా హామీ కమిటీ ఒక సంవత్సరం మినిమమ్ - ఏదో తొందరపడి ఏ డిల్యూలోనో చూసి అటెన్డింగ్స్ చేసుకున్నాము వచ్చాము అనే మాట కాకుండా కాంక్రీట్ గా, let it be fully utilised for the benefit of SC/BC classes. We are really in need of it. దయ ఉంది ఈ మానిటరింగ్ కు ముఖకు పెట్టే ఒకటి ఉండాలి. Already the Hon'ble Minister for & Revenue was very much mentioning. కంప్యూటర్ డెవలప్ చేస్తాము అన్నీ విషయాలు, ఎన్నో డబ్బులు ఖర్చు పెడుతున్నాము, ప్రతి నెలకు వేలకే ఏ రోజుకు ఆ రోజు తేవాలనే తాపత్రయంలో ఆయన ఉన్నారు. It is a very good move. దానిని ప్రాక్టికల్ గా చేయడం - కోసం ఎఫర్ట్ చాలా అవసరం. It is very easy to mention, but it is very difficult to practise. కాబట్టి దయ ఉంచి తమరే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను ఉమన్ వెల్ఫేర్ కి, వైడ్ వెల్ఫేర్ కి కూడా తమరే మంత్రిగి అనుకుంటున్నాను. మరి నిజంగా చంటిపెల్లప్పుడే మనము శ్రద్ధ తీసుకుంటే, అలాగే చదువు విషయంలోను మనము శ్రద్ధ తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఎస్.టి. రిజర్వేషన్ వ్యవస్థలోకి చాలా వాళ్లు, టెక్నికల్ కానీ, డాక్టర్స్ కానీ, డిఫరెంట్ జాబ్స్ ఎక్కడయినా ఖాళీ ఉన్నాయి అంటే ఎస్.టి.ల వాళ్ళేగా ఉండేవి. తెలంగాణా రీజియన్ లో ఖాళీలు ఉంటాయి. ఇప్పుడు వారు కూడా ఎక్కువగా ఇంప్రూవ్ అవుతున్నారు. కానీ ఎస్.టి.ల విషయములో లోటు జరగుతూ ఉంది. వారికి కావలసిన సదుపాయాలను ఇన్ వియర్ గా ఇప్పటికప్పుడే కాకపోయినా సిస్టియర్ గా మనము చేస్తే వారికి టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇవరల్ హాస్పిటల్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ టెక్నికల్ జాబ్స్ ఉన్నాయి. ఇన్ టి తయారీ. టెక్నిషియన్ లేదు. అల్మరేనెట్ గా అది వేరే మనిషిలో ఫిలప్ చేయడానికి రూల్స్ ఒప్పుకోవు. రేవోగ్ ను ఒక కమిటీ పెడితే ఆ కమిటీకి ఆ సూపరీంటెండెంటు చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది వేరే వారితో ఫిలప్ చేస్తే, అటువంటి రిస్కులు ఉన్నాయి. కాబట్టి మనము పిల్లలకు మన డిపార్ట్ మెంట్స్ ద్వారా ఎన్ ట్రైనింగ్ చేయాలి. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా స్కేమ్ ఉంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నమెంటు స్కేమ్ ఉంది. ఆ స్కేములు చాలా మంది ఎమ్.ఎల్.ఏలలో మనకే తెలియవు. అశ్వరథం వేస్తుంది అన్న మాట. ఎందుకంటే నేను కొత్తగా ఎం.ఎల్.ఏ అయినప్పుడు ఓటింగప్పుడు రేవో,

చెయ్యేత్తాలో, దింబాలో, నుంచోవాలో, కూర్చోవాలో నాకు ఐడియా ఉండేది కాదు. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారిని చూసి ఆయన కూర్చుంటే నేను నిల్చునే వాడిని, ఆయన నుంచుంటే నేను కూర్చునే వాడిని. ఎందుకంటే ఆయన పెరఫెక్ట్ మనిషి, రూట్స్ తెలిసిన మనిషి. అవోడిషన్లో ఉండేవారు కదా!

(ఇంటరవ్యూస్)

కొత్త సభ్యులు అంటే ఆవిడ శాసనసభ్యత్వం కొత్త తప్ప అపారమైన అనుభవం ఉంది. ఎన్ని అనాలో అన్నీ అనేస్తున్నారు, కొత్త ఆవిడను అంటున్నారు. ఎక్స్ క్యూజ్ చేయమంటున్నారు. ఇదో టెక్నిక్, ఫరవాలేదు. మేము భరించడానికి పుట్టాము, భరిస్తాము. ఈ జన్మకు, ఇబ్బందిలేదు మరి. కాబట్టి మేరు ఏ రకంగా మాట్లాడినా సహించి, భరించడానికే ప్రజాస్వామ్యములో మనకు ఉన్న పిలువలు అవ్.

(ఇంటరవ్యూస్)

వారు కూర్చున్నారు. ఏమైనా ఆవిడ మాట్లాడినప్పుడు చాలా సున్నితంగా అన్నారు. మా సహోదరుడు రేపిక్ట్ అవుతున్నారు. ఆవక్కరలేదు. ప్రజాస్వామ్యములో మనము చక్కగా పింటాము. వ్యానినవి అన్నీ చదువు కుంటూ ఉంటారు. అర్థం చేసుకుంటారు. మనము ఎక్కువ స్పోర్టివ్ గా అసెంబ్లీలో ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకని చెప్పి నేను ప్రత్యేకంగా తమ ద్వారా సోషల్ వెల్ఫేర్, ఉమన్ వెల్ఫేర్, ఎస్.టి., ఎస్.సి. మంతులకు మనవి చేస్తున్నాను. I have no personal enmity with Sri P.Ashok Gajapathi Raju More than that, we are good friends, but certain times, we cannot compromise and we have to sportively take.

(ఇంటరవ్యూస్)

5.00 | అధ్యక్షా, సంతోషకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఇంతమందికి సోషల్ వెల్ఫేర్ సా. డిపార్ట్ మెంట్ గురించి మాట్లాడాలని కాంక్రెట్ కలగడం, దానిని నేను ఎప్రీషియేట్ చేస్తున్నాను. ఉదయం ఎనిమిదన్నర నుంచి ఇప్పటిదాకా అసెంబ్లీ జరగుతున్నా గౌరవ సభ్యులకు మాట్లాడాలన్న కోరిక కలగడం ఏ హాప్ టు ఆప్రీషియేట్. ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలకు మేము కొ-ఆపరేట్ చేస్తాం. గౌరవ సభ్యులు కొందరు ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలలో క్వాలిటీ లేదు అన్నారు. ఎటు చూసినా ఎక్స్ ప్లానైజ్డ్. మన స్కేమ్స్ కు మనకు తెలియకుండానే డబ్బులు అయిపోతున్నాయి కానీ ఒక్క రూపాయి అయినా దిగెడుతుందా అండీ? ఇరిగేషన్లో దిగెడుతుందా? పవర్లో దిగెడుతుందా? షోషల్ వెల్ఫేర్లో దిగెడుతుందా? మనం వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం. మనం వందల

కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం కానీ వాటి ఫలితాలు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు, టి.సి.లకు చేరుతున్నాయా? వారికి వెల్ఫేర్ స్కీమ్స్ వివరాల్లోనా తెలియకుండానే డబ్బులు మాత్రం ఖర్చయిపోతున్నాయి. అందువల్ల నేను ప్రత్యేకంగా మనవిచేసింది ఏమిటంటే మనం ఏ స్కీమ్స్ చేపట్టినా మానీటరింగ్ అవసరం. ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరుగారు చిన్నవాడని ఎవరో కామెంట్ చేశారు. చిన్న స్కెజు, పెద్ద స్కెజు అని ఇక్కడ ఏమీ ఉండదు. వో ఈజ్ ఎ స్కార్డ్ మన. వారి తండ్రిగారు కూడా మంత్రిగా చేశారు. కాబట్టి ఇక్కడ వయసుతో పనిలేదు, సన్న, లావు అని ఏమీ లేదు. అందువల్ల నేను చేప్పేదానికి వారు రియాక్ట్ అవుతారని అనుకుంటున్నాను. వారికి నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే మినిస్టర్లు ఎంత ఎక్కువగా టూర్ చేయగలిగితే ప్రజానీకానికి అంతగా ఉపకారం జరగుతుంది. మినిస్టర్స్ టూర్ చేసి వారి వారి డిపార్టుమెంట్స్ కు సంబంధించి ప్రజలనుంచి ఫిర్యాదులు తీసుకొని అక్కడికక్కడే పరిష్కరించగలిగినట్లయితే పరిస్థితి పూర్తిగా మెరుగుపడుతుందని నేను అనను కానీ, కొంతైనా మెరుగుపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల మినిస్టర్లు టూర్స్ కు వెడితే అధికారులు కొంత ఎఫెక్టివ్గా పని చేస్తారు తప్ప అధికారులు సక్రమంగా పనిచేయడం లేదని నొప్పించి చేస్తూ పరిస్థితి మెరుగుపడదు, ప్లాగా అది ఇరిటేషన్ కు దారి తీస్తుంది, వారు కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకొంటారు కాబట్టి అలాంటి వర్కలవల్ల ఫలితం వుండదు. అందువల్ల మంత్రులు అప్పుడప్పుడు టిల్లాలో పర్యటించి, ప్రజలనుంచి ఫిర్యాదులేమైనా వుంటే స్వీకరించి వెంటవెంటనే సమస్యలు పరిష్కరించే వేలు వుంటుంది. అదేవిధంగా సిబ్బంది చేసే పొరపాట్లను సవరించే అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.సింగన్నదొర (పోలవరం):- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ఫేర్, టి.సి. వెల్ఫేర్, ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ కు సంబంధించిన పద్దులపై చర్చించడానికి నాకు అవకాశం ఇవ్వినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ పై గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది మాట్లాడారు. ముఖ్యంగా ఇటీవలి కాలంలో గిరిజనులయొక్క ప్రాథమిక హక్కుల్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల కొన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యాయి. ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో నోటిఫైడ్ ఏరియాలలో అంటే గిరిజన ప్రాంతాలలో రిజర్వేషన్స్ లో కొన్ని మార్పులు చేయడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని తమద్వారా గిరిజన సంక్షేమశాఖ మంత్రిగారికి, అలాగే కమిషనరీ, డైరెక్టరీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో నోటిఫైడ్ ఏరియాలలో గిరిజనులకు కేటాయింపవలసిన ఎం.పి.టి.సి. లకు గిరిజనతరులకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది గిరిజనుల హక్కుల్ని ఉల్లంఘించడమేనని తమద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వెస్ట్ గోదావరి డిల్లాలోని నా నియోజకవర్గంలో జీలుగుమల్లి, బుట్టాయిగూడెం, పోలవరం ఈ మూడు గిరిజన మండలాలుగా ఉన్నాయి. అయితే వాటిలో బుట్టాయిగూడెం మండలం మినహా మిగతా మండలాలను టి.సి.లకు కేటాయింపడం జరిగింది. అక్కడ అన్ని పంచాయతీలు గిరిజన పంచాయతీలే అయినా ఎం.పి.టి.సి. లను మాత్రం గిరిజనతరులకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా చేయడం వారి ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగించడం, చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినట్లు అవుతుందని

మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయం గురించి ఆలోచించమనిందిగా తమ ద్వారా గిరిజన శాఖా మాత్యులను కోరుతున్నాను. ఇక మొన్న ఫారెస్ట్ మినిస్టరు గారు వచ్చారు. ఫారెస్ట్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్లో గ్రామ కమిటీలను ఇన్వార్వ్ చేసి తద్వారా వచ్చే ఆదాయంలో 50 శాతం గ్రామ పంచాయతీలకు ఇస్తామన్నారు. అదేవిధంగా గిరిజన పంచాయతీలకు కూడా ఇచ్చినట్లయితే వారు కనీసం లైట్స్ పిర్చాసుచేసుకొనే అవకాశం అయినా కలుగుతుందని తమద్వారా గిరిజన సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈనాడు గిరిజనులకు సంబంధించి అనేక సమస్యలగురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ముఖ్యంగా ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాలలో గోదావరి నదికి విపరీతమైన వరదలు వస్తుండడం వల్ల గోదావరి ఒడ్డున గల ఏటారునాగరం, భద్రావలం, కూనవరం, వర్ల, వెంకటాపురం, పోలవరం తదితర గిరిజన ప్రాంతాలు ముంపుకు గురియి అక్కడి గిరిజనులు తలదాచుకొనేందుకు అవకాశం లేకుండా పోతోంది. అందువల్ల డెల్టా ఏరియాలలో షేడ్ షల్టర్స్ నిర్మించిన విధంగానే బ్యుటీకల్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంట్ వారు గిరిజన గ్రామాలలో ఫ్లడ్ షెల్టర్స్ను నిర్మించే ఆలోచన చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే గిరిజన ప్రాంతాలలో—గిరిజనేతరులకు పన్ను భూములు వందలాది ఎకరాలు ఉన్నాయి. 1917 ఆక్టు మీకు తెలుసు అయితే ఆ భూములలో గిరిజనులకు పట్టాలు ఇవ్వడం లేదు. ఆ భూములు గిరిజనుల భూములా, గిరిజనేతరుల భూములా, ఫారెస్ట్ భూములా పోరంబోకు భూములా అనేది తొందరగా తేల్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే అక్కడ కొన్ని ఉగ్రవాద సంస్థలు ఆ భూముల్లోకి ప్రవేశించి లాండ్ అండ్ ఆర్చర్ ప్రాబ్లంను క్రియేట్ చేయడం జరగుతోంది. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్వారు, బ్యుటీకల్ వెల్వేర్లో పన్ను స్పెషల్ డిప్యూటీ కలక్టరు, సర్వే డిపార్ట్మెంట్వారు వెంటనే ఆ భూముల్ని సర్వే చేసి, అవి గిరిజనులవో, గిరిజనేతరులవో అనేది తేల్చి, శాంతిభద్రతలకు భంగం వాటిల్లకుండా కాపాడవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి వెంటనే ఆ పని చేయించాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇటీవల పోలవరం మండలంలోని తూటిగుంట, టేకూరు, వేగొండపల్లి, సింగినపల్లి మొదలైన అనేక ప్రాంతాలలో ఉగ్రవాద సంస్థలవారు బంజరు భూముల్లోకి ప్రవేశించి శాంతిభద్రతలకు భంగం కలిగించారు. కాబట్టి ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరించకపోతే గిరిజన ప్రాంతాలలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితికి భంగం వాటిల్లుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్నికలలో గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు సంబంధించి రిజర్వేషన్ సిబంధనను ఉల్లంఘించినందువల్ల ఎన్నికలు అగిపోయి ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు రిజర్వేషన్స్ కల్పించకపోవడం వారి ప్రాథమిక హక్కుల్ని పారించినట్లే అవుతుంది కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గురించి పరిశీలించవలసిందిగా గిరిజన శాఖా మాత్యులను కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

5.10 శ్రీ కె. చిట్టి నాయుడు (పాడేరు):- అధ్యక్షా, ఈ గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు సా. సంబంధించి అనేక మంది శాసన సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. అయితే ఈ గిరిజన సంక్షేమం గురించి ముఖ్యంగా విద్య తీసుకొన్నప్పుడు గిరిజన ప్రాంతాల్లో చాలా వరకు వెనుకబడి ఉన్నాము. ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం డిల్లీ తీసుకొంటే అది చాలా J. 144-21

పెనుకబడిన టిల్లా. అక్కడికి వెళ్ళితే అన్ని రంగాల్లో కూడా పెనుకబడి ఉన్నామని తెలుస్తుంది. గతంలో తెలుగుదేశం బిల్లులో మన ప్రియతమ నాయకులు శ్రీ ఎస్.టి.రామారావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా డిగ్రీ కాలేజీలు ఇచ్చారు. ఆ డిగ్రీ కాలేజీలలో ఇంతవరకు బి.ఎస్.సి కోర్సు ప్రారంభించలేదు. బి.ఎ. బి.కాం మాత్రమే ఉన్నాయి. గతంలో రెసిడెన్షియల్ డిగ్రీ కాలేజీలు పెడతామని చెప్పడం జరిగింది. పాడేరు ఏజన్సీ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి డిగ్రీ కాలేజీలను రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలుగా మార్చడానికి, బిఎస్సీ కోర్సు ప్రారంభించడానికి అనుమతి మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనుల హక్కులు కాపాడడం కోసం యాక్టు ఎడ్మిటే ఉందో ఆ యాక్టులు ఇంకా పటిష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పేరుకు మాత్రమే యాక్టు ఉన్నది. ఇవాళ అనేకమంది గిరిజనేతరులు గిరిజన మహిళలను ఉంపుడు గత్తెలుగా ఉంచుకొని వాళ్ళ సేరు మీద బినామీ ల్యాండు సంపాదించుకొన్నారు. గిరిజనులకు భూములు లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. గిరిజనేతరులు ఎవరైతే గిరిజన మహిళలను వివాహం చెసుకుంటారో ఆ మహిళలను గిరిజనేతరులుగా గుర్తించాల్సి తప్ప గిరిజనులుగా చేయడానికి వేలు లేదని అలాకానీ పక్షంలో గిరిజనులకు ఈ అవకాశం ఉండదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ యాక్టు నామ మాత్రంగా ఉంది. ఈ యాక్టును మరింత బలోపేతం చేసి గిరిజనుల హక్కులను కాల రాయకుండా వాళ్ళకు సరైనటువంటి రక్షణ కల్పించాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతంలో అరణ్యాలు నశించిపోతున్నాయి. తరువాత అక్కడ గిరిజనులు ఉండడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. వారు పూరే గుడిపె లేసుకొడానికి గతి లేదు. ఇవాళ ప్రతి గిరిజన కుటుంబానికి పెంకుటిల్లు ఇవ్వాలి అవసరం ఉంది. అక్కడ ఉన్న కలపతో ఇల్లు వేసుకొని పెంకులుతో వేసుకొని ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అన్నీ గిరిజన ప్రాంతాల్లోని తాండాలలో కూడా పెంకులు సప్లయ చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం టిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతంలో కుమ్మర్ నాయక్ అనే కులము ఉంది. కొండ కుమ్మర్ నాయక్ మడియా అని చెప్పి పాడేరు, ఎస్.కోట చింతపల్లి ఈ 3 నియోజక వర్గాలలో ఉన్నారు ఈ కొండకుమ్మర్ కులస్థులుగా వారు కొనసాగుతూ ఎప్పటి నుంచో కొన్ని వందల సంవత్సరాల నుంచి మాతో కలిసి మెలసి ఉంటున్నారు అటువంటి వాళ్ళను గిరిజన జాతుల్లో చేర్చలేదు. ఎన్నో సార్లు ఈ ఆసెంబ్లీలో ప్రస్తావన తీసుకోవాము. కొండకుమ్మర్ నాయకలను, మడియా కులస్థులను కూడా ఈ గిరిజనుల జాతుల్లో చేర్చవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.వెంకట రత్నయ్య (నూళ్ళూరుపేట):- అధ్యక్షా, ఈ నాడు ఎస్.సి. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు పెట్టారు. మరి ఎస్.సి.లను ఉద్ధరించాలనేటటువంటి ఉద్దేశ్యంతో ఈ సొసైటీల ద్వారా ఆర్థికంగా సహాయం అందిస్తున్నారు. ఈ ఆర్థిక సహాయాన్ని ఎందుకు అందిస్తున్నారు? ఒక కుటుంబంలో ఉద్యోగం లేనటువంటి వ్యక్తికి ఉద్యోగం లేనప్పటికీ ఈ సొసైటీ ద్వారా ఆర్థికంగా కొంత సహాయాన్ని అందిస్తూ ఆ కుటుంబాన్ని పెక్కి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలను ఫారం చేయడం జరిగింది.

ఈనాడు లోను మంజూరు చేస్తున్నారు. ఆదాపరచకు బిక్రీ యూనిట్ను తీసుకొన్నట్లయితే ఒక యూనిట్కి ఒక లక్ష ఇటుకలు తయారు చేయాలంటే కనీసం 35 వేల రూపాయల నుంచి 45 వేల రూపాయలు అవుతుంది. ఈనాడు ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది యూనిట్కి 10 వేల రూపాయలే, ఈ 10 వేల రూపాయలు మంజూరు చేస్తే ఆ బీద వానికి వచ్చేది 5 వేల, 8 వేల రూపాయలో వస్తుంది. మిగతాది ఏమైపోతుందనే విషయం సభ్యులు అందరికీ తెలుసు. లేకపోతే 10 వేల రూపాయలు దక్కింది అనుకొండి. 10 వేల రూపాయలకు 25 వేల ఇటుకలు వస్తాయి. 25 వేల ఇటుకలను ఎప్పుడు కాలుస్తాడు, ఎప్పుడు అమ్ముతాడు. ఆయన ఆదాయాన్ని ఎప్పుడు పొందుతాడు. ఒక ఎస్.సి.-అభ్యర్థికి ఆ నోన్-బీ ద్వారా ఒక యూనిట్ మంజూరు చేసినప్పుడు ఒక యూనిట్ కాస్తూ కనీసం లక్ష ఇటుకలకైనా ఇవ్వాలని చెప్పి మే ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఒక లక్ష ఇటుకలు ఇస్తే కనీసం 50 వేలు ఇటుకలు కాల్చి దానిని నేలుకు పెడతాడు. 50 వేల ఇటుకలు ఎమ్మోంటును పెట్టుకొని మళ్ళా తిరిగి ఈ ఆదాయం వచ్చేలోపల మిగతా 50 వేల ఇటుకల కాలుకొనే దానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు 50 వేల ఇటుకలు కాల్చి 50 వేల ఇటుకలు అమ్ముకొంటూ రోజేషన్ చేసుకొగలుగుతాడు. ఒక యూనిట్ కాస్తూ కనీసం లక్ష ఇసుకలకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అంత మంజూరు చేయవలసిందిగా మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. యూనివర్సిటీలో రిజర్వేషన్స్ మొట్టమొదట పెడితే రేపు అక్కడ లాలాచీ జరగకుండా ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ ఎస్.సి.-లకు ఎస్.టి.-లకు రిజర్వేషన్లు ఎక్కడ పెడుతున్నారు అంటే ల్యాబీస్ లాంగ్వేజీ గ్రేడ్ లాంగ్వేజీ సంస్కృత భాషాలో పెడుతున్నారు. వేటిలో ఎస్.సిలు వదులుతారా? మేరు అంతా ఆలోచించండి. ఈ నాడు ఎస్.సిలను షేక్ తీసుకురావాలని అధికారులు ప్రభుత్వాలు కృషి చేస్తున్నాయి. అందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ నాడు షేక్స్ ఛాన్సలర్లును మార్చబోతున్నారు. మరి అడ్మినిస్ట్రేషన్లు తొందరగా రాబోతున్నాయి. రిజర్వేషన్లతో ముందుగనే క్యాబిగిరీస్ను సెనిసిఫిక్గా ఇవ్వమనండి. గ్రూపు అంటున్నారు. గ్రూపువైట్ రిజర్వేషన్లు పెట్టినట్లయితే ఈ గ్రూపుల వల్ల ఎక్కడో మారు మూల ప్రాంతంలో ఒక ఎస్.సి., ఎస్.టి. టి.సిలకు ఇస్తూ పోతున్నారు. దాని వల్ల ఎంతో అన్యాయం జరగుతా ఉన్నది. నేను పొలిటికల్ సెన్సులో ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్, పిహెచ్డి చేసి ఎస్.సి. యూనవర్సిటీలో ఒక లెక్చరర్ పోస్తూ సంపాదించలేకపోయినాను అని మే ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఈ నాడు ఎస్.సి.-లను ఉద్ధరిస్తామని ఫండ్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు. నిజంగా పారిజనులకు న్యాయం జరగడం లేదని ఈ సభా ముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ నాడు ఎస్.టి.-రామారావుగారు పారిజనులను ఉద్ధరిస్తామని కంకణం కట్టుకొన్నారు. అంటేడ్యూర్ ఆశయాలో పేద వాడికి ఇళ్లు కట్టడం, భూమి పంచదం, త్రాగే నీరు ఇలాంటివి ఎన్నో కార్యక్రమాలు రామారావుగారు అందిస్తున్నారు. ఇబ్బాంటి పరిస్థితుల్లో నేను మంత్రిగారికి ఒక్కటి తెలియచేస్తున్నాను. రామారావుగారి దృష్టికి తీసుకొని వెళ్ళాలని మనవి చేస్తున్నాను. నిజంగా పారిజనులను ఉద్ధరించాలంటే వాళ్ళకు ఆర్థిక సహాయం పూర్తిగా చేయాలని రిజర్వేషన్లు పూర్తిగా అందే విధంగా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు యూనిట్ కాస్తూతో ఎస్.ఎఫ్.సి వారు 65 శాతం ఇస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు ఎస్.ఎఫ్.సి.లో లోను తీసుకొన్నట్లయితే 5 శాతం ఎస్.సిలు కట్టేవారు 95 శాతం

ఎస్.ఎఫ్.సి వాళ్లు ఇవ్వేవారు. ఇప్పుడు ఈ ఎస్.ఎఫ్.సి వాళ్లు 65 శాతం మాత్రమే ఇస్తున్నారు. మరీ ఎస్.సిలు 35 శాతం కట్టుకొనే పరిస్థితులలో ఉన్నారా? 10 లక్షల రూపాయలు లోను మంజూరు చేసినట్లయితే 65 శాతం వోగా 35 శాతం కట్టే ఎస్.సిలు ఎంతమంది ఉన్నారని ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎస్.సి.కార్పొరేషన్ ద్వారా 30 శాతం మంజూరు చేయించినట్లయితే 5 శాతం ఎస్.సి.లు పెట్టుకొంటారని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. 30 శాతం ఎస్.సి.కార్పొరేషన్ ద్వారా మంజూరు చేయించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రీగారిని కోరుతున్నాను.

5.20 | శ్రీ సిపావ్.విత్తర్థిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను గిరిజన విద్యార్థుల ఎడ్యుకేషన్ గురించి సా. మాట్లాడతాను. కాన్సి సూచనలు మాత్రం చేస్తాను. మొత్తం 42 గురుకుల పాఠశాలలున్నాయి. 11 గురుకుల పాఠశాలలు ప్రారంభించడానికి ఈ సంవత్సరం పూనుకున్నారు. 15 వేల మంది విద్యార్థులు చదువు తున్నారు. ప్రతి విద్యార్థిపై రూ. 7,800 లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. రూ. 9 కోట్లు ఈ గురుకుల పాఠశాలలు రన్ చేయడానికి ఖర్చు చేస్తున్నాము. అదే విధంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా రూ. 4 లక్షల 60 వేలు భవనాల క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 4 కోట్ల 65 లక్షలు ఈ రకంగా భవనాలకు కేటాయిస్తున్నాము కానీ దీనిని నడిపేది ఏ.పి ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ. వీరు టీచర్లను కూడా సరిగా వేయడం లేదు. లెక్కలు, స్కెన్సు చెప్పడానికి టీచర్లు లేరు. కనుక గిరిజన ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీని ప్రత్యేకంగా స్థాపించి మంచి ఐ.ఎ.ఎస్ అధికారిని వేసి ఎడ్యుకేషన్ ఇంప్రోవ్ చేస్తే తప్ప విద్యార్థులలో స్పాండర్డ్ పెరగదు. 120 అప్పర్ మెన్షుమరీ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. 241 ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఒక్కో ఆశ్రమ పాఠశాలలో మూడు నుంచి నలుగురు టీచర్లుంటారు. 71వేల మంది విద్యార్థులు చదువు తున్నారు. 64 వేల విద్యార్థులని హాస్టల్లో వేస్తున్నారు. కానీ ఎడ్యుకేషన్ స్థాయి పెడగడం లేదు. ప్రాథమిక పాఠశాలలు 3300 ఉన్నాయి. 51 వేల మంది విద్యార్థులు చదువు తున్నారు. ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నా వాళ్లు ఎడ్యుకేషన్ స్పాండర్డ్ పెరగడం లేదు. పర్సెంటేజ్ పెరగడం లేదు. 1987 లో 50 శాతం పెరిగారు. 1989 లో 15 శాతం పాసయ్యారు. ఎప్పుటికి పాసవుతారు? లక్షలాది విద్యార్థులు ప్లాస్టాల్స్లో, ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో, మిడిల్ స్కూల్స్లో గిరిజన గురుకుల పాఠశాలల్లో వేలాది మంది చదువుతున్నారు. కానీ స్థాయి పెరగడంలేదు. గిరిజన ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీలు స్థాపించి వారికి బాధ్యత అప్పవెప్పి వారి ద్వారా టీచర్ పోస్టులను భర్తీ చేసి అన్ని విషయాలలో వారికి అధికారాలు ఇచ్చినట్లయితే అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. విద్యార్థుల స్పాండర్డ్ పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ ఎడ్యుకేషన్కి సవరణగా ఉంది. ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్ వేతారు. ఎస్.సి కార్పొరేషన్ వైపు నుంచి ఎస్.సి సొసైటీ నుంచి గురుకుల పాఠశాల ఉంది. 500 మంది చదువుతున్నారు. వారికి ఐ.టి.ఐ. కళాశాల ఉంది. ఉన్నతమైన పాఠశాలలు కూడా పెట్టడం జరిగింది. వారి స్పాండర్డ్ పెరుగుతోంది. గిరిజన, సంక్షేమ శాఖ మామూలు ఈ సంవత్సరం నూతన విద్యార్థుల వేపట్టాలని ప్రత్యేకంగా

పట్టిక గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

ఆలోచించి చేయాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. విద్యార్థుల స్థాయిని పెంచడానికి ప్రత్యేకంగా గిరిజన ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీని పెట్టి ప్రారంభించాలని మీ ద్వారా నేను ఈ సూచనను చేస్తున్నాను. మాదా స్కీము ప్రారంభించడం జరిగింది. దాని ద్వారా ఎంతో మంది అభివృద్ధి అవుతున్నారు. మా నియోజక వర్గంలో గిరిజనులు ఫుగర్ కేస్ చేస్తున్నారు. దానితోబాటు ఎడ్యుకేషన్ లో వెనుకబడి ఉన్నారు. అక్కడ కూడా గురుకుల పాఠశాల స్థాపించడానికి కలకర్లు గారు రికమెండు చేశారు. 27 ఎకరాలు భూమి ఉచితంగా ఇస్తున్నాము. మంత్రిగారు ఈ విషయంలో స్పష్టంగా ప్రకటించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ ఫేర్, వుమన్ వెల్ ఫేర్ షేర్డ్ వెల్ ఫేర్, బి.సి వెల్ ఫేర్ పద్దులపై చర్చించడానికి అవకాశం ఇవ్వినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ రాష్ట్రంలో 1991 సెన్సెస్ ప్రకారం 6 కోట్ల 65 లక్షల 8 వేల మంది జనాభా ఉన్నారు. అందులో 1 కోటి 5 లక్షల 95 వేల మంది హరిజనులున్నారు. 18-93 శాతం ఉంది. ప్రభుత్వం కాన్సి కోట్ల రూపాయలు వేరీషేన ఖర్చు పెడుతున్నది. ఈ డబ్బు సరిగా వారికి అందిన రోజున మనం తీసుకున్న కర్మాకృత్యాలు జరుగుతాయని అనుకోవచ్చు. కొద్ది రోజులు నేను కూడా సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టరుగా ఉండే అవకాశం దొరికింది. అప్పుడు మాశాను. సుమారు 2221 హాస్టల్స్ న్నాయి. ఈ హాస్టల్స్ లో విద్యార్థుల సంఖ్య ఎంతమంది ఉన్నారో ఎప్పుడు పోయినా వార్తెన్ను టోటల్ సంఖ్య ఇవ్వరు. బ్రేక్ ఫాస్ట్ కు, భోజనానికి, రాత్రి భోజనానికి మొత్తం మంది ఉన్నట్లుగా ఉంటుంది. సర్వేక్స్ విజిట్ కు వెళ్లినా ఉండరు. ఇది అందరికీ తెలుసిన విషయమే. ప్రాక్టికల్ గా జరుగుతోంది. అందుకొరకు ఒకప్పుడు అనుకున్నాము. ఈ హాస్టల్స్ వారు ఉంటే నేటివ్ పేన్స్ కి 10, 15 కి.మీ దూరంగా ఉండాలని ఒక జి.ఓ ఇస్యూ చేశాము. అక్కడున్న నాయకుల పెజర్స్ వల్ల అట్లా బాగుండదని, తల్లిదండ్రులకు దూరం చేసిన వాళ్లం అవుతామని అంటే జి.ఓ. అదేయన్స్ లో పెట్టి తరువాత విత్ డ్రా చేశాము. ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఏమంటే హరిజన విద్యార్థులను చిన్నప్పటి నుంచి మనం విద్యావంతులుగా చేసినట్లయితే భావ పౌరులుగా తీర్చి దిద్దినట్లయితే ఏ ఇబ్బంది ఉండదు. లేకపోతే ఉదయం 3, 4 గంటలు డిస్కప్స్ అయిన రీతిలో ఉంటుంది. వారి కాళ్లపైన వారు నిలబడే అవకాశం కలిగించే బాధ్యత మన పైన ఉంది. ఇన్నీ వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. వారిని విద్యావంతులను చేసినట్లయితే దాని ఫలితం వచ్చినట్లు ఉంటుంది. సుమారు 2221 హాస్టల్స్ న్నాయి. ఇందులో 13 రెసిడెన్షియల్ గా మార్చడం జరిగింది. 2208 హాస్టల్స్ లో 1890 బాలుర హాస్టల్స్ 518 మంది బాలికల హాస్టల్స్ న్నాయి. మీరు ఇచ్చిన వివరాలే చెబుతున్నాను. 2 లక్షల 8 వేల మంది చదువుకోవడం జరుగుతోంది. నేను మనవి చేసేది ఏమంటే హాస్టల్ లో

ఒక్కో వేద్యార్థిపైన రూ. 100 లు ఇచ్చినట్లుగా ఉంటుంది కానీ ఇవ్వడం లేదు. బీల్డింగు కనీస్ట్రక్షన్, మెయింటెనెన్సుకు కానీ అక్కడ వార్డెను పైన ఖర్చు పెట్టడం కానీ స్కూలు పైన ఖర్చు పెట్టడం కానీ బీవర్ల జీతాలకు కానీ ఖర్చు అవుతోంది. కానీ సరియిన ఫరీతితం రావడం లేదు అంటే ప్రభుత్వం తరపున మినిస్టర్లకన్నా ఎం.ఎల్.ఎ లకన్నా వార్డెనుకు 5.30 చిత్తుడు ఉండాలి. వారు వారి పిల్లల మాదిరిగా భావించాలి. హాస్టల్లో చదివే సా. పిల్లలకు అన్యాయం చేస్తూ వారి స్వంత పిల్లలకు అన్యాయం చేసినట్లుగా వార్డెన్కు, అధికారులకు ఆఫీసింగ్ రావాలి. అది రానంతవరకు పని సరిగ్గా జరగదని మనవిచేస్తున్నాను. దాని గురించి ఏ విధంగా చేయాలనేది ఇప్పుడు అధికారంలో వున్న ప్రతిభా భారతీగారు ఆలోచించి అధికారులపైన చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- సలహా చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- సలహానే చెబుతున్నాను. అధికారాలను పిలిపించి మాట్లాడండి. మేము కూడా ప్రయత్నం చేశాము. ఇప్పుడు ప్రయత్నం చేసి కలిసమ్మైన ఫనిషేమెంట్ యివ్వండి. ఆ పనిషేమెంట్ ఎలా వుండాలి అంటే ఒక వార్డెన్కు పనిషేమెంట్ ఇస్తే రెండవ వార్డెన్ ఆ పనిషేమెంట్ మానీ భయపడి మరల అలాంటి తప్పు చేయకుండా వుండాలి. కాబట్టి నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే హాస్టల్స్లో చదివే పిల్లల తల్లిదండ్రులు ఎక్కడనో గామాలలో వుంటారు. వారు ఏదో వ్యవసాయ రంగంలో కూలి పనిచేసుకున్నా, రికా తొక్కుకున్నా వాళ్ళ పిల్లలకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బు సరిపోకుండా ఇంకా అదనంగా ఖర్చుకు పంపుతూ వుంటారు. ఆ తల్లి దండ్రులు ఎంతో కష్టపడి పంపుతున్నప్పుడు సత్ ఫలితాలు వచ్చేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వున్నది. ముఖ్యంగా బాలికల హాస్టల్స్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు అక్కడ ఆ బాలికలపైన అత్యాచారాలు జరగుతూ వున్న విషయం మనం పేపర్లలో చదువుతూ వున్నాము. అవి కంటిన్యూ అవుతున్న వున్నవి. ఈ బాలికల హాస్టల్స్ వున్న చోట మొత్తం స్టాఫ్ను ఆడవారినే పెడితే బాగుంటుంది. పురుషులు వుంటే కొంచెము ఇబ్బందులు ఎదురవుతూ వుంటాయి. ఈ హాస్టల్స్ పరిస్థితి ఈ విధంగా వున్నది. మరి ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చేస్తుంది? రెండు విధాలుగా చూడాలి. ఒకటి పిల్లలను బాగా చదివించమని చెప్పాలి. రెండవది వార్డెన్స్ హాస్టల్ పిల్లలను వారి స్వంత పిల్లలుగా భావించమని చెప్పాలి. వారు విసనప్పుడు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవలయునో అప్పుడు మమ్ములను అడిగితే మేము చెబుతాము. తప్పుకుండా సలహాలు ఇస్తాము. 62 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ బాలురవీ, వున్నాయి. మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు 1992-93వ సంవత్సరంలో 23 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1994వ సంవత్సరం జూలై నెలలో 22 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ను ఏర్పాటు చేయాలని బీల్డింగ్ కొరకు అమోంట్ శాంక్షన్ చేసి అప్పుడున్న మేనేజింగ్ డైరెక్టర్గారికి అప్పజెప్పడం జరిగింది. నేను కొరెడి ఏమిటంటే ఈ ప్రభుత్వం కంటిన్యూ ప్రాసెస్గా ఇక్కడ పెడుతున్నాము. అక్కడ పెడుతున్నామని అనకుండా చదువుకునే పిల్లలు ఎస్.సి. పిల్లలు గనుక దయచేసి ఆ బీల్డింగ్ పనులు త్వరగా అయ్యేటట్లు చూడండి. ఆ స్థలం వారికి ఇష్టం లేని ఎడల వేరే

పట్టిక గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

స్కాలర్ అయిన పెట్టండి. డిర్టింగ్ను బాగా కట్టించండి. రెంటి డిర్టింగ్లో వసతులు సరిపోక విద్యార్థులకు ఇబ్బందులు కలుగుతున్నవి. సుమారుగా ఈ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో చదివే ఒక్కొక్క విద్యార్థి పైన రు. 15 వేల వరకు ఖర్చు అవుతుందని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇంత మొత్తంగా ఏ ప్రైవేట్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లోను ఖర్చు కావడం లేదు. రు. 15 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయినా కూడా ఆ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ రిజల్ట్స్ ఏవిధంగా వున్నదనేది ఒకసారి చూడండి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన ఈ మూడు నెలలలోనే మార్పులు తెస్తారని నేను అనడం లేదు. ఇక ముందు మంచి రిజల్ట్స్ వచ్చేటట్లు చూడండి. మేము కూడా ప్రయత్నం చేశాం ఈ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో చదువుకునే విద్యార్థుల కోసం ప్రభుత్వం తరఫున కొన్ని కొలది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నా లాభం లేకుండా వున్నది. వారు తెలుగు మీడియం చదువుకోవడం జరుగుతూ వున్నది. ఇంగ్లీషు మీడియంలో పెప్పడానికి కొంత మంది బీచర్లకు బ్రెయినింగ్ అయ్యడం జరిగింది. ఊల్నకు ఒకటి అయినా ఇంగ్లీషు మీడియం రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ పెట్టండి. ఎందుకంటే వారు ఇంగ్లీషు మీడియం చదువుకున్నట్లయితే రేపు ప్లెయర్స్ ఎడ్యుకేషన్లో వారికి ఇబ్బంది లేకుండా వుంటుంది. వారు బాగా చదవగలుగుతారు. వారికి మంచి భవిష్యత్తు వుంటుంది. అప్పుడు మేము ఎలక్ష్సన్ డిమిట్ వున్నందువలన దీనిలో నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో కొద్దిగా లేటు అయింది. ఆ ఫైల్ సర్క్యులేట్ అయి వున్నది. ఇప్పుడున్న రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో కొన్నిటిని ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్స్గా మార్చాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత కొన్ని ఎయిడెడ్ కాలేజీలలో స్కాలర్షిప్స్ మిస్యూజ్ అవుతున్నాయి. నల్గొండ ఊల్నలోని ఎయిడెడ్ కాలేజీల గురించి, ఇంకా వేరే, వేరే కాలేజీల గురించి ఆడగడం జరిగింది. అలాంటి చోట డైరెక్టుగా చెక్స్ ద్వారా స్కాలర్షిప్స్ యిస్తే అవకతవకలకు అవకాశం వుండదు.

(సభలో బి.జె.పి. పక్షానికి చెందిన గౌరవ సభ్యులు పి. రామస్వామి నిద్రపోతూ వుండడం కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు కె. బాపిరాజు గమనించి)

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, ఆ ఎం.ఎల్.ఎ. బ్రిటిక్ వున్నారో లేక చనిపోయారో నాకు అనుమానంగా వున్నది.

చైర్మన్ పర్యవేక్ష:- వారు బ్రిటిక్ వున్నారు. నిద్ర లేకుండా వున్నందున ఇప్పుడు నిద్రపోతున్నారేమో.

శ్రీ పి.జానార్దనరెడ్డి:- సర్ బాపిరాజుగారు అలా బ్రిటిక్ వున్నారా అని కోరడం బాగా లేదు. వారు బ్రిటిక్ వున్నారు. పొద్దున గం. 8 లకు వచ్చి ఇప్పుడు గం. 5.30 అవుతూ వుండడంతో వారు అలసి పోయి నిద్రపోతున్నారు. స్పీకర్ గారికి షిఫ్ట్ సిష్టం వున్నది. మాకు షిఫ్ట్ సిస్టం లేదు.

శ్రీమతి కె. పృథ్విభా భారతి:- కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు బద్దం బాల్ రెడ్డిగారు నిద్రపోయే వారు, ఇప్పుడు పి. రామస్వామిగారు నిద్రపోతున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- మేము నిద్రపోయినా ఫరవాలేదమ్మా. మీరు నిద్రపోవద్దు.

శ్రీమతి కె. పృథ్విభా భారతి:- మేము ఎప్పుడు నిద్రపోము అపోజిషన్ లో ఉన్నా నిద్రపోము, అధికార పక్షంలో ఉన్నా నిద్రపోయేది లేదు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- సంతోషం. నిద్ర పోవద్దనే చెబుతున్నాము. స్కాలర్ షిప్స్ బ్యాంక్ ద్వారా అందేటట్లు చేయాలి. మేము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వరంగల్ జిల్లాలోని హాస్టల్స్ మీద ఇంకా వేరే వేరే డిస్ట్రిక్టులలోని హాస్టల్స్ లో జరిగిన అవకతవకల మీద హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఇప్పుడు కూడా హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఈ హౌస్ కమిటీ విచారణలో 1985వ సంవత్సరం నుంచే ఏమేమీ జరిగాయో, అధికారులు చేసినవి బయట పెడితే తప్పులు చేసిన వారిని శిక్షించేందుకు వెనుకాడకుండా ఉండాలి. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ తరపున ఉన్న చట్టాలను సరిగా అమలు అయ్యేటట్లు చేస్తే ప్రజలకు ఉపయోగం అవుతుంది. ప్రొద్దున మూడు గంటల నేపు కోర్పాల్ గ్రామంలో జరిగిన సంఘటనను గురించి చర్చ చేయడం జరిగింది. 1955 మానవ హక్కుల పరిరక్షణ చట్టం క్రింద, 1989 షెడ్యూలు కులాలు షెడ్యూలు తెగల అత్యాచారం నిరోధక చట్టం మూడవ సెక్షన్ క్రింద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ దగ్గర నుంచి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, దానిని టేబుల్ మీద పెట్టిన తరువాత మరల అక్కడకు మేము పోయి కొత్తగా తెప్పిది ఏమీ లేదు. అందుకొరకు ఒకసారి మేము వెళ్లి చచ్చాము కాబట్టి ఇక వెళ్లము. దీని మీద ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటే ప్రజలకు నమ్మకం, విశ్వాసం కల్పించిన వారం అవుతాము. అది చిన్న ఊరు. చిన్న ఊరిలో అయిపోయింది. ఎవరు చూడరు, మరిచిపోతారు అనుకోవద్దు ఇన్ని కోట్ల జనానికి సంబంధం ఉన్న విషయం. దీనిని నేరీయస్ గా తీసుకుని, తప్పు చేసిన వారి పైన కఠినమైన చర్య తీసుకోండి. అసలు నిందితులను మాకు సంబంధమా మీకు సంబంధమా అని వదిలి వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఈ రోజు కాదు, రేపు ప్రొద్దున కూడా ప్రజలు క్షమించరు. దాని మీద ఎక్కువగా మాట్లాడడం ముఖ్యం హాస్టల్స్ విషయంలో కానీ, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ విషయంలో కానీ పైన చెప్పిన విధంగా శ్రద్ధ తీసుకోండి. 2208 హాస్టల్స్ లో కొన్నిటిని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ గా మార్చండి. హాస్టల్ ఒక చోట, స్కూల్ ఒక చోట ఉండడంతో పిల్లలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మేము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రిక్వాఫుల్స్ కు ఏదైనా ప్రమాదం జరిగినా, వనిపోయిన వారికి ఇన్సూరెన్స్ డబ్బు దొరకాలనే ఉద్దేశ్యంతో మేము ఒక్కో సంవత్సరం రూ. 4 లక్షలు లేక రూ. 55.40 లక్షలు ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీకి డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. ఇన్సూరెన్స్ చేసిన సా. వారికి యిబ్బంది పెట్టి డబ్బులు ఇస్తున్నారు. ఆ స్కేమ్ 10 మందికి కూడా లాభం లేకుండా పోయింది. యీ డబ్బు కలెక్టరు దగ్గర పెట్టి, ఏక్సిడెంట్ అయినా, ఏదీ అయినా అక్కడికక్కడే దొరికేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. అధ్యక్షా, రిక్వాఫుల్స్ కు మా గవర్నమెంట్ అధికారములో ఉన్నప్పుడు లక్షా 40 వేలు పిలువగల యూనిఫామ్

టెర్రీకాట్ బట్టలు కుట్టించడం జరిగింది. అప్పుడు పున్న ముఖ్యమంత్రిగారు విజయభాస్కర్ రెడ్డి పంపిణీదేయాలని నిర్ణయించారు. కానీ అప్పటికే శ్రీ శేషన్ గారు ఎలక్షన్ షెడ్యూలు ఎనాన్సు చేశారు. కాబట్టి పంపిణీదేయలేదు. అయినా కొంతమంది అధికారులు పంచారు; కొంతమంది అధికారులు పండలేదు. కొన్ని బట్టలు అట్లాగే వున్నాయి. మంత్రిగారికో కోరేది ఏమీటంటే, ఇంతకుముందు యిచ్చారు-బాన్ పర్సు ఇచ్చారు. తెల్లబట్టలు యివ్వలేదు. మంత్రిగారిని అడగండి చెప్పతారు. అధ్యక్షా, నిజంగా కార్మికులకు సహాయం చేయాలని ఉద్దేశ్యం వున్నప్పుడు ఎవరు అయితే ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతారో, ఒక ఏజ్ తరువాత వారికి ఎన్నో కష్టాలు వస్తాయి, అట్టడుగువారికి దయచేసి ప్రత్యేకంగా శృద్ధ తీసుకోండి. వారికి బట్టలుగానీ, పెన్షన్ గానీ, ఏదైనా ఎక్సిడెంటు అయితే మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ గానీ, చనిపోతే 25 వేలు యివ్వడానికి యిటువంటి కార్యక్రమాలు దేవట్లాంటి కోరుతున్నాను. ఇన్ స్ట్రూరెన్సుకు వారు డబ్బులు కట్టడం జరుగుతున్నది. 1991-92లో ఆ ఉద్దేశ్యం వుండే. మీరు కూడా అది కంటిన్యూ చేయండి? వ్యవసాయ రంగంలో గర్బిజ్ స్త్రీలు ఉన్నారు. ప్రసవానికి ముందు మూడు నెలలు, ప్రసవం తరువాత మూడు నెలలు పనిచేయలేరు కాబట్టి మా ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు రూ. 900 శ్రీ జనార్దనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు యివ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ స్కేమ్ వుందా? తీసివేశారా? అటువంటి స్కేమ్ మంచిది. దాన్ని కంటిన్యూ చేయండి? గర్బిజ్ స్త్రీలు ఎవరికి అయితే తీసిదానికి తీండి లేక కష్టంగా వున్నవారికి ఆర్థిక సహాయం లేవచ్చుడు వారికి సహాయం చేయాలి. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అది అగిపోతే తిరిగి ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. విక్టోరియా మెమోరియల్ రెసిడెన్షియల్ స్కూలు అనాథ పిల్లల గురించి వున్నది. అప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దాన్ని రెసిడెన్షియల్ స్కూలుగా చేయాలని, ఎక్సెక్యూట్వ్ చేయాలని, అనాథ పిల్లలకు తెలివటట్లు, అక్కడికి వచ్చి వాడు కొనేటట్లు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఎన్నో అనాథ పాఠశాలలు పెట్టాము; అనాథపాఠశాలలు పెట్టడం కాదు: వారు జాయిన్ అయి చదువు కున్నట్లయితే ఫలితం బాగా వుంటుంది. స్కేట్ బెగ్గర్స్ గురించి చెప్పాలి. నోషన్ వెల్ఫేర్ గురించి, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ గురించి స్కేట్ బెగ్గర్స్ గురించి గానీ అనాథ పిల్లల గురించి గానీ గవన్మెంటు ఆఫ్ ఇండియా డబ్బులు యిస్తుంది. అటువంటి వాటిని మీరు వినీయోగించుకోండి బాండ్స్ బెబరు వుండి - వారు ఎంత మంది రాష్ట్రంలో ఉన్నారు? ఎంత మంది మీద కేసులు పెట్టారు? నారినీ ఏవధంగా ఛీ చేయగలుగుతారు? ఎగ్జిక్యూరు బెబరుకు 30 రూపాయలు పెన్షన్ వుంటే అది 50 రూపాయలకు గత ప్రభుత్వంలో విజయ భాస్కరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు పెంచడం జరిగింది. ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్ రూ. 30 నుంచి రూ. 50 కి పెంచడం జరిగింది. కానీ అది ఇంకా అమలుకావడం లేదు. అది అమలు చేస్తారా లేదా? ఎన్నో కార్పొరేషన్ తరుపున నిరుద్యోగులుగా వున్నవారికి లోన్స్ ఇస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఎవరికి అయితే లోన్స్ ఇస్తారో వారికి ముందే ట్రయినీంగు యివ్వడం జరిగేది. ఇకముందుకూడా అట్లా చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఎవరు అయితే యువకులు, గిరిజన, హరిజన నిరుద్యోగులు ఉన్నారో వారికి కిరాబాఫాపు, స్కీకిట్ ఫాపు, ట్రిపుర్కటింగు ఇన్ స్టిట్యూట్ యిటువంటి వాటికి లోన్ ఇవ్వడానికంటే

ముందువారికి ఏ బడ్జెట్లో ఇంటరెస్టు వుందో వారికి ట్రయినింగు యిచ్చి లోన్ యిచ్చినట్లయితే వారు వెనియోగించుకుంటారు. లేకుంటే, ఏమీ తెలియకుండా వుంటే డబ్బులు మిస్యూక్డ్ చేసే అవకాశం వుంది. లోన్స్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారి లెవల్లో బ్యాంకు వారిని పిలిపించి ఎస్సీ, బీసీ కార్పొరేషన్ తరపున లోన్స్ యివ్వేటట్లు చూడాలి. ఎస్సీ యువకులు లోన్స్ తీసుకోవాలంటే బ్యాంకువారు గ్యారంటీ కావాలంటారు. వారు ఒక లక్ష రూపాయలు డిపాజిట్ పెట్టే శక్తి వుంటే లోన్ కు రారు. కావున, ప్రభుత్వం తరపున ఏదైనా గ్యారంటీ యిచ్చి లోన్ యిప్పించినట్లయితే బాగుంటుంది. బ్యాంకు గ్యారంటీ హాసింగు స్కేమ్ కు యిస్తున్నది. అలాగే ఇక్కడ కూడా యివ్వాలి. వారికి కూడా నమృతం, విశ్వాసం వుంటుంది; లోన్ తీసుకునే పనులు చేసుకోగలుగుతారు. బ్యాంకుల చుట్టూ చెప్పులు అరిగేటట్లు తీరిగి కాగితాలు చింపుకుంటారు. కావున బ్యాంకు గ్యారంటీ యివ్వాలి. మీరు ఒక ఎకరా, రెండు ఎకరాల స్థలాన్ని వ్యవసాయ కూలీలకు యిస్తున్నారు. యూనిట్ కాన్సు 24 వేలు పెట్టారు. అది సరిపోవడం లేదు. దాన్ని 50 వేలకి పెంచాలి. ఇంకా ఫిడికల్ హాండిక్యాప్డ్ పున్నారు మొన్ననే 250 మందిని తీసివేశారు. ఆ రికార్డు మెంటు అయింది మీ టైమ్ లోనే. 1983-89 వరకు వికలాంగులకు పని కల్పించడం జరిగింది. వారు అలమరాలు, కుర్చీలు, ఇతర వస్తువులు తయారు చేస్తారు; బాక్సీలు తయారు చేస్తారు వాటిని సోఫట్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా కొనండి? ధర వారికి ఎక్కువ యిచ్చినా ఫర్వాలేదు. ఎందుకంటే, వారు కుంటవారు, గుడ్డివారు, మూగవారు పనిచేస్తారు. మంచివారు, కళ్లు వున్నవారు, కాళ్లు ఉన్నవారు పనిచేస్తేనే, మంచి మంచి బీగ్ ఇండస్ట్రియల్స్ నష్టాలు వస్తుంటాయి. ఇటువంటి కార్పొరేషన్ లో నష్టాలు వస్తున్నాయని మూసివేస్తామంటే ఎంతవరకు న్యాయమో ఆలోచించండి? వారికి సబ్సిడీ యిచ్చి సహాయం చేయండి? వికలాంగులను పెళ్లి చేసుకుంటే ఎక్స్ గ్రేషియా డబ్బులు ఇస్తున్నారు. కానీ ఎన్నో రోజులనుంచి పెండింగులో ఉన్నాయి. వారికి యివ్వేటట్లు చూడాలి. గిరిజన కార్పొరేషన్ గానీ, బీసీ కార్పొరేషన్ గానీ ఇంటర్ కాన్సు మారేజీ చేసుకుంటే ఎక్స్ గ్రేషియా యివ్వడం జరగుతున్నది. ఎఫ్ క్విప్ గా ఆమలుచేయాలని, తొందరగా యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. చేసేత కార్మికులు గేత కార్మికులు చాలా బాదలో ఉన్నారు. వారికి పని దొరకడం లేదు, ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. వారికి ఏదైనా సహాయం చేస్తే బాగుంటుంది. ఉపాధి కల్పించి నట్లయితే బాగుంటుంది. దోబీ ఘాట్లు ఎక్కడ కట్టారు అన్నారు 1989-94 వరకు ఒకసారి మంత్రిగారు రికార్డు చూస్తే తెలుస్తుంది. మేము ఎన్నో దోబీ ఘాట్లు కట్టాము. ప్రత్యేకంగా పౌడరాబాదు సిటీ వుండి-చెరువులు లేవు. బొర్లు. వాసులు కట్టించి మీరు వారికి సదుపాయాలు కల్పించినట్లయితే బాగా వుంటుంది. ఏజెన్సీ ఫిరియాలో వుండే గిరిజనులకు నిత్యావసర వస్తువులు సరిగా దొరకడం లేదు. నిత్యావసర సరుకులు అంత దూరం పోవడం లేదు. ట్రాన్సుపోర్టు వేయకుండా అక్కడే అగిపోతున్నాయి. ట్రాన్స్ పోర్టు గురించి కూడా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వెహికల్స్ కొరకు డబ్బులు ఇస్తుంది. కనుక వారికి నిత్యావసరసరుకులు అక్కడ వుండే వారికి యివ్వేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎస్సీ, ఎస్బీ యువకులకు సంబంధించిన నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి కొన్ని స్కేమ్స్ ఇంతకు

ముందు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ టిల్లో వోయి వారికి బ్రయినింగు కూడా యివ్వడం జరిగింది అప్పుడు. వారికి తొను దొరికేటట్లు నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం ఆయెటట్లు 5.50 పేసెన్ట్లయితే బాగుంటుంది ఇందిరాగాంధీగారు ప్రధాన మంత్రిగా పున్నప్పుడు సా. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, విజయభాస్కరరెడ్డిగారు అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిలుగా పున్నప్పుడు రూరల్ హౌసింగ్ స్కీమును తీసుకోవడం జరిగింది. 1969వ సంవత్సరం కన్నా ముందు నుంచే ఈ స్కీమ్ తీసుకోవడం జరిగింది. అమౌంట్ అప్పుడు కొద్దిగా పుండవచ్చు తరువాత పెరిగి పుండవచ్చు. ఈ రూరల్ హౌసింగ్ స్కీమ్ లో కానీ, అర్బన్ హౌసింగ్ స్కీమ్ లో కానీ ఇళ్లు కట్టవ్వడం జరుగుతూ వుండేది. రాష్ట్రంలో గత ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం ఇళ్లు రికార్డు స్థాయిలో కట్టవ్వడం జరిగింది. వాడో వాళ్లు అవార్డు కూడా యివ్వడం జరిగింది. 1990-91-92 సంవత్సరాలలో 2 లక్షల 3వేల 574 ఇళ్లు కట్టడం జరిగింది. 1994-95వ సంవత్సరంలో 2 లక్షల 21 వేల 455 ఇళ్లు కట్టడం జరిగింది. మిగతా యియర్ చెప్పడం లేదు. హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ తరపున బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం తీసుకోవాలని, ఇందులో హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా 50 శాతం బీ.సి.లకు 30 శాతం, ఎస్.టి.లకు 10 శాతం, అర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గానికి 10 శాతం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం గురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకునే రు. 8 వేలు పున్న దానినే రు. 10 వేలకు పెంచడం జరిగింది. ఈ స్కీమును బాగా అమలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎన్నో కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరిగింది. మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు యావరక్షగా 1 లక్ష, 92 వేల 428 ఇళ్లు కట్టవ్వడం జరిగింది. అదే గతంలో తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు 1 లక్ష 26 వేల 340 ఇళ్లు యావరక్షగా కట్టడం జరిగింది. మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు చెప్పిన కార్యక్రమాలను అమలుపరచడం జరిగింది. ఈ రోజు సుమారు 5 వేల మంది బీడీ వర్కర్స్ వున్నారు. వారికి ప్రత్యేకంగా 1991-92వ సంవత్సరంలో 10 వేల ఇళ్లు కట్టడం జరిగింది. అంతకు ముందు ఒక్క ఇల్లు కూడా కట్టలేదు. ఈ బీడీ వర్కర్స్ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క డబ్బు లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క డబ్బు వస్తుంది. బీడీ వెల్ఫేర్ సెస్ నుంచి సెంట్రల్ లెబర్ డిపార్టుమెంట్ ఆడబ్బు ఇస్తుందని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ఇళ్లు ఎన్నీ తీసుకున్నా కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నది. దానినే వీనియోగించాలి. అట్టడుగున వున్న బీడీ కార్మికులకు ఇళ్లు కట్టించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. 1991-92వ సంవత్సరంలో సుమారు రు. 10,800 లు ఒక్కొక్క ఇంటికి ఇచ్చారు. అలాంటిది ఈ రోజు సుమారు రు. 16,500 లు ఒక్కొక్క ఇంటికి బీడీ వెల్ఫేర్ సెస్ నుంచి యివ్వడం జరుగుతూవున్నది. 1993-94వ సంవత్సరంలో 10 వేల ఇళ్లు తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక్కొక్క ఇంటికి రు. 16,500లు ఖర్చు అవుతుంది. ఈ ఐ.ఎ.ఎ. ఇళ్లు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పెద్ద ఎత్తున తీసుకోవడం జరిగింది. 1 లక్ష 56 వేల 971 ఇళ్లు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇదంతా కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే.

ప్రభుత్వానిదే. ప్రభుత్వం మంచి పన్నుపన్నులకి కూడా ఇక్కడి నుంచి అధికారులు, మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రి వెళ్లి కేంద్రంతో మాట్లాడి పెద్ద ఎత్తున ఇళ్ల కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరిగింది. 1994-95వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 1 లక్షా 62 వేల 582 ఇళ్లు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. శాంక్షన్ చేసిన డి.ఓ.ను అబయెన్స్లో పెట్టడం జరిగింది. దానికి కావలసిన సబ్సిడీ రు. 77 కోట్లు 72 లక్షలు మేము రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఆ డబ్బు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్కు రిలీజ్ చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం మార్చి 28వ తేదీన డబ్బులు వెనక్కు తెప్పించుకున్నావడం జరిగింది. ఏ ఇళ్ల కొరకు డబ్బు రిలీజ్ చేశామో దానిని ఎందుకు వెనక్కు తెప్పించుకున్నారో అర్థం కావడం లేదు. మేము ఇళ్లు శాంక్షన్ చేయడమే కాదు, డబ్బు కూడా రిలీజ్ చేశాము. 1994-95వ సంవత్సరంలో రు. 146 కోట్లు హౌసింగ్కు రిలీజ్ చేస్తే ఈ రోజు 1995-96వ సంవత్సరంలో రు. 93 కోట్లు 38 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. అందులో రు. 77 కోట్లు మేము ఇప్పినవే వెనక్కు తీసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఒక్క రు. 14 కోట్లు మాత్రమే యివ్వడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఇంతకు ముందు ఈ ఇళ్ల డిస్పిజిట్రీషియన్లో 50 శాతం ఎం.ఎల్.ఎ. ఛాయిస్ మీద వదలిపెట్టాము. ఎం.ఎల్.ఎ.లు ఏ విధంగా రికమెండ్ చేస్తే ఆ విధంగా 30 శాతం డిల్లీ ఇన్ఫార్మిటీ మంత్రిగారికి, మిగతా 20 శాతం ఇన్ఫార్మిటీ హౌసింగ్ మంత్రికి, తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారికి కలిసి ఈ విధంగా డిస్పిజిట్రీషియన్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వ పద్ధతి ఏమి ఉన్నది? ఏ విధంగా డిస్పిజిట్రీషియన్ చేయబోతున్నారు? లేకపోతే కొత్త పద్ధతి అమలుపరుస్తారా? వారు ఏ పద్ధతి అమలుపరుస్తారో చెప్పినట్లుంటే ప్రజలలో అనుమానాలు రాకుండా ఉంటాయి. అందుచేత ఆ ఇళ్లు కడుతున్నారా, లేదా? ఏ విధంగా ఈ కార్యక్రమాలు తీసుకోబోతున్నారో తెలియజేయాలి. విద్యార్థుల పైన కానీ, ప్రజల పైన కానీ ఏ డబ్బు ఉంటే ఖర్చు పెడుతున్నారో ఆ డబ్బు చట్టబీవరీ వరకు వారికి అందేటట్లు చూడాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఏ చట్టం ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిందో ఇది అమలుఅయ్యేటట్లు చూడాలి. మనం ఎంక్వయిర్ చేద్దాము అంటే ప్రజలకు నష్టం జరుగుతుంది. పోర్చుగీసు మూడు గంటల సేపు దీని గురించే చర్చ జరిగింది. కలెక్టర్గారు రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత కూడా మరల ఆల్టెర్నెట్ కమిటీ పెడదాము అన్నారు. దీనికి మేము ఒప్పుకోలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున మేము మొదటి పోయి వచ్చాము. అందుచేత మరల రాబేము అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటికయినా అధికారులపైన చర్య తీసుకుంటే మంచిది. తప్పు చేసిన వారి మీద చర్య తీసుకుంటే మిగతా వారు భయపడతారు. అప్పుడే అక్కడి ప్రజలకు ధైర్యం వస్తుంది. ఆ గామంలో ఈ రోజుకు కూడా పోలిక్సన్ లేదు. ఒక్క యువకుడు కూడా ఆ గామంలో లేదు. అక్కడ వారికి ధైర్యం కలగాలంటే పోలీసు వికెటింగ్ పెట్టండి. ఇక్కడ మన కమిటీ హాల్లో డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్గారి చిత్రపటాన్ని పెట్టుకుని సంతోషపడతే కాదు. పనులు చేయాలి. అంబేద్కర్గారి ఆలోచనలు అమలు అయ్యేటట్లు చూడాలి. వారు తీసుకువచ్చిన చట్టాలను అమలు చేయాలి. అప్పుడే వారు నిజంగా పని చేసిన వారు అవుతారు. ఆ గామంలో పరిస్థితి చాలా బాధకరంగా ఉన్నది. కనీసం వారు దేవునికి పూజ చేసుకునే అవకాశం లేదు. పూజచేసుకోడానికి అక్కడకు రానియ్యకపోతే ఇంకో దేవాలయం కట్టుకోవడం, నీళ్లు ఇవ్వకపోతే ఇంకో బోర్వెల్ వేసుకోవడం పద్ధతి కాదు.

హాసింగ్ మినిస్టర్ డిమాండ్స్ పున్నాయి. అక్కడ వారివి 200 ఇళ్లు పున్నాయి. కావున ఈ 200 మందికి కూడా ఈ వేకర్ సెక్షన్ హాసింగ్ స్కేముతో తీసుకుని ఇళ్లు కట్టించండి.

సాంఘిక సంక్షేమం, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీమతి కె.ప్రతిభా భారత్రి:- అధ్యక్షా, 1953వ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర అవతరణ జరిగిప్పుడు స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖ ఏర్పాటు చేసే డైరెక్టరేట్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1954వ సంవత్సరంలో రు. 4 కోట్ల 50 లక్షలతో ప్రారంభమయిన డిమాండ్ ఈ రోజు 1995-96వ సంవత్సరం వచ్చేసరికి ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ కలుపుకుని రు.94 కోట్ల 70 లక్షల 94 వేలకు చేరుకోవడం జరిగింది. మహిళా సంక్షేమం కోసం అనేక రకాలైన కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరుగుతూ వున్నది. రాష్ట్రంలో స్టేట్ హోమ్స్ కానీ, సర్వీస్ హోమ్స్ కానీ, ఓల్డేజ్ హోమ్స్ కానీ వున్నాయి. రాష్ట్రంలో 5 స్టేట్ హోమ్స్ వున్నాయి. అందులో ఒక మహిళకు, వారి ఇన్ మేట్స్కు నెలకు రు.200 లు యివ్వడం జరుగుతూ వున్నది. 1994-95వ సంవత్సరంలో రు.47 కోట్ల 13 లక్షలు, 1995-96వ సంవత్సరంలో రు. 49 కోట్ల 17 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో 6 సర్వీస్ హోమ్స్ వున్నాయి. అక్కడ కూడా ఒక్కో మహిళకు నెలకు రు.200 లు యివ్వడం జరుగుతూ వున్నది. అదే విధంగా వారితో బాటు వుండిన వారి 600సీల్లలకు కూడా నెలకు రు. 150 యివ్వడం జరుగుతున్నది. 1994-95వ సా. సంవత్సరానికి 53.81 లక్షల రూ.లు ఇవ్వగా, 95-96 సం.నికి 59.61 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకొంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో 229 మొబైల్ క్రెడ్లిట్లున్నాయి. రాళ్లు కోట్ల వారు పిల్లల కోసం, డెన్సిటైజ్డ్ హోమ్స్లో ఉండే పిల్లల సంరక్షణకు ఈ మొబైల్ క్రెడ్లిట్లు ఉపయోగపడుతాయి. ఇందుకోసం 1995-96 సంవత్సరానికి రూ.235.52 లక్షలు మంజూరు చేశాం అని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. శిశు విహారీలు మూడు అదే విధంగా వరల్డ్ బ్యాంక్ ఆర్థిక సహాయంతో నిడివే ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టులు రాష్ట్రంలో 192 ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, మహిళా సంక్షేమానికి సంబంధించినటువంటి మొత్తం పుమెన్ సెంటర్స్ 962 ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క సెంటర్లో 30 మంది మహిళలకు, 30 మంది పిల్లలకు ఆకామడేషన్ ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, ఓల్డ్ ఏజ్ హోమ్స్ ఈ రాష్ట్రంలో ఒకటి చిత్తూరులోనూ, మరొకటి వైదరాబాద్లోనూ ఉన్నాయి. అక్కడ ఉండే ఇన్ మేట్స్ ఒక్కొక్కరికి 200 రూ.ల బొప్పిన ప్రతి నెల ఇవ్వడం జరుగుతుంది. 1994-95 సంవత్సరానికి 6.44 లక్షల మంజూరు చేయగా, 1995-96వ సంవత్సరానికి 8.27 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేసుకొంటున్నాను.

అధ్యక్షా, కళాశాల బాలికల సదనాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఆరు ఉన్నాయి. 10వ తరగతి ఉత్తీర్ణులైన, పై చదువులు చదువుకోవాలనుకొనే బాలికలను ఈ సదనాలలో చేర్చుకొంటారు. ఈ సదనాల నిర్వహణ కొరకు 1994-95 సంవత్సరానికి గాను 31.37 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయగా, 1995-96 సంవత్సరానికి గాను 34.31 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకొంటున్నాను.

యూనిఫార్మ్ దుస్తుల తయారీ కేంద్రాలు రాష్ట్రంలో 8 ఉన్నాయి. స్కూల్ గోయింగ్ బిల్డింగ్ మరియు హాస్టల్స్ ఇన్ మేట్స్ దుస్తులను స్విచ్ చేసే కార్యక్రమం ఈ కేంద్రాలు చేపట్టుతాయి. అదే విధంగా గవర్నమెంట్ కు సంబంధించిన కుటుంబ పని కూడ ఈ కేంద్రాలకు అప్పజెప్పడం జరుగుతుంది. ఒక్కొక్క యూనిట్ లో 20 మంది ట్రైనింగ్ లుంటారు. దానికి తోడు ఒక్కొక్క కేంద్రంలో 10 మంది వేతన కారులను కూడ చేర్చుకోవడం జరుగుతుంది. 1994-95 సంవత్సరానికి గాను 12.12 లక్షల రూ.లు కేటాయింపగా, 1995-96 సంవత్సరానికి గాను 13.37 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో ఒక మహిళా సాంకేతిక శిక్షణా సంస్థ ఉంది. అర్హతంగా వెనుకబడిన బాలికలకు ఇంజనీరింగ్, అర్కిటెక్చరు వంటి డిప్లొమా కోర్సులు నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. సివిల్ ఇంజనీరింగ్ కోర్సులో 50 మంది, అర్కిటెక్చరు కోర్సులో 40 మంది బాలికలను చేర్చుకోవడం జరుగుతుంది అని తెలియజేసుకొంటున్నాను. వారి కొరకు ప్రత్యేకంగా గత సంవత్సరం రూ.24.72 లక్షలు మంజూరు చేయగా, ఈ సంవత్సరం రూ.28.62 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగిందని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అంతేకాకుండా, మహిళా ప్రగతి ప్రాంగణాలు అనే పథకాన్ని 1983లో ఆనాటి, ఈనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో 20 ప్రాంగణాలున్నాయి. ఒక్కొక్క ప్రాంగణంలో 100 మంది అనాధలకు మోసగింపబడిన స్త్రీలకు, వారి పిల్లలకు ఇందులో అకామడేషన్ కల్పించి, వారికి కావలసిన ట్రైనింగ్ సెంటర్స్ కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇవి అన్నీ కూడా ట్రైనింగ్-కేమ్-ప్రొడక్ట్ విధి సెంటర్స్ గా కూడ పనిచేస్తాయి. 1995-96 సంవత్సరానికి గాను వీటి నిర్వహణకు 117.5 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేశాం.

రాష్ట్రంలో బాలీవాడీ కేంద్రాలు 166 ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క బాలీవాడీలో 30 మంది పిల్లలు ఉంటారు. ఒక్కొక్క సెంటర్ లో ఒక టీచర్, ఒక ఆయా ఉంటారు. 1994-95 సంవత్సరానికి గాను రూ.124.16 లక్షలు మంజూరు కాగా, 95-96 సంవత్సరానికి గాను రూ.136.35 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

పెగ్గెన్నీ లేడిస్ కు ఇచ్చే స్టయిఫెండ్ కార్యక్రమాన్ని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రారంభించడం జరిగింది. 7,8,9, నెలల గర్బిణి కాలంలో ఈ స్టయిఫెండ్ చెల్లించడం జరుగుతుంది....

శ్రీ డి.నాగేందర్:- ఆ స్కిమ్ కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ స్టార్ట్ చేసింది.

శ్రీమతి కె.ప్రతిభాభారతి:- మే హయాంలో స్టయిఫెండ్ ను పెంచారు. అంతే. అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం ఈ స్కిమ్ ను పంచాయితీరాజ్ వారు చూస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇక సాంఘిక సంక్షేమ శాఖను చూసినట్లయితే, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ప్లాన్ క్రింద 1995-96 సం.నికి గాను రూ.6310.54 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఇది 7.5 శాతం పెరుగుదల అధ్యక్షా, ప్రసంగించిన గౌరవ శాసనసభ్యులందరికీ తెలుసు మన రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎస్.సి.హస్తల్స్ 2208 ఉండగా, అందులో బాబులకు 1690, బాలికలకు 518 ఉన్నాయి. మొత్తం బోర్డర్స్ సంఖ్య 2,08,000 మంది ఉన్నారు.

శాంక్షన్ అయినటువంటి హస్తల్స్ బిల్డింగ్ మొత్తం 1185 కాగా, అందులో 810 బాబుల హస్తల్స్ 375 బాలికల హస్తల్స్ బిల్డింగ్స్ ఉన్నాయి. పూర్తయినటువంటి 1122 (1185లో) హస్తల్స్ భవనాలను ఉపయోగించడం కూడా జరిగింది. అందులో 760 బాబుల హస్తల్స్ బిల్డింగ్స్, 322 బాలికల హస్తల్స్ బిల్డింగులున్నాయి. వివిధ నిర్మాణ దశల్లో 63 హస్తల్స్ భవనాలుండగా, అందులో 50 బాబుల, 13 బాలికల హస్తల్స్ భవనాలున్నాయి. అదే విధంగా రెంటిండ్ బిల్డింగ్స్ లో ఉన్న హస్తల్స్ మొత్తం 1086 కాగా, అందులో 930 బాబుల 156 బాలికల హస్తల్స్ ఉన్నాయి. 1995-96 సం.నికి గాను బిల్డింగ్స్ కొరకు 800 లక్షల రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందులో 400 లక్షల రూ.లు బాబుల హస్తల్స్ కొరకు, 400 లక్షల రూ.ల బాలికల హస్తల్స్ కొరకు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేసుకుంటున్నాను.

మొట్టమొదటిసారిగా, 1983వ సం.లో ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావుగారు ఈ రాష్ట్రంలో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ను ప్రారంభించడం జరిగింది. జిల్లాకు రెండు చొప్పున, ఒక్కొక్క స్కూల్ లో 200 మంది స్టూడెంట్స్ ను చేర్చించుకోవడం జరుగుతుంది. అనాటి నుండి ఇప్పటివరకు చూస్తే, మొత్తం 114 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఇందులో 62 బాబుల, 52 బాలికల స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఈ 114 స్కూల్స్ లో ఉన్న మొత్తం విద్యార్థులు 54,720. అందులో 29,760 బాబులు, 24,960 బాలికలు కూడా ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, గౌరవనీయ సభ్యులందరికి తెలుసు, 1983 లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చే వరకు ఇటువంటి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ను ఆరంభించే ధ్యేయం, సాహసం ఎవరూ చేయలేకపోయారు. విద్యప్రమాణాలు మెరుగుపరచాలనే సదుద్దేశ్యంతో ఈ స్కూల్స్ ను ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా, వారికి కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ కూడా కల్పించడం జరగుతున్నది. ఈ స్కూల్స్ నుండి రిజల్టులు కూడా 76 శాతం వరకు ఉంటున్నాయి.

అదే విధంగా అర్బన్ చిల్డ్రన్స్ కూడా (రెసిడెన్షియల్) విక్టోరియా మెమోరియల్ స్కూల్స్ ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇందులో 900 మంది విద్యార్థులుంటారు. 1994-95 సం.నికి గాను రూ. 15.74 లక్షలు మంజూరు చేయగా, 95-96 సం.నికి గాను 74.21 లక్షలు రూ.లు మంజూరు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత ఇండస్ట్రీ నేకరణ గురించి తెలియచేస్తాను. ఈ పథకం మొట్టమొదటిసారిగా 6.10 1957-58వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైంది. 1995-96లో రూ. 3.544.60 సా. లక్షలు ఈ ల్యాండు ఎక్విజిషనుకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. సాగునీటి కోసం. కార్పొరేషను వుంది. దానిలో ఏ విధమైన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నది డిమాండ్స్ లో ఫూర్తిగా చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది ప్రశ్నించడం జరిగింది. వీటి కోసం ప్రత్యేకంగా వెలుపు తగ్గవ్వించడం జరుగుతోంది. చాలామంది సభ్యులు ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి, మోటర్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. జవాబు ఒక్కొక్కరికి క్లారిఫై చేసేటప్పుడు చెబుతాను. ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్సు 2,75,000 మందికి యిస్తూ వుండగా దానికి రూ. 1,196 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. విడ్ పెన్షన్స్ విషయానికొస్తే 446 లక్షల రూపాయల మొత్తం ఖర్చు చేస్తున్నాము. 66 వేల మంది బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. అగ్రికల్చర్ లేబర్ పెన్షన్సుకు 1,987 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. దానిలో 6,19,400 మంది బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. ఈ విడ్ పెన్షన్సు అగ్రికల్చర్ పెన్షన్సు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాములోనే మంజూరు చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక కమ్యూనిటీ హాలుస్ విషయానికొస్తే యంతవరకు రాష్ట్రం 1,054 మంజూరు కాగా ఫూర్తి అయినవి 630 కమ్యూనిటీ హాలుస్ వున్నాయి. ఒక్కొక్క కమ్యూనిటీ హాలుకు ఒక లక్ష రూపాయలు వెచ్చించడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు 1994-95 నాటికి రూ. 150 లక్షలు మంజూరు కాబడినాయి. ఈ సంవత్సరం 150 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేశాము. అదే విధంగా ల్యాండు పర్వేక్షి స్కీం ఫర్ ఎస్. సి. ల కింద 1994-95 లో 1,691 డెసిఫైయర్స్ కు రూ. 304.93 లక్షలు మంజూరు చేయబడింది.

ఈ సంవత్సరం 10 వేల మంది బెసిఫిషియరీస్ కు రూ. 2,400 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. రీక్వా కార్మికులు ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే వారికి ఎక్స్‌గ్రేషియా నిమిత్తం రూ. 20 వేలు యివ్వడం జరుగుతోంది. క్షయ వంటి వ్యాధులతో మరణించినపుడు అది రూ. 10 వేలుగా యివ్వడం జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం రూ. 8 లక్షలు దానికి మంజూరు చేయబడింది. డిమాండ్స్‌తో చాలామంది గౌరవసభ్యులు పాల్గొని మంచి సూచనలు చేశారు. గౌరవనీయులు రెడాన్సాయ్ గారు మాట్లాడుతూ, బ్యాక్‌లాగ్ ఖాళీల గురించి చెప్పారు. తేది. 1-1-1993 నాటికి బ్యాక్ లాగ్స్ ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు 10,373 పుండగా వాటిలో 31-3-94 వరకూ 2,137 పోస్టులు భర్తీ కాబడినాయి. 1-1-93 నుంచి 31-3-94 వరకూ 2,505 కొత్త బ్యాక్‌లాగ్ ఖాళీలు ఏర్పడినాయి. 31-3-94 తేదికి టిల్స్ కలెక్టర్స్ నివేదికల ప్రకారం ఎస్.సి.-లకు 4,846 ఎస్.టి.-లకు 5,114 మొత్తం 9,960 బ్యాక్‌లాగ్ ఖాళీలున్నాయి. గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసేదమంటే, మొన్న ఏప్రిల్ 14 తేదీనాడు అంబేద్కరు విగ్రహం వద్ద ఫంక్షన్‌తో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెప్పినపుడు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈ బ్యాక్‌లాగ్ వేకన్సీలన్నీటిని భర్తీ చేయడం జరగుతుందని చెప్పడం జరిగింది.

పాతూరి రామయ్య గారు బ్యాక్‌లాగ్స్ గురించి, వృద్ధావస్థ పింఛనుల గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ పింఛను రూ. 30 నుంచి రూ. 50 కి పెంచాలని అన్నారు. నేను యింతకు ముందే చెప్పాను ఏ విధంగా అది మంజూరు చేయబడుతుందనేది. జనార్ధనరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు మేమే పెంచాలనుకున్నాం, కానీ ప్రభుత్వం మారిపోయిందని పెంచాలనుకుంటే 1989లోనే పెంచేమిండాల్సింది. వారి రూ. 30 ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడ అన్నట్లు పుండి. వృద్ధావస్థ పింఛను రూ. 30 నుంచి రూ. 50 పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. వితంతువుల పెన్షన్లు రూ. 50 నుంచి రూ. 100 కు, అగ్రికల్చర్ పెన్షన్లు రూ. 30 నుంచి రూ. 50కి పెంచడానికి కూడ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

హరిజనవాడలలో ఎప్రోప్ రోడ్లు లేవని అన్నారు. నీటి సదుపాయం, ప్రాథమిక సదుపాయాలు కల్పించాలన్నారు. 1995-96 హరిజనవాడలలో నౌకర్యాల నిమిత్తం రూ. 115 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అంబేద్కర్ భవన్ నిర్మాణం కోసం ఒక లక్ష రూపాయలు మంజూరు చేయడమయినది. అది సరిపోవడం లేదని వారు తెలియజేశారు. కమ్యూనిటీ హాల్స్ కు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఒక లక్షతో అవుతూ ఉంటే, మునిసిపాలిటీలలో ఒకలక్షన్నర నుంచి రెండు లక్షల వరకూ సిద్ధులు మంజూరు చేయడమవుతోంది. అదనపు నీధులు అవసరమైన చోట టిల్స్ కలెక్టర్స్ రిపోర్టు ఆధారంగా తగు వరకు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. కమ్యూనిటీ హాల్స్ లో ఎంబాస్సీలు షామియానాలు కొనడానికి గ్రామీణప్రాంతంలో యిచ్చే రూ. 5,000 హబ్బాబాబ్ యిచ్చే రూ. 10,000తో సమానం చేయాలని రామయ్య గారన్నారు. దీనిని పరిశీలించడం జరుగుతుంది. సారయ్య గారు పౌరహక్కులకు గురించి చెబుతూ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చాలా కేసులు అపరిష్కృతంగా ఉన్నాయన్నారు. పౌరహక్కులకు సంబంధించి 809 కేసులు

అవర్ణితంగా వున్నాయి. పోలీసు అడిషనల్ డైరెక్టర్ జనరల్ పౌరహక్కుల చట్టం ద్వారా కేసుల సత్వర పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఫి.రామయ్యగారు మాట్లాడుతూ సంవార న్యాయస్థానాలలో తగు సిబ్బంది లేక కేసులు పరిష్కారం కావడం లేదన్నారు. హోక్రు రిజిస్ట్రారు గారితో సంప్రదించి మొదైల్ కోర్టులలో ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి చర్యతీసుకోవడం జరగుతుంది. కానీ కోర్టులకు సంబంధించి వారి పరిధిలోకి ఎన్క్రోచ్ కావడానికి పాసిబిలిటీ గవర్నమెంటుకు లేదు. అయినప్పటికీ రిజిస్ట్రారు గారితో మాట్లాడటం జరుగుతుంది.

స్కాలరుషిప్పుల గురించి బద్దం బాల్రెడ్డి గారు చెబుతూ ఆదాయ పరిమితిని 12 వేల నుంచి 24 వేలకు పెంచాలని చెప్పడం జరిగింది. పోస్టుమెట్రీక్, ప్రొఫెషనల్ కోర్సులు చదివే ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులకు ఆదాయ పరిమితి రూ. 24 వేలు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం పెంచబడింది. ప్రొఫెషనల్ కోర్సులు కానీ వారికి అంటే, ఇంజనీర్, గ్యాడ్యూయేషను పి.జి.లకు ఆదాయ పరిమితి రూ. 18 వేల వరకూ మంజూరు చేయడానికి ప్రభుత్వం అదేశాలిచ్చింది. ప్రి మెట్రీక్ చదివే విద్యార్థులకు రూ. 12 వేలు వుంటే దానిని రూ. 18 వేలకు పెంచే ఆలోచన పరిశీలనలో వుంది.

వసతి గృహాలలో వుండే విద్యార్థులకు నిర్వాహకులు సమస్యగా వున్నారన్నారు. అవీ సక్రమంగా నిర్వహించబడటానికి సర్పంచి, ప్రజాపరిషత్తు సభ్యులు, స్థానిక నాయకులను ఉపయోగించాలని అన్నారు. హాస్టల్స్ గురించి పెద్దలందరూ చెప్పడం జరిగింది. బాల్రెడ్డి గారు, ముత్యంరెడ్డి గారు, అంజనేయులు గారు, జనార్థనరెడ్డి గారు, కమ్యూనిస్టు సభ్యులు తెలియజేయడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఈ హాస్టల్స్ గురించి ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్నది, దాని స్థితి గతులు మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం చిత్తుబద్ధితో వుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వీటికి గ్రామీణప్రాంతాలలో కమిటీలున్నాయి. మునిసిపాలిటీలు నిర్వహిస్తున్న వాటిలో కూడా కమిటీలు వేయడం జరిగింది. నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన సభ్యులతో కమిటీలు వేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసేదేమంటే, హాస్టల్స్ పని తీరు "జా" మాదిరిగా వుందని, అవార పదార్థాలు మరొకలా వున్నాయని చెప్పకుండా సైనికీగా, మే నియోజక వర్గంలో హాస్టల్స్ ను విజిట్ చేసి, అక్కడ పరిస్థితులు, భోజనము, సిబ్బంది ఏ విధంగా వున్నది గమనించి, విద్యార్థులు సరైన సంఖ్యలో లేకుంటే ఆ సంగతి, వార్డునుల్లు, మాట్లాడుతూ వున్నది లేనిదీ రిపోర్టు సైనికీగా యిస్తే వాటిని పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకోవడం జరగుతుందని మనవి చెస్తున్నాను.

6:20 | శ్రీ.డి.నాగేందర్:- 1, 2 అంటే చెప్పవచ్చు. మొత్తం అదే పరిస్థితి వుంటే
సా. ఎలా?

శ్రీమతి కె. పృతిభా భారతి:- సార్, సలహా చెప్పమంటే చెప్పరు. టూర్లు వెళ్లమంటే వెళ్లరు. అసెంబ్లీలో అయితే దంపెస్తారు, ఎట్లా చావాలండీ? మన లెజిస్లేషన్ కమిటీ వుంటుంది కాబట్టి అందులో వుండి సలహాలు చెప్పమనండి. పరిశీలన చేస్తాము. లేకపోతే మీ మీ నియోజకవర్గాల తరపున వెళ్లండి. ఏదన్నా ఉంటే రిపోర్టు చేయండి. మేము తగినచర్య తీసుకొనప్పుడు మమ్ములను అడగండి. బాలికల వసతిగృహాల గురించి జనార్ధనరెడ్డిగారు, ఇంకా కొంతమంది చెప్పారు. గరల్స్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో మేల్ స్కాఫ్ను వేసేది లేదు. అదేవిధంగా బాయ్స్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లో ఫిమేల్ స్కాఫ్ను వేసేది లేదని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీమతి భారతిగారు, నీతారామమ్మగారు కూడా సంగం జాగర్లమూడి విషయం మాట్లాడడం జరిగింది. వారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. వెంటనే ఆఫీసర్స్కు ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాను. పోలీసు కేసుకు సంబంధించినంతవరకు హాం మినిస్టరుగారితో మాట్లాడడం జరుగుతుంది. మా డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించినంతవరకు ఎవరయినా అక్కమాలకు పాలుపడితే, చట్టపరంగా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరో మాట్లాడుతూ గన్మ్యాన్, డ్రైవర్ గురించి మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. ఎవరో వేసిన పెథవ పనికి మంత్రినో, లేకపోతే సభ్యుడినో అనడం పద్ధతి కాదు. మీ డ్రైవర్ తప్పు చేస్తే మిమ్ములను అనడం ఎంతవరకు సబబు? ఆరోజు జరిగిన ఇన్సిడెంట్లో నా ప్రమేయం ఏమాత్రం లేదు. నా బాధ్యత లేదు. అవసరం అయితే గన్మ్యాన్ను తీసివేయండి. వాళ్లు లేకపోతే నాకు ఇబ్బంది లేదు. వాళ్ల అవసరం కూడా లేదు. వాళ్లపైన చట్టపరంగా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దోషులు ఎవరయితే వున్నారో, ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ, నేను గానీ, ప్రభుత్వంగానీ వారిని క్షమించే ప్రసక్తి లేదనీ, యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

రూల్ ఆఫ్ రిజల్యూషన్ సక్రమంగా అమలుచేయడంలేదని చెప్పారు. తప్పకుండా అమలు చేయడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

నేను రివల్యూ ఇచ్చిన తరువాత క్వెరీకేషన్స్ అడిగితే, తప్పకుండా సమాధానం చెబుతాను. బోర్వేల్స్ గురించి ముత్యంరెడ్డిగారూ చెబుతూ, 30 వేలు పెట్టి, 5 ఎకరాలు వున్నవారికి షెఆర్మెట్ వాళ్లు ఇస్తున్నారనీ, శాంక్షన్ చేసేప్పుడు పర్సనల్ టీసుకుంటున్నారు అని అన్నారు. షె-ఆర్-వెక్కు సంబంధించినంతవరకూ పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు. అందులో అవకతవకలు జరిగితే, మాడ్చిష్టికి వస్తూ తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. లో వోల్టేజీ గురించి, మోటార్లు ఉన్నా ఎలక్ట్రిఫికేషన్ లేదని చెప్పారు. రెండురోజు క్రితం సభ్యులు జీరో అవరిలో లెఫ్టిన్ అంశంపైన గౌరవనీయులైన రెవెన్యూమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ బోర్డువారితో మాట్లాడడం జరుగుతుందని జవాబు చెప్పడం జరిగింది. ఈ మోటార్లు డూప్లికేట్ అని అన్నారు. డూప్లికేట్ ఏదయితే ఇచ్చారో, దయచేసి నాకు ఆ ఇన్స్పెక్షన్ ఇవ్వాలిందిగా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను. డూప్లికేట్ మేటర్స్ ఇచ్చినవారిని ఎట్టిపరిస్థితులలోనూ

క్లమిందేది లేదనీ, తప్పకుండా యాక్చన్ తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. హరిజన కాలనీస్ సెవరేట్ గా ఎందుకు పెట్టారని అడిగారు. అవి పూర్వం నుండి సెవరేట్ గానే పెట్టడం జరుగుతోంది. 1983-84 సంవత్సరం నుండి రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత హరిజనుల గురించి కాకుండా ఇంటిగ్రేటెడ్ కాలనీలను ఏర్పాటుచేసిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీకే దక్కింది. హౌస్ స్కెల్ప్స్ అందరికే కలిపి ఇస్తూ, ఏటానిటీస్ గానీ, నో షల్ బాయికాట్స్ కు గానీ అవకాశం ఉండదు. మొదటినుండి పూరికి అవతల హౌస్ స్కెల్ప్స్ గానీ, హౌసింగ్ కాలనీలుగానీ పెట్టడం వలన ఇటువంటి సమస్య ఉత్పన్నం అయింది. విశిష్టరెడ్డిగారు, విద్యాసాగరరావుగారు ఇంకా విధంగా అనుకున్నారు. ప్రత్యేకంగా హరిజన కాలనీలు వున్నప్పుడు వారికి కావాల్సిన బోర్డెస్, రకరకాల సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంటుంది కాబట్టి ఆ సౌకర్యాలు కలుగజేస్తాము. అలాగే కార్పొరేట్ కూడా హరిజనులు కోరినందున వారికి ఆ సౌకర్యాలు కలుగజేయడం జరుగుతుంది. సేతారామమ్మగారు అశ్లేలం గురించి మాట్లాడారు. అది తప్పకుండా హోంమినిస్టరుగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఐ.టి.ఐ. కాలెజ్స్ ఇవ్వాలని చెప్పారు. మంచి సలహా నేను బిక్కికల్ ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారితో మాట్లాడతాను. తరువాత ఎస్.ఆర్.ప్రసాద్ గారు మాట్లాడుతూ జాబ్ గ్యారంటీ ఇవ్వమని, ఇంటర్మీడియట్ నుండి డిగ్రీవరకు స్కాలర్ షిప్స్ ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది. అనెంప్లాయిర్ గ్యాఢ్యుయేట్లు ఎవరయితే వున్నారో, వారి అభివృద్ధికోసం కార్పొరేషన్ ద్వారా లోన్లు ఇవ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మెన్చార్జీలు పెంచమని కోరారు. ఈ విషయం పరిశీలిస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. అత్యాచారాలను పార్టీ అభివృద్ధికి వాడుకుంటున్నారని ఏపార్టీవారు అనుకున్నా, శవాల మీద రాజకీయాలు అని ఏపార్టీవారు అనుకున్నా, మాపార్టీ అంతకు దిగజారలేదు. మేము యాభాసిటీస్ ను పారిటీకరైజ్ చేసుకోవాలని అనుకోవడం లేదు. కానీ ఎక్కడయితే యాభాసిటీస్ జరిగితే క్లమిందేదిలేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఐ.సి.డి.ఎస్. ఫుడ్ బాగాలేదని అన్నారు. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కీం కాబట్టి, ఇది కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్ళడం జరుగుతుందని మేడ్యారా 6 30 తెలియజేస్తున్నాను. ప్లెవెలు కాలెజీల ఫీజు రీ-ఎంబర్స్ మెంటు గురించి కూడా మే. తెలియచెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుంది పీ మెట్రిక్, పోస్టు మెట్రిక్ స్కాలర్ షిప్పులు అందలేదని చెప్పారు. అవి రెన్యూయల్స్ కానీ, ఫ్రెష్ స్కాలర్ షిప్పులు కానీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కడైనా సెనిఫిక్ ఎవరికైనా స్కాలర్ షిప్పులు చేరకపోతే మా దృష్టికి తీసుకువస్తే మేము వెంటనే మంజూరు ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంక నిటీలో హాస్టల్ విద్యార్థుల స్కాలర్ షిప్పుల గురించి పేపర్ లో వచ్చింది, నేను వెంటనే అధికారులకు ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది.

మెన్ ఛాన్సలర్, నాగార్జున యూనివర్సిటీ వారు ఎం.ఎల్.ఎ. గారని ఒక క్లారిఫికేషను అడిగారు అన్నారు, మెన్ ఛాన్సలర్ గారు గవర్నమెంటు నుంచి డైరెక్టుగా క్లారిఫికేషను తీసుకోవచ్చు. పీఎన్ఎల్ సెక్రటరీగారిని అడిగితే తొందరగా క్లారిఫికేషను వచ్చేది. అయినా కూడా ఈ విషయంలో నేను క్లారిఫికేషను ఇస్తాను. తల్లితండ్రులలో

ఎవరైనా ఎస్.సి. అయి ఉంటే వారు క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. తల్లి కానీ, తండ్రి కానీ, ఎవరైనా వారిజనులై ఉంటే, వారి పిల్లలు రిజర్వేషను తీసుకోవచ్చునని తెలియజేస్తున్నాను.

బాపిరాజు గారు అసెంబ్లీ ల్యాండ్స్ గురించి చెప్పారు. రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు ఈ విషయమై ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఇచ్చారని కూడా చెబుతున్నాను. నేను కూడా వారి దృష్టికి తీసుకువెళతాను. ఇంకా హాస్టల్స్ లో ఫుడ్ గురించి కూడా చెప్పారు, వారు సూచనలు ఇచ్చినట్లయితే అవి పరిశీలించడం జరుగుతుంది. అసెంబ్లీ సెషన్స్ లోపల ఒక 'అల్ పార్ట్ మేటింగు' పెట్టమని చెప్పారు, అందుకు మాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు, తప్పకుండా పెడతాము. మీరు సూచనలు ఇవ్వండి, పరిశీలిస్తాము. చాక్ కమిటీ వేశారు, అది పూర్తిగా వన్ యియర్ ఉందంటే అని చెప్పారు, వన్ ఇయర్, టు ఇయర్, టు ఇయర్స్ 5 యియర్స్ అని కాదు. కమిటీ అన్ని జిల్లాలు తిరిగి రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసిన తరువాత అవి అన్నీ క్లుప్తంగా పరిశీలించడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. రత్నం గారు మాట్లాడుతూ ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ లోన్స్ గురించి, బీక్ యూనిట్స్ గురించి చెప్పారు. ప్రభుత్వం రూ. 10,000 ఇస్తుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే రూ. 10,000/- మార్జిన్ మనీ. బ్యాంకు వారు లోన్ ఇవ్వాలి. బ్యాంకువారు ముందుకు రావడం లేదని అన్నారు, అందుకు నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. బ్యాంకు వారిని కొరడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. టోటల్ కాస్ట్ ఒక యూనిట్ కాస్ట్ లక్ష రూపాయలకు ఇవ్వాలని వారు చెప్పారు, ఈ విషయాన్ని పరిశీలించడం జరుగుతుందని కూడా నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

యూనివర్సిటీలో రిజర్వేషన్స్ గురించి చెబుతూ, లాటిన్ లాంగ్వేజ్, గ్రీకు లాంగ్వేజ్ కు రిజర్వేషన్లు పెడితే ఎవరు వస్తారని చెప్పడం జరిగింది. అవిధంగానే ఎం.ఎస్.సి., ఎం.ఓ.సి., పి.హెచ్.డి.లలో కూడా రిజర్వేషన్స్ పెడితే ఎవరూ రారని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్.ఎఫ్.సి.లోన్స్ గురించి, 55 శాతం ఇచ్చే విషయం, ఈ విషయాన్ని కూడా పరిశీలిస్తామని చెబుతున్నాను. జనార్ధన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, డిస్కంస్ పిల్లవాడు స్వస్థలానికి 5 కిలో మీటర్లు ఉండే డిస్కంస్ తీసివేసి 15 నుంచి 18 కిలో మీటర్లు పెట్టడం జరిగింది. తద్వారా డిస్కంస్ పెంచిన కారణంగా, మన ఉద్దేశ్యం ఏమైనా కానీ లోకల్ గా ఉన్న వారివల్ల గొడవ కూడా జరిగింది. అందువల్ల విత్ డ్రా చేసుకోవడం జరిగింది. మీరే విత్ డ్రా చేసుకుని, మమ్మల్ని ఇరుకులో పెట్టకండి. మీరు కంటిన్యూ చేసి ఉంటే ఎలా ఉండేదో కానీ, ఎన్.టి.ఆర్. గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా, కె.ప్రతిభా భారతి సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగా ఉండగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం విత్ డ్రా చేసిందని అంటారు. అందుకని 'యూజ్ ఇట్' ఉంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

గరల్డ్ హాస్టల్స్ గురించి కూడా చెప్పాను. ఈ హాస్టల్స్ లో లేడీస్ స్టాఫ్ ఉండాలని వారు సలహా చెప్పారు. నేను ఇంతకు ముందు కూడా రివ్యూలో చెప్పడం జరిగింది. కన్సల్టేషన్ ఆఫ్ డిల్లీ - కొత్త భవనాలు కట్టమని చెప్పారు. మన దగ్గర

సఫిషియంట్ మనే ఉంది. తప్పకుండా ఫెడ్డే మేనర్ లో నిర్మించడం జరగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. రిజర్వ్ గురించి అడిగారు. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో పోలిస్, హాస్టల్స్ లో రిజర్వ్ శాతం తగ్గింది. కాబట్టి ఈ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పెట్టడంలో ముఖ్యదేశ్యమని మొట్టమొదటగానే చెప్పడం జరిగింది. హాస్టల్స్ లో అనుకున్నంత ప్రగతి సాధించలేకపోయాము. హాస్టల్స్ లో 38.3 శాతం రిజర్వ్ రాగా, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో 76 శాతం వస్తోంది కాబట్టి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఎక్కువగా మంజూరు చేస్తున్నాము అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో, ప్రైవేటు స్కూల్స్ లో, కాలేజిలలో స్కాలర్ షిప్పులు మంజూరు చేసిన కారణం వేత ఎవొంట్స్ కొంత మిస్ యూజ్ జరుగుతున్నాయి, చెక్స్ ఇవ్వమని చెప్పారు. అందుకనే కంప్యూటర్స్ పెట్టడం జరిగింది. స్కాలర్ షిప్పులను కంప్యూటర్ల ద్వారా పేసి నిర్ణయించి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. చెక్స్ విషయం పరిశీలించడం జరగుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

రిక్వా ఫుల్స్ కు ఇచ్చే ఇన్సూరెన్సు కలెక్టర్స్ ద్వారా ఇచ్చినట్లయితే బాగుంటుందని అన్నారు. నిధులు కలెక్టర్స్ కు ఇచ్చి మంజూరు చేయడం జరగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్.టి రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కాలంలో మొట్టమొదటిసారిగా రిక్వా ఫుల్స్ కు 1,40,000 యూనిఫామ్స్ మంజూరు చేయడం జరిగింది. నా బాధ ఏమిటంటే గౌరవ సభ్యులు 1989 నుంచి ఏమీ చేయలేదు. రిక్వా కార్డులకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో ఇవ్వడం జరిగింది. అది మేమే చేశామని వారు కొత్తగా స్టార్ట్ చేశారు. పెగ్గింటి లేడీస్ కు ఇచ్చే స్టూడెంట్స్ మా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో ఇస్తా. మేము చేశామని వారు చెప్పడం జరిగింది. బాల మహిళా ప్రగతి ప్లాంగ్ జాలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మేము 20 ఇస్తా, మహిళల, బాలల శిక్షణ కేంద్రాలనివారు పేరు మార్చిన ఘనత కూడా గౌరవ సభ్యులకే దక్కింది. నేను క్రిటిసిష్ట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కాదు, నిజాలు చెబుతున్నాను. మేము రిక్వా ఫుల్స్ కు 1,45,000 యూనిఫామ్స్ మంజూరు చేశాము, అవి అన్నీ కూడా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నాము. 15, 20 రోజుల నుంచీ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. కొంతమంది కలెక్టర్స్ కు కూడా అదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాలలో కూడా యూనిఫామ్స్ మొత్తం డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయమని ఆర్డర్స్ ఇవ్వాము.

విక్టోరియా మెమోరియల్ స్కూల్ ను రెసిడెన్షియల్ స్కూలు చేయమని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు, అది రెసిడెన్షియల్ స్కూలే అని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటూ, పెద్దలు చాలా మంది చాలా సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. అవి అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు సంబంధించిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకోవడం జరుగుతుంది. మే సలహాలు, సూచనలూ టైమ్ టు టైమ్ అడగడం జరుగుతుంది. అడగకపోయినా మేరే ఇవ్వండి, అవి అన్నీ పరిశీలించి, పేద, బడుగు, బలహీన వర్గంవారి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు రూపొందించడం జరగుతుందని మనవి చేస్తూ, గౌరవ సభ్యులు ప్రవేశ పెట్టిన కట్ మోషన్ ను విత్ డ్రా చేసుకుని, నేను ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ ను ఆమోదించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

6.40 | శ్రీ డి.నాగేందర్:- కార్పొరేషన్ అడుగుతాను.

చెయిర్పర్సన్: మంత్రిగారి రిప్లయి అయిన తరువాత, మే కార్పొరేషన్ అలౌచిస్తాను. ఇప్పుడు మేకు ఇస్తూ అందరికీ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

(అంతరాయం)

మొనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ బి.దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఈనాడు బి.సి.పద్ధతుల మీద 17 మంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. ఇద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు పానింగ్ రిమార్క్స్ మాత్రం చేశారు. వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పద్దు క్రింద రు.120.00 కోట్లు బడ్జెట్ లో ప్రొవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. గతంలో కన్నా ఈసారి రు.14 కోట్లు ఎక్కువగా ఈ సంక్షేమానికి పెట్టడం జరిగిందని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియ జేస్తున్నాను. డైరెక్టరు కార్యాలయ పథకాలకుగాను రు.107 కోట్లు బి.సి.ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ గాను రు. 10 కోట్లు, రజకుల సహకార సంఘాల సమాఖ్యకుగాను రు.1,90,000 లు, నాయా బౌహ్మజ సహకార సంఘాల సమాఖ్యకు గాను రు.1,22,00,000 లు ఈ విధంగా మొత్తం రు.120 కోట్లు మొనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి కేటాయించినట్లు తెలియజేస్తున్నాను. దీనిలో రు.30 కోట్లు పృథుత్వ స్కాలర్ షిప్స్ కోసం, ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ కోసం రు.7,90,00,000, హాస్టల్ మెయింటెనెన్స్ కోసం రు.41,74,000/-లు ఐ.ఎ.ఎస్.ఐ.పి.ఎస్ బ్లైనింగ్ సెంటర్స్ కిగాను రు. 66,00,000/-లు, మిగతా వృత్తులకు సంబంధించి బ్లైనింగ్ కోసం రు.56,00,000/-లు, ఎం.ఫిల్, పి.హెచ్.డి కోసం రు.65,00,000/-లు హాస్టల్ బిల్డింగ్ కంస్ట్రక్షన్ కోసం రు.2,79,00,000/-లు, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కన్స్ట్రక్షన్ కోసం రు.3 కోట్లు, మెయింటెనెన్స్ ఆఫ్ హాస్టల్ బిల్డింగ్స్ కోసం రు. 2,00,66,000/-లు దోభీఘాట్స్ కి రు. 75,00,000/- ఈ విధంగా బడ్జెట్ లో ప్రొవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. మొత్తం రాష్ట్రంలో 1,429 హాస్టల్స్ వివిధ క్యాటగిరీలలో ఉన్నాయి. ఇందులో చదువుకునే విద్యార్థుల హాస్టల్ మెయింటెనెన్స్ గురించి గౌరవసభ్యులు తెలిపారు. దాని గురించి రిప్లయిలో తెలుపుతాను. ఇంతకాకుండా బి.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ నుండి ఎకనామిక్ సపోర్ట్ స్కీమ్ ఈనాడు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. 20 సంవత్సరాల కాలం నుండి బి.సి.ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ పేరుతో రు.64 కోట్లు నామమాత్రంగా తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ యావరేక్షగా రు.3 కోట్లకి మాత్రమే బి.సి. కార్పొరేషన్ వారు చేయడం జరిగింది. దానికి సరయిన స్క్రెక్చర్ లేదు. సిబ్బంది కొరత, ఇతర కారణాల వల్ల ఈ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ సరయిన విధంగా పని చేయడం లేదు. వాటిని ఫుల్ ఫెండ్ డిపార్టుమెంట్ గా క్రియేట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో అన్ని జిల్లాలలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ ను అపాయింట్ చేసి ఈనాడు బి.సి.కార్పొరేషన్ ని

స్పెన్సింగ్ చేయడంకోసం ఈనాడు ప్రభుత్వం గ్యారెంటీ ఇచ్చి నేషనల్ బి.సి.ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ నుండి రు. 20 కోట్లు నిధులు తెచ్చి బి.సి.ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ తరఫున ఖర్చు పెట్టడానికి పథకం సిద్ధం చేయడం అయిందని మనవిచేస్తున్నాను. స్టడీ సర్కిల్స్ కొత్తగా అనంతపురం, గుంటూరు, వరంగల్లులలో పెట్టి విద్యార్థులకు ఐ.ఎ.ఎస్ ఇతర కాంపిటీటివ్ ఎక్జామ్స్ కోసం వారు ప్రివేర్ కావడం కోసం 40 మంది విద్యార్థులకి రు.600/- చొప్పున ఖర్చు పెట్టాము. వేటి పరీక్షార్థిని చేసిన తరువాత ఎక్కువ ఇటువంటి కోటింగ్ సెంటర్స్ పెట్టాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. ఇతర సభ్యులు మాట్లాడినవాటి మీద వివరణ ఇవ్వడమవుతున్నాను. పుట్టుస్థామిగారి అధ్యర్థంలో బి.సి.కమీషన్ రెహ్మా చేస్తున్నారు. 65 కులాలకు సంబంధించిన వారు తమను ఈ బి.సి.చేర్చమని పెట్టుకోవడం జరిగింది. బి.సి. కమీషన్ త్వరలో రిపోర్ట్ ఇవ్వేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము అని తెలుపుతున్నాను. మొట్టమొదటిసారిగా స్పెండ్టింగ్ ఇండియన్ స్టాటిస్టిక్స్ ఇన్స్టిట్యూట్ బ్యూరియో ఆఫ్ ఎకనామిక్స్ స్టాటిస్టిక్స్ సహాయంతో వేటిని పగడ్డంటిగా ఎన్నుకునేవారే చేసి సలహాలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. గౌరవ బి.జె.పి సభ్యులు రోడ్ కమ్యూనిటీ గురించి తెలుపుతున్నారు. నేను సభలో ప్రామీస్ చేసినట్లు వాటిపైన ఇంటిరిమ్ రిపోర్ట్ తెప్పించడం జరుగుతుంది. దీనికి తగ్గట్లు నోట్స్ చేశాము. 24, 25 తేదీలో పబ్లిక్ హెయిరింగ్ ఉంటుంది. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఏప్రిల్ చివరకల్లా ఇంటిరిమ్ కమీషనరీవారు ఇవ్వడం జరుగుతుందని, అది రాగానే వరక తీసుకుని ఆ కమ్యూనిటీని ఏమి చేయాలో చేస్తామని తెలుపుతున్నాను. హాస్టల్ బిల్డింగ్స్ మెయిన్టెనెన్స్ గురించి బాపిరాజుగారు తెలియజేశారు. క్యాంటీన్లు, క్యాంటీన్లు ఉండాలన్నారు. అలా మెయిన్టెనెన్స్ చేయాలి. సరియిన విధానం కూడా అవలంబించాలి అని వారు సూచించడం జరిగింది. నేను వారితో హార్డిగా ఎక్కించుకున్నాను. హాస్టల్ పరిస్థితి బాగా లేదు. గతంలో 5 సంవత్సరాల కాలంలో డిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడిగా నేను ఉన్నప్పుడు ఎన్నో హాస్టల్ వెజిట్ చేయడం జరిగింది. ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకున్నాను. వాటిలో ఎన్నో తొసుగులు ఉన్నాయి. సరయిన విధానం లేదు. ఈనాడు వార్డన్స్ ఇబ్బందికరమయిన పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. వారికి సమస్యలు ఉన్నాయని వారంటున్నారు. అవన్నీంటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఖచ్చితంగా వాటిన్నీంటినీ రిహ్మా చేసి కావలసిన మార్పులను తప్పకుండా తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా సరయిన మెయిన్టెనెన్స్ లేకుండా ఉన్నందువల్ల ఈ విధంగా ఉంది. అందులో విద్యార్థులు లేని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి వేటిని ఇంప్రూవ్ చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. దోభిభాట్స్ గురించి అడిగారు. వాటికి సంబంధించినంతవరకూ రు.75,00,000/-లు ఈ సంవత్సరంలో ప్రోవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. ఇది ఖర్చు కాగానే అవసరముంటే తప్పకుండా ఎక్కువగా నిధులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. ఇది మంచి స్కేమ్. చాలా మంది రజకులు ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారికి నేరు లబ్ధిపడడం లేదు. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా వారి సంతకేమం కోసం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని తమద్వారా 6-50 తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో మీరు అడుగక సా. పోయినా, విద్యార్థులు అనేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. అది వాస్తవం. టైమర్ వారికి సహాయం అందడం లేదు. షేర్ వేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ వారు తమకు

గల అవకాశాలను దుర్వినియోగ పరచుకుంటున్నారు. వాటి గూర్చి మాకు ఫిర్యాదులు అందాయి. వాటిపై తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. విద్యార్థుల నుంచి నవంబరులో అప్లికేషన్స్ తీసుకుని, వెంటనే వాటిని స్కూల్లోనే చేసి డిసెంబరు లోగా స్కాలర్షిప్స్ వారికి అందేట్లుగా ప్రయత్నిస్తాము. వేటి విషయంలో సదరు విద్యార్థులకు డబ్బు అందడం లేదనే ఫిర్యాదులు మాకు అందాయి. కనుక వెక్స్ రూపంలో వారికి ఉపకార వేతనం అందేలా చర్యలు చేపడతాము. మనం హాస్టల్స్ విషయంలో కూడా అధికారులపై ఆధారపడికుండా శాసన సభలో సూచనలు చేసుకుని అవకతవకలను పరిష్కరించుకుంటే బాగుంటుంది అందుకొరకు తగు చర్యలను మనం తీసుకుందాము. ఈ యాక్టోవిజీని చేపట్టే విషయంలో నేను మీతో ఏకీభవిస్తున్నాను. నియోజకవర్గం పరిస్థితులు మీకు తెలుసు. ఈనాడు కుల వ్యత్యులపై ఆధారపడిన వాళ్లు మార్క్సిగా ప్రకృతి సంబంధిత పనులనే చేస్తూ తమ జీవితాలను గడుపు కొంటున్నారు. అయితే నేటి సాంఘిక, ఆర్థిక మార్పుల కారుణంగా వారి వ్యత్యులు సాగించుకునే అవకాశాలు లేక అందరూ పట్టణాలకు వలస వస్తున్నారు. వారు నేడు తమ వ్యత్యులకు తగిన గుర్తింపు, గౌరవం లేక, నేటి దోపిడీ ఆర్థిక విధానాలవల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. మా ప్రభుత్వ విధానం అలాంటి, బడుగు బలహీన వర్గాలవారిని అడుకుని వారికి సహాయం చేయడమే. అందుకు గాను తగు సూచనలు, సలహాలు యిస్తే తప్పకుండా మేము స్వీకరిస్తాము. మా రామారావుగారి నాయకత్వంలో, ఈ ప్రభుత్వం బడుగు, బలహీన, అట్టడుగు వర్గాల సంక్షేమమే ధ్యేయంగా కలిగి యున్నదని అందుకుగాను మేమంతా అవార్కిశలూ కృషిచేస్తామనే సభాముఖంగా మరోసారి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. నాకే అవకాశం కల్పించి కొంతమంది కొన్ని కట్ మోషన్స్ యిచ్చారు. దయచేసి వాటిని షిక్ డ్రా చేసుకుని నా డిమాండును అమోదించవలసిందిగా కోరుతూ, తమ ద్వారా సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా.

బెయిర్ పర్సన్ గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి:- నలుగురు మంత్రులున్నారు. వారు రిపైన్ యిస్తారు. వారు రిపైన్ యిచ్చిన తరువాత క్వారిఫికేషన్స్ అడిగండి.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకూ, భారత దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ కట్టినన్ని ఇళ్లు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కట్టారు. అవి 18 లక్షల 46 వేల ఇళ్లు. ఈ ఇళ్లు కట్టించిన ఆలోచన 1979 వగలూ ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన ఏ ప్రభుత్వానికీ రాలేదు. ఇన్ని ఇళ్లు నిర్మించినట్లుగా ఎక్కడా రికార్డు కూడా లేదు. 1979 నుంచి...

బెయిర్ పర్సన్:- మేకు వున్నట్లు లేదు. మీరు ఇంకోమేకు దగ్గరకు వెళ్లండి.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- 1979 నుంచీ 1983 వరకు మాత్రమే ప్రభుత్వం పక్కాగృహనిర్మాణం అంటే గుడిసెలు, కచ్చా యిళ్లు అన్న పేరుతో కేవలం లక్షా 16 వేల యిళ్లు కట్టారు. 1983లో టి.డి.పి. ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినదే ఈ పక్కా ఇళ్ల గృహనిర్మాణ పథకం అంతకు ముందు కచ్చా యిళ్ల నిర్మాణం జరిగిందీగానీ, పక్కా ఇళ్ల నిర్మాణం జరగలేదు. కనుక ఈ విషయాన్ని నేను సభముఖంగా అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- నేను కాదని రుజువు చేస్తాను మీరు రాజీనామా చేస్తారా?

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- 1979 నుంచీ 1983 వరకు 19 లక్షల 46 వేల...

(అంతరాయం)

మీరు రండి. నేను చెప్పిన దాంతో అసత్యాలేవే లేవు. రికార్డులో పొరపాటు వుంటే అప్పుడు ఖండించండి. మేము సిద్ధంగా వున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- బిజ్నెస్ మెన్ రెడ్డిగారు...

చెయిర్ పర్సన్ వారిది కానివ్వండి. వారికసలే జ్వరంగా వుంది. వారి రిపైన్ దయచేసి పినండి. అతనిని పూర్తి చేయనివ్వండి.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- రూరల్ హౌసింగ్ ఒక ఇంటికి 10 వేల రూపాయలు అర్బన్ హౌసింగ్ 13వేల రూపాయల చొప్పున అందులో వేకర్స్ కి 3వేల 250 రూపాయల చొప్పున కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ యిస్తుంది. 3 వేల 250 రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ యిస్తున్నది....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- మంత్రిగారు చాలా యోగ్యుడు. అదీ స్పార్టింగ్ లోనే అంత ఇదిగా ప్రావీణ్యం ఎందుకు? అంత స్పీడు ఎందుకు? ఇంకా 5 సంవత్సరాల టైము వుంది. పక్కా ఇళ్లు అన్నవి ఈ భారత దేశంలో కట్టడం మొదలు పెట్టింది శ్రీకాసు బిజ్నెస్ మెన్ రెడ్డిగారు. ఆయన తాను ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు క్లబ్ బారు ప్రాంతంలో బుజ్జీమల అనే గామం వద్ద, ఆనాడు పక్కా ఇళ్లును కట్టారు. ఆనాడు అక్కడ సెక్టోర్స్ ఎఫెక్టివ్ వారి కోసం ఈ ఇళ్లు నిర్మించారు. 1200 రూపాయల ఖర్చు ఒక ఇంటికి అయింది.

ఆ కాలనే యిప్పటికే వుండి. అది గమనించిన తరువాత శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారికి కూడా ఐడియా వచ్చి తాముకూడ ఈ స్కేమ్ మొదలు పెట్టారు. అంతా ఏదోమేమే చేశామంటూ తొందర పడడం ఎందుకమ్మా. నేను ఇన్ఫర్మేషను యిచ్చాను. నాకన్నా ముందు మీరు పుట్టి వుంటే, నాకన్నా ముందు మీరు ఎం.ఎల్.ఏ.గా అయివుంటే చెప్పండి..

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.ఎర్రన్నాయుడు:- క్లెకలూరులో ఒక కాలనే కట్టవచ్చు. అదే ఓవరాల్ గా రాష్ట్రం మొత్తం మీద కట్టి వుండకపోవచ్చు

(అంతరాయం)

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పింది రికార్డుపరంగా వున్నది మోసపూరితమైనది కాదు. రూరల్ హౌసింగ్ లో ఇంటికి 10 వేల రూపాయలలో పూజుత్వ సబ్సిడీ 5 వేల రూపాయల వరకూ వుండి, 4,750 రూపాయలు లోన్స్ రూపంలో యిస్తారు. బీనిఫిషరీ 250 రూపాయలు పెట్టుకోవలసి వుంటుంది.

(అంతరాయం)

చెయిర్ పర్సన్:- మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతున్నారు. వారిని చెప్పనివ్వండి తరువాత క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుదురు కానీ.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా,

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి:- హౌసింగ్ స్కేమ్స్ మీరు ఎలా చేశారో, ఎన్ని చేశారని వాటి గూర్చి మీ తరపున మీరు చెప్పుకోండి. కానీ 1983లో టి.డి.పి. అధికారానికి వచ్చేంతవరకూ భారతదేశంలోనే ఎక్కడా ఈ పక్కా గృహ నిర్మాణాలు జరగలేదని చెప్పడం సత్యదూరం అలా చెప్పడం మంచి పద్ధతి కాదు. 1969 లోనే ఆనాడు కోస్తా జిల్లాలో తూఫాను వచ్చింది. వినండి బాబూ దానిని గూర్చి చెబుతాను. ఆనాడే స్ట్రెక్చర్స్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలోనీ వారికి ఇళ్లు నిర్మించి యివ్వేందుకు యల్.ఐ.సి. వారి నుండి 14 కోట్ల రూపాయల రుణం తీసుకోవడం జరిగింది. స్ట్రెక్చర్స్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియా అంతా మీ గుంటూరు జిల్లాలో వుండి అక్కడ 45 గామాలలో ఈ పక్కా ఇళ్లు కట్టారు. ఆనాడు ఒక ఇంటికి 1200 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ప్రతిదానికి తారక మంత్రంలా అన్నే ఎన్.టి.ఆర్. పూజుత్వంలోనే జరిగాయి అనడం, ఈ విధంగా ప్రజలను మిస్గైడ్ చేయడం మంచి పద్ధతికాదు. ఈ విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా స్పీకరు గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

(Interruptions from Telugu Desam party Members)

Chair Person :- You need not come to the rescue of the Minister. Minister is capable of replying.

(Interruptions)

మంత్రిగారి సమాధానం అయిన తరువాత మీకు క్లారిఫికేషన్సుకు అవకాశం ఇస్తాను.

7 00 | శ్రీగాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూరు).- అధ్యక్షా, ఎన్.టి.రామారావు గారు చాలా సా. గొప్ప వారు కావచ్చు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చాలా కార్యక్రమాలు చేయవచ్చు ప్రజలకు తెలుసు వాళ్లకు ఇంగిత జ్ఞానం ఉన్నది. ప్రజలు గమనిస్తూ ఉంటారు. కానీ మనం చేసుకోనే పొవకేటివ్ స్టేటుమెంటు మీ ప్రభుత్వం ఇది చేయలేదు. మా ప్రభుత్వం ఇది చేసిందని వాగ్వివాదం చేయడం ఈ అసెంబ్లీ టైము కాలయాపన చేసే దానికి అరుగుమెంటుకు ఉపయోగించుకోవడం మంచిది కాదు. సభా సాంప్రదాయానికిది మంచిది కాదు. నేను అంటున్నాను. మీరు చేపే స్క్రీమ్స్ కి ఏదీ అయితే ప్రతి దానికి ప్రతి మంత్రికి ప్రతి సభ్యుడుకీ శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు తారక మంత్రం చెబితే చెప్పుకోనే మేము కాదనడం లేదు బాధపడడం లేదు. కానీ సత్యదూరమైనటువంటి మాటలు చెప్పడం అనేది మంచిది కాదు. ఇది మానుకోండి అని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు.- అధ్యక్షా, 1979 నుంచి 1983 వరకు ఒక లక్ష 16 వేల ఇళ్లు కట్టిన మాట వాస్తవమే. అయితే పక్కా గృహ నిర్మాణం కాదు. తాటాకు గుడిసెలు, కచ్చా గృహాలు మాత్రమే గత ప్రభుత్వాలు నిర్మించినాయి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 1983లో అధికారంలోకి వచ్చి మొట్టమొదట సారిగా రూరల్ హౌసింగు పరికరాలు హౌసింగు స్కీమ్ మొదలు పెట్టడం జరిగింది. మీతులు జనార్కన్రెడ్డి గారు కూడా హౌసింగు మినిస్టరుగా వేశారు. నేను రికార్డు ప్రకారం చెబుతున్నాను తప్ప ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించాలని లేకపోతే చేయని పనులు చేశామని చెప్పవలసిన అగత్యం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి లేదని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను రూరల్ హౌసింగు స్కీము క్రింద ఒక ఇంటికి 10 వేల రూపాయలలో 5 వేల రూపాయలు ఇచ్చిన ఘనత ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి దక్కింది. అర్బన్ హౌసింగులో 13 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము. బీడీ కార్మికులకు ఇంటికి 13 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము. దీనిలో 6 వేల రూపాయలు రుణం ఇస్తున్నాము. 3,250 రూపాయలు సెంటిగల్ సబ్సిడీ, 3,250 రూపాయలు స్టేటు సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. అదే విధంగా ఫిషరీమెన్ కమ్యూనిటీ వాళ్లకు 13 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము. అదే విధంగా ఐఎస్కే స్కీము క్రింద 10 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము 1993-94లో ఒక లక్ష, 65 వేల ఇళ్లు నిర్మాణం జరిగింది.

(అంతరాయం)

పట్టికృతగాంధీ కొరకు అభ్యర్థన:

చెయిర్ పర్సన్:- మీరు ఏదైనా అడగదలచుకుంటే సమాధానం ఇచ్చిన తరువాత అడగండి.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, గతంలో ప్రభుత్వం 68 కోట్ల 35 లక్షల రూపాయలు శాంక్షన్ చేస్తే ఇళ్లు ప్రత్యేకతను గుర్తించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రామారావు గారు ఈ సంవత్సరం 25 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా కేటాయించడం జరిగింది. అంటే 93 కోట్ల 38 లక్షల రూపాయలు ఈ సంవత్సరం గృహనిర్మాణ పథకం సబ్సిడీ క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రిలేజ్ చేసిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అర్బన్ ఎరియాస్ లో ముఖ్యంగా ప్లాట్లబాదు పట్టణంలో ప్రత్యేకంగా ఒక లక్ష ఇళ్లు నిర్మించాలని ప్రభుత్వ ఆలోచన కూడా ఉంది. కాంగ్రెస్ సభ్యులు హౌసింగు స్కీమ్ గురించి మాట్లాడినప్పుడు ఆందోళన చేసినారు. భారతదేశంలో అనేక రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎన్ని లక్షల గృహాలు మే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు నిర్మించ కలిగియాని ఈ సందర్భంగా నేను కాంగ్రెస్ పార్టీని ప్రశ్నిస్తున్నాను? కనుక అందరూ కూడా మాయొక్క డిమాండు ఆమోదించి వేద వారి గురించి తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యదేశ్యతో పట్టుదలతో చేస్తున్నటువంటి పథకం అని హర్షదానాలతో ఆమోదించమని కోరుతున్నాను. కట్ మోషన్లు ఉపసంహరించుకోవల్సిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి శ్రీ జి.నగేష్:- అధ్యక్షా, గిరిజన సంక్షేమం, గిరిజన ఉపప్రణాళిక క్రింద 280 కోట్లు 32 లక్షల 64 వేల రూపాయలతో ఈ రెండు డిమాండ్లు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. 1995-96లో ముఖ్య కార్యక్రమాలు చేపడుతూ విద్య ఆర్థికాభివృద్ధి రక్షిత మంచినీటి పథకాలు తీసుకోవడం జరిగింది. 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 17.16 శాతం అక్షరాస్యత వుంటే స్త్రీల అక్షరాస్యత 8.68 శాతం ఉంది. ఈ గిరిజనుల అక్షరాస్యత శాతం పెంచే ఉద్దేశ్యంతో గతంలో ఉన్నటువంటి 448 ఆశ్రమ పాఠశాలలను 504 వాస్తవ్యులను 19 గురుకుల పాఠశాలలను కొనసాగించడం జరుగుతుంది. 3,300 మంది ఏకీకరణ పాఠశాలలను కొనసాగించడమే కాకుండా ఈ సంవత్సరం 1995-96లో 40 లక్షల రూపాయలతో 700 ఏకీకరణ పాఠశాలలు ప్రారంభించ బడుతాయి. చురుక్కొన బాలబాలికల కోసం 15 లక్షల రూపాయలతో 5 క్రొత్త గురుకుల పాఠశాలలు ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. అదే కాకుండా 10 లక్షల రూపాయలతో బాలికల కోసం ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఐటిడిఎ పరిధిలో ఉన్నటువంటి జిల్లాల్లో ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. 20 లక్షల రూపాయలతో వాస్తవ్యుల బాలికలకు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. గిరిజనులలో ఉన్న క్రీడా స్ఫూర్తిని దృష్టిలో తీసుకొంటూ గతంలో వన్న 9 క్రీడా ఆశ్రమ పాఠశాలల కొనసాగిస్తూ ఈ సంవత్సరం 9 క్రీడా పాఠశాలలు ప్రారంభించడానికి ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 1700 మంది ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. అంతే కాకుండా ఉన్నత విద్య గురించి 1995-96లో క్రొత్త డిగ్రీ కళాశాలలను ప్రారంభించడమే కాకుండా క్రొత్త కోర్సులను ప్రవేశ పెడుతున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆశ్రమ

పాఠశాలలు ఏవైతే ఉన్నాయో యుపిఎస్సీ ఆశ్రమ పాఠశాలలు, వ్యాసూలు ఆశ్రమ పాఠశాలల విద్యార్థులలో జాతీయ భావం పెంపొందించడంకోసం నౌకలు మరియు గొడుగు కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము అని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. గిరిజనులలో ఆర్థికాభివృద్ధి పెంపొందించడం కోసం ఆర్థికాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు గిరిజనులకు ఐటిడిఎ, మాదా వంటి స్కేముల ద్వారా అమలు జరపబడుతున్నాయి. దీంతో 55 కోట్ల 29 లక్షల రూపాయలు పశ్చిమగోదావరి ప్రభుత్వం జరిగింది. ఐఫాడు స్పెషల్ సెంటర్స్ అనిస్టెన్సు డెవలప్మెంట్, ఇఎఎస్, ఐఆర్డిఎ ద్వారా లభిస్తుంది. 1995-96లో ఐఫాడు ద్వారా 17 కోట్ల రూపాయలు, స్పెషల్ సెంటర్స్ అనిస్టెన్సు ద్వారా 25 కోట్ల రూపాయలు, గామీజాభివృద్ధి 7.10 కోట్ల 30 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. దాని మూలంగా 95 టా. వేల గిరిజన కుటుంబాలకు ఆర్థికాభివృద్ధి క్రింద చేపట్టబడుతూ ఉన్నాయి. వీరి ఆర్థికాభివృద్ధి పెంచడం కోసం నేటి సదుపాయం పెంచడం, ఆయకట్టు ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి పంచడం, వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెంచడం జరగుతూ ఉంది. అయితే ముఖ్యంగా గతములో రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఐఫాడ్ మొదటి దశ ద్వారా రు. 77 కోట్లతో నేతంపేట, రంపవోడవరం, పార్వతీపురం, పాడేరు ఐటిడిఎల ద్వారా అమలు పరచబడుతూ దీని మూలంగా 31 వేల కుటుంబాలు, గిరిజన కుటుంబాలకు సాయం అందించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా రు. 185 కోట్లతో మిగతా జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి ఉత్పూరు, భద్రగిరి, ఏటూరునాగారం, కె.ఆర్.పురం, శ్రీశైలం ఐటిడిఎల ద్వారా ఇది అమలుజరుగుతూ ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా దారిద్ర్య నిర్మూలన క్రింద నిరుపేద గిరిజన కుటుంబాలకు విముక్తి కలిగిందే పథకములో 1994-95 సంవత్సరములో 95 వేల కుటుంబాలకు నిర్ణయించగా దానిని 1,05,533 కుటుంబాలకు సహాయం చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా 1995-96లో కుటుంబానికి రు. 12 వేల చొప్పున ఆర్థిక సహాయం చేయాలన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ సూచన ప్రకారంగా చేపట్టబడతాయి. చెంచులకు ఈ సంవత్సరములో రు. 50 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. గతములో ఉన్నటువంటిది సభ్యులకు తెలుసు. అయితే దీనిలో ఐఫాడ్ రెండవ దశ ద్వారా కార్యక్రమాలు చేపట్టడమే కాకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అటవీ అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు క్రింద గామీజ ఉపాధి కల్పనా పథకాలు చేయడం, దీని మూలంగా వ్యవసాయ భూములను బాగు చేయడం, ఇతర ఉపాధి పథకాలు వాటిని అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతూ ఉంది. కాబట్టి గతములో కంటే రు. 50 లక్షలు ఇంకా ఎక్కువగానే కేటాయించబడుతూ ఉందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ఏనాడులకు కూడా రు. 50 లక్షలు చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే దీనిని కూడా ఐఫాడ్ రెండవ దశ ద్వారా గామీజ ఉపాధి కల్పనా పథకం ద్వారా వారికి ఉన్నటువంటి వ్యవసాయ భూములు సాగు చేయడం, రోయ్యల పెంపకం చేయడమే కాకుండా వారికి ఆ విధంగా సదుపాయాలను కల్పించడం జరుగుతూ ఉంది. ఇకపోతే గిరిజన ఉప ప్రభాళిక క్రింద ఉన్నటువంటి దానిలో ముఖ్యంగా 1995-96లో తీసుకున్నటువంటి కార్యక్రమాలు రైతులకు ఎక్కువ దిగుబడి, గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి....

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- మా కెబినెట్ లో బెండూర్లూర్ ఆయన.

శ్రీ జి. నగేష్ మర్రి ముఖ్యంగా గిరిజనులకు ఉన్నటువంటి వ్యవసాయం ఎక్కువ చేయడం కోసం నాణ్యమైనటువంటి విత్తనాలను సరఫరా చేయడం కోసం 1995-96వ సంవత్సరములో 25 వేల క్వింటాళ్ళ సర్టిఫైడ్ విత్తనాలను పంపిణీ చేయుటకు నిర్ణయించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా 17166 క్వింటాళ్ళ నూనెగింజల విత్తనాలు పంపిణీ చేయడానికి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు. చాలా కాలం నుండి గిరిజనులు పురాతనమైనటువంటి వ్యవసాయ వద్దతుల ద్వారా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. దానిని ఆధునికీకరణ చేయడం కోసం 95-96లో 33 బ్యాక్వర్స్ పండుకు నిర్ణయించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయముతో అటవీ అభివృద్ధి పాజెక్టు, గిరిజన గ్రామాలలో వనరక్షణ సమితుల ద్వారా అమలుపరచడం జరుగుతూ ఉంది. చిన్న తరహా అటవీ ఫలసాయం క్రింద ఇప్పే మొక్కలు, వాణిజ్య మొక్కలు పెంచడం ద్వారా 50 శాతం ఫలసాయం గిరిజనులకు లభిస్తుంది. చాలా మంది గిరిజనులలో నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వారికి ఉపాధి కల్పించడం కోసం 1,72,20,000 రూపాయలు ప్రతిపాదించడమయినది. చిన్నతరహా నీటిపారుదల కోసం ముఖ్యంగా ఈ వ్యవసాయాభివృద్ధిని పెంచడం కోసం 1995-96వ సంవత్సరములో రు. 9.65 కోట్లు వ్యయముతో 1175 పాకార్లు ఉప ప్రణాళిక ద్వారా పేపర్లుబడుతుంది. దీని మూలంగా 750 బావులు, 40 గొట్టపు బావులు త్రవ్వించడం జరుగుతూ ఉంది. ఇకపోతే గిరిజన గ్రామాలలో విద్యుద్దీకరణ కోసం కూడా రు. 25.60 కోట్లతో 50 గ్రామాలు, 200 కుగ్రామాలకు విద్యుద్దీకరణ చేయడం జరుగుతుంది మూడు వేల వ్యవసాయ పంపీసెట్లకు ఆరు వేల సర్వీసు కనెక్షన్స్ ఇవ్వేందుకు చర్యలు చేపట్టబడుతూ ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా 1995-96 వ సంవత్సరములో ఆరు వేల చిల్డ్రన్ కొత్త గృహాలు నిర్మించడానికి కూడా రు. 4.93 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. మర్రి గిరిజనులకు కావలసినటువంటి ఆరోగ్యం కోసం గిరిజన ప్రాంతాలలో ప్రత్యేక వైద్య కేంద్రాలను కల్పించడం జరిగింది. ఖాళీగా ఉన్నటువంటి పోస్టులను భర్తీ చేయడం, ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం ద్వారా అమలుపరిచే శిశు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలుజరపడం, గిరిజన శాఖ ద్వారా పౌష్టికాహారం చేపట్టడం జరిగింది. ఇకపోతే త్రాగునీటి సౌకర్యం కోసం రు. 2.32 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. రోడ్లకు కూడా అదే విధంగా చేయడం జరుగుతూ ఉంది.

ఇకపోతే చాలా మంది పెద్దలు శాసన సభ్యులు చాలా విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యంగా రెడ్యానాయక్ గారు మైదాన ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి గిరిజనులను చిన్న చూపు చూశారు, ఏజన్సీ ఏరియాల్లో ఉన్నటువంటి గిరిజనులకు అన్ని సౌకర్యాలు చేయడం జరిగిందని చెప్పి వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ మైదాన ప్రాంతాలలో ఉండే గిరిజనుల పట్ల ఎలాంటి వివక్షత లేదని తెలియజేస్తున్నాను. వసతి గృహాలకు కూడా రు. 11.72 కోట్లు, దానితో 1994-95వ సంవత్సరములో 264 హాస్టల్స్ రన్ చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా మెట్రిక్ ఉపకార వేతనాలకు రు. 5.52 కోట్లతో ఒక కోటి ఎనభై ఏడు లక్షల నాలుగువందల తొంభై మంది విద్యార్థులు మైదాన ప్రాంతపు వారికి చేయడం

జరిగింది. అంతేకాకుండా రెడ్యానాయక్ గారు అడిగినట్లుగా ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయములో కూడా మాడ, బిడిసి తరువాత ఐఆర్ డిపి, డోక్రా ఇతర విషయాలలో కూడా సరయినటువంటి న్యాయం మేదాన పాఠాలలో ఉండే గిరిజనులకు కల్పించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

అంతేకాకుండా మిగతా సభ్యులు చేసినటువంటి సలహాలు, అలాగే హాన్మల్స్ ను అన్నిటిని గురుకుల పాఠశాలలుగా మార్చాలని సలహాలు ఇచ్చారు. ఆ సలహా తప్పక పరిశీలించడం జరుగుతుందని వారికి మే ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా జీవనధార బావులు ఏవయితే ఉన్నాయో...

(ఇంటరప్షన్స్)

ఆ బావులను విద్యుద్దీకరణ చేయడానికి 1994-95వ సంవత్సరములో 10 వేల బావులను చేయడానికి జరుగుతూ ఉంది. అంతేకాకుండా బేక్ లాగ్ ఖాతలను గిరిజనులతో భర్తీ చేయడానికి ప్రత్యేక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ శాఖ పద్దులను...

శ్రీ వి. జనార్థన్ రెడ్డి:- పూర్తయిందా?

శ్రీ జి. నాగేశ:- జనార్థన్ రెడ్డిగారు అన్నట్లుగా పూర్తి కాలేదు. ఎందుకంటే వారు ఒక పాయింట్ రెయిజ్ చేశారు. వికలాంగుల సంక్షేమంకు సంబంధించి 1995-96వ సంవత్సరములో రు. 6.84 కోట్లతో డిమాండ్ ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి 42 నదనాలు, వసతి గృహాలకు, విద్యార్థుల దుస్తులకు, పుస్తకాలకు, ఇతర ఉపాధి, బోజన వసతి కల్పించడం కోసం ఈ సంవత్సరం నాలుగు వేల నిరుపేద వికలాంగులైన బాలబాలికల కోసం కార్యక్రమం చేపట్టబడుతూ ఉంది. అశ్రమ పాఠశాలల్లో వెయ్యి మంది వికలాంగ విద్యార్థులకు ప్రయోజనాన్ని అందించడానికి వేలుగా ఈ సంవత్సరం ప్రజాళిక క్రింద రు. 56.45 లక్షలు ప్రజాళికేతరం క్రింద రు. 28 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. మరి ఉపకార వేతనాలకు కూడా వికలాంగులైన విద్యార్థులకు రు. 54 లక్షలు కేటాయించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా వారి ఆర్థికాభివృద్ధి కోసం పాడి పశువులు, కోళ్ల పరిశ్రమ యూనిట్లు, ట్యూటోరియల్స్ కొనుగోలు చేయడానికి, కిళ్ల దుకాణాలు మొదలైన చిన్న వ్యాపారం చేస్తూ జీవనోపాధి గడిపే వారికి ఆర్థిక సహాయం అందవేయడం కోసం 1995-96వ సంవత్సరములో 1200 మంది నిరుపేద వికలాంగులకు ప్రయోజనం కల్పించడం కోసం రు. 36 లక్షలు ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా నిరుద్యోగులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం కోసం-అంధులు, కాళ్ళు పేతులు లేనివారికి, మూగవారికి, చెవిటి

వారికి కూడా ఉపాధి కల్పించడం కోసం 95-96 రు. 40 లక్షల మొత్తాన్ని ప్రతిపాదించడం 7-20 జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ వికలాంగుల ఆర్థిక సహాయ సంస్థ ప్రా. కృత్తిమ అవయవాలు, సహాయ సాధనాలను, బోధనా సామగ్రికి 1995-96 ప్రణాళికలో 90 లక్షలు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఇక చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అనేక సూచనలు చేయడం జరిగింది. వారి సూచనలను పరిశీలించి న్యాయం చేకూర్చడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు 8, 9 కట్ మోషన్స్ ఇచ్చారు. వారు ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ ను విశ్లేషించి ఈ డిమాండ్ ను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

శ్రీ కె.ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా...

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అధ్యక్షా, మమ్మల్ని మాట్లాడనివ్వండి. వారు చేఫ్ విప్ గా ఉండి ప్రతిదానికీ చేయి ఎత్తితే ఎలా? వారినే ప్రశ్న చేయమనండి, వారినే ఆన్సర్ చెప్పమనండి, మేము బయటికి పోతాం. అసలు అటువైపు నుంచి మొదలుపెడతారా, ఇటు వైపు నుంచి మొదలుపెడతారా?

చైయర్మన్:- నాయుడుగారు సలహా ఇస్తారట...

శ్రీ కె.ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, నాకు మొత్తం ఇచ్చారు. నేను మనవిచేసింది ఇప్పుడు 4 సబ్జెక్టులు ఉన్నాయి, కాబట్టి ఒక్కొక్క సబ్జెక్ట్ మీద ఒక్కొక్క పార్లమెంటు ఒకటి చొప్పున క్వెరీస్ అడిగితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే స్పీర్స్ జరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఇది నా రిక్వెస్ట్.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అధ్యక్షా, చేఫ్ విప్ గారికి ఇప్పటికైనా స్పీర్స్ గురించి జ్ఞాపకం వచ్చిందనుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. నేను కూడా స్పీర్స్ మనస్సు కాబట్టి అప్పటినుంచీ మంత్రిగారికి మేనేజ్ పంపినా రిప్లయ్ ఇవ్వకుండా తేరా మేము క్వెరీస్ అడిగే సమయానికి ఇట్లా చెబుతున్నారు. ఎక్కువ డిటెయిల్స్ లోకి పోకుండా సోదరీమణి, అక్కగారైన ప్రతిభా భారతిగారికి రెండు, మూడు సూచనలు చేస్తాను...

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- ఇదేమిటి?

శ్రీ డి.నాగేందర్:- మంత్రిగారు, అక్కగారు అని చెప్పాను, ఇట్లా కొండిపెడుతున్నావు. వారంతా 'అన్నగారు, అన్నగారు' అని అంటుంటారు కదా! అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ లో అవకతవకలు జరగడంలేదు కానీ బోర్ వెల్ఫేర్, పంప్ వెల్ఫేర్ అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి అవకతవకలు జరగకుండా వర్క్ తీసుకోవలసిన గురుతరమైన బాధ్యత వారిపై ఉంది. హైదరాబాద్ కలక్టరుగారి దగ్గరకు J. 144-25

సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ వారు పోయి మేము బొంబేలో పాయింట్స్ వేస్తాము, మాకు ఇవ్వండి అని పనికట్టుకొని చిరుగుతున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ వారికి వేరే పని లేదా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. పంప్ సెట్స్ సర్ప్లస్ వెనెటప్పుగా అన్నీ సబ్సిడైజ్డ్ మెటీరియల్ కొంటున్నారు. కావాలంటే మీరు వేగిష్ట చేయండి, ఇది గనక రుజువుకాకపోతే మీరు ఏ పనిష్మెంట్ ఇచ్చినా అందుకు నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఇక రెండవ విషయం ఏమిటంటే మంత్రిగారి గేన్ మన్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. రక్షక బటులే రాక్షస భటులుగా మారితే మంచిది కాదని వారి దృష్టికి తెచ్చాం. వారి గేన్ మన్ కాబట్టి అతనిపై ఏమి చర్య తీసుకొంటారో ఆ బాధ్యత వారిమీదే ఉంది. ఇక మరొక విషయం ఏమిటంటే ఓల్డ్ షాప్స్ పెన్షన్స్. విడో పెన్షన్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ పెన్షన్స్ కొరకు లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నామని వారు చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఓల్డ్ షాప్స్ పెన్షన్స్, విడో పెన్షన్స్ ఫామ్స్ కొరకు నా నియోజక వర్గాలనుంచి ఎంతో మంది రావడం జరుగుతోంది కాని ఫామ్స్ దొరకడం లేదు. ఆ ఫామ్స్ ను జిరాక్స్ చేసి జిరాక్స్ సెంటర్స్ లో అమ్ముతున్నారు. జిరాక్స్ సెంటర్స్ లో ఫామ్స్ కు కొనుక్కొన్న పరిస్థితి హైదరాబాదులో ఉంది. ఓల్డ్ షాప్స్ పెన్షన్స్, విడో పెన్షన్స్ ఇస్తున్నామన్నారు. కాని ఎక్కడ ఇస్తున్నారో మాకు తెలియదు. పదేళ్ళ క్రింద పెన్షన్ డబ్బు ఇస్తే ఆ డబ్బు ఖర్చుపెట్టుకొని ఇప్పుడు పెన్షన్ కోసం తిరిగితే తిరిగే వున్న డబ్బులంతా ఖర్చు అయిపోతుంది తప్ప పెన్షన్స్ రావడం లేదు. ఇకపోతే మేము హాస్టల్స్ వార్డెన్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఏదైనా స్పెసిఫిక్ గా చెబితే చర్య తీసుకొంటామని మంత్రిగారు అన్నారు. అయితే ఏ హాస్టల్స్ సక్రమంగా ఉందో చెప్పమని నేను మంత్రిగారిని అడిగాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని హాస్టల్స్ లోనూ వార్డెన్లు మిస్ యూజ్ చేస్తున్నారు. జైల్లో ఖైదీలకైనా మంచి తిండి పెడుతున్నారు తప్ప హాస్టల్స్ లోని విద్యార్థులకు హానంగా తిండిపెడుతున్నారు. జైళ్ళలో మంచి తిండి పెడుతున్నారంటే హాం మినిస్టరుగారు నవ్వుతున్నారు; వారికి సంతోషం అయింది. ఇక కొందరు హాజింగ్ విషయం మాట్లాడినప్పుడు ఎప్పుడు ఏ సబ్జెక్ట్ మీద మాట్లాడాలో తెలియదని హాజింగ్ మినిస్టరుగారు అన్నారు. ఇకపోతే బి.సి. లకు స్కాలర్ షిప్స్ దొరకడం లేదని మేము చెబితే, అలాగే బి.సి. స్కాలర్ షిప్స్ మిస్ యూజ్ అవుతున్నాయని చెబితే స్పెసిఫిక్ కేసెస్ మా దృష్టికి తస్తే తగిన చర్య తీసుకొంటామని బి.సి. వెల్ఫేర్ మినిస్టరుగారు చెప్పారు. మేము అనేక సార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాం ఇప్పటికైనా ఎవరైతే స్కాలర్ షిప్స్ మిస్ యూజ్ చేస్తున్నారో, ప్రభుత్వాన్ని తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారో వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇక హరిజనుల సోషల్ బాయ్ కాట్ గురించి ఇక్కడ చాలా సేపు చర్చ జరిగింది....

శ్రీ ఎం.బి.చౌహాన్:- క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- అందరు మంత్రులను అడుగుతున్నాను. మీరు డప్పుకొడితే మేము ఉరుకొంటామా? నలుగురు మంత్రులు చెప్పారు, నలుగురు మంత్రులను అడగాలి కదా? మేము ప్రభుత్వానికి సజెషన్స్ ఇవ్వొద్దా చెప్పండి. తెలుగుదేశం పార్టీకి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలందరూ మాంచి మాండటి ఇచ్చారు; మంచిగా పని చేయమని చెప్పారు.

పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

మేము కూడా మంచిగా పనిచేయమనే చెబుతున్నాం, అందుకు సహకరిస్తామని కూడా చెబుతున్నాం. స్కాలర్‌షిప్స్ మీసీయూజ్ చేయడం జరుగుతోందంటే బీ.సి. వెల్ఫేర్ మినిస్టరు దేవేందర్ గౌడ్ గారు అట్లా ఎక్కడ జరిగిందో చెప్పమనండి అన్నారు. మేము చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వారిని స్పెషల్ స్కాల్‌షిప్స్ నియమించి పంపించమనండి, అన్ని విషయాలు తెలుస్తాయి, అది తెలుసుకొనడానికి హౌస్ కమిటీ వేయవలసిన అవసరం కూడా లేదు. ఇక వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి నాగేశ్ గారు చెప్పిన సమాధానంలో ఫుల్ స్కాప్స్ లేవు, కామాలు లేవు, అయినా వారి డిమాండ్స్ ను పెట్టమన్నాం, మేము పాస్ చేస్తామన్నాం సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంట్ లో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. 'సంక్షేమ భవన్' నా నియోజకవర్గంలోని మానాజ్ టాంక్ ప్రాంతంలో ఉంది. అక్కడ ఏ ఫ్లోర్ పోయినా, ఏ పేషర్లు అమ్మినా మా దృష్టికి వస్తుంది. మేము మంత్రిగారి దృష్టికి తేస్తే వారు అధికారుల మీద చర్య తీసుకొంటారా లేక మమ్ములే చర్య తీసుకొమ్మంటారా అని తమద్వారా అడుగుతున్నాను. మీరు చర్య తీసుకొంటారా? సంతోషం. ఒక సోషల్ వెల్ఫేర్ వారిని వారి పని వారు చేసుకొమ్మనండి కానీ హౌస్ దరాబాద్ కలక్టరు చుట్టూ బోర్డర్స్ వేస్తామని తీరగవద్దని కోరుతున్నాను.

7.30 | శ్రీ ఎం.బి.చౌహాన్:- ఇది సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరు గారికి సంబంధించినది రాష్ట్ర వృద్ధాప్య పన్నును రు. 30 లు, వీడో పన్నును రు. 50 లు, వ్యవసాయ కార్మికులు రు. 30 లు ఇవ్వారు. ఇవి 30 రోజులకు 30 రోజులకు 30 రోజులకు రావు. 15 రోజులకే వస్తుంది. దీనిని రు. 100/- చేయాలి. రెండవ పశ్చాత్త. వ్యవసాయ భూమి హౌస్ స్కెల్డ్స్ కు సంబంధించి ఎక్స్ యిర్ చేయడానికి నిధులు కేటాయించబడలేదు. పారిశుధ్యం బీ.సి.లకు, ఎస్.టి.లకు అగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ హౌస్ స్కెల్డ్స్ కు ఇచ్చే దానిని ఎక్స్ యిర్ చేయడానికి నిధులు కేటాయిస్తారా? ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరు గారికి సంబంధించినది పాపం మంత్రి గారు చాలా స్పీడ్ గా 3 వేల బావులకు 6 వేల మోటారు ఇస్తామని అన్నారు 6 వేల బావులకు కనీసం మూడు వేలు ఇవ్వండి. మూడు వేల బావులకు 6 వేల మోటారు ఇవ్వలేదు. నేను అడిగిన వాటికి ఒక్క దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. బోగస్ ప్రొఫిటెబిల్ గురించి చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ఇక్కడ మంత్రులకు సంబంధించి ఉంది. ఎస్.సి., ఎస్.టి. బోగస్ సర్టిఫికేట్లు ఇస్తూ వెనక రెవెన్యూ అధికారి గారే విచారణ చేస్తే ఏమి వాస్తారు? ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంటులో ట్రైబల్ రిసెర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఉంది. దానికి జుడిషియల్ అధికారాలు ఇవ్వాలి తప్ప రెవెన్యూ వారు విచారణ చేస్తే న్యాయం జరగదు. యాక్ట్ నెం. 16, 93 లో ఎమెండుమెంటు తీసుకు వస్తారా? ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారికి ఇంకో పశ్చాత్త. నాన్ బ్రాబల్స్ కు ట్రైబల్ ఏరియాలో 400 ఎకరాల భూమి ఇవ్వారు. బిర్లావాడికి కూడా ఉంది. లక్ష్మీనారాయణ అన్న పేరు మీద 100 ఎకరాలు ఇవ్వారు. నాన్ ట్రైబల్స్ కు ఇచ్చిన లీజును కాన్సిల్ చేస్తారా లేదా? హాస్టల్స్ ను రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ గా మార్చమన్నాను. అది చేస్తారా లేదా? ఎస్.టి. వెల్ఫేర్ డిపార్ట్ మెంటులో ఎ.బి.ఎమ్ చంద్రశేఖర్ మెజిక్యులేట్ ఉన్నారు. ఆయన మరదలు, బావమరిది అందరూ అందులో నీండా ఉన్నారు. ఒక్కటే కుటుంబం. అర్హత లేని వారిని తీసి వేస్తారా లేదా? నేను అడిగిన వాటికి మంత్రి గారు చెప్పలేదు. చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం.కాశిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, డాబౌట్స్ ఎక్కువగా ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి రోకెషన్స్‌లో ఉన్న ప్రాథమిక స్కూల్స్‌లో ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కాబట్టి మీడి డే మీల్స్ కార్యక్రమం ఈ రోకెషన్స్‌లో ఉన్న స్కూల్స్‌లో ప్రవేశ పెడతారా? నా నియోజక వర్గం కనిగిరి వాడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఎమ్.ఎస్.ఎమ్ జూనియర్ కాలేజీ ప్రవేశబడి ఉంది. ఇందిరా ఎడ్యుకేషన్ నాస్టెట్ పేరుతో అక్కడ ఒక డిగ్రీ కాలేజీ వేరియస్ కాలేజెస్ స్టోర్డ్స్ చేసి ఉన్నారు. అక్కడ స్టూడెంట్లు నామినల్ రోల్స్ మాత్రమే. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి సర్టిఫికేట్లు ఉన్న వేరియస్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పిల్లలు బోగస్ కార్డులు సంపాదించి లక్కలాది రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్స్ పేరుతో ఫ్రాడ్ జరుగుతోంది. అటువంటి కాలేజీలో అవినీతి 5 సంవత్సరాల నుంచే కొనసాగుతోంది. ఇప్పుడు గౌరవ కాంగ్రెసు పెద్దలు చెప్పారు. మేము ఇన్ని కొట్లు రిలేట్ చేశామన్నారు. ఇటువంటి దోపిడీకి 5 సంవత్సరాలలో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి లు గురయ్యారు. నా కాన్స్టిట్యూయన్సీలో సి.ఐ వెల్స్ హరిజనులకు కేటాయించారు. లబ్ధి దారులకు తెలియకుండా బాపలు మంజూరు అయ్యి తప్పినట్లు రికార్డు అయ్యాయి. మొత్తం డాబ్బు చేసుకున్న సంఘటనలున్నాయి. ఇటువంటి వాటి మీద విచారణ జరిపి దీనికి కారణమైన అధికారుల మీద రాజకీయ నాయకుల మీద వరకు తీసుకుంటారా? మూడవ పాయింట్. లక్కల ఇళ్లు కట్టించామని చెబుతున్నారు. ఇళ్లయితే కట్టించారు కానీ 5, 6 పేర్లతో ఇళ్లు మంజూరయినట్లు ఒకే వ్యక్తి పెద్ద పెద్ద బిల్డింగు కట్టుకున్నారు. అర్హులైన ఎస్.సి., ఎస్.టి లు ఎక్కడా ఇళ్లు కట్టలేదు. వాసు కమిటీ వేయండి. నా కాన్స్టిట్యూయన్సీకి రండి. ఏ విధంగా దోపిడీకి గురయ్యారో ప్రత్యక్షంగా చూడ వచ్చు. ఈ విధంగా కన్స్ట్రక్షన్ అయిన ఇళ్ల విషయంలో బాధ్యులైన అధికారుల పైన ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటారు? తెలియజేస్తారా?

శ్రీ టి.వెంకటేశ్వర రావు:- నేను ఒక్కో ప్రశ్న మంత్రికి సంబంధించి అడుగుతాను. ముందుగా సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారినే అడగదలచుకున్నది గామీజ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా హరిజన, గిరిజన, బలహీన వర్గాల వారికి బహిర్భూమి ప్రదేశాలు లేకుండా చాలా బాధపడుతున్నారు. అన్ని చోట్లా మాగాణి పొలాలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ భూములు ఎక్కడ లేవు. గతంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం తెలుగు మహిళా బహిర్భూములు పెట్టారు. అది సక్సెస్ కాలేదు. అది వేరే విషయం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో విటిషన్ కమిటీ వేస్తే అన్ని మహిళా సంఘాలు గామానికి ఎకరం, రెండు ఎకరాలు నివ్వండి చుట్టూ గోడ కట్టించినట్లయితే సహజమైన స్వావెంజిర్ ఉంటాయి బాగు చేస్తాయి నేళ్లు కొట్టించనక్కర్లేదని కోరారు. పరిశీలిస్తామన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ విటిషన్స్ కమిటీ సిఫార్సు చేసింది. అందుకని సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి గారినే ఈ విషయం గమనించి గామీజ ప్రాంతాలలో ఉన్న వేళ్లుకు గామాన్ని బట్టి, జన సంఖ్యను బట్టి మీరు స్కాలర్షి కానీ అ రకమైన ఫిర్కాట్లు చేస్తారా? అది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. మీరు బొడ్డను గురించి ఎప్పుడు. ఎవరయినా ముందుకు వస్తే స్వంతంగా కట్టుకుంటామంటే ఇస్తామన్నారు. దానికి కూడా రు. 1000 లు కట్టాలి. గామీజ ప్రాంతాలలో మీరు నిర్మించిన గ్లాడ్‌లెస్ ప్రకారం దొడ్లు కావు. కాబట్టి దానిని సడలించవలసిన అవసరం ఉంది. సడలించి సవరిస్తారా?

గతంలో హాస్టల్స్ విషయంలో కమీటీలను వేశారు. ఎం.ఎల్.ఏ లను అందులో బాధ్యులను వేశారు. ఇప్పుడు ఎవరినీ పిలవడం లేదు. వోయిన ప్రభుత్వం పుణ్యం కట్టుకుంది. లాగి అవతల పారేశారు. దానిని పునరుద్ధరిస్తారా? ఇది వాస్తవం. కాదంటే చెప్పమనండి. అదే విధంగా ఈ పెన్షన్స్ ఏనాడో మీరు పెట్టారు రు. 30 50 లు అని చెప్పి. మేము గత శాసన సభలో వారు ఇటు ఉన్నప్పుడు మేము అడిగాము. 5, 6 నెలలయినా పెంపడం లేదంటే డ్విరెక్టుగా వాళ్ళకే అందించే ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. గామాలుకు వంపించే ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. కానీ అమలు జరగలేదు. వికలాంగుల పరిస్థితి కూడా అదే విధంగా ఉంది. దానిని సరిదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

ఇళ్ల స్థలాలకు సంబంధించినంత వరకూ మీరు నిధులు విడుదల చేయకుండా అపారు. దాని వల్ల ఉపయోగం లేదు ఇచ్చామని సంతృప్తి పడడం తప్ప. హౌసింగు మినిస్టరు గారిని రూరల్ హౌసింగు అడిగాము. అర్బన్ చెప్పారు. 2 లక్షల 25 వేలు కట్టిస్తామన్నారు. ఇప్పటికి 7 నెలలయింది. అక్టోబర్లో ప్రారంభమయింది. ఏప్రిల్లో ఉన్నాము. ఒక్క ఇల్లు ఇవ్వలేదు. కారణం ఏమంటే ఎన్నికలు వచ్చాయి. తరువాత మీరు వచ్చారు. 2 లక్షల 25 వేల మీద మీ గృహమంత్రిని పిలిచి? ఈ ప్రభుత్వం ఉండగా అంతకు పూర్వం నొన్నెట్లకు ఇచ్చే అధికారం ఆ టిలాకు ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రికి కూడా సమానమైన వాటా ఉంది. వేరు వచ్చి పుణ్యం కట్టుకున్నారు. సగం మంతులు కాజేశారు. ఎక్కడా ఒక్క ఇల్లు కూడా ఇవ్వలేదు. ఇది చెప్పాలంటే పెద్ద స్కోర్. అట్లా కాకుండా గతంలో మాదిరిగానే మీరు మీ గృహమంత్రిని ప్రకారం అక్కడున్న శాసన సభ్యులు అలాగే ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రి సమానమైన వాటాలు తీసుకునే పద్ధతిలో గృహమంత్రిని రూపొందిస్తారా? ఎప్పటిలాగే ఇస్తారు? తెలియజేయాలి. మీరు ఇళ్ల సంగతి తెలపాలి. అరేబిలో స్వర్గం చూపించే పద్ధతిలో కాదు. 2 లక్షల 25 వేలు ఏ నియోజక వర్గానికి ఎన్ని ఇస్తున్నారు? చాల స్పష్టంగా నిర్దిష్టంగా చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 4 గంటలకు నోవర్లుకు వెళదామంటే రాత్రి 8 గంటలయింది. మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేది గిరిజన సంక్షేమ శాఖ పెద్దాల్లు సంక్షేమ శాఖ, వెనుకబడిన సంక్షేమ శాఖలను స్వయం ప్రతిపత్తి క్రింద తీసుకు వస్తామని ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. బలవీన వర్గాలను, వెనుకబడిన వర్గాలను, దళితులను, గిరిజనులను పుష్టిగా వారికి ఆరోగ్యం, అర్థిక వెసులుబాటు విద్య సమృద్ధిగా పెంపొందించడానికి స్వయం ప్రతిపత్తి తీసుకు వస్తారా? స్వయం ప్రతిపత్తి కావాలని కోరుతున్నాము. తీసుకు వస్తారా? హౌసింగు స్కేము క్రింద సంవత్సరానికి రెండున్నర లక్షల ఇళ్లు కడతామని గత ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వం చెబుతున్నారు. గత 10 సంవత్సరాల నుంచి వాడరాబాదు సిటీలో మాత్రం కేవలం 5 వేల ఇళ్లు మాత్రం కట్టిస్తామన్నారు.

7-40 | ఒక సంవత్సరంలో 500 కట్టిన పాపాన పోలేదు. మేము 10 సంవత్సరాల నుంచీ రిక్వెస్టు రా. పెస్తున్నాము. హిరిజన స్కేము క్రింద హౌసింగ్ చేసే పట్టాల్నిస్తామన్నారు ల్యాండ్ హౌండ్ వర్ చేయడం లేదు. ఇళ్లు కట్టడం లేదు. గతమీ స్కోన్ కట్టర్ నొన్నెట్ వారిది 300 ఇళ్లున్నాయి. బోషివాడివి 660 ఇళ్లున్నాయి. జాన్సింగ్ బెంపుల్ 199 సర్వే నెం

క్రింద పట్టాలు ఇవ్వలేదు. పొట్టి శ్రీరాములు నగర్‌లో ఇచ్చిన వాళ్ళకు ల్యాండ్ హాండ్‌వర్ చేయలేదు. ఈ విధంగా ప్రతి దగ్గరా దళిత వారిజన సేవా సంఘాలు 330 సర్వే నెం. క్రింద వాసు సైట్ పట్టాలు ఎలాటే చేయడం లేదు. ఇవన్నీ కూడా చాలా సంవత్సరాల నుంచీ పెండింగులో ఉన్నాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక ఎన్ని పెండింగు ఉన్నాయి? వాటికి అన్నిటికీ పట్టాలిచ్చి ల్యాండ్ హాండ్‌వర్ చేసి హౌసింగు స్కీము క్రింద ఇళ్ళు ఇవ్వాలి. నిజానికి అన్యాయం జరుగుతోంది. 5 వేల ఇళ్ళు కడతామన్న ప్రభుత్వాలు 500 కూడా కట్టలేకపోతున్నారు. నిజానికి ఉన్న పెద ప్రజానికం, వారిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన వర్గాలు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. వాళ్ళకు ఇళ్ళు కట్టాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. విలంగులున్నారు. వారికి రిజర్వేషన్స్ 3 శాతం ఉన్నాయి. గత దశాబ్దం నుంచీ రిక్యూట్‌మెంట్ లేదు. రిక్యూట్‌మెంట్ లేనందుకు ఎన్నో వేరాలాలు చేసి ఉద్యమాలు నడిపిన తరువాత 1992 అక్టోబరులో వాళ్ళ మీద దయకలిగి ఆనాడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం స్పెషల్ డ్రైవ్ రిక్యూట్‌మెంట్ స్కీము తీసుకు వచ్చింది. తీసుకు వచ్చినప్పటి నుంచీ 6 నెలలకు ఒకసారి పొడిగిస్తూ వచ్చారు. ఇప్పటికి 6 సార్లు పొడిగించారు. 31.3.95 వరకూ పొడిగించారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం కూడా పొడిగించారా? ఎవరయితే అంధులు, చెవిటి, ముగవాళ్ళున్నారో వాళ్ళకు రాజ్యాంగ అధికారం ఉన్నది. 3 శాతం ఇవ్వాలి. మన దౌర్భాగ్యం ఒక్క ఉద్యోగం కూడా ఇవ్వలేకపోతున్నాము. స్పెషల్ డ్రైవ్ రిక్యూట్‌మెంట్ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం కూడా కొనసాగిస్తుందా? కొన సాగించాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే రజకుల విషయం. ఎందుకు వీరి గురించి మాట్లాడుతున్నానంటే వీళ్ళకు సౌషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు మీద ఇంజనీరింగ్ ఉందాని అడుగుతున్నాను. ఇంజనీరింగ్ కాదు మేము వేరాలం చేస్తున్నాము. ఏమీ లాభం లేకుండా పోతున్నది. దోబోధాన్య కడతామన్నారు. పంపిణీలో పెట్టి వేస్తామన్నారు. గత 2 సంవత్సరాల నుంచీ పురానాపూరి నుంచీ లంగర్‌హౌస్ దాకా నా నియోజక వర్గంలో 8 దోబోధాన్య శాంక్లన్ అయ్యాయి. ఒక్కటి కూడా కూడా కట్టలేదు. ఇవీ ఎప్పుడు కడతారు? ప్రతిసారి అడుగుతున్నాము. పార్టీ పరిస్థితి ఉన్నాను. అడవాళ్ళను ఎస్.టి. లుగా తీసుకున్నారు. మగవాళ్ళు బాక్‌వర్డ్‌లో ఉన్నారు. మగవాళ్ళను కూడా ఎస్.టి. లుగా తీసుకోవాలని పిల్లలవాళ్ళను కూడా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. ఆర్య కటిక వాళ్ళున్నారు. గొర్రెలు నరికేవారు నార్మ్ ఇండియాలో కూడా వీళ్ళున్నారు. అక్కడ ఎస్.టి. లుగా తీసుకున్నారు. ఇక్కడ కూడా ఎస్.టి.లుగా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రోదా క్వీర్యాస్ ఉన్నారు. వారు నార్మ్ ఇండియాలో బి.సి లుగా ఉన్నారు. కనుకవారిని ఇక్కడ కూడా బి.సి లుగా తీసుకోవాలి.

హాస్టల్స్ విషయం. అవి సక్రమంగా పని చేయడం లేదు. అత్యాచారాలు అక్కరమాలి, అన్యాయాలు, దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి స్థానికంగా ఉన్న ఎం.ఎల్.ఏ లను వాటికి ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరుగా చేసి హాస్టల్ పరిస్థితులు బాగు చేయడానికి,

విద్యార్థిని, విద్యార్థుల బాగాలు చూడడానికి హాస్టల్ కమిటీని వేసి సక్రమంగా జరగడానికి పథుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

క్రిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకం గురించి ఘంటాపథంగా చెబుతున్నారు. కాదనడం లేదు. ఈ విషయంలో మరెంత శ్రద్ధ తీసుకున్నారో రు. 1250 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి చేస్తున్నారో ఇది కూడా అలాగే చేయండి. ఆ రోజులలో ధోవతులు, పంచలు ఇస్తామని చెప్పారు. కాంగ్రెసు పథుత్వం ఉన్నప్పుడు కోట్లాది రూపాయలు ధోవతులు, పంచెలు కొంటే ఈ పథుత్వం వచ్చి పంచడం లేదు. పేద ప్రజలకు రేషన్ దుకాణాలలో ఈ తెలుగు దేశం పథుత్వం వచ్చాక అందడం లేదు. వాటిని పంచి, నబ్బిడే క్రింద అందిస్తారా?

శ్రీమతి ఇ. నీతారామమ్మ:- అధ్యక్షా, నోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఎస్.సి., బి.సి లకు ల్యాండ్ అక్వయిర్ చేస్తున్నారు. అక్కడ పట్టాలు కూడా ఇస్తున్నారు కానీ హాడికలకు రు.500 లు ఇస్తున్నారు. రు. 1000 లు ఇవ్వాలి. ఎస్.సి బాల కార్మికులు చాలా మంది హాబిల్స్ లో పని చేస్తున్నారు. వాళ్లను నోషల్ వెల్ఫేర్ తరఫున హాబిల్స్ లో చేర్చివండి. వారి భవిష్యత్తును తీర్చివేద్దాలని కోరుతున్నాను. చాకిరలు కూడా పని చేస్తున్నారు. వారిని కూడా హాబిల్స్ లో చేర్చివాలి. మహిళల మరుగుదొడ్ల విషయంలో గామీణ ప్రాంతంలో ఇబ్బందిగా ఉంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం కొంత ల్యాండ్ ఆక్విజిషన్ చేసిఉప్పుడు ఎస్.సి.లకు బి.సి.లకు ఎస్.వి లకు చేపట్టుడే ప్రభుత్వం మహిళలకు మరుగుదొడ్ల విషయంలో ప్లెన్ అక్వయిర్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- సింపుల్ క్యారిఫికేషన్ సర్. దేవు స్కూల్స్ తెరుస్తున్నారు. కాలేజీలు తెరుస్తారు. హరిజన స్కూలెంటు ఎం.కె.ఎస్ చగ్గర సర్టిఫికేటు అడుగుతుంటే తప్పి లిప్పి ఏడిపించి ఆఖరుకు రు.100 లు ఇస్తుంటే అప్పుడు సంతకం పెట్టి ఇస్తున్నారు. మన పథుత్వం ఉల్లా కలకత్తర్లకు డైరెక్టున్స్ ఇచ్చి ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా హరిజన స్కూలెంటు వచ్చి సర్టిఫికేటు అడిగితే అరగంబలో సర్టిఫికేటు ఇచ్చే విధంగా చేయాలని. లేకపోతే వాళ్లను దోపిడీ చేస్తున్నారు. విద్యార్థులను చాలా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఈ విషయంలో పథుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుందో కాస్త ఆలోచించి చేయాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్.చంద్రశేఖర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పల్నెలో స్వంత గుడిసెలుంటాయి కొత్తగా హౌస్ స్కేట్స్ ఎక్వయిర్ చేయాలంటే బాగా టైం తీసుకుంటుంది. ఓన్ హాట్స్ ఉన్నవారి పట్టాలు ఇప్పించి సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ఇస్తున్నారు. ఐ దూ అగ్గి కానీ లెంగ్ ప్లానెస్ పెట్టారు. ఒకరో, ఇద్దరో ఉంటే ఇవ్వం 20 మంది ఉండాలని కండిషన్స్ పెడుతున్నారు. వాటిని రిలాక్స్ చేయాలని కోరుతున్నాను. 1983 కంటే పూర్వం ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం జరిగింది. మనం కూడా ఒప్పుకోవాలి. నోమవారం మంతులు పట్టా ఇస్తే మంగళవారం వేళ్లతోబాటు హైదరాబాదుకు వచ్చేసేవి. రికార్డులలో అవి కాలనీలుగా

ఉండిపోయాయి. కొత్తగా ఇళ్లు కావాలంటే ఇవ్వడం లేదు. అట్టే కనీసం కట్టడం కావాలని అంటున్నారు. అక్కడ ఇళ్లు లేవు. వేళ్ళతోబాటు పట్నంలోకి వచ్చాయి. అలాంటి కాలనీలకు ఎక్కంప్లస్ ఇచ్చి 83 కంటే పూర్వం సెమ్ పర్మనెంట్ హబ్బింగ్ అన్న స్కేములో తేసుకుని ఆ కాలనీల వాళ్ళకు కూడా పర్మనెంట్ హౌసులు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గవర్నమెంటులో ఎస్.సి బ్యాక్ లాగ్ వేకెన్సీస్ ఉన్నాయి. ఎన్ని వేకెన్సీలున్నాయి? మంత్రి గారు ఫిలప్ చేస్తామన్నారు. ఏ తేదీలోగా ఫిలప్ చేస్తారు? ఫిజికల్స్ హ్యాండ్ కాప్స్ 5 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంది. ఎన్ని బ్యాక్ లాగ్ మిగిలి ఉన్నాయి ఎంతలోపల ఫిలప్ చేస్తారు ఖచ్చితంగా రేట్ చెప్పాలి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో ఇంగ్లీషు మీడియం ఇంటర్మీడియట్ వరకూ చెప్పాను. మంత్రిగారు జవాబు చెప్పలేదు. గత ప్రభుత్వంలో వీజయభాస్కర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 1,62,582 ఇళ్లు శాంక్ష్కన్ చేసి డి.ఓ తీశారు. దాని కొరకు సబ్సిడీ ఎహంబు రు.77.72 కోట్లు రిటేజ్ చేయడం జరిగింది. హౌసింగు కార్పొరేషన్ కు ఇచ్చింది మళ్ళీ పెనుకకు తేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు రు.93 కోట్లు కేటాయింపడం జరిగింది. అయితే ఈ రు.77 కోట్లు మైనస్ చేస్తే ఎంత మిగులుతుంది? రు.16 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం అంతకన్నా ఎక్కువ లేదు. మీరు కేటాయించిన దానిలో రు. 77-72 కోట్లు యాజిటీజ్ ఇస్తున్నారా? అది కాక 1,62,582 ఇళ్లు ఇచ్చే దానికి అదనంగా ఈ రు.93 కోట్లు ఇస్తున్నారా? హౌసింగు మీరు ఏ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేస్తారు? అది చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సివిక్ ఎమినిటీస్ గురించి ఈ హౌసింగు కాలనీలలో డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు 1991-92 నుంచీ రు.2.50 కోట్లు గవర్నమెంటు తరపున హౌసింగు కార్పొరేషన్ తరపున రిటేజ్ చేయడం జరిగింది. మిగతా రు.2.50 కోట్లు జిడి.పి వాళ్లు మండల్ వాళ్లు ఇవ్వాలి. మొత్తం రు.5 కోట్లు ఈ సివిక్ ఎమినిటీస్ గురించి ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఇంకా ఎక్కువ ఇస్తా? లేకపోతే ఏ విధంగా చేస్తారా?

7.50 శ్రీ పి.రామస్వామి (మహారాజ్ గంజ్):- అధ్యక్షా, 1983వ సంవత్సరంలో రా. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హౌసింగ్ స్కేము మొదలు పెట్టారు. కాంగ్రెసు వాళ్లు ఏమో 1969వ సంవత్సరం నుంచీ హౌసింగ్ స్కేము మొదలు పెట్టామని అంటున్నారు. కానీ 1984వ సంవత్సరంలో నా నియోజక వర్గంలో అంబేద్కర్ నగర్ అనే హరిజన వాడలో గుడిసెలలో హాయిగా ఉన్న వాళ్ళను ఉండనియ్యకుండా ఈ హౌసింగ్ స్కేమును మొదలు పెట్టి ఖాళీ పిల్లల్ని తేసి, రూఫ్ వేసి విడిచి పెట్టారు. ఈ 11, 12 సంవత్సరాల నుంచీ దాని గురించీ శ్రద్ధ తీసుకున్న నాథుడు కాంగ్రెస్ పార్టీలో లేదు, తెలుగుదేశం పార్టీలో లేదు. మరల ఇప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. మరి ఇప్పుడు వాళ్ళను ఆదుకుంటారా, లేదా?

పట్టిక) గాగంజు కొరకు అభ్యర్థన:

శ్రీ కె.సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, హౌసింగ్ కు సంబంధించినంతవరకు గృహ నిర్మాణం కొనసాగిస్తే ఇచ్చే కార్యక్రమం అమలుజరుగుతున్నదా? సబ్సిడీ యివ్వడం లేదనేది పెద్ద ఎత్తున చెబుతున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ కు సంబంధించి 10 వ తరగతి వరకు ఎస్.సి. విద్యార్థులకు ఉచితంగా పాఠ్య పుస్తకాలు ఇవ్వేది సకృమంగా అమలుజరగడం లేదు. ఈ రెండింటి మీద క్వెరీకివ్వన్ కావాలి.

శ్రీ యన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ఫేర్ శాఖ అభ్యర్థనలో మాదాలో సుమారు 1 కోటి 80 లక్షల రూపాయలు మూడు సంవత్సరాల నుంచి దుర్వినియోగం అయింది. ఆ జిల్లాలో శాసన సభ్యులతోటి కమిటీలు వేస్తే వాళ్లు దుర్వినియోగం చేశారేమోనని పరిశీలించి కమిటీ రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఎ.సి.బి.కి అప్పజెప్పి మూడు సంవత్సరాలు అయినా నేటికీ చర్య తీసుకోలేదు. ఎస్.సి. కాంపౌనెంట్ క్రింద ఎస్.సి.లకు ఇచ్చే బావులు, విద్యుత్ కాన్, మోటార్లు కాన్ సరఫరా చేయడంలో అలస్యం జరిగి లబ్ధిదారులు సరైన ఫలితాలను పొందలేకపోతున్నారు. ఈ విద్యుత్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వడంలో, మోటార్లు సకాలంలో సరఫరా చేయడంలో ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటారు? అలాగే స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో మన రాష్ట్రంలో అనేక కుంభకోణాలు జరిగినట్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. హౌస్ కమిటీ వేయడానికి అంగీకరించారు. భవిష్యత్తులో నీర్విషమైన చర్యలు ఏమీ తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- నేను సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారిని ఒక్కరినే క్వెరీకివ్వన్ అడుగుతున్నాను. అతని రూ. 500 లు ఇళ్ల స్థలానికి ఇస్తున్నామని అన్నారు. అది ఎంత వరకు నిజమో నాకు తెలియదు. డెల్టా ఏరియాలో 10 సంవత్సరాలకు పైబడి ఇచ్చిన ఇళ్ల స్థలాలు పూడ్చడానికి వేలు లేక, ఇళ్లు కట్టలేకపోతున్నారు. అదే గాకుండా స్థానాల విషయంలో కొంత తెవతే చేయకపోతే ఏమవుతున్నదంటే శవాలను కాల్యాడానికి కాన్ లేకపోతే క్రిష్టియన్స్ ప్రత్యేకంగా కప్పిపెట్టడానికి తెవతే లేకపోతే స్థిరంగా వున్నందు వలన ప్రాబ్లమ్ గా వున్నది కాబట్టి ప్రత్యేకంగా శ్మశానాలను తెవతే చేయడం కొనసాగిస్తే ప్రత్యేకంగా గాగంజీ యివ్వగలుగుతారా?

శ్రీ కె.సుబ్బరాయుడు:- అధ్యక్షా, కాశీరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బోగస్ పేర్లతో నలుగురు, అయిదుగురు కలసి ఇళ్ల నిర్మాణాలు చేసుకుంటున్నారని చెప్పడం జరిగింది. అలాంటిది ఎక్కడయినా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది అదే విధంగా బోడెపాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు పెద్దలు మాట్లాడుతూ హౌసింగ్ స్కేము ఏ విధంగా ఇస్తారు. ఎప్పుడు మొదలు అవుతుందని అడగడం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్న రోజులలో ప్లానింగ్ బోర్డులో శాంక్షన్ తీసుకుని ఆ జిల్లాలో వున్న ఎం.ఎల్.ఎ.లు అందరికీ కూడా సమానంగా ఆ రోజులలో ఇళ్లు ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 50 శాతం ఎం.ఎల్.ఎ.లకు 30 శాతం ఇన్ ఫార్మి మంత్రిగారికి, 20 శాతం ముఖ్యమంత్రి.

గారికి, మంత్రిగారికి అని పేరు, పేరుగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే ఇప్పుడు మరల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్లానింగ్ బోర్డు పెట్టడమూ, ఏమిటి అనే ఆలోచనలో వున్నది. కనుక దీని మీద ఒక నిర్దిష్టమైన నిర్ణయానికి ప్రభుత్వం కూడా రాలేదు. తప్పనిసరిగా త్వరిత కాలంలోనే ఒక నిర్ణయం తీసుకుని పెద వారికి ఇంకా ఇవ్వడానికి రూల్స్ పెడతామని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఎం.ఎల్.ఎ.లకు కలిపి ఇవ్వాలనేది మా ఉద్దేశ్యం. దాని గురించి తప్పనిసరిగా తెలియపరుస్తాము. ఏ విధంగా 2 లక్షల 20 వేల ఇళ్లు కడతారని గౌరవ సభ్యులు జనార్ధనరెడ్డిగారు అడగడం జరిగింది. మరీ రూరల్ హౌసింగ్, అర్బన్ హౌసింగ్, బీడీ కార్మికులకు, విషర్మెసలకు ఐ.ఎ.ఎ. అన్నీ కలుపుకుని తప్పనిసరిగా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- బ్రేకప్ చెప్పండి.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- మీకు హౌసింగ్ స్కీము ఎక్కువ కావాలి. 1994-95వ సంవత్సరం వరకు కట్టిన ఇళ్ల కన్నా 1995-96వ సంవత్సరంలో ఎక్కువ ఇళ్లు కడతామని నేను హౌస్ కు ఎస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ పి.జనార్ధనరెడ్డి:- నాలుగు నెలలు అయింది. ఇంకా పాలసీ డిస్కండ్ కాలేదు. మేము 1లక్ష, 62 వేల ఇళ్లకు రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేశాము.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- గత ప్రభుత్వం ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ వచ్చిన తరువాత రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేస్తూ డి.ఓ. యివ్వడం వాస్తవం. అయితే ఆ నాడు ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ రావడం మూలంగా ఏ డిల్లీ కలెక్టర్ కూడా ఇళ్ల నిర్మాణం చేపట్టలేదు. ఇప్పుడు కొత్త బడ్జెట్ లోకి వచ్చాము. కనుక ఆ రు. 77 కోట్లు డి.ఓ.ను రద్దు పరచడం జరిగింది. నూతనంగా మేము మరల రు.93 కోట్లు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. నేను మరొకసారి హౌస్ కు ఎస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నాను. 1983వ సంవత్సరం నుంచీ 1994-95వ సంవత్సరం కన్నా 1995-96వ సంవత్సరంలో ఎక్కువ ఇళ్లు నిర్మించి తీరుతామని సభకు తెలియపరుస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(చప్పట్లు)

శ్రీ డి.నాగేందర్:- ఏమీ చెప్పారండి. చప్పట్లు కొట్టడానికి ఏమీ అర్థం అయింది?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, in a debate on Demands, the Ministers answer substantially, but they are making everything unsubstantial. This is incorrect.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- రు.77 కోట్లు రిలీజ్ అయినది హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ కు పోయిందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- అధ్యక్షా, వారు చాలా క్లియర్ గా చెప్పిన తరువాత కూడా మరల తిరిగి క్లారిఫికేషన్ అడిగితే ఎలా? నాగేందర్ గారు మాట్లాడితే వారికి జవాబు చెప్పారు. బోర్వేల్ గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ డి నాగేందర్:- ఆయన ఏమీ చెప్పారమ్మా. మీరు కూడా *** చెబుతున్నారు.

శ్రీమతి కె.ప్రతిభా భారతి:- ** చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ** అంటున్నారు. సత్యదూరం అనాలి కానీ, ** అనకూడదు. దానిని విశ్లేషించుకోమనండి.

చయిరపర్సన్:-అది రికార్డులలోకి వెళ్లదు.

శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు శేషన్ గారు ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చిన తరువాత రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేస్తూ జి.ఒ. గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. అయితే ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ రావడం మూలంగా ఆ నాడు ఏ డిల్లా కలెక్టర్ కూడా ఆ ఇళ్లు ఎక్కడా నిర్మాణం చేయలేదు. ఆ విధంగా పెండింగులో వుండిపోయింది. మరల మేము కొత్తగా బడ్జెట్ రావడం మూలంగా ఆ రు.77 కోట్ల జి.ఒ.ను రద్దు చేసి కొత్తగా రు.93 కోట్లు ఈ బడ్జెట్ లో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. మరల ఒకసారి వారికి ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ ఇళ్లు కడతాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- గత ప్రభుత్వంలో హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేస్తున్నట్లు జి.ఒ. ద్వారా ఇచ్చిందా లేదా?

8.00 | శ్రీ కె.సుబ్బారాయుడు:- గృహనిర్మాణ శాఖమంత్రి నేను క్లియర్ గా రా. చెబుతున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ వచ్చినతరువాత 77 కోట్లు రిలీజ్ చేయడం వాస్తవమే. అయితే ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ రావడం మూలంగా ఏ డిల్లా కలెక్టరు కూడా వాటిని అమలు పరచలేదు. కనుక మళ్ళీ కొత్తగా బడ్జెట్ వచ్చింది. ఆ 77 కోట్లు రద్దు చేయడం జరిగింది. ఆ జీవోను రద్దుచేయడం జరిగింది. రు.93 కోట్లు యిచ్చి గృహనిర్మాణానికి యాప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి జనార్థనరెడ్డి:- డబ్బులు యిచ్చారా లేదా చెప్పండి...

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీమతి కె.పృతిభా భారతి:- హృదరాజుడు నీటిలో బోర్ వెల్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. యీ డిపార్టు మెంటుకు సంబంధంలేదు. రిక్వైరుమెంట్స్ బజ్జుల గురించి చెప్పారు. నెససరి ఏక్సన్ తీసుకోవాలని అదే రోజు ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చానని తెలియచేస్తున్నాను. ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్స్, వీడొ పెన్షన్స్ యొక్క అప్లికేషన్స్ దొరకడం లేదని చెప్పారు. మాడిపార్టుమెంటువారికి యీ ఫారమ్స్ దొరికే విధంగా నేను ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ యిస్తున్నాను. మ డి.డి. నోషల్ వెలఫేర్ ఆఫీసులో ఫారమ్స్ వుండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. హాస్టల్స్ లో వుండే వార్మెన్స్ గురించి చెప్పారు మొత్తం హాస్టల్స్ లో అంతా మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ జరుగుతుందని కూడా చెప్పారు. గౌరవసభ్యులుగానీ ఎవరైనా గానీ రిటైన్ కంప్లయింటుయిస్తే తప్పకుండా న్యాయం చేయడం జరుగుతుంది. ఏక్సన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

(కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు హౌసింగు మినిష్టరుగారు సమాధానం చెప్పాలని పట్టు బట్టారు)

శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా....

శ్రీమతి కె.పృతిభా భారతి:- అధ్యక్షా, చౌహాన్ గారు మాట్లాడుతూ ఎగ్రికల్చరు లేబరుకు డబ్బు మంజూరు చేయలేదని చెప్పారు. 1994-95 సంవత్సరానికి 691 మంది టెనిఫిషరీస్ కు రు. 304 లక్షలు మంజూరు చేయగా, యీ సంవత్సరం 10 వేల మంది టెనిఫిషరీస్ కు 2,400 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది అని యీ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, లాండు ఎక్స్ కిజిషన్ ఇన్ ఫ్లోల కొరకు కూడా డబ్బు మంజూరు చేయలేదని చెప్పారు. 1995-96 సంవత్సరానికి లాండు ఎక్స్ కిజిషన్ గురించి 3544.60 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ ఎం.కాశిరెడ్డి గారు డ్రాఫ్ట్ డౌట్స్ గురించి చెప్పారు. అందుకు మీడిడే మేల్స్ పెడతారా అని అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

హౌసింగ్ మినిష్టరు గారు సమాధానం చెప్పాలని కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఒత్తిడి చేశారు)

శ్రీ కె.ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా....

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- నాకు సంబంధించిన క్వారంటైన్ డివీజన్, మిగతా సభ్యులను సాటిస్ఫై చేయాలి కదా? క్వారంటైన్ అయిన తరువాత, హాసింగు డిపార్టుమెంటు గురించి అడగండి? స్కూల్స్ లో డ్రాప్ అవుట్ విషయంలో మీడ్ డే మేల్స్ పొగ్గామ్ లేదని తెలియజేస్తున్నాను. మేడి కొండలో స్కాలర్ షిప్ గురించి చెప్పారు. కంప్యూటరైజేషన్ ఏర్పాటు చేసి వాటి ద్వారా స్కాలర్ షిప్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. మిస్సెప్టిమియేషన్ జరగకుండా, అరికట్టడానికి ఏర్పాట్లు చేశామని కూడా నేను తెలియజేస్తున్నాను. సి.ఐ.ఐ.ఎస్ లో దుర్వినియోగం జరిగింది అంటున్నారు - గౌరవసభ్యులు స్పెసిఫిక్ గా మెన్షన్ చేస్తే తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు హరిజనులకు, గిరిజనులకు బి.సి.లకు ఇళ్లు కట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో 1,62,582 ఇళ్లను విజయభాస్కరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. జేవో కూడా యివ్వడం జరిగింది. దానికోసం డబ్బులు ప్రాక్టికల్ గా రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. రూ.77 కోట్లు 72 లక్షలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. హాసింగు కార్పొరేషన్ కు డిపాజిట్ కూడా అయింది. కానీ, యీరోజు వారికి చిత్తుతుమ్మి లేదు. వాట్టిగా 95 కోట్లు హాసింగులో పెట్టామని చెప్పి ప్రజలను మోసం చేయడం జరుగుతున్నది. 93 కోట్లు నుంచి 77 కోట్లు మైనస్ చేస్తే కేవలం 16 కోట్లు మాత్రమే యీ సంవత్సరం హాసింగు కార్పొరేషన్ కు పెట్టారు. కాబట్టి ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. బెక్ కప్ ఫిగర్స్ యివ్వలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్నది. కావున వేరికి గృహనిర్మాణ కార్యక్రమంలో చిత్తుతుమ్మి లేదు. మొదటి నుంచీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఇళ్లను కట్టడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఎన్.టి.రామారావుగారు రాజకీయాల్లోకి రాకముందే కడడం జరిగింది. కావాలంటే చూపిస్తాను. ఉదాహరణకు ఇందిరానగర్ చూడండి? ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితం అనగా 1965 లోనే కట్టడం జరిగింది. మీరు సర్వేన సమాధానం యివ్వలేదు. ప్రభుత్వానికి చిత్తు తుమ్మి లేదు. బలహీనవర్గాల కోసం గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం తీసుకోవడం లేదని మేము మనవి చేస్తున్నారనగా వాకాట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులందరూ సభ నుండి వాకాట్ చేసిరి)

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- స్పీకర్ సార్, మేము కూడా వొబ్బిస్తు చేస్తాము సార్....

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, it is imperative that the record be set straight. The Minister has clearly answered as to how much budget has been released. He has also stated clearly that after the elections were announced moneys were announced to be released, but not physically released. The G.O. had gone, but releases had not gone. First of all, my friends should remember that there is an election court. Probably, our friends from the Congress Benches might have forgotten. When once the elections are announced, all activities which influence the voters have to come to a grinding halt. There is no point in hiding, creating trouble and wasting the time of the House. When they were in power, they never gave us this opportunity. For five years, we never heard of Demands being discussed in the House. I stand corrected if my friends in the Opposition say I am not correct. Those who converted parliamentary democracy into mockery and a farce are today trying to project themselves as paragons of virtue. This is unbelievable and undigestable. I am praying God, because they cannot do it, to put better sense into them and to make them better parliamentarians.

8.00 శ్రీ బద్దం బాలేరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అత్యంత గణపతిరాజుగారు శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగా చాలా బిక్కుబిక్కుగా, శ్రద్ధగా శాసన సభను నడుపుతున్నందుకు నేను వారినీ అభినందిస్తున్నాను. నిజంగా మేము వ్యతిరేకించడం లేదు. కానీ నా బాధ ఏమిటంటే బలహీన వర్గాలకు, హరిజనులకు గిరిజనులకు హైదరాబాద్ నేటివో పది సంవత్సరాల నుంచే ప్రతి సంవత్సరానికి 5 వేల ఇళ్లు కడతామని బడ్జెట్ ఇస్తున్నారు. అందులో 50 ఇళ్లు కూడా కట్టడం లేదు. ఉదాహరణగా ఒకటి కాదు 10 చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు కూడా మరల ఒకసారి చెబుతాను. 191 సర్వే నెంబర్ గుడ్డి మల్కాపూర్ క్రింద రెండు ఎకరాల భూమి వంటి అది భూ ఆక్రమణదారులు కబ్జా చేసుకుంటున్నారు. అక్కడే వన్ను ఝాన్సింగ్ డెంపులి వాళ్లకు ఇళ్లు యివ్వడం లేదు. అలాగే 335 సర్వే నెంబర్ క్రింద హరిజన దళిత సంఘం మెపాదేపట్నంలో వున్నది. వాళ్లకు ఇంతవరకు హౌస్ స్కెల్చ్ యివ్వడం లేదు. పట్టాలు ఇవ్వడం లేదు. జోషివాడలో 660 ఇళ్లు ఇంకా పూర్తి కాలేదు. అదే రకంగా గౌతమ్ నోన్ కట్టర్స్ లో 300 ఇళ్లు ఇంకా పూర్తి కాలేదు. అదే విధంగా పొట్టి శ్రీరాములు నగర్ లో 2 ఎకరాల భూమి ఇస్తే అది కబ్జా చేసుకుంటున్నారు. దానిలో ఇళ్లు కట్టలేకపోయారు. అదే రకంగా జుమ్మెరాత్ బజార్ లో అంబేద్కర్ నగర్ క్రింద హౌసింగ్ స్కేము పూర్తి చేయలేకపోయారు అదే గాకుండా 16 ఎకరాల భూమిని బాబు జగ్జీత్ సింగ్ రామ్ నగర్ లో జ్ఞాన్ జ్వెలీసింగ్ పెరు మీద పట్టాలు ఇచ్చినప్పటికీ కూడా హౌసింగ్ స్కేమును

ఇవ్వకుండా నన్ను జనార్థనరెడ్డిగారిని అరెస్టు చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. కాబట్టి నేను అడిగేది 10 సంవత్సరాల నుంచే సంవత్సరానికి 500 ఇళ్లు కడతామన్న వ్యక్తులు ఆనాడు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండినది. తరువాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. ఇప్పుడు మరల తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. కానీ ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఇళ్లు కట్టలేదు. ఇవాళ కూడా కట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఏమో ఎలక్షన్స్ ముందర రు.77 కోట్లు ఇచ్చారు. అది హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ లో డిపాజిట్ అయిందా లేదా అంటే మంత్రిగారు సరిగ్గా సమాధానం చెప్పరు. హౌద్రాబాద్ సిటీలో ఇళ్లు కడుతున్నారా, లేదా అంటే అది కూడా సరిగ్గా చెప్పరు. దీనిలో మేము పూర్తిగా ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించేందుకు ప్రయత్నం చేసినా వాళ్లు మొండి వైఖరితో ఇళ్లు కట్టించుకుంటే పేద ప్రజలకు, వారిజనులకు, గిరిజనులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు కాబట్టి మేము ప్రొటెస్టు చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నానము.

(బి.జె.పి.కి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేసిరి)

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు జరిగిన డిమాండ్ రూల్స్ హౌసింగ్ గా. పాపం బద్దం బాల్ రెడ్డిగారు అరెస్టు చేసి హౌసింగ్ గా అనే క్వశ్చన్ అడగడం జరిగింది. ఆయనది పౌరపాటు అయినప్పటికీ నేను ఆయనకు జవాబు చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు జనార్థనరెడ్డిగారికి జవాబు చెప్పడం జరిగింది. 1989వ సంవత్సరం కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి 1994వ సంవత్సరం చివరి వరకు పరిపాలనా ఎందుకు ఈ ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చిన తరువాత రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేశారు? అంటే కేవలం ప్రజలను మోసం చేసి, ప్రజలను మభ్య పెట్టి, ప్రజల వోట్లు గుంజుకోడానికే ఆనాడు ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ వచ్చిన తరువాత రు.77 కోట్లు రిలీజ్ చేసింది తప్ప ఇళ్లు కట్టాలనే సదుద్దేశ్యం కాంగ్రెస్ పార్టీకి లేదని ఈ సందర్భంగా తెలియపరుస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ చిత్తశుద్ధితో ఉండి భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కట్టినన్ని ఇళ్లు తీరిగి 1995-96వ సంవత్సరంలో కట్టేరుతామని ఈ సభకు నేను హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- అధ్యక్షా, నేను ఇంటర్ క్యాస్ట్ మ్యారేజిస్ గురించి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వి వున్నాను. అయితే సుప్రీం కోర్టు నుంచి, హైకోర్టు నుంచి క్రొత్తగా తీర్పు వచ్చిందని వారు చెప్పడం జరిగింది. మరల ఒకసారి క్లారిఫై చేయమన్నారు. నేను ఇదంతా క్లుప్తంగా పరిశీలించి గౌరవ సభ్యులకు చెప్పడం జరుగుతుంది.

DEMAND NO. XXIV - SOCIAL WELFARE Rs. 678,78,03,000/-

Chairperson:- Now the Question is

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హరిజనులకు అనగా గృహము లేని వారలు నికృష్ట జీవితము గడుపుచుంటున్న వారలకు అత్యధికంగా గృహములు కేటాయించుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

తగిన, సరిపడు నిధులు కేటాయించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హరిజనులకు గ్రామాదులకు దూరముగా గృహములు నిర్మాణములు చేయటములో అంతరానితనమును ప్రోత్సహించుట నిరోధించుటము విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

కులతత్వాలను అరికట్టుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూరు కేంద్రములో అనర్వులకు గృహములు కేటాయించినందుకు నిర్మాణము చేసి గృహములు ఇతరులకు విక్రయించినప్పటికిని వెంబిన్ విధారణ చేసి గృహములు విక్రయించిన వారలపై వ్యతిరేకంగా చర్య తీసుకొనటములో విఫలమైనందులకు నిరసనగా.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ 24 ఏప్రిల్ 1995 441
పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా శివంపేట మండలము పరిధిలో గోమారములో 70 గృహములు, గృహములు ఉన్నవారికి కేటాయించినారు. ఈ సంవత్సరములో విదారణ చేసే గృహములు నిర్మాణము చేసిన వారిలనుండి గృహములకు కేటాయించిన డబ్బులు వెంటనే ఎలాగైతేలు, వాయిదాలు యివ్వకుండా వసూలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పెనుగొండ మండలము చినమల్యం గ్రామము కేర వారిజనపేటలో కమ్యూనిటీహాలు నిర్మాణము నిమిత్తం మంజూరుచేయబడినది. ఎటువంటి చర్యతీసికొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

యలమంచిలి మండలము గుంపర్య గ్రామ పంచాయితీ కింద వెయ్యిలో కమ్యూనిటీహాలు నిర్మాణం చేయుటకు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము వేడంగి గ్రామ పంచాయితీ పేద వారిజన పేటలో కమ్యూనిటీహాలు నిర్మాణం కొరకు గ్రాంట్లు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము జగన్నాథ పురం గ్రామము అరుంధతి పేటలో కమ్యూనిటీహాలు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

యలమంచిలి మండలము నార్మి మెరక పంచాయితీ గమళ్ళ పెంబి హరిజన పేటలో కమ్యూనిటీ హాలు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము తూర్పుపాలెం గ్రామ పంచాయితీ ఆనందపేటలో కమ్యూనిటీ హాలు నిర్మాణము కొరకు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము పోడూరు గ్రామము పెదహరిజన పేటలో కమ్యూనిటీ హాలు నిర్మాణము కొరకు గ్రాంట్ మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు కమ్యూనిటీ హాలు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆవంబి మండలము ఆవంబి గ్రామ పంచాయితీ చినపేట ప్రజలకు యిండ్ల స్థలములు కొరకు భూమిని చేయమని కోరినను యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

ఆవంబి మండలము శేషమ్మ చెరువు గ్రామ పంచాయితీ తుమ్మలపాలెం హరిజన పేటకు దారి నిమిత్తము స్థలము ఎక్వయిర్ చేయమని అనేకసార్లు కోరినను యంతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ 24 ఏప్రిల్ 1995 443
పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము మినీమంబీలిపాడు గ్రామ పంచాయితీ పెదవారిజన కేటలో కమ్యూనిటీ హాలు మంజూరు చేయమని కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము మట్టపర్చు గ్రామము బొల్లెమ్మిగూడ వారిజనవేటలో అగ్నిప్రమాదానికి గురయి నష్టం జరిగిన వారందరికీ ఇందిర ఆవాస యోజన పథకము క్రింద గృహాలు మంజూరు చేయమని నేను రిప్రజంట్ చేసినను జిల్లా హౌసింగ్ మేనేజరు యింతవరకు వర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పెనుమంట్ల మండలము నెలమూరు గ్రామము పోలవారిజన వేట వారిజన శ్రీ కొడి కృపానందం, శ్రీ తాడిరత్నరాజుగార్లకు గృహాలు ఇచ్చివేయమని ఇందిర ఆవాస యోజన పథకము 2 గృహాలు మంజూరు చేయమని నేను కోరినను యింతవరకు జిల్లా హౌసింగ్ మేనేజరు వర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా గోపాలపురం మండలం భీమోలు గ్రామంలో నున్న కేట వారిజనులపై జరుగుచున్న బులుంబీ అరికట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పెనుగొండ నియోజకవర్గంలోనున్న పెకేరు, పిల్లల ఐతంపూడి గ్రామాలకు నివేశన స్థలాలు కేటాయించనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హాస్టళ్లు, స్కాలర్షిప్లతో జరుగుచున్న అవినీతి, దుబారాను అరికట్టినదానికి ,
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

ఇండ్ర సేకరణకు సకాలంలో తగినన్ని నిధులకు అదేశాలివ్వనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ నియోజక వర్గంలోని తిప్పరి, నార్కటుపల్లి కనగలు, నల్లగొండ
పట్టణంలో దోబీ ఘాటు నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలో పోస్ట్మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్లతో 1993-94వ సంవత్సరములో జరిగిన
70 లక్షల కుంభకోణంలో నేటి వరకు దోషులను శిక్షించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రాహీంపట్టన్ నియోజకవర్గములోని ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ను
ప్రయివేటు భవనాలలో ఏర్పాటు చేస్తూ ఏద్యాయాలకు, ఏద్యార్థినిలకు అసౌకర్యము
కలిగిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రాహీంపట్టన్ నియోజక వర్గములోని ప్రభుత్వ హాస్టల్స్లో
వారెన్, మొదలైన కొంతనీ నివారించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ 24 ఏప్రిల్ 1995 445
వట్టిక్ర) గాంధీ కౌరకు ఆభ్యర్థన:

For freezing the funds by this Government relating to provision of House-sites to the economically backward classes and other weaker section people.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

ఆనేకమంది బి.సి. విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లు అందించబడుటలేనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

వెనుకబడిన తరగతుల వారికి యస్.సి., యస్.బి.ల మాదిరిగానే బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

వెనుకబడిన తరగతుల వారికి సామూహిక బాషలు కరెంటు, కరెంటు మోబిల్స్ సబ్సిడీపై యివ్వబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

వెనుకబడిన తరగతులకు క్రొత్తగా హాస్టల్స్ మంజూరీచేయబడుట లేనందుకు, వున్న హాస్టల్స్ కు బిల్డింగ్స్ నిర్మాణము చేపట్టినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

వెనుకబడిన కులాలకు భూమి లేని పేదలకు భూమి కొని యివ్వే విధానము చేపట్టుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

ఈ కేటాయింపులు ఏ మాత్రం సరిపోవటం లేదు. కావున దీనిని నిరసిస్తూ తగ్గింపులుకై ప్రతిపాదన చేస్తున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

గ్రామీణ పేదలకు పక్కా గృహాన్ని నిర్మించుటకై ఈ కేటాయింపు సరిపోదు అట్టి
కేటాయింపును నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

కర్నూలు జిల్లా కర్నూల్ మండలంలోని గార్లెయపరం, రుద్రవరం గ్రామాలలోని పేద
ప్రజలకు ప్రత్యేకించి హరిజనులకు ఇండస్ట్రీల మంజూరు చేయడంలో జరుగుచున్న
జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ నియోజక వర్గంలో ప్రభుత్వ ఎస్.సి. హస్తలు పక్కా భవనములు
నిర్మించందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని ధూల్ పేటలోని లోఫ్ క్వార్టర్సులకు సారా నిషేధించడము ద్వారా వార్కి
జేవనోపాధి కొరకై ప్రత్యామ్నాయముగా వార్కి ఉద్యోగం కల్పించడంలో విఫలమైనందులకు
నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రములో యున్న లోఫ్ క్వార్టర్సులను బి.సి. కులంలో యింతవరకు రాష్ట్ర
ప్రభుత్వం చేర్చనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 678,78,03,000/- for Social
Welfare by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో వికలాంగుల సంక్షేమానికి శాశ్వత గృహ వసతికి ప్రత్యేక
కేటాయింపులు లేనందులకు నిరసనగా.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయపు) పట్టిక గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన.

4 ఏప్రిల్ 1995

447

DEMAND NO. XXV - TRIBAL WELFARE Rs. 170,87,71,000/-

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలో ట్రిబల్ వేల్ఫేర్ మాడా స్కీమ్లో 1992-93లో అనేక అక్రమాలు జరిగిన దానిపై నేటికి దోషులను శిక్షించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రాహీంపూర్ నియోజకవర్గములోని గిరిజనులకు అనగా గిరిజన విద్యార్థులకు హాస్టల్ ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మాడా నిధుల దుర్వినియోగంపై జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డు సబ్ కమిటీ విచారించి ధృవీకరించిన తరువాత ఎ.సి.బి.కి ఇచ్చిన కేసు ఏండ్ల కొద్దీ వరకూ తీసికొకుండా ఉంటున్న దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

ఇందుర్మి నియోజక వర్గములోని కూరెల్లి, బస్కాపురం, నందారం, పోతారం (బి) ధర్మారం, గొరపెల్లి, రామవరం, నందీపెల్లి, మండెనవాసిపల్లి, అక్షస్పాటి, నాగనమ్మదొల గ్రామాలలో కల లంబాడిలకు ప్రత్యేక యస్ బి. వసతులు, వాతావరణం, ఇండ్లు రోడ్లు కల్పించుటకు డబ్బు కేటాయింపులు చేయబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రములో పార్లొ వాడలో అడ, మగలో మగవారిని (పార్లొ) ఎస్.బి. కులములో యింతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేర్చనందుకు నిరసన తెల్పుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 170,87,71,000/- for Tribal Welfare by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో గల షెడ్యూల్డు తెగల పేదలకు శాశ్వత గృహ వసతికై స్థలాల
సేకరణకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందులకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXVI - TRIBAL SUB-PLAN Rs.109,44,93,000/-

To reduce the allotment of Rs.109,44,93,000/-for Tribal
Sub-Plan by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లాలో నర్సాపూరు నియోజక వర్గములో గిరిజన కుల విద్యార్థుల సంఖ్య
గణనీయంగా ఉన్నందున జిల్లా కలెక్టరు గారు నర్సాపూరులో గిరిజన విద్యార్థుల
గురుకుల పాఠశాల ప్రారంభించుటకు సిఫార్సు చేసినప్పటికినీ 1995-96 వ సంవత్సరము
బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు (నర్సాపూరు ఎం ఏ.డి ఏ) పేరుతో స్వచ్ఛము చేయనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.109,44,93,000/-for Tribal
Sub-Plan by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపూరు నియోజక వర్గములో గిరిజన వ్యవసాయ అభివృద్ధి
(ఎం.ఏ.డి.ఎ) స్కీము క్రింద అధికంగా నిధులు విడుదల చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND NO. XXVII - WOMEN AND CHILD WELFARE Rs.94,70,94,000/-

To reduce the allotment of Rs.94,70,94,000/- for Women and
Child Welfare by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రాహీం పటన్ నియోజక వర్గములో ఆడపిల్లలకు రెసిడెన్షియల్
పాఠశాల ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.94,70,94,000/- for Women and
Child Welfare by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రాహీం పటన్ నియోజక వర్గములో బాలకులకు రెసిడెన్షియల్
పాఠశాల ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.94,70,94,000/- for Women and
Child Welfare by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు విద్యలు (ఆదాయవ్యయ 24 ఏప్రిల్ 1995 449
పబ్లిక్ గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

విజయవాడ నగరంలో స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ కేంద్రానికి శాశ్వత భవన నిర్మాణానికి కేటాయింపులు లేనందున సంక్షేమ పర్యాలకు కేటాయింపులు లేనందున.

To reduce the allotment of Rs.94,70,94,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

స్త్రీల సంక్షేమ పథకాలు దాదాపు కుటుంబీకను కేంద్రాలు కుటీర పరిశ్రమలు, డి.ఆర్.డి.పి., ఇ.ఆర్.డి.పి. స్కూలులు యిప్పుడు వైఫల్యాలకు చెందినందుకు నిరసనగా.

The cut Motions were lost.

Chairperson:- Now the question is: — — —

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.678,78,03,000/- under Demand No.XXIV - Social Welfare."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.94,70,94,000/- under Demand No.XXV - Women and Child Welfare."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.170,87,71,000/- under Demand No.XXV - Tribal Welfare."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.109,44,93,000/- under Demand no.XXVI - Tribal Sub-Plan."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

ప్రకటన

Chairperson:- I am to announce to the House that the Hon'ble Speaker has nominated the following Members to enquire into the Social boycott of Scheduled Castes in Korpul Village, Medak District and submit the report to the House by 26th April, 1995.

Smt. K. Prathibha Bharathi : Minister for Social Welfare (MLA)
 Sri P. Janardhana Reddy : Minister for Social Welfare
 Sri Ch. Vittal Reddy : MLA
 Sri Paturu Ramaiah : MLA
 Sri Ch. Vidyasagara Rao : MLA
 Sri Md. Amanullah Khan : MLA
 Sri Asaduddin Owaisi : MLA
 Sri A. Chandrasekhar : MLA
 Sri M. Rajaiah : MLA
 Sri Chappidi Vengaiah : MLA

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి. మాపార్టీ తరపున నేనూ, రెడ్యానాయక్ గారూ అక్కడికి (కార్పూల్ కు) వెళ్లి చూసినట్లు, అన్ని సంగతులు చెప్పాం. మేము పోయి చూసినట్లున తరువాత నిజానిజాలు చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి నేను మనవిచేసి ఏమిటంటే మేము అక్కడికి వెళ్లము. వారినే వెళ్లనివ్వండి.

శ్రీ సిపావ్.విద్యాసాగర్ గారావు:- అధ్యక్షా, నేను రిక్వెస్ట్ చేసింది ఏమిటంటే వారు పోయి చూసినట్లు కాబట్టి ఇప్పుడు వస్తే మాకు అన్నీ చూపించవచ్చు. మేరు ఫోలో కండి. We can have effective discussion.

Chairperson:- It is upto them.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి వస్తుంటున్న)

Chairperson:- Now, the House is adjourned to meet again at 8.30 A.M. Tomorrow

(Then the House adjourned at 8.15 P.M. to meet again at 8.30 A.M. on Tuesday, the 25th April, 1995.)

అభ్యర్థన నెం. X - ట్వైజరీ లెక్కలు మరియు
ఆర్థిక సర్వీసులు

అభ్యర్థన నెం. XVII - ఫింఛనులు

అభ్యర్థన నెం. L - ప్రభుత్వోద్యోగులకు
బుణములు మరియు
ఇతర వివిధ బుణములు

అభ్యర్థన నెం. XII - పోలీసు పరిపాలన

అభ్యర్థన నెం. XIII - జైళ్ళ నిర్వహణ

అభ్యర్థన నెం. XVI - అగ్నిమాపక సేవలు

అభ్యర్థన నెం. III - న్యాయ పరిపాలన

అభ్యర్థన నెం. XIV - స్టేషనరీ, ముద్రాణాశాఖ

(ప్రతిపాదించబడినవి)

8. 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు

.. 356

(ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు

అభ్యర్థన:

అభ్యర్థన నెం. XXIV - సాంఘిక సంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం. XXVII - మహిళా, శిశుసంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం. XXV - గిరిజన సంక్షేమం

అభ్యర్థన నెం. XXVI - గిరిజన ఉప ప్రణాళిక

(ఆమోదించబడినవి).

9. ప్రకటన: మెదక్ జిల్లా కార్పొరేషన్ గ్రామంలో

.. 450

షెడ్యూలు కులాలవారినీ సాంఘిక బహిష్కరణ

చేసిన విషయం ఎంక్వయిరీ చేయుటకు

నియమించిన శాసన పేర్లు.

